RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

ZONNESTATION MONTFORT EN STATIONSSTRAAT 1 MONTFORT

Opdrachtgever:	Gemeente Roerdalen
Projectnr:	RDL031
Datum:	11 oktober 2023

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

ZONNESTATION MONTFORT EN STATIONSSTRAAT 1 MONTFORT

Opdrachtgever:	Gemeente Roerdalen
Projectnr:	RDL031
Rapportnr:	20231011-RDL031-RUI-ONT-1.1
Status:	Ontwerp
Datum:	11 oktober 2023

Opsteller:
BZ

Verificatie:
KP

Validatie:
BZ

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

ISO 9001
ISO 14001
BUREAU VERITAS
Certification

© 2023 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Ligging en grens besluitgebied 5
1.3 Vigerend bestemmingsplan 6
1.4 Leeswijzer 8

2 GEBIEDS- EN BESLUITPROFIEL 9
2.1 Gebiedsprofiel 9
2.2 Besluitprofiel zonnestation Montfort 9
2.3 Besluitprofiel Stationsstraat 1 14
2.4 Landschappelijke inpassing Zonnestation Montfort en Stationsstraat 1 Montfort 15

3 BELEIDSKADER 22
3.1 Rijksbeleid 22
3.1.1 Nationale Omgevingsvisie 22
3.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking 23
3.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) 24
3.2 Provinciaal beleid 25
3.2.1 Omgevingsvisie Limburg 25
3.2.1.1 Limburgse principes 25
3.2.1.2 Energie 26
3.2.2 Omgevingsverordening Limburg 2014 27
3.2.3 Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 (regels inzake o.a. wonen en zonne-energie) + Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 (samenhang OVL2021) 28
3.3 Regionaal en gemeentelijk beleid 30
3.3.1 Regionale Energie Strategie Noord- en Midden Limburg 30
3.3.2 Omgevingsvisie Roerdalen 30
3.3.3 Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030 33
3.3.4 Beoordelingsmatrix Zon op Land 36

4 ONDERZOEKSASPECTEN 37
4.1 Archeologie en cultuurhistorie 37
4.1.1 Archeologie 37
4.1.2 Cultuurhistorie 37
4.2 Bedrijven en milieuzonering 37
4.3 Bodem 38
4.4 Ecologie 39
4.4.1 Beschermde soorten 39
4.4.2 Beschermde gebieden 40
4.5 Elektromagnetische straling 41
4.6 Externe veiligheid 42
4.7 Geluid 42
4.8 Geurhinder 43
4.9 Kabels en leidingen 43
4.10 Luchtkwaliteit 48
4.11 Water 49
4.12 Reflectie 50
4.13 M.e.r.-beoordeling 50

5 PROCEDURE EN UITVOERBAARHEID 51
5.1 Procedure 51
5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 51
5.2.1 Vooroverleg 51
5.2.2 Zienswijzen 52
5.3 Economische uitvoerbaarheid 52

BIJLAGEN

B1 LANDSCHAPPELIJKE INPASSING ZONNESTATION MONTFORT EN STATIONSSTRAAT 1 MONTFORT
B2 NOTITIE ONDERBOUWING LIMBURGSE ZONNELADDER ZP STATIONSWEG
B3 BIJLAGE BIJ LIMBURGSE ZONNELADDER
B4 NOTITIE PARTICIPATIE BIJ PLANONTWIKKELING
B5 NOTITIE FINANCIËLE PARTICIPATIE ZONNESTATION MONTFORT
B6 NOTITIE AMOVERINGSPLAN ZONNESTATION MONTFORT
B7 ONDERBOUWING BEOORDELINGSMATRIX
B8 NOTITIE MAATSCHAPPELIJKE MEERWAARDE EN MEERVOUDIG RUIMTEGEBRUIK ZONNESTATION MONTFORT
B9 NOTITIE ONDERHOUD EN WERKING TECHNISCHE INSTALLATIE ZONNESTATION MONTFORT
B10 VOORONDERZOEK BODEM
B11 VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het voornemen bestaat om op het terrein tussen de Stationsstraat, Maasbrachterweg en rijksweg A73 in Montfort, gelegen binnen de gemeente Roerdalen, een zonneweide te realiseren. Het realiseren van een zonneweide is ter plaatse strijdig met het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Roerdalen - 2e herziening', zoals vastgesteld door de gemeenteraad van Roerdalen op 21 april 2016.

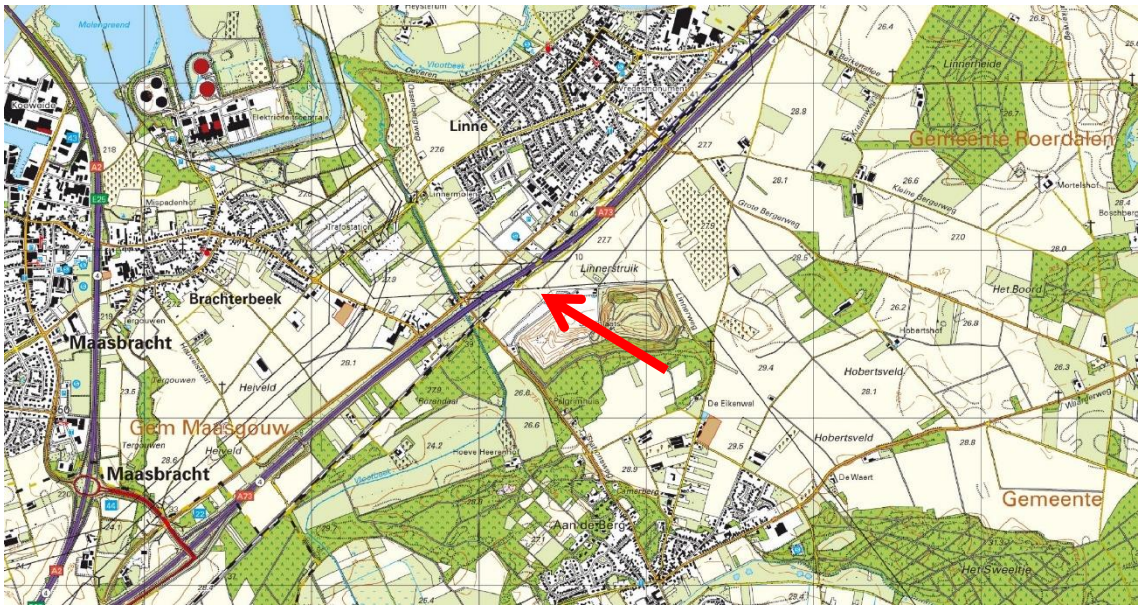
Naast het voornemen tot realisatie van de zonneweide, bestaat het voornemen om het achterste deel van het perceel aan de Stationsstraat 1 bij de tuin van de woning te voegen en ter plaatse ook zonnepanelen te plaatsen. Dit voornemen is eveneens strijdig met het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Roerdalen - 2e herziening' en de aldaar geldende bestemming 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden – 1'.

De ontwikkelingen kunnen vanuit juridisch-planologisch oogpunt mogelijk worden gemaakt door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan conform artikel 2.12, eerste lid onder a onder 3° Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Hiervoor dient de uitgebreide omgevingsvergunningprocedure te worden doorlopen.

Een voorwaarde om medewerking te kunnen verlenen aan de ontwikkelingen is dat middels een goede ruimtelijke onderbouwing wordt aangetoond dat het initiatief van een goede ruimtelijke ordening getuigt. Hieraan wordt met deze ruimtelijke onderbouwing invulling gegeven.

1.2 Ligging en grens besluitgebied

Het besluitgebied is gesitueerd in Montfort, gemeente Roerdalen en ligt ingesloten tussen de Stationsstraat aan de westzijde, de Maasbrachterweg en de Milieustraat Montfort aan de zuidzijde, de rijksweg A73 en spoorlijn Roermond – Sittard aan de noordzijde en agrarische percelen aan de oostzijde. Op de navolgende afbeelding is de situering van het besluitgebied vanuit een groter perspectief weergegeven op een topografische kaart.

Topografische kaart met globale ligging besluitgebied (rode pijl).

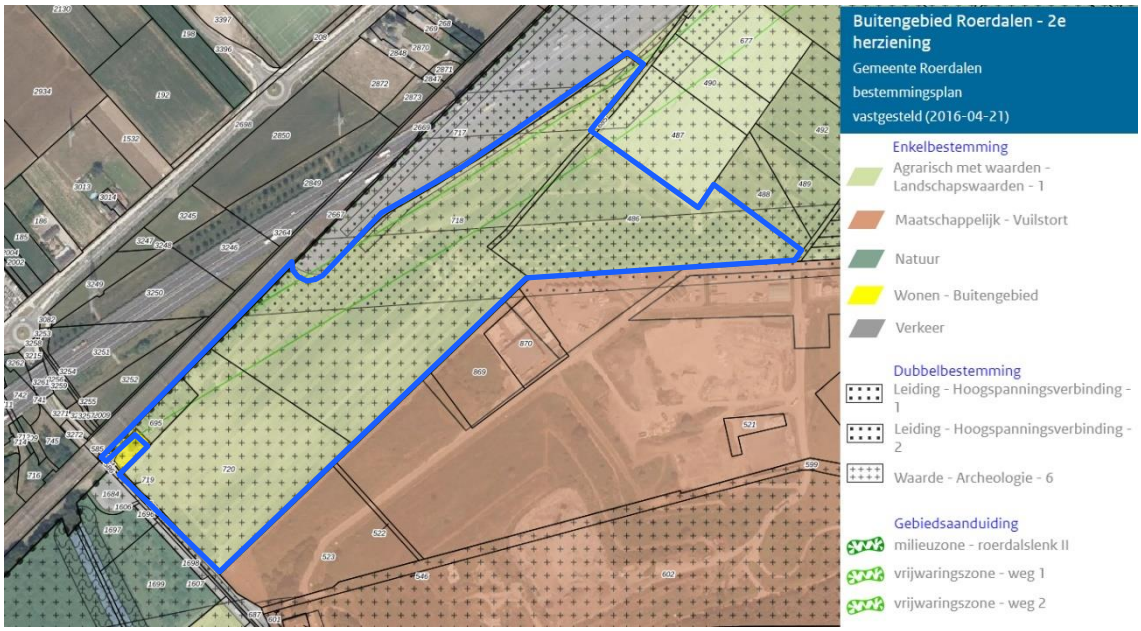
De exacte begrenzing van het besluitgebied is weergegeven op de navolgende afbeelding, waarbij de begrenzing is ingetekend op een kadastrale ondergrond.

Begrenzing besluitgebied (blauwe lijn), weergegeven op een kadastrale ondergrond.

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Ter plaatse van het besluitgebied geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied Roerdalen - 2e herziening', dat op 21 april 2016 door de gemeenteraad van Roerdalen is vastgesteld. Ter hoogte van het besluitgebied is de bestemming 'Agrarisch met waarde – Landschapswaarden - 1' van toepassing.

Verbeelding bestemmingsplan 'Buitengebied Roerdalen - 2e herziening', met het besluitgebied blauw omlijnd weergegeven.

De voor 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden - 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren, nader te onderscheiden in:

- akker- en vollegrondstuinbouw: de teelt van gewassen op open grond, daaronder niet begrepen sier-, fruit- en bollenteelt;
- grondgebonden veehouderij: het houden van melk- en ander vee (nagenoeg) geheel op open grond (waaronder ook begrepen een paardenfokkerij);
- sierteelt: de teelt van tuin- en potplanten en/of bomen, al dan niet met behulp van kassen en al dan niet gecombineerd met de handel in deze gewassen;
- fruitteelt: de teelt van fruit op open grond;
- bollenteelt: de teelt van bloembollen in samenhang met de teelt van bolbloemen.

Op de voor 'Agrarisch met waarden – Landschapswaarden - 1' bestemde gronden is de realisatie van een zonneweide niet rechtstreeks toegestaan. Evenmin bevat het bestemmingsplan afwijkings- of wijzigingsbevoegdheden op basis waarvan de realisatie van de zonneweide mogelijk zou kunnen worden gemaakt.

Voor het gebruik van het achterste deel van het perceel aan de Stationsstraat 1 als tuin, met inbegrip van de plaatsing van zonnepanelen, geldt eveneens dat dit niet is toegestaan binnen als 'Agrarisch met waarden – Landschapswaarden - 1' bestemde gronden. Evenmin bevat het bestemmingsplan afwijkings- of wijzigingsbevoegdheden op basis waarvan deze ontwikkeling mogelijk zou kunnen worden gemaakt.

Voor het gehele besluitgebied geldt verder de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 6'. Verder zijn binnen delen van het besluitgebied de dubbelbestemmingen 'Leiding - Hoogspanningsverbinding - 1' en 'Leiding - Hoogspanningsverbinding - 2' van toepassing.

De voor 'Waarde - Archeologie – 6' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de bescherming van een terrein met archeologische waarde. De in deze dubbelbestemming opgenomen ondergrens voor het uitvoeren van onderzoek is 2.500 m² bodemverstoring in combinatie met een diepteverstoring van minimaal 40 cm. Deze ondergrenzen voor onderzoek worden overschreden.

De voor 'Leiding - Hoogspanningsverbinding - 1' aangewezen gronden zijn – behalve voor de andere aldaar voorkomende bestemming(en) – mede bestemd voor een bovengrondse hoogspanningsverbinding van ten hoogste 150 kV. De voor 'Leiding - Hoogspanningsverbinding - 2' aangewezen gronden zijn – behalve voor de andere aldaar voorkomende bestemming(en) – mede bestemd voor een bovengrondse hoogspanningsverbinding van ten hoogste 380 kV. Binnen de beschermingszones van deze hoogspanningsverbindingen gelden beperkingen ten aanzien van de realisatie van bebouwing. Bij de plaatsing van de zonnepanelen wordt hiermee rekening gehouden.

Voor het gehele besluitgebied geldt verder de gebiedsaanduiding 'milieuzone - roerdalslenk II'. Ter plaatse is het verboden boorputten op te richten, in exploitatie te nemen of te hebben dieper dan 30 meter beneden het maaiveld. Tevens is het verboden de grond te roeren dieper dan 30 meter beneden het maaiveld, of deze handeling toe te laten, of anderszins werken of in de bodem uit te voeren of te doen uitvoeren, waarbij ingrepen worden verricht of stoffen worden gebruikt die de beschermende werking van de slecht doorlatende bodemlagen kunnen aantasten. Van dergelijke handelingen is geen sprake.

Tot slot gelden voor de zone langs de rijksweg A73 de gebiedsaanduidingen 'vrijwaringszone - weg 1' en 'vrijwaringszone - weg 2'. Binnen deze vrijwaringszones gelden beperkingen voor de realisatie van bebouwing. Binnen de gronden die zijn voorzien van de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone – weg 1' zijn geen bouwwerken voorzien. In het voorliggende geval zijn wel zonnepanelen en hekwerken voorzien binnen de 'vrijwaringszone weg 2'. Hier geldt dat in een strook tussen 50 m en 100 m vanaf de as van de dichtstbijgelegen rijbaan van Rijksweg 73-Zuid, slechts bouwwerken direct verband houdende met de aanleg van

Rijksweg 73-Zuid, zoals geluidswerende voorzieningen en ecologische voorzieningen mogen worden gebouwd. Er is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen waarmee het bevoegd gezag van deze regeling kan afwijken en bouwwerken kan toestaan, mits geen onevenredige aantasting ontstaat of kan ontstaan van de belangen van het wegverkeer. Daartoe dient vooraf schriftelijk toestemming te zijn verleend door de desbetreffende wegbeheerder. Van deze afwijkingsmogelijkheid wordt gebruik gemaakt. Hierover heeft reeds afstemming plaatsgevonden met wegbeheerder Rijkswaterstaat en hieruit is naar voren gekomen dat er geen bezwaren bestaan tegen de voorgenomen ontwikkeling.

1.4 Leeswijzer

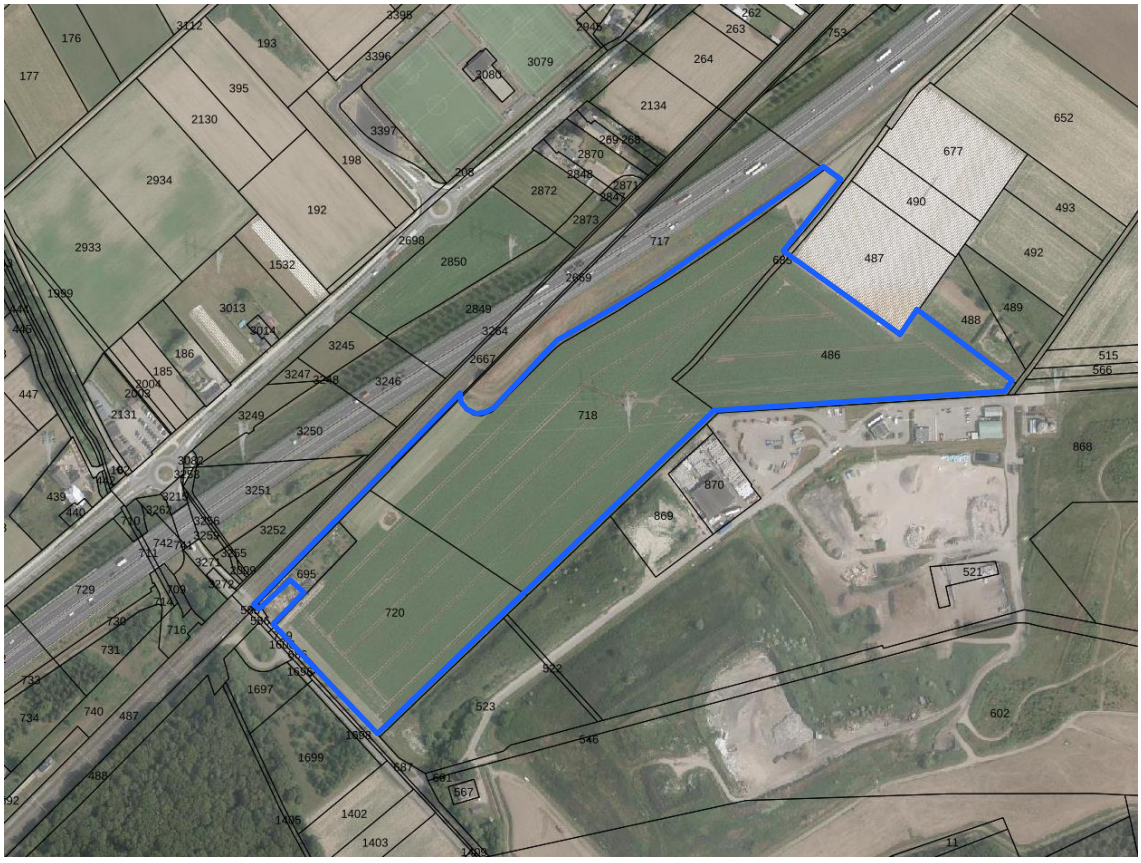
Deze ruimtelijke onderbouwing is als volgt opgebouwd: in hoofdstuk 2 worden het gebieds- en het besluitprofiel beschreven. In hoofdstuk 3 wordt vervolgens ingegaan op het beleidskader, waarna in hoofdstuk 4 het initiatief wordt getoetst aan diverse onderzoeksaspecten. Hoofdstuk 5 beschrijft tot slot de te doorlopen procedure en het overleg dat in het kader van de procedure gevoerd wordt.

2 GEBIEDS- EN BESLUITPROFIEL

2.1 Gebiedsprofiel

Het besluitgebied is gesitueerd in Montfort, gemeente Roerdalen en ligt ingesloten tussen de Stationsstraat aan de westzijde, de Maasbrachterweg en de Milieustraat Montfort aan de zuidzijde, de rijksweg A73 en spoorlijn Roermond – Sittard aan de noordzijde en agrarische percelen aan de oostzijde. Door het gebied lopen hoogspanningsverbindingen met inbegrip van de in het besluitgebied aanwezige hoogspanningsmasten.

Ten zuidwesten van het besluitgebied, aan de zuidwestkant van de Stationsstraat, stroomt de Vlootbeek, met daarachter een bosgebied. Het woonperceel aan de Stationsstraat 1 ligt aan de zuidwestzijde van het besluitgebied.

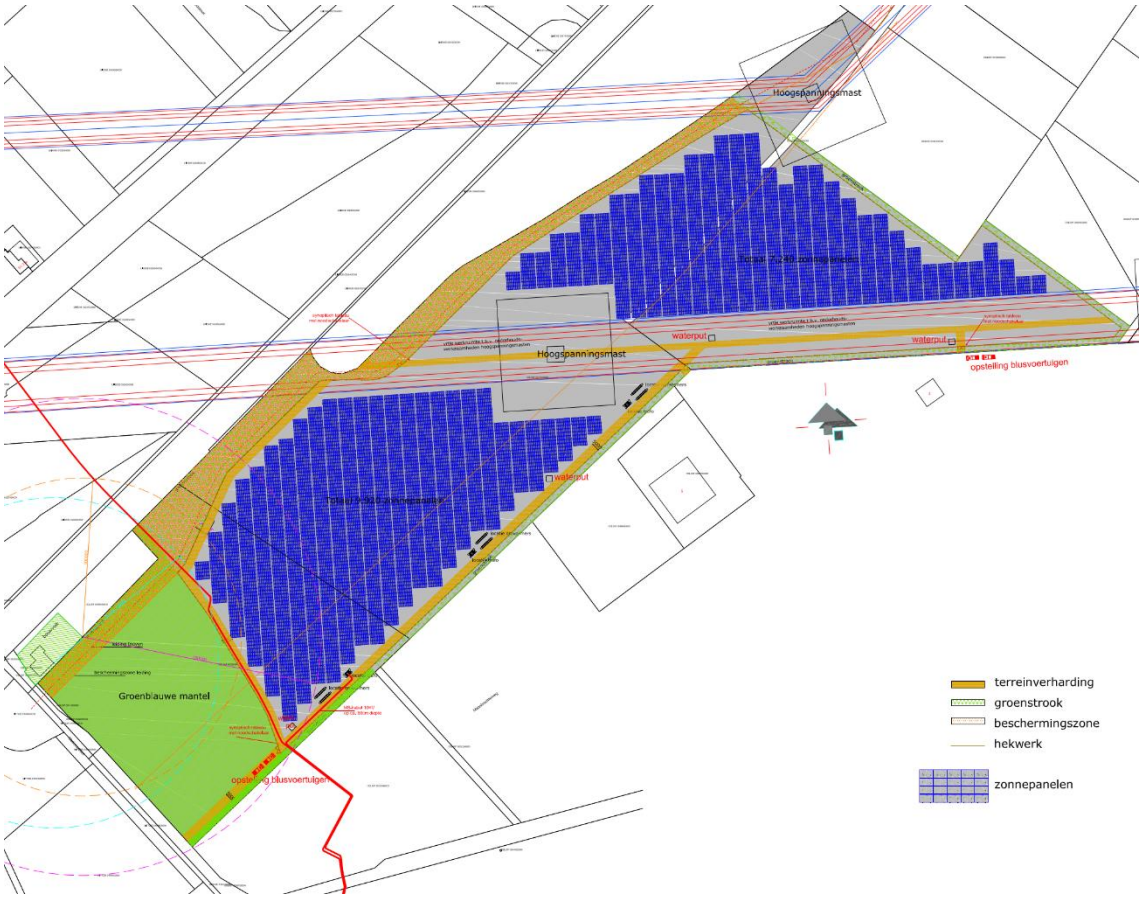
Luchtfoto besluitgebied (blauw omlijnd) en directe omgeving.

2.2 Besluitprofiel zonnestation Montfort

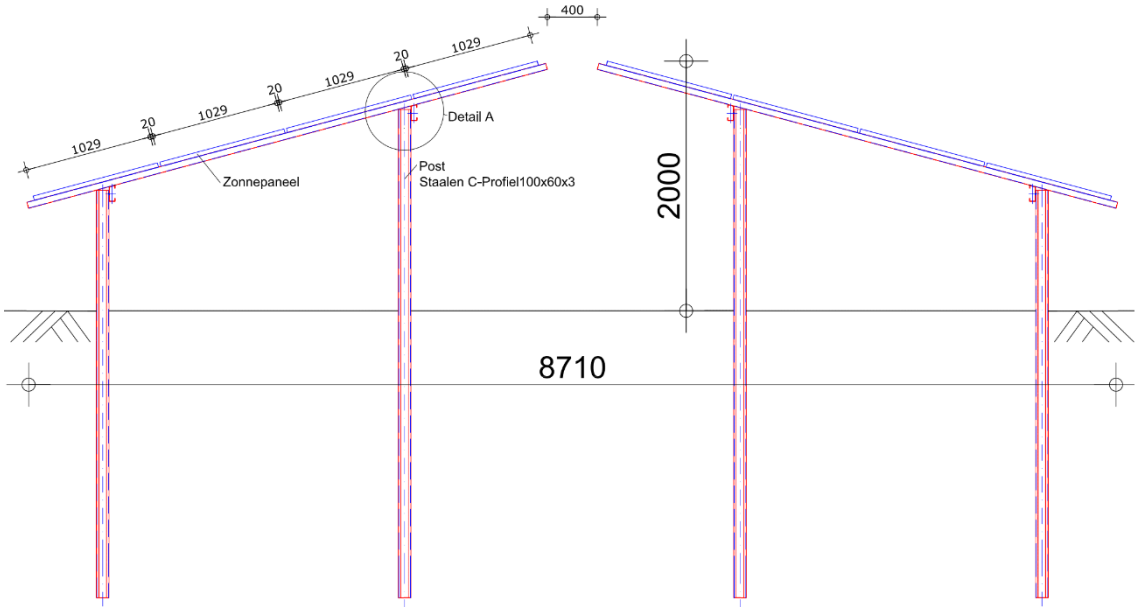
Het voornemen bestaat om binnen het besluitgebied een zonneweide te realiseren. Bij de indeling van het terrein en het legplan van de zonnepanelen is rekening gehouden met de hoogspanningsverbindingen en hoogspanningsmasten binnen het besluitgebied, evenals de ondergrondse leidingen met bijbehorende beschermingszones die door het besluitgebied lopen. Verder is rekening gehouden met het feit dat het zuidwestelijke deel van het besluitgebied door de provincie Limburg is aangewezen als 'groenblauwe mantel'. Ter hoogte van deze 'groenblauwe mantel' is een belangrijk deel van de landschappelijke inpassing voorzien. Ter plaatse wordt een akker getransformeerd tot een gebied met een natuurlijke inrichting, waarmee feitelijk ook invulling wordt gegeven aan de beschermde status die door de provincie Limburg aan deze gronden is

toegekend. Binnen dit deel zijn dan ook geen zonnepanelen voorzien. Voor meer informatie over de landschappelijke inpassing wordt verwezen naar paragraaf 2.4. De feitelijke realisatie van de zonneweide is voorzien in 2024.

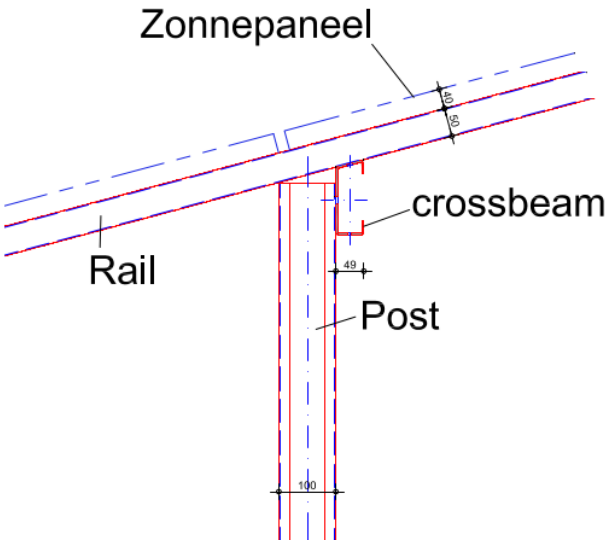
Op de navolgende afbeeldingen is de beoogde situering en opstelling van de zonnepanelen weergegeven. De panelen worden geplaatst in een zogenoemde oost west opstelling. Tussen de panelen wordt ruimte gelaten om licht en water door te laten.

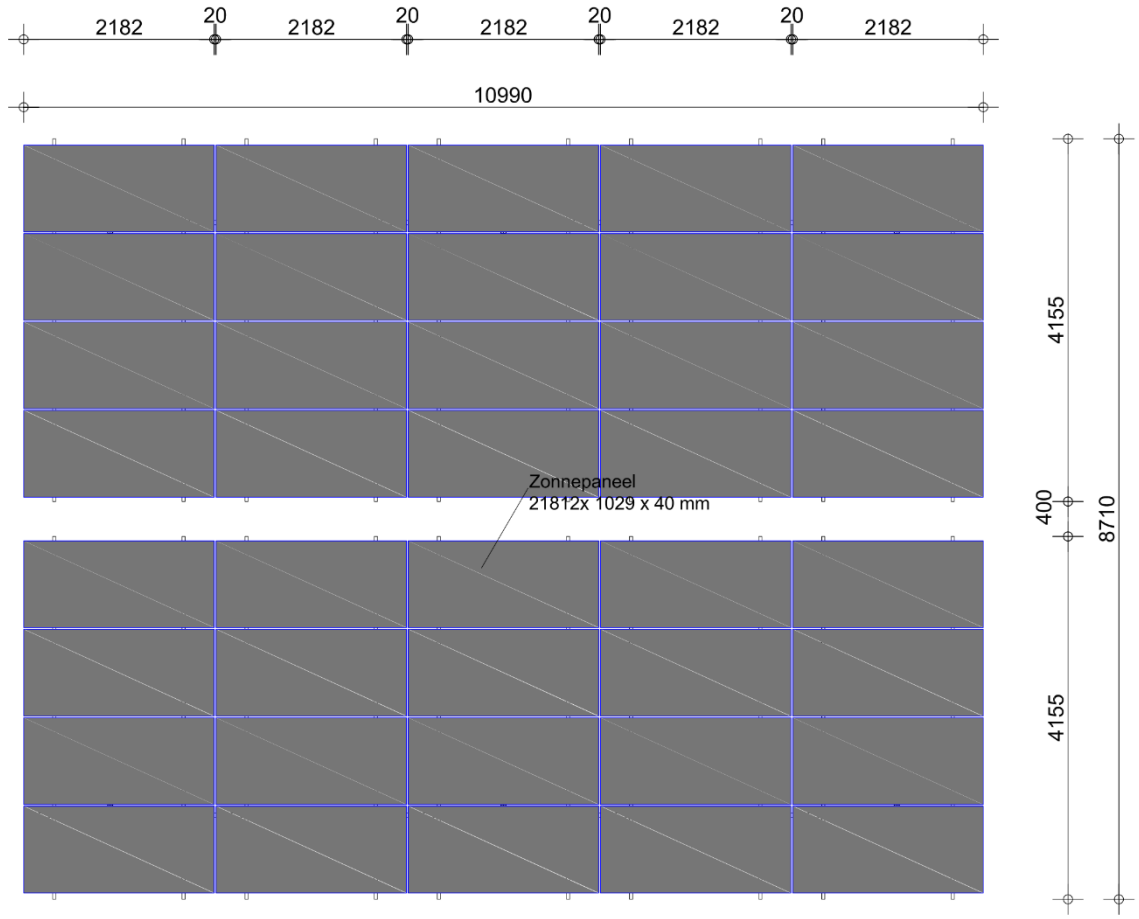
Inrichtingstekening.

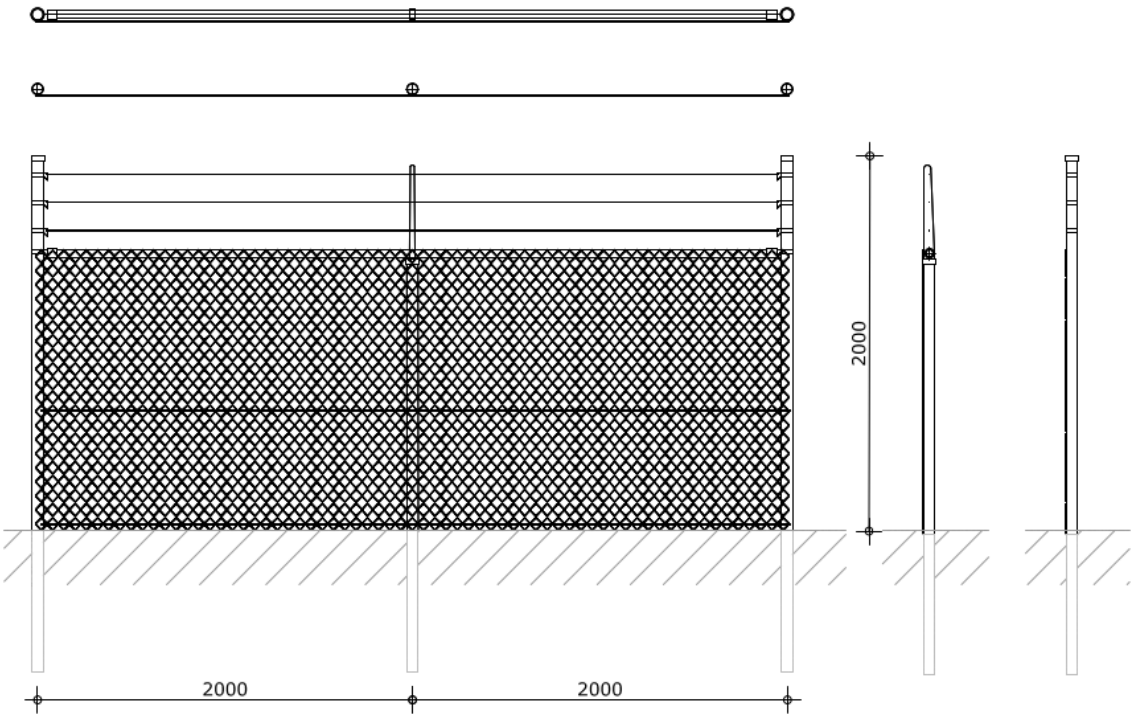
Zijaanzicht beoogde opstelling.

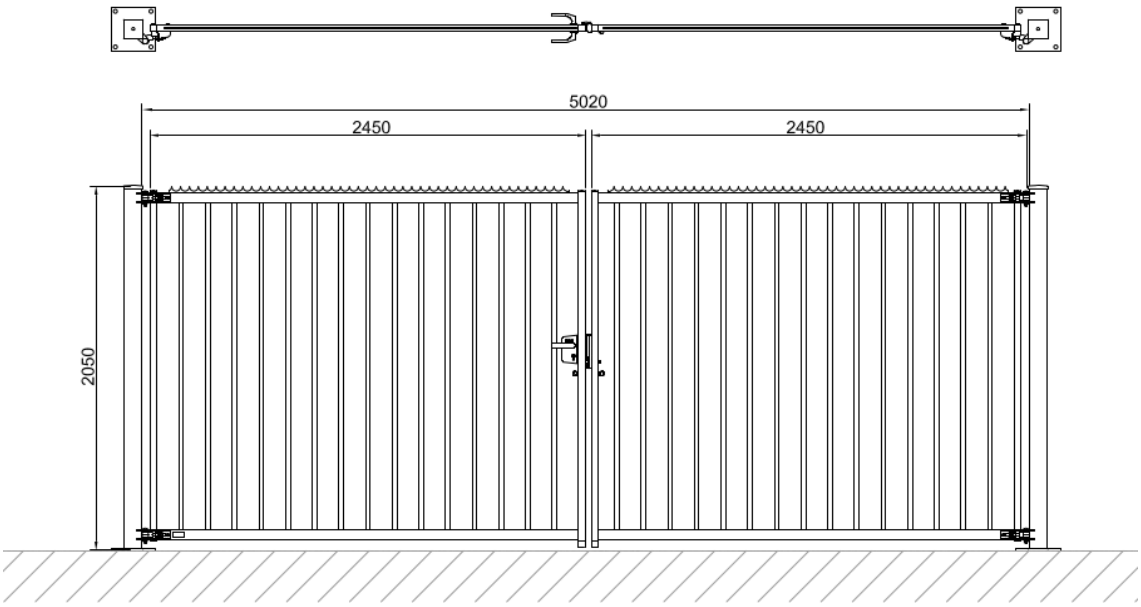
Detailtekening bevestiging zonnepanelen

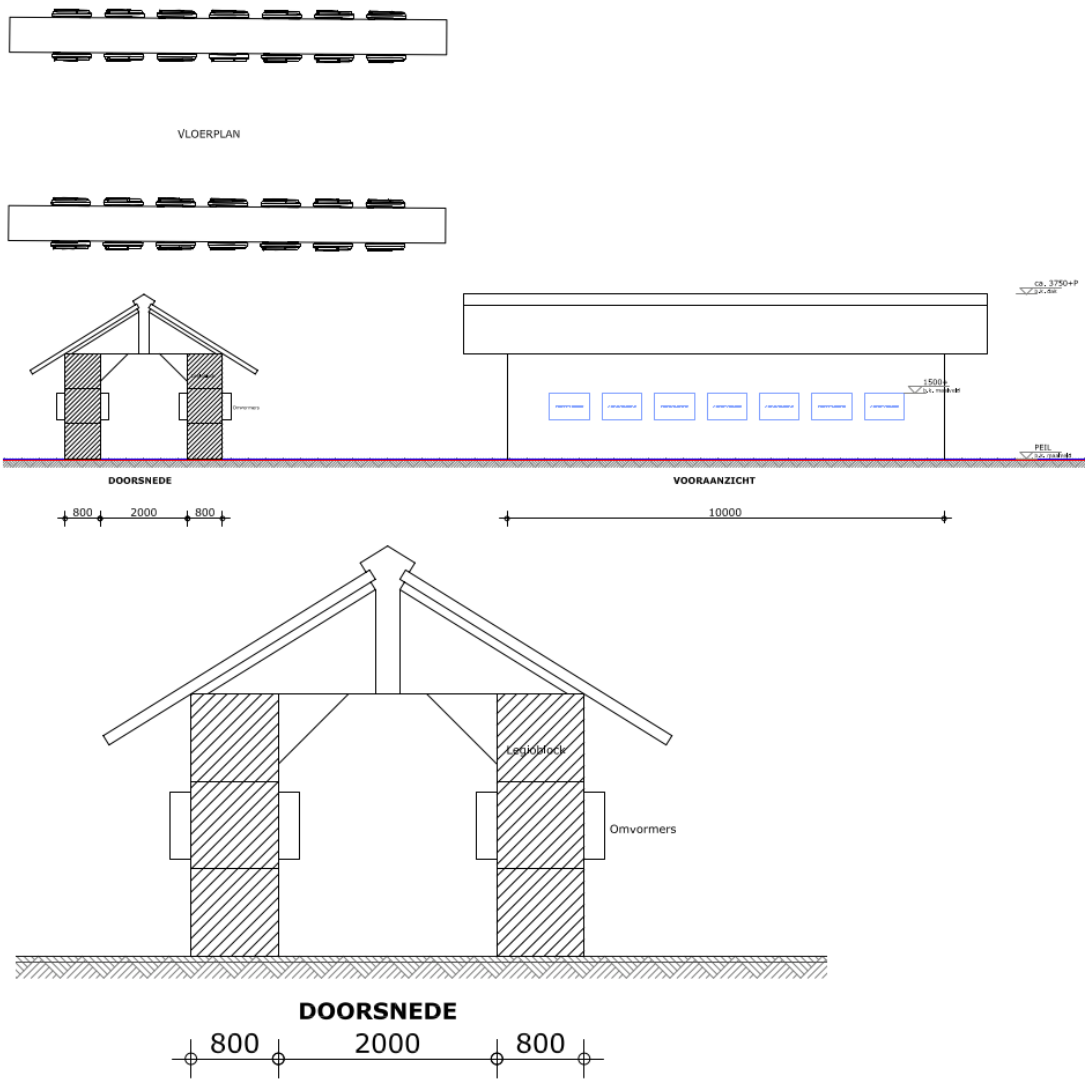
Bovenaanzicht beoogde opstelling zonnepanelen.

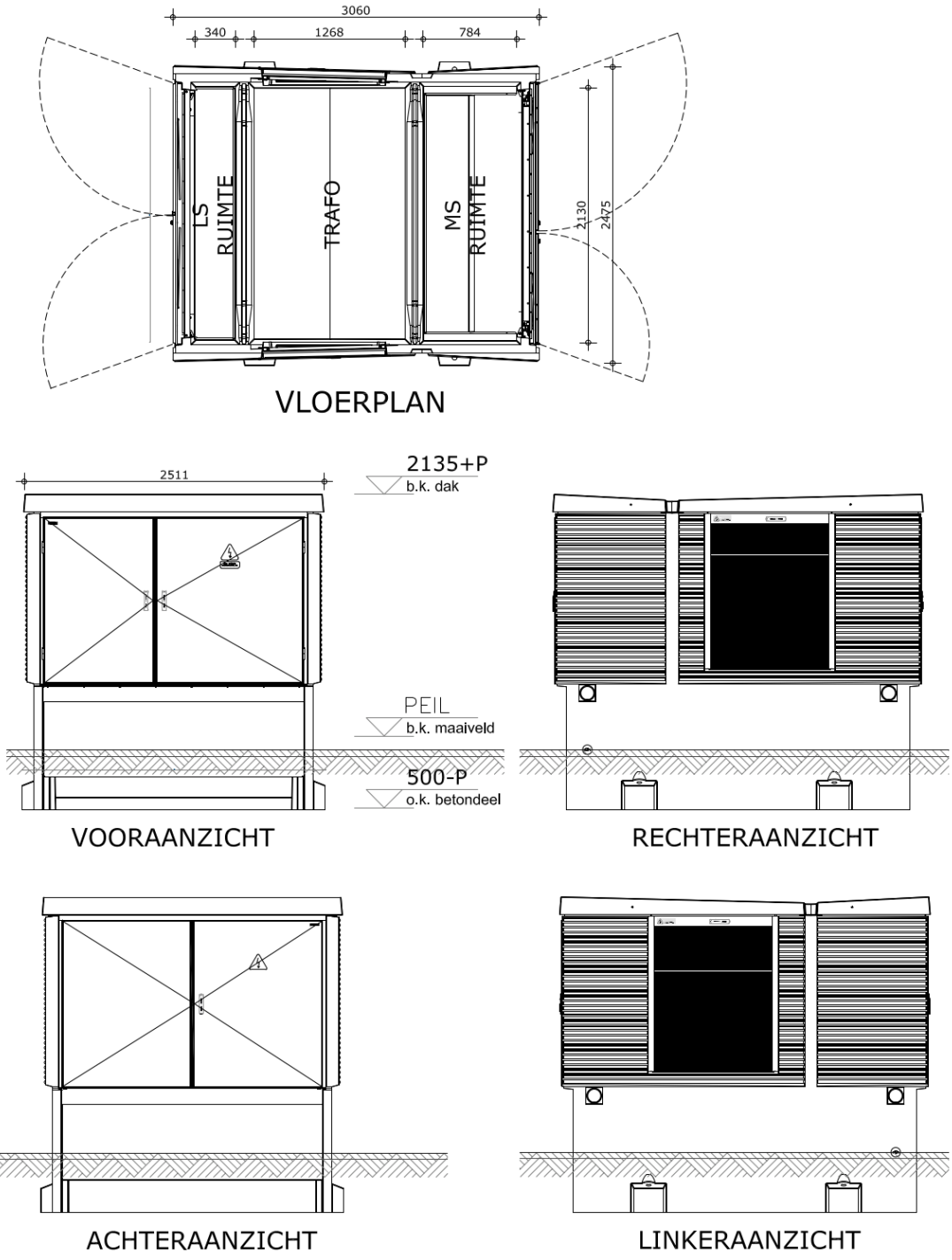
Detailtekening hekwerk

Detailtekening poorten.

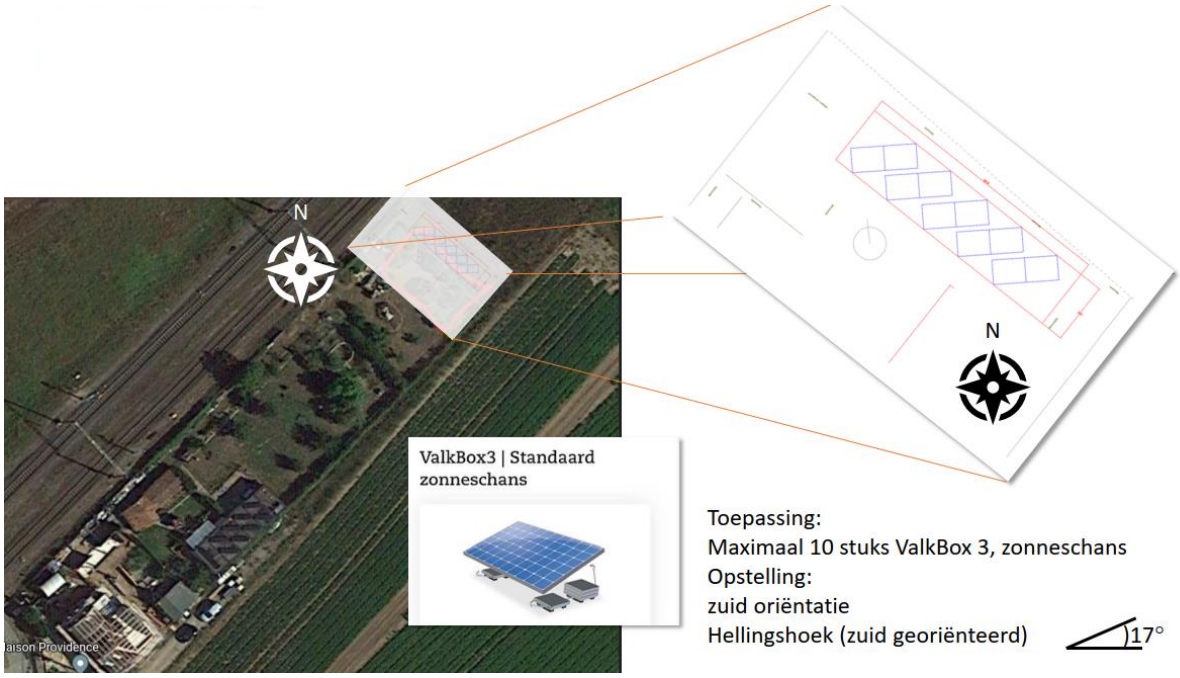
Detailtekeningen omvormer.

Detailtekeningen transformatorstation.

2.3 Besluitprofiel Stationsstraat 1

Voor het particuliere terrein aan de Stationsstraat 1 geldt dat het voornemen bestaat om het achterste deel van het perceel in gebruik te nemen als tuin, zonder dat daarbij gebouwen worden toegestaan. Verder bestaat het voornemen om op het achterste deel van het als tuin in gebruik te nemen deel van het perceel 10 zonnepanelen te plaatsen, met een maximale bouwhoogte van 1,50 meter. Op de navolgende afbeelding is de boogde situering van de zonnepanelen weergegeven.

Locatie zonnepanelen perceel Stationsstraat 1.

2.4 Landschappelijke inpassing Zonnestation Montfort en Stationsstraat 1 Montfort

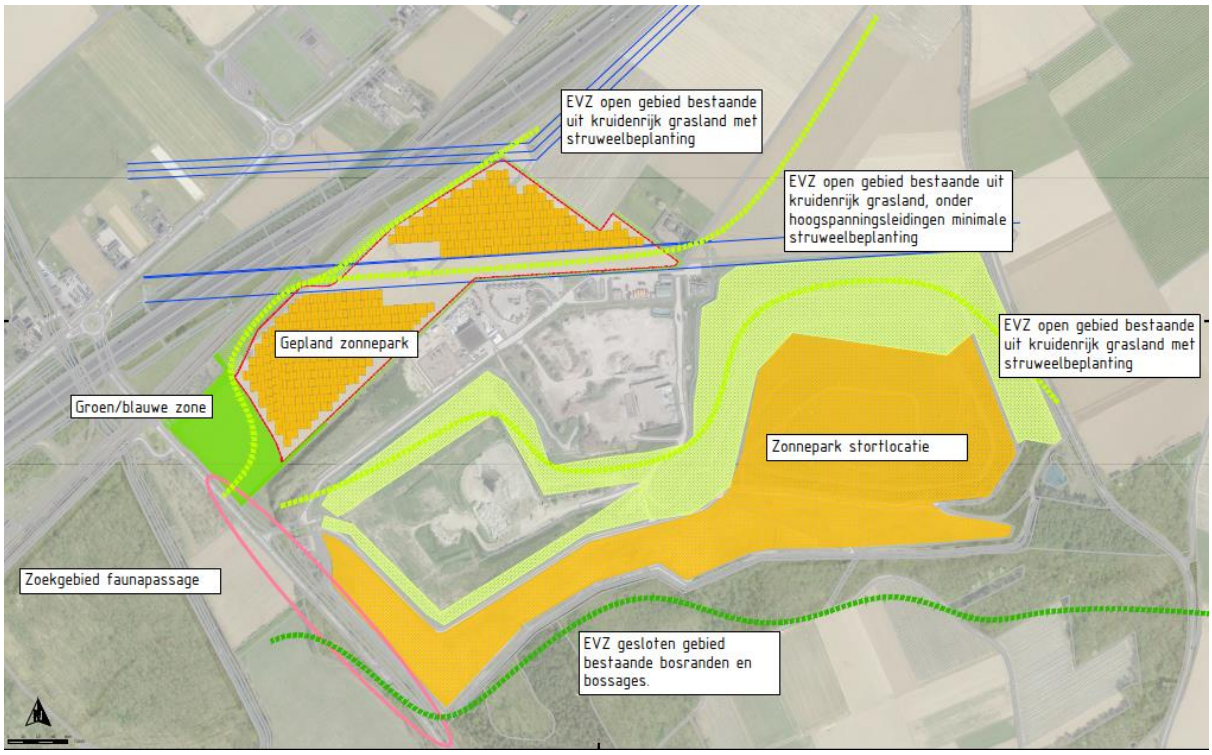
In het kader van de beoogde ontwikkeling van het Zonnestation Montfort en het beoogde tuingebruik in combinatie met de plaatsing van zonnepanelen op het achterste deel van het perceel aan de Stationsstraat 1 in Montfort, is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. Onderstaand wordt de beoogde landschappelijke inpassing samengevat weergegeven. Voor meer informatie wordt verwezen naar de als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen 'Landschappelijke inpassing Zonnestation Montfort en Stationsstraat 1 Montfort'.

Ecologische verbindingszones

Het landschapsplan voor het Zonnestation Montfort en het perceel aan de Stationsstraat 1 is vooral gericht op het versterken van de ecologische verbindingszones. Dit wordt in een groter beeld bekeken dan alleen de oppervlakte van het zonnepark. Op de navolgende afbeelding zijn de ecologische verbindingszones binnen en rondom het besluitgebied weergegeven.

Om een veilige verbinding tussen ecologische verbindingszones en de Vlootbeek met achterliggend lager gelegen broekgebieden te realiseren, wordt onder de Stationsstraat een faunapassage aangelegd. Deze is qua omvang en wijze van aanleg afgestemd op de das, omdat er op de Stationsstraat al meerdere dassen zijn doodgereden. De faunatunnel biedt een veilige oversteek voor zoogdieren als das, marterachtigen, egels, konijnen, en dergelijke. Op die manier zullen er minder aanrijdingen zijn met wild waardoor de veiligheid van mens en dier wordt vergroot.

Om te voorkomen dat de dassen en andere zoogdieren op het terrein van zonnestation Montfort en het terrein van het Milieupark Montfort kunnen komen, wordt de bestaande en toekomstige afrastering voorzien van een dassenraster. Voor de geleiding wordt pluksgewijs struweelbeplanting langs de afrastering aangebracht.

Ecologische verbindingszones rondom locatie Zonnestation Montfort.

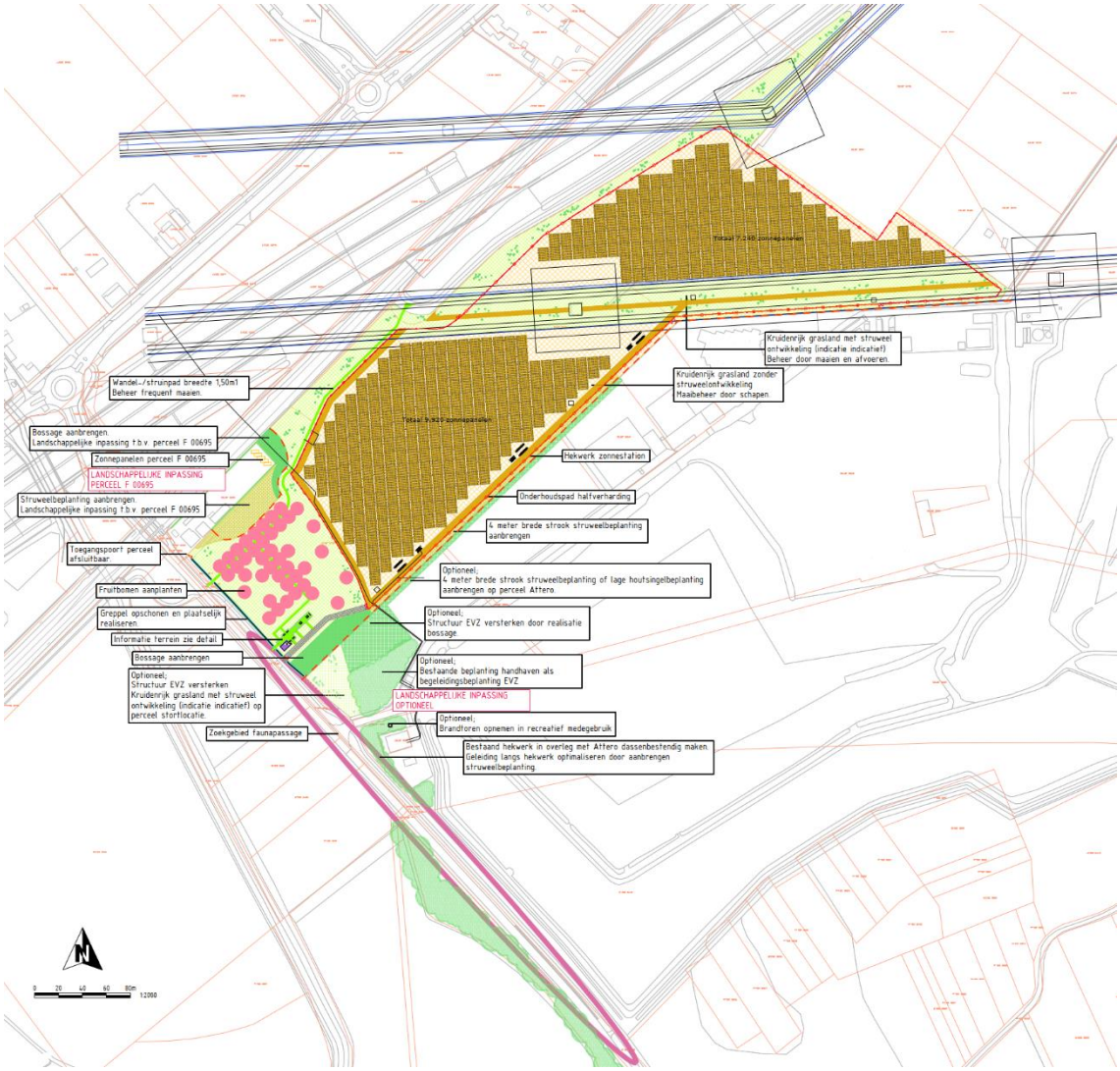
Landschappelijke inpassing

Onafhankelijk van de locatie van de faunapassage dienen maatregelen genomen te worden om de diverse verbindingszones te versterken zowel binnen het besluitgebied als op het aangrenzende perceel van de stortlocatie Montfort. De bestaande beplanting bij de ingang van de stortlocatie moet gehandhaafd blijven. Versterking van deze begeleidende beplanting is noodzakelijk en mogelijk door aanplant van blokbeplanting en lijnvormige beplanting langs de huidige afrastering. Om enige breedte te creëren wordt de helft (breedte 4 meter) van de bossingel op eigendom van Zonnestation Montfort aangebracht. In verband met de brandveiligheid zijn hogere houtopstanden niet wenselijk en zal ingezet worden op struweelbeplanting. Ter plaatse van de optionele verbreding van de strook is het wel toegestaan om hogere houtopstanden aan te brengen. De overige 4 meter zijn echter optioneel en kunnen idealiter aangebracht worden op het perceel van de stortlocatie Montfort als het tijdelijke gronddepot is verwijderd. Indien deze strook niet haalbaar is zal realisatie van een singelbeplanting niet mogelijk zijn (geen robuuste beplanting). Verdere versterking van de structuren is optioneel mogelijk door het voorterrein voor de bosbeplanting in te richten als kruiden- en faunarijk grasland met struweelvorming.

Voor het rendabel krijgen van businesscase is het niet verantwoord om het aantal panelen aan deze zijde van het zonnestation Montfort te verminderen ten faveure van extra ruimte ten behoeve van de landschappelijke inpassing. Het plaatsen van zonnepanelen in het besluitgebied wordt reeds sterk beperkt door de aanwezige belemmeringen zoals ondergrondse leidingstroken en hoogspanningsmasten en verbindingen.

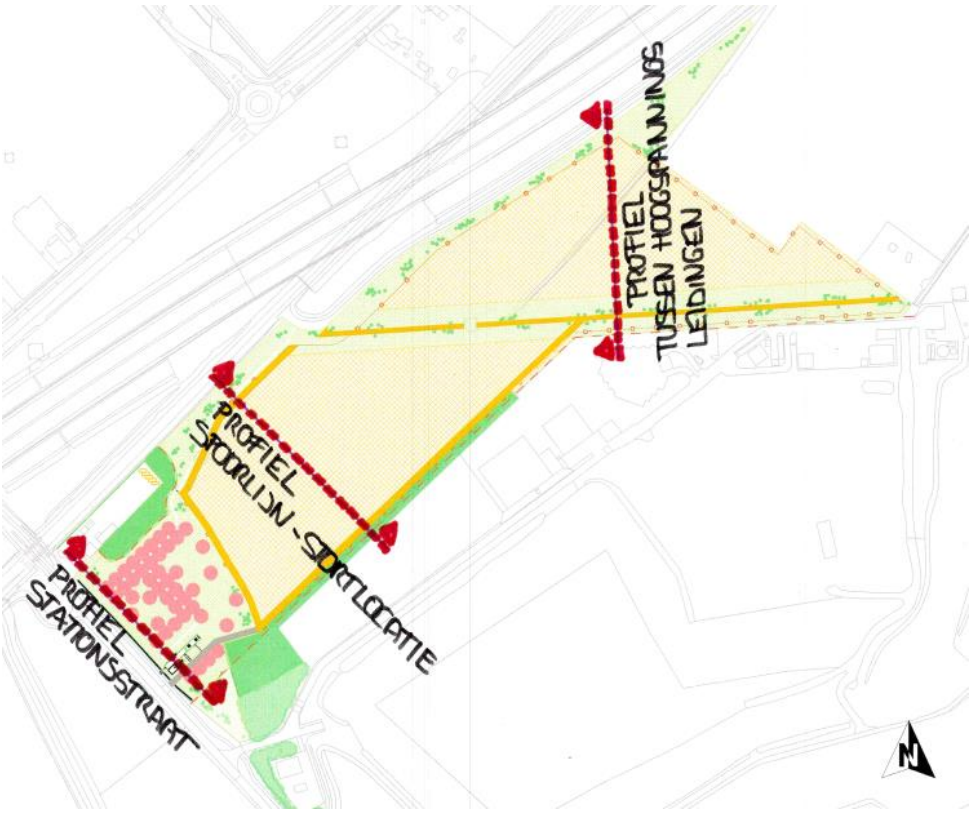
Voor het onderdeel zonnepanelen Stationsstraat 1 wordt in het landschapsplan bosschage gerealiseerd aan de noordzijde van het particulier perceel langs de spoorlijn Sittard-Roermond. Omdat in de toekomst op het particulier perceel zonnepanelen geplaatst worden, bestaat de beplanting aan de oostzijde van het perceel voornamelijk uit een struweelbeplanting. De hoogte bedraagt maximaal 3,0 meter. Deze bosschage dient tevens als afscherming en geleiding van de wandelaars richting overgangsgebied, waardoor er een ontlasting van wandelaars langs het particulieren perceel plaatsvindt. Het wandel-/struinpad verbindt de noordelijk gelegen veldweg met de zuidelijk gelegen paden van de Rozendaalseheide. De realisatie van het wandel-/struinpad versterkt daarmee de bestaande recreatieve wandelpadenstructuur en de recreatieve aantrekkelijkheid van het Roerdalense buitengebied.

Op de navolgende afbeelding is het beoogde landschapsplan voor het besluitgebied weergegeven.

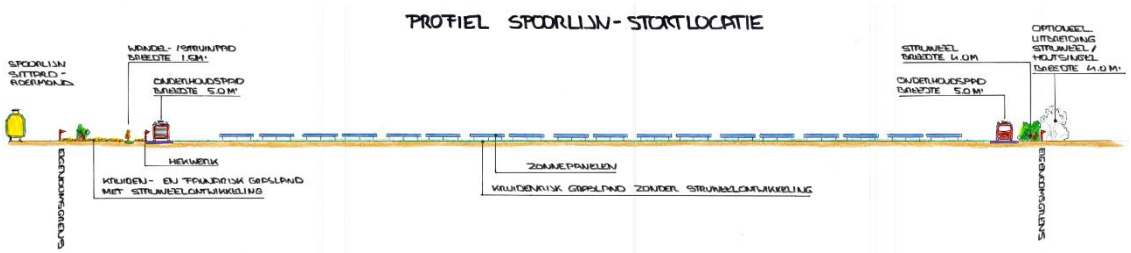

Landschapsplan Zonnestation Montfort en zonnepanelen Stationsstraat 1.

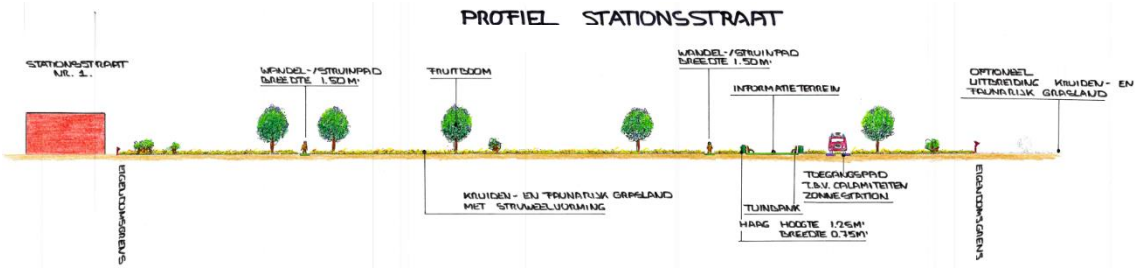
Op de navolgende afbeeldingen zijn enkele profielen aangegeven.

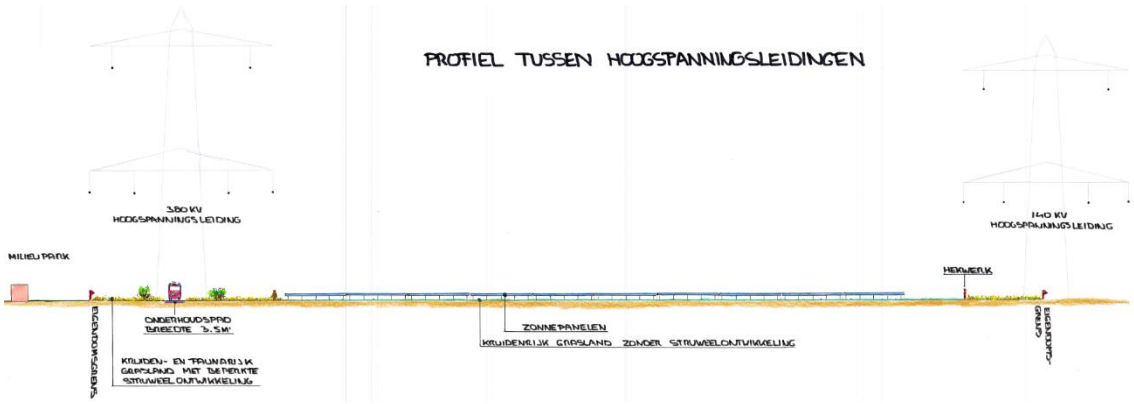
Weergave locaties profielen.

Profiel spoorlijn – Stortlocatie.

Profiel Stationsstraat.

Profiel tussen hoogspanningsleidingen.

In het overgangsgebied is een educatief rustpunt voorzien. Dit rustpunt, samen met de toegangsweg voor calamiteiten, is strak ingericht, meer gericht op het karakter van het Zonnestation Montfort en als historische verwijzing naar het station Maasbracht-Linne. Het overige deel van het overgangsgebied is ingericht als een open verlopen boomgaard met een onderbegroeiing van kruiden- en faunarijk grasland. De keuze van de fruitboomsoorten wordt in samenspraak met de gemeenschap uitgewerkt om de maatschappelijke betrokkenheid te vergroten. Mogelijkheden voor struweelvorming in dit gebied zijn niet uitgesloten, echter met behoud van het overgangskarakter. Het beheer bestaat uit het eenmalig per jaar maaien en afvoeren en ongewenst struweel terugzetten of rooien. Schapen zijn mogelijk inzetbaar nadat de bloei- en zaadafzetting van de kruiden gebeurd is.

Langs het fietspad wordt de bestaande greppel opgeschoond en plaatselijk verlengd. De toegangen zijn niet voorzien van duikers waardoor de greppel fungeert als een zaksloot. Hierdoor kan zich een andere vegetatie ontwikkelen dan op het overige terrein. De wandel-/struinpaden worden in stand gehouden door frequenter te maaien dan het overige deel, afhankelijk van het gebruik van het wandel-/struinpad. Deze beheermaatregel valt buiten het reguliere beheer van het overige terrein en is afhankelijk van het gebruik van de wandel-/struinpaden. De perceelstoegangen (twee stuks) worden door houten afsluitbare toegangspoort afgesloten.

De zone langs het spoor en de A73 wordt zodanig ingericht dat zich een kruiden- en faunarijk grasland kan ontwikkelen met ruimte voor struweelvorming. Echter ter plaatse van de hoogspanningskabels dient rekening gehouden te worden met de risicozone hoogspanningsverbinding. Het beheer bestaat uit het eenmalig per jaar maaien en afvoeren en ongewenst struweel terugzetten of rooien. Schapen zijn mogelijk inzetbaar nadat de bloei- en zaadafzetting van de kruiden gebeurd is.

De zone onder de 380kV hoogspanningskabels kan zich na inrichting ontwikkelen tot kruiden- en faunarijk grasland met zeer beperkte mogelijkheden tot struweelvorming. Het aanplanten van rozen, braam en brem behoort tot de mogelijkheden. Het beheer bestaat uit het eenmalig per jaar maaien en afvoeren en ongewenst struweel terugzetten of rooien.

Ter plaatse van de zonnepanelen is de inrichting voornamelijk gericht op een kort kruiden- en faunarijk grasland. Deze wordt door regelmatige begrazing met schapen in stand gehouden. Hier is geen ruimte voor struweelontwikkeling en deze dient te allen tijde gerooid te worden.

De zonnepanelen worden niet volledig achter een beplantingssingel verstopt, maar het geheel wordt in het overgangsgebied geïntegreerd, waarmee de openheid naar het noordelijk gelegen open landbouwgebied, maar ook het naastgelegen spoor en de rijksweg A73 behouden blijft. Verder wordt ingezet op kruiden- en faunarijk grasland onder en rondom de zonnepanelen en lineaire landschapselementen in de vorm van met name de struweelbeplanting langs de zuid/zuidoostelijke grens van het besluitgebied. Ook is sprake van een natuurinclusieve voorzone in het gebied dat op grond van de provinciale beleidskader binnen de bronsgroene landschapszone/groenblauwe mantel valt.

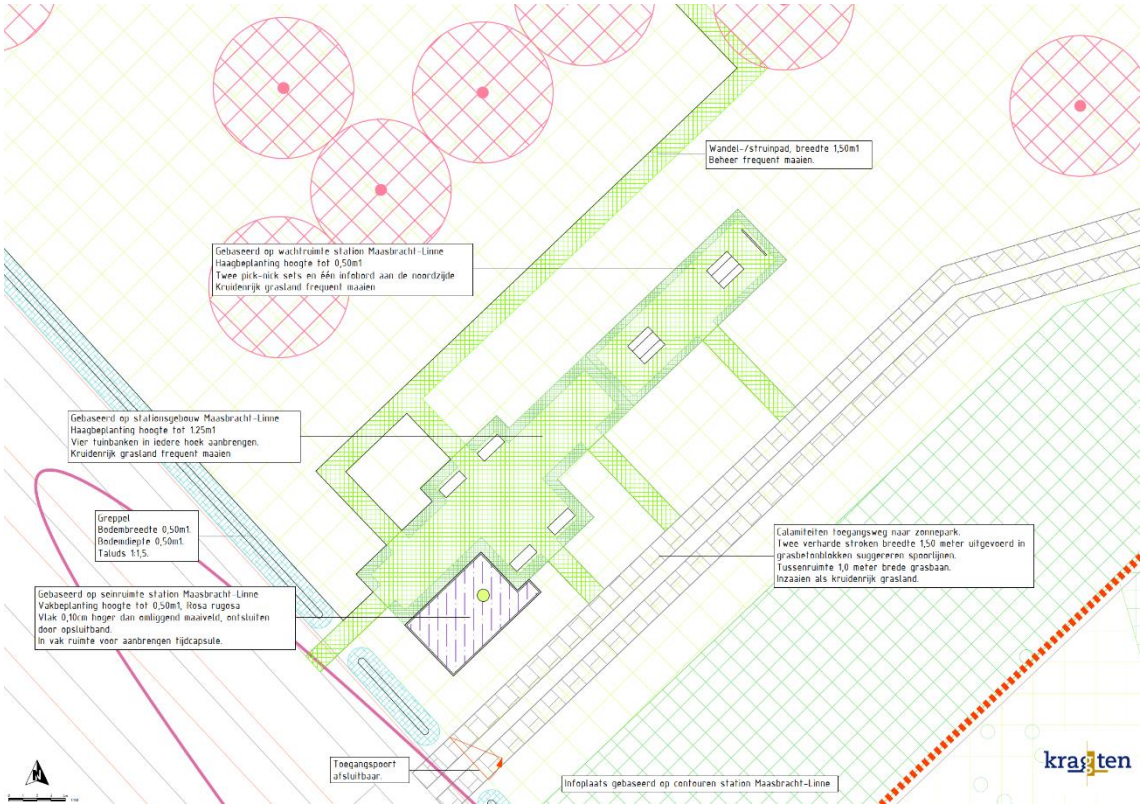
Educatief rustpunt en historische context

De naam 'Zonnestation Montfort' is gekozen omdat vroeger in de nabijheid een treinstation heeft gestaan. De naamgeving van de straat waar het zonnepark aan grenst, de Stationsstraat, herinnert hier nog aan. Met de realisatie van het zonnepark wordt een nieuwe tijdlaag aan het gebied gegeven. Waar mogelijk wordt in de planontwikkeling aangesloten op elementen die in het gebied aanwezig waren aan halverwege de 19de eeuw.

Om de relatie met het treinstation naast de benaming 'Zonnestation Montfort' visueel zichtbaar te maken, zijn voor de informatieplaats (educatieve rustplaats voor de fietsers en wandelaars) de contouren van het treinstation en treinrails door beplanting en verharding weergegeven.

De contouren van het stationsgebouw worden middels een haagbeplanting (hoogte tot 1,25m[1]) aangegeven. De openingen in de haag zijn gebaseerd op de toegangsdeuren van het stationsgebouw. Om het karakter van het stationsgebouw weer te geven zijn er vier tuinbanken geplaatst. De wachtruimte bestond uit een lager gebouw dan het stationsgebouw, waarvan de contouren door een lagere haagbeplanting (hoogte 0,50m[1]) wordt weergegeven. In de ontstane ruimte, toegankelijk van één zijde, worden twee picknicksets en één infobord (afmeting 2,0 x 2,0m[1]) geplaatst.

Op de navolgende afbeelding is het educatief rustpunt weergegeven.

Educatief rustpunt voor fietsers en wandelaars Zonnestation Montfort.

Beplantingsplan

Om de ecologische verbindingszones zo snel mogelijk tot ontwikkeling te laten komen, worden inheemse soorten aangeplant bij de bosschages en struweelbeplanting. De aanplant van de bosschages bestaat uit boomvormers (30%) en struikvormers (70%). Voor de struweelbeplanting worden geen boomvormende beplanting gebruikt. Er wordt ook ruimte gegeven voor spontane ontwikkeling van de inheemse soorten, met name braam. Exoten worden resoluut verwijderd.

De plantenkeuze en locaties van de aanplanten zijn zodanig gekozen waardoor er geen negatieve invloed voor de aangrenzende agrarische percelen ontstaat. Grenzend aan de agrarische percelen zijn geen

singelbeplantingen aangebracht, zodat zich bijvoorbeeld geen dassen vestigen in de groenelementen aan de noordzijde van het zonnestation. De samenstelling van de zaadmengsels bestaat uit inheemse florasoorten, die nodig zijn voor de versterking van de biodiversiteit. Soorten die door uitzaaien, uitgroeien of woekeren en mogelijke beperkingen kunnen opleveren voor agrarisch gebruik zijn niet opgenomen in de zaadmengsels. Maar er kunnen soorten die tot overlast zijn voor de agrarische gronden al in de huidige toplaag aanwezig zijn. Correct en tijdig beheer van de graslanden kan overlast van deze soorten voorkomen. Bijvoorbeeld het tijdig maaien van de akkerdistel ter voorkoming van de verspreiding. Deze maatregelen zullen met name de eerste drie jaar na de aanleg extra aandacht krijgen.

3 BELEIDSKADER

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie

Vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet, heeft de rijksoverheid de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) opgesteld. In de NOVI wordt een toekomstbeeld geschetst van een Nederland:

- dat gezond en klimaatbestendig is, met schone lucht, schoon water en een schone bodem en veel ruimte voor groen en water;
- met een uitstekend functionerende economie, die duurzaam en circulair is. Nauw verbonden met onze buurlanden en de rest van de wereld, als onderdeel van de internationale gemeenschap;
- waar het goed wonen en werken is. Met aangename en vitale steden en dorpen, en een productief en aantrekkelijk platteland;
- met uitstekende bereikbaarheid, waar iedereen snel en gemakkelijk van A naar B komt, met zo min mogelijk schadelijke uitstoot en overlast;
- waar we voldoende ruimte hebben om te kunnen bewegen, ontspannen en tot onszelf te komen; zowel in de stad als daarbuiten;
- dat veilig is en ons beschermt tegen overstromingen en andere gevaren;
- waar een goede balans is tussen gebouwde omgeving en open landschap, tussen natuur en cultuur, tussen land en water;
- dat openstaat voor verandering, en waar de kracht van zijn traditie, cultuur en identiteit wordt weerspiegeld in de inrichting van de leefomgeving.

Gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk zijn samen verantwoordelijk voor de fysieke leefomgeving. Sommige belangen en opgaven overstijgen het lokale, regionale en provinciale niveau en vragen om nationale aandacht. Dit zijn de 'nationale belangen'. In totaal zijn er 21 nationale belangen geformuleerd. Het Rijk heeft voor alle nationale belangen een zogenaamde systeemverantwoordelijkheid. Voor een aantal belangen is het Rijk zelf eindverantwoordelijk. Maar voor een groot aantal nationale belangen zijn dat de medeoverheden. De NOVI richt zich op die ontwikkelingen waarin meerdere nationale belangen bij elkaar komen, en keuzes in samenhang moeten worden gemaakt tussen die nationale belangen. Voorbeelden hiervan zijn het:

- Bevorderen van een duurzame ontwikkeling van Nederland als geheel en van alle onderdelen van de fysieke leefomgeving.
- Waarborgen en bevorderen van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving.
- Zorgdragen voor een woningvoorraad die aansluit op de woonbehoefte.
- Waarborgen en realiseren van een veilig, robuust en duurzaam mobiliteitssysteem.
- Zorgdragen voor nationale veiligheid en ruimte bieden voor militaire activiteiten.
- Waarborgen van de waterveiligheid en de klimaatbestendigheid (inclusief vitale infrastructuur voor water en mobiliteit)
- Waarborgen van een goede waterkwaliteit, duurzame drinkwatervoorziening en voldoende beschikbaarheid van zoetwater.
- Verbeteren en beschermen van biodiversiteit.
- Behouden en versterken van cultureel erfgoed en landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van (inter)nationaal belang.

Bij de voorgenomen ontwikkeling is sprake van een lokale ontwikkeling, waarbij geen specifieke nationale belangen zoals genoemd in het NOVI in het geding zijn. De beoogde ontwikkeling is kortom niet in strijd met de NOVI.

3.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

Om een zorgvuldig gebruik van de schaarse ruimte te bevorderen, is in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Per 1 juli 2017 luidt het tweede lid van art. 3.1.6 als volgt: "*De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.*"

De eerste vraag die zich hierbij aandient is of een zonneweide dient te worden gezien als 'stedelijke ontwikkeling'. Volgens de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State[1], is een zonneweide niet aan te merken als stedelijke ontwikkeling in de zin van de zogenaamde 'Ladder voor duurzame verstedelijking'. Dit betekent dat een toets aan de ladder voor duurzame verstedelijking niet van toepassing is.

Desalniettemin is sprake van een aantoonbare behoefte aan duurzame energievoorzieningen, waaronder zonneweides. De Rijksoverheid wil dat in 2030 minimaal 27% van alle gebruikte energie in Nederland uit duurzame bronnen komt. In 2050 moet de energievoorziening bijna helemaal duurzaam zijn. Een overgang naar een duurzame energievoorziening is van groot belang, vanwege het tegengaan van de klimaatverandering en vanwege de afnemende beschikbaarheid van fossiele brandstoffen en de afhankelijkheid van internationale energieleveranciers.

Verder hebben de overheid, bedrijven en maatschappelijk organisaties een Klimaatakkoord gesloten, waarin is afgesproken om in lijn met de Klimaatwet 49% minder CO_2-uitstoot te hebben in 2030 ten opzichte van 1990 en 50% minder CO_2-uitstoot in 2050 ten opzichte van 1990[2]. In het 'Actieplan Duurzame Energie Roerdalen 2019 – 2022' is de ambitie uitgesproken aan te willen sluiten bij deze ambities. Het behalen van deze ambities gebeurt via drie sporen (trias energetica):

1. beperken energieverbruik door verspilling tegen te gaan;
2. maximaal gebruik maken van energie uit duurzame bronnen, zoals wind-, water- en zonne-energie;
3. zo efficiënt mogelijk gebruik maken van fossiele brandstoffen om in de resterende energiebehoefte te voorzien.

In de vergadering van 15 juli 2021 heeft de raad van de gemeente Roerdalen het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' vastgesteld. De raad heeft tevens de ambitie vastgesteld om in 2030 minimaal 70% van het elektriciteitsverbruik in Roerdalen duurzaam op te wekken. Daarmee sluit de raad aan op de ambitie uit het nationale Klimaatakkoord onderdeel 'Afspraken voor Elektriciteit': in 2030 komt 70% van het elektriciteitsverbruik uit hernieuwbare bronnen: windturbines op zee/land, zonnepanelen op daken en zonneparken. Uit het beleid volgt dat voor het behalen van de ambitie tot 2030 75 hectare aan zonnevelden aangelegd moet worden. Dit is exclusief de oppervlakte van 15 ha van het zonnepark op de stortplaats in Montfort en de aanleg van zonnepanelen op daken.

Om ervoor te zorgen dat Nederland in 2050 een duurzaam energiesysteem heeft en op lokaal niveau Roerdalen ook, speelt zonne-energie kortom een grote rol. Zonnepanelen zetten de straling van de zon om in elektriciteit zonder dat er CO_2 bij vrijkomt. Zonne-energie vormt samen met windenergie de belangrijkste vorm van energie die Nederland wil inzetten om een duurzaam energiesysteem te krijgen. Om tijdig voldoende duurzame energie op te wekken, zijn zowel zonnepanelen op daken als op de grond (zonneparken) nodig. Met het voorliggende initiatief wordt hieraan bijgedragen.

Conclusie
Geconcludeerd wordt dat sprake is van een concrete behoefte aan duurzame energiebronnen in z'n algemeenheid en aan voorzieningen voor gebruik van zonne-energie in het bijzonder. Ondanks dat geen sprake is van een 'stedelijke ontwikkeling', wordt toch voldaan aan principes van de ladder voor duurzame verstedelijking. Er bestaat namelijk een concrete behoefte aan het opwekken van duurzame energie, waaraan de beoogde zonneweide een bijdrage levert. Hoewel de zonneweide niet binnen stedelijk gebied wordt

[1] ABRvS 23 januari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:178.
[2] Aanvullend hierop is op Europees niveau afgesproken om in 2030 55% minder broeikasgassen uit te stoten.

gerealiseerd, wordt deze wel in directe aansluiting op stedelijk gebied gerealiseerd. Daarnaast dient te worden opgemerkt dat op basis van eerdergenoemde uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State kan worden geconcludeerd dat zonneweides zich bij uitstek niet goed lenen om binnen bestaand stedelijk gebied te worden gerealiseerd. De locatie in het buitengebied, direct aansluitend op bestaand stedelijk gebied, wordt daarom passend geacht.

3.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Ter bescherming van de nationale belangen is door het Rijk het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' (Barro) opgesteld. De regels van het Barro moeten in acht worden genomen bij het opstellen van onder meer bestemmingsplannen.

In het Barro zijn regels opgenomen voor de volgende nationale belangen: Rijksvaarwegen, Project Mainportontwikkeling Rotterdam, Kustfundament, Grote Rivieren, Waddenzee en waddengebied, Defensie, Natuurnetwerk Nederland, erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, Ruimtereservering parallelle Kaagbaan, Primaire waterkeringen buiten het kustfundament en het IJsselmeergebied.

Bij de voorgenomen ontwikkeling is geen sprake van grootschalige elektriciteitsopwekking van nationaal belang. Er is slechts sprake van een lokale ontwikkeling. Het besluitgebied ligt niet binnen de invloedssfeer van reserveringsgebieden, begrenzingen en vrijwaringszones volgend uit het Barro dan wel de ministeriële uitwerking hiervan in de 'Regeling algemene regels ruimtelijke ordening' (Rarro). Wel loopt door het besluitgebied een hoogspanningsverbinding. Met het legplan van de zonneweide en de landschappelijke inpassing, is rekening gehouden met deze hoogspanningsverbinding, waardoor de ontwikkeling inpasbaar wordt geacht in relatie tot het gestelde in het Barro en de Rarro.

Uitsnede kaart 1 van het Barro, met weergave van de hoogspanningsverbinding door het besluitgebied.

Conclusie

Bij de voorgenomen ontwikkeling is geen sprake van grootschalige elektriciteitsopwekking van nationaal belang. Er is slechts sprake van een lokale ontwikkeling. Het besluitgebied ligt niet binnen de invloedssfeer van reserveringsgebieden, begrenzingen en vrijwaringszones volgend uit het Barro dan wel de ministeriële uitwerking hiervan in de 'Regeling algemene regels ruimtelijke ordening' (Rarro). Wel loopt door het besluitgebied een

hoogspanningsverbinding, waarmee in voldoende mate rekening is gehouden. De beoogde ontwikkeling is kortom niet in strijd met de beleidsregels zoals deze zijn opgenomen in het Barro.

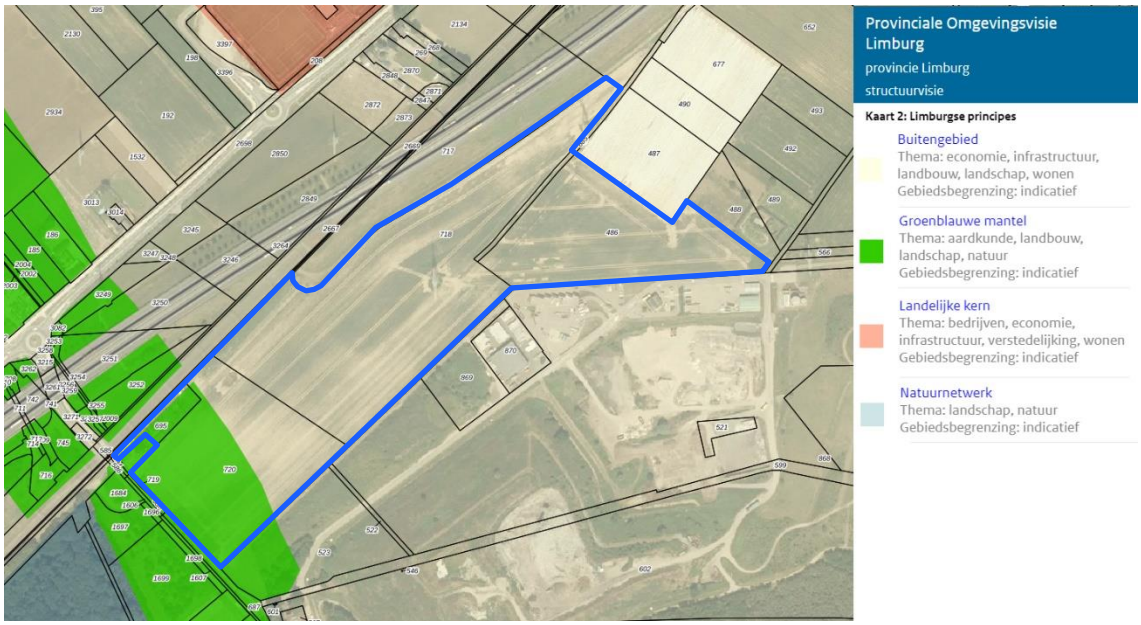
3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Limburg

Op 1 oktober 2021 hebben Provinciale Staten van de provincie Limburg de Omgevingsvisie Limburg vastgesteld. De Omgevingsvisie Limburg is per 25 oktober 2021 in werking getreden.

3.2.1.1 Limburgse principes

Op grond van de kaart 'Limburgse principes' is het besluitgebied grotendeels aangeduid als 'buitengebied', zoals weergegeven op de navolgende afbeelding. Binnen dit deel wordt de zonneweide gerealiseerd. Voor een klein deel is sprake van als 'groenblauwe mantel' aangeduid gebied. Binnen dit gebied wordt een gedeelte van de landschappelijke inpassing in de vorm van natuurontwikkeling gerealiseerd, waarmee invulling wordt gegeven aan de beoogde waarden voor dit gebied.

Uitsnede kaart 'Limburgse principes' uit de Omgevingsvisie Limburg, met het besluitgebied blauw omlijnd weergegeven.

Het buitengebied betreft de landelijke gebieden op de Zuid-Limburgse plateaus en op de hogere zandgronden in Noord- en Midden-Limburg, samen zo'n 85.000 hectaren groot. Vergeleken met Noord- en Midden-Limburg zijn er in Zuid-Limburg minder mogelijkheden voor intensieve vormen van grondgebruik op de plateaus. Dit komt door de aard van de ondergrond en de aanwezige omgevingskwaliteiten. Op de hogere zandgronden van Noord- en Midden-Limburg is, rekening houdend met de droogtegevoeligheid en de kwaliteit van de grondwatervoorraden, een breed scala aan grondgebruiksvormen mogelijk, rekening houdend met de ruimteclaims vanuit de verschillende transitieopgaves.

Het Maasdal, de beekdalen en steilere hellingen - voorheen de bronsgroene landschapszone en zilvergroene natuurzone - vormen samen de circa 36.000 hectaren grote groenblauwe mantel binnen de landelijke gebieden van Limburg. De gebieden liggen als een soort mantel tussen en om het Natuurnetwerk Limburg. Het zijn gebieden waar de provincie goede combinatiemogelijkheden ziet voor duurzame vormen van (kringloop) land- en tuinbouw en andere economische functies, vooral door hergebruik van reeds aanwezige monumentale en beeldbepalende gebouwen. De focus ligt hier op het versterken van het klimaatadaptieve karakter met meer ruimte voor de beken en Maas, de biodiversiteit en kernkwaliteiten van het landschap. Op veel plekken zijn in de

rivier- en beekdalen in de loop der tijd steden en dorpen tot ontwikkeling gekomen. Die bebouwde gebieden maken geen deel uit van de groenblauwe mantel, maar staan er wel mee in verband.

3.2.1.2 Energie

In de Omgevingsvisie Limburg wordt aangegeven dat de provincie erkend dat mensen vanuit verschillende uitgangspunten en opvattingen meewerken aan een innovatief energietransitie beleid, dat de economische structuur versterkt, ons minder afhankelijk maakt van fossiele brandstoffen uit het buitenland, en dat tegelijkertijd de gevolgen van uitstoot vermindert en rekening houdt met biodiversiteit.

Er wordt gestreefd naar minder aardgasgebruik in 2050. Voor 2030 wekken de 30 landelijke RES-regio´s 35 TWh elektriciteit op het land op (door middel van zon- en windenergie). Bij het realiseren van de afspraken en nationale ambities rondom de energietransitie baseert de provincie haar handelen op draagvlak. Initiatieven moeten haalbaar en betaalbaar zijn.

De provincie Limburg stelt zich op als gelijkwaardige partner bij de totstandkoming van de Regionale Energie Strategieën (RES). In de Provinciale Energie Strategie (PES) beschrijft de provincie een vijftal perspectieven Waarmee ze richting geven aan de energietransitie. Perspectieven voor inwoners, instellingen en bedrijven:
1. een toekomstbestendige infrastructuur;
2. volop ruimte voor innovatie, techniek en vakmanschap;
3. de kansen die de Limburgse warmte biedt;
4. sociaal en eerlijk door participatie en lokaal profijt;
5. de Provincie die zelf het goede voorbeeld geeft.

Als randvoorwaarde hanteert de provincie dat de energietransitie is ingebed in de leefomgeving. Met actielijnen voor ieder perspectief wordt invulling gegeven aan de ambitie.

De provincie past het principe van de 'trias energetica' toe in alle sectoren. Dit betekent:
a. het verminderen van het energiegebruik door verspilling tegen te gaan;
b. de energie komt zoveel mogelijk uit niet-fossiele, duurzame bronnen zoals wind, water-, en zonne-energie;
c. voor de energiebehoefte die niet met duurzame bronnen kan worden ingevuld wordt gekozen voor zo efficiënt en schoon mogelijke fossiele bronnen.

De trias energetica is leidend voor de inzet van instrumenten. Voor de ruimtelijke inpassing van zonne-energie geldt de Limburgse zonneladder. Het gaat zowel om de juiste locatie als om de juiste ruimtelijke inpassing op die locatie. De zonneladder is als volgt (niet volgtijdelijk):
1. op daken en gevels van gebouwen;
2. onbenutte terreinen in bebouwd gebied;
3. gronden in buitengebied met een andere primaire functie dan landbouw of natuur;
4. gronden in gebruik voor landbouw en gronden gelegen binnen de groenblauwe mantel;
5. uitsluitingsgebieden (Natuurnetwerk Limburg, waterwingebieden en bestaande bos- en natuurgebieden gelegen in de groenblauwe mantel)

De zonneladder kent een motiveringsplicht. Voor trede 4 geldt een nee-tenzij principe. Trede 5 betreft uitsluitingsgebieden. De uitwerking hiervan wordt in de Omgevingsverordening Limburg opgenomen. Navolgend is de zonneladder grafisch weergegeven.

Zonneladder zoals opgenomen in de Omgevingsvisie Limburg.

Het voorliggende initiatief valt onder 'landbouwgrond' (trede 4 van de zonneladder) in het landelijk gebied van Roerdalen. Voor gronden binnen trede 4 geldt het nee-tenzij principe en een motiveringplicht. De betreffende gronden mogen enkel worden benut voor de opwekking van zonne-energie na een zorgvuldige ruimtelijke afweging. Voor deze zorgvuldige ruimtelijke afweging wordt verwezen naar de als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen 'Notitie onderbouwing Limburgse Zonneladder ZP Stationsweg' en de 'Bijlage bij Limburgse Zonneladder'. Hieruit blijkt dat de ontwikkeling voldoet aan de Limburgse Zonneladder.

Conclusie

In het voorliggende geval is sprake van de realisatie van een zonneweide binnen het buitengebied van Roerdalen, in directe aansluiting op een bestaande zonneweide. Daarnaast wordt middels de landschappelijke inpassing en natuurontwikkeling binnen het als 'groenblauwe mantel' aangeduide gebied invulling gegeven aan het versterken van het klimaatadaptieve karakter, de biodiversiteit en kernkwaliteiten van het landschap. De ontwikkeling wordt vanuit het provinciaal beleid zoals beschreven in de Omgevingsvisie Limburg inpasbaar geacht.

3.2.2 Omgevingsverordening Limburg 2014

De provincie Limburg heeft op 12 december 2014 ook de Omgevingsverordening Limburg 2014 vastgesteld. Hierin staan de regels die nodig zijn om het omgevingsbeleid van het POL2014 juridische binding te geven.

Op basis van de Omgevingsverordening Limburg ligt het besluitgebied binnen de boringsvrije zone Roerdalslenk II. Het is binnen deze zone verboden:

- een boorput of een bodemenergiesysteem te maken of hebben of de grond te roeren, dieper dan de bovenkant van de Bovenste Brunssumklei;
- werken op of in de bodem uit te voeren of te doen uitvoeren waarbij ingrepen worden verricht of stoffen worden gebruikt die de beschermende werking van de Bovenste Brunssumklei kunnen aantasten.

Het voornemen tot het maken van een boorput, het aanleggen van een bodemenergiesysteem of het roeren van grond in de Roerdalslenk dieper dan 30 meter dient vier weken op voorhand schriftelijk gemeld te worden aan Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg. Dergelijke boringen zijn echter niet voorzien.

Voor het overige ligt het besluitgebied op basis van de Omgevingsverordening Limburg 2014 niet binnen (milieu)beschermingsgebieden of beschermingszones ten behoeve van natuur en landschap.

Wel ligt het besluitgebied deels binnen de 'bronsgroene landschapszone', welke in de Omgevingsvisie Limburg onderdeel uitmaakt van de 'groenblauwe mantel'. In de omgevingsverordening zijn in paragraaf 2.7 de volgende regels opgenomen ten behoeve van de bronsgroene landschapszone:

- De toelichting bij een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op een gebied gelegen in de bronsgroene landschapszone, bevat een beschrijving van de in het besluitgebied voorkomende kernkwaliteiten, de wijze waarop met de bescherming en versterking van de kernkwaliteiten is omgegaan en hoe de negatieve effecten zijn gecompenseerd. Bij de compensatie van de negatieve effecten op natuurwaarden wordt de beleidsregel als bedoeld in artikel 2.6.7, tweede lid, gevolgd.
- De kernkwaliteiten in de Bronsgroene landschapszone zijn het groene karakter, het visueel-ruimtelijk karakter, het cultuurhistorisch erfgoed en het reliëf.

In het kader van de ligging binnen de bronsgroene landschapszone is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld, zoals beschreven in paragraaf 2.4. Hiermee wordt de ontwikkeling passend geacht binnen de kaders van de Omgevingsverordening Limburg 2014.

3.2.3 Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 (regels inzake o.a. wonen en zonne-energie) + Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 (samenhang OVL2021)

Op 17 december 2021 hebben Provinciale Staten de Omgevingsverordening Limburg (2021) vastgesteld. Deze verordening is gebaseerd op artikel 2.6 van de Omgevingswet. Op het tijdstip van vaststelling van die verordening was de verwachting dat de Omgevingswet op 1 juli 2022 in werking zou treden. Inmiddels is de inwerkingtredingsdatum van de wet verschoven naar 1 januari 2024. De nieuwe omgevingsverordening kan niet eerder in werking treden dan de Omgevingswet. Tot dat tijdstip blijft de Omgevingsverordening Limburg 2014 gelden. Aangezien de Omgevingsverordening Limburg (2021) grotendeels een beleidsneutrale omzetting is van de Omgevingsverordening Limburg 2014, maakt het voor de meeste onderwerpen inhoudelijk weinig verschil of de ene of de andere verordening van kracht is. De Omgevingsverordening Limburg (2021) bevatte echter een aantal onderwerpen die nieuw waren, dan wel aanmerkelijk inhoudelijk gewijzigd, namelijk instructieregels met betrekking tot:

- Wonen;
- Huisvesting internationale werknemers;
- Na-ijlende effecten steenkoolwinning;
- Zonne-energie.

Het uitstel van de Omgevingswet maakt het wenselijk dat deze onderwerpen ook al geregeld worden in de Omgevingsverordening Limburg 2014. Daarom is op 30 september 2022 de 'Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014' vastgesteld. Voor het voorliggende plan zijn uitsluitend de regels met betrekking tot het aspect 'zonne-energie' van belang. Hiertoe zijn de volgende instructieregels opgenomen, waarbij rekening is gehouden met de aanvullingen zoals deze zijn opgenomen in de op 16 december vastgestelde 'Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 (samenhang OVL2021)'.

Artikel 2.17.2 Instructieregels zonneparken

1. Een ruimtelijk plan laat geen zonnepark toe binnen de Goudgroene natuurzone of binnen een waterwingebied.
2. Een ruimtelijk plan laat geen zonnepark toe in een bestaand bos- of natuurgebied binnen de Zilvergroene natuurzone of de Bronsgroene landschapszone.
3. Een ruimtelijk plan voor een gebied gelegen in de regio Noord-Limburg of de regio Midden-Limburg laat een zonnepark alleen toe als dat in lijn is met de Limburgse principes van de provinciale omgevingsvisie en in afstemming met de regionale energiestrategie Noord- en Midden-Limburg.
4. Een ruimtelijk plan voor een gebied gelegen in de regio Zuid-Limburg laat een zonnepark alleen toe als dat in lijn is met de Limburgse principes van de provinciale omgevingsvisie en in afstemming met de regionale energiestrategie Zuid-Limburg.
5. Een ruimtelijk plan laat geen zonnepark op landbouwgrond toe tenzij:
    a. een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie;

b. voorzien wordt in een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing en beheer passend bij de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap; en,
c. de zonnepanelen in een opstelling worden geplaatst die aansluit op een bij het gebied passende bodemkwaliteit.

6. De toelichting bij een ruimtelijk plan voor een zonnepark bevat een verantwoording van de wijze waarop invulling is gegeven aan het derde of het vierde lid en het vijfde lid.
7. Bij het vaststellen van een ruimtelijk plan dat voorziet in een bestemming die een zonnepark toestaat houdt het gemeentebestuur rekening met het betrekken van de omgeving bij de toekenning van de bestemming, het zorgdragen voor maatschappelijk draagvlak voor de toekenning van de bestemming en het maximaal gebruik van de mogelijkheden voor (financiële) participatie bij de exploitatie van het zonnepark.
8. Een ruimtelijk plan dat een zonnepark toelaat bevat een verplichting tot het verwijderen van het zonnepark na beëindiging van de activiteit.
9. Het tweede lid geldt niet voor een zonnepark op de locatie van de stortplaats in Schinnen, als bedoeld in artikel 7.3.1, eerste lid. De voorwaarden bedoeld in het vijfde lid, onder a tot en met c, zijn van overeenkomstige toepassing.

Onderstaand wordt nader ingegaan op de toetsing aan de 'Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 (regels inzake o.a. wonen en zonne-energie)'

1. Zoals blijkt uit paragraaf 3.2.1 en 3.2.2 ligt de zonneweide niet binnen de Goudgroene natuurzone of binnen een waterwingebied.
2. Zoals blijkt uit paragraaf 3.2.1 en 3.2.2 ligt de zonneweide niet binnen de Zilvergroene natuurzone of de Bronsgroene landschapszone. Er vindt juist natuurontwikkeling plaats binnen het als 'bronsgroene landschapszone' aangeduide deel van het besluitgebied.
3. Zoals blijkt uit paragraaf 3.2.1 en 3.3 is het plan in lijn met de Limburgse principes van de provinciale omgevingsvisie en in afstemming met de regionale energiestrategie Noord- en Midden-Limburg.
4. N.v.t.
5. Zoals blijkt uit hoofdstuk 2 is sprake van een zorgvuldige ruimtelijke afweging, waarbij aansluiting wordt gezocht bij het reeds vergunde en aangrenzende zonnepark en is tevens sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing, waarbij met de opstelling van de panelen rekening is gehouden met de kernkwaliteiten van het landschap. Tevens worden de zonnepanelen geplaatst in een opstelling die aansluit op een bij het gebied passende bodemkwaliteit. Met de gekozen opstelling en ruimte tussen de panelen is sprake van voldoende lichtdoorlating en kan het hemelwater tussen de panelen overal de bodem bereiken om ter plaatse in de goed daarlaatbare zandbodem te infiltreren. Daarmee is in voldoende rekening gehouden met het aspect bodemkwaliteit.
6. Zie hierboven.
7. Er is sprake van een gemeentelijk zonnepark waarvoor (maatschappelijk) draagvlak bestaat en waarbij ook afstemming heeft plaatsgevonden met de omgeving en overige belanghebbenden. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar de als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen 'Notitie participatie bij planontwikkeling' en de eveneens als bijlage opgenomen 'Notitie financiële participatie Zonnestation Montfort'.
8. In het kader van het voorliggende plan zijn in een anterieure overeenkomst afspraken vastgelegd over de verplichting tot het verwijderen van het zonnepark na beëindiging van de activiteit. Ook wordt er een voorwaarde aan de omgevingsvergunning gekoppeld dat het zonnepark, na beëindiging van de exploitatie, geamoveerd moet worden. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar de als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen 'Notitie amoveringsplan zonnestation Montfort'.
9. Dit lid is niet van toepassing voor het besluitgebied.

Conclusie

Het initiatief is in overeenstemming met de beleidskaders zoals opgenomen in de 'Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 (regels inzake o.a. wonen en zonne-energie)' en de aanvullingen zoals opgenomen in de 'Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 (samenhang OVL2021)'.

3.3 Regionaal en gemeentelijk beleid

3.3.1 Regionale Energie Strategie Noord- en Midden Limburg

De raad van de gemeente Roerdalen heeft op 3 juni 2021 de Regionale Energie Strategie Noord- en Midden Limburg 1.0 vastgesteld. Gemeente Roerdalen vormt samen met de andere veertien gemeenten in Noord- en Midden-Limburg, Provincie Limburg, Waterschap Limburg en Enexis de RES-regio Noord- en Midden-Limburg. Samen met inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden is een Regionale Energie Strategie (RES) opgesteld. Deze strategie is inmiddels door alle vijftien gemeenteraden, Provinciale Staten en het algemeen bestuur van Waterschap Limburg vastgesteld en ingediend bij het Rijk die de plannen van de dertig RES-regio's gaat doorrekenen.

Op hoofdlijnen zijn de volgende acties zijn beschreven:

- Energie besparen zodat er minder hoeft te worden opgewekt;
- Duurzame elektriciteit opwekken uit zon en wind;
- Duurzame warmte gebruiken zodat men stap voor stap van het aardgas af kan;
- Voordelen voor inwoners vergroten.

De vijftien gemeenten in Noord- en Midden-Limburg, Provincie Limburg, Waterschap Limburg en Enexis hebben verder de onderstaande ambities met elkaar afgesproken.

- De volgende drie pijlers zijn van groot belang in een duurzamer Noord- en Midden-Limburg: iedereen kan meedoen, iedereen kan het betalen en iedereen kan meeprofiteren.
- Door energie te besparen en energie kleinschalig duurzaam op te wekken willen we in 2030 minimaal 25% minder CO_2 uitstoten dan in 2015.
- We kiezen bewust om energiebesparing mee te nemen in onze plannen. Wat niet wordt verbruikt, hoeft ook niet opgewekt te worden.
- We willen met grootschalige zon- en windprojecten 1.200 gigawattuur (GWh) duurzame energie opwekken in 2030. De kwaliteit van onze leefomgeving blijven we goed bewaken.
- We houden er rekening mee dat de behoefte aan duurzaam opgewekte energie blijft groeien. We kijken vooruit naar 2050 om tijdig in te spelen op ontwikkelingen en innovaties.
- We streven naar minimaal 50% lokaal eigendom bij grootschalige zon- en windprojecten op regionaal niveau. En naar een vorm van lokaal medezeggenschap bij alle projecten.
- We willen 100% duurzame warmte in 2050 voor alle woningen/gebouwen.

Iedere gemeente onderzoekt hoe ze op lokaal niveau hier invulling aan kan geven. Dit is maatwerk, want iedere gemeente is anders.

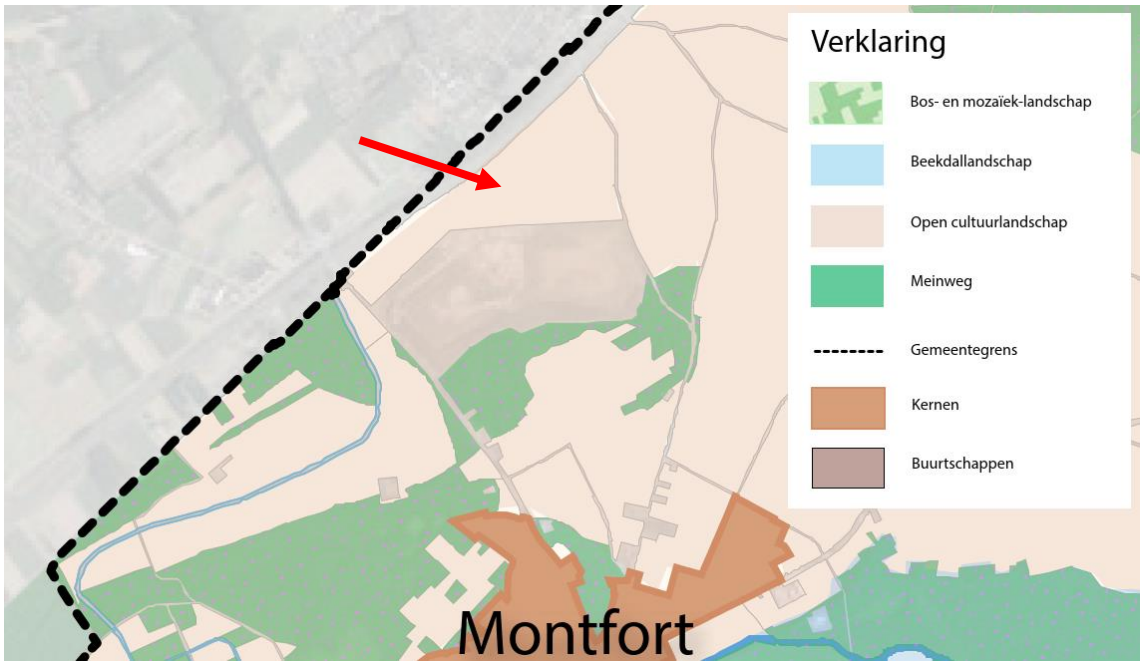
Conclusie

Met de beoogde zonneweide wordt in z'n algemeenheid aangesloten bij het streven naar het opwekken van meer duurzame energie. De zonneweide binnen het besluitgebied is een initiatief van de gemeente Roerdalen, waarbij de opbrengsten uiteindelijk ook terugvloeien naar de gemeenschap van Roerdalen. De ontwikkeling is daarmee in lijn met het streven naar minimaal 50% lokaal eigendom.

3.3.2 Omgevingsvisie Roerdalen

De gemeenteraad van Roerdalen heeft op 8 juli 2021 de 'Omgevingsvisie Roerdalen 2050' vastgesteld. In de omgevingsvisie geven inwoners, ondernemers, bezoekers en de gemeente aan wat ze samen, met elkaar, belangrijk vinden voor Roerdalen.

Op grond van de kaart 'kernen en landschap' valt het besluitgebied onder open cultuurlandschap. Als tegenhanger van het meer kleinschalige bos- en mozaïeklandschap is het open cultuurlandschap aangeduid. Dit gebied kenmerkt zich door de meer grootschalige (agrarische) activiteiten en zichtlijnen. In dit landschap zijn minder kleinschalige landschapselementen aanwezig.

Uitsnede kaart 'kernen en landschap' uit de omgevingsvisie.

Duurzaam Roerdalen

Binnen het thema 'Duurzaam Roerdalen' is in z'n algemeenheid aangegeven dat we met elkaar voor de uitdaging staan om duurzamer om te gaan met onze leefomgeving. Binnen het thema duurzaam Roerdalen wordt op hoofdlijnen ingegaan op de verschillende onderwerpen die nu, maar ook de komende decennia, onze inzet vragen:

- Energietransitie
- Verwarming van de gebouwde omgeving.
- Klimaatadaptatie
- Circulaire economie
- Afval

Energietransitie

Roerdalen maakt serieus werk van haar bijdrage aan de energietransitie en aan het duurzamer omgaan met onze leefomgeving. De doelstellingen in het landelijk klimaatakkoord zijn voor Roerdalen leidend. Bij de vertaling van deze doelen naar de gemeentelijke doelen vindt de gemeente dat ze realistisch en concreet moet zijn. Deze vertaling is voor een deel al in het actieplan duurzame energie gemaakt (Gemeente Roerdalen, 2019).
Roerdalen wil daarin bijdragen aan de opwekking van duurzame elektriciteit, aan energiebesparing, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de benodigde opslag en energie-infrastructuur. Op dit moment heeft Roerdalen concreet de volgende ambities op het gebied van de energietransitie:

1. Aansluiten bij de nationale ambitie van reductie CO_2 uitstoot, ten opzichte van 1990: 49% in 2030 en 95% in 2050.
2. Inzet op minder energieverbruik.
3. Gevolgd door opwekking van duurzame energie.
4. Energie besparen en duurzaam opwekken in hele gemeente stimuleren.
5. Als gemeente zelf het goede voorbeeld geven.

Voor een deel van de uitvoering van deze opgaves maakt Roerdalen, als partner, onderdeel uit van de regio Noord- en Midden Limburg, waarin de Regionale Energie Strategie (RES) wordt ontwikkeld. Daarbij gaan alle betrokken gemeenten bijdragen aan de realisatie.

In het actieplan duurzame energie worden de ambities vertaald naar oplossingen per sector. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen woningen, de agrarische sector, de industrie, klein zakelijke bedrijven en mobiliteit.

De titel van dit actie plan is "Samen Doen". Samen met inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden en geïnteresseerden. Ieder vanuit een eigen rol en verantwoordelijkheid, maar vanuit één gezamenlijk doel; Samen Duurzaam.

Opwekking duurzame energie
Vanuit de Regionale Energie Strategie (RES) heeft Roerdalen, als partner, een opgave. Deze opgave is erop gericht om 70% van het elektriciteitsverbruik via duurzame opwekking in te vullen. Gemeente Roerdalen streeft hierbij naar een eigen voorziening, groen, duurzaam en lokaal. Prioritair wordt hierbij ingezet op de realisatie van zon en windenergie.

Het grootschalig opwekken van duurzame energie, of het nu gaat om zon- of wind, heeft impact op de fysieke leefomgeving. Met name op het landschap. Zowel in termen van beleving als gebruik. Er is echter sprake van een opgave waaraan moet worden voldaan. Deze opgave dwingt tot het maken van keuzes. Zo is er een aantal uitsluitingsgebieden. Dit zijn gebieden waar géén grootschalige duurzame opwekking gewenst is. Buiten deze uitsluitingsgebieden is nog voldoende ruimte beschikbaar om de opgave voor duurzame opwekking te realiseren. Het besluitgebied maakt geen onderdeel uit van de genoemde uitsluitingsgebieden (zie ook paragraaf 3.3.3).

Parallel aan de omgevingsvisie wordt specifiek themagericht beleid uitgewerkt. Dit beleid gaat nader in op zogenaamde uitsluitingsgebieden én gebieden waar duurzame opwekking onder voorwaarden mogelijk is, de "potentiegebieden". Ten aanzien van deze voorwaarden voorziet dit separate themagerichte beleid, in lijn met deze omgevingsvisie, in een afwegingskader voor initiatieven. Hier gaat het bijvoorbeeld om eisen op het gebied van draagvlak/participatie, landschappelijke inpassing, meervoudig ruimtegebruik en eisen met betrekking tot realisatie en exploitatie en beheer.

Kwaliteitskader Roerdalen
In de omgevingsvisie is tevens het Kwaliteitskader Roerdalen opgenomen. Het Kwaliteitskader Roerdalen richt zich op initiatieven in het buitengebied en is van toepassing op (niet onaanvaardbare) ontwikkelingen in het buitengebied die middels een planologische procedure mogelijk worden gemaakt. Het gaat om ontwikkelingen die niet rechtstreeks of via een flexibiliteitsbepaling zijn toegestaan in het vigerende bestemmingsplan. Verstening/verharding van het buitengebied welke niet rechtstreeks is toegestaan moet altijd ruimtelijk en landschappelijk worden ingepast.
De essentie is verder dat de beoogde ontwikkelingen gepaard moeten gaan met ruimtelijke en landschappelijke kwaliteitsverbetering in de vorm van bijvoorbeeld natuurontwikkeling en/of ontstening. Dit ter compensatie van het door de ontwikkeling optredende verlies aan omgevingskwaliteit.

Kwaliteitsverbetering op hoofdlijnen
De voorwaarden voor de kwaliteitsverbeteringen zijn als volgt:

- Ter plaatse van de ontwikkeling zelf dient altijd voldoende landschappelijke en ruimtelijke inpassing plaats te vinden;
- De kwaliteitsverbeteringen zijn fysiek ruimtelijk van aard en komen ten goede aan de verbetering van de kwaliteit van het buitengebied of de kern (afhankelijk van het type ontwikkeling);
- Het dient bij de kwaliteitsverbetering te gaan om aanvullende verbeteringen. Zaken waarvoor al middelen gereserveerd zijn komen niet in aanmerking (hetzelfde geldt voor een basis landschappelijke inpassing);
- De kwaliteitsverbeteringen dienen in tijd en plaats een verband te hebben met de ingreep/ ontwikkelingen;
- De kwaliteitsverbetering is kwantificeerbaar.

Het uitgangspunt is dat de negatieve gevolgen van een ontwikkeling die ingrijpt in het buitengebied of de kern gecompenseerd wordt. Via de kwaliteitsbijdrage wordt de ingreep in de ruimtelijke omgeving (over) gecompenseerd. Met de kwaliteitsbijdrage worden aanvullende maatregelen uitgevoerd zodat per saldo sprake is van een kwaliteitsverbetering. De kwaliteitsbijdrage is afhankelijk van de soort ontwikkeling en het gebied waarin de ontwikkeling plaatsvindt. De landschappelijke en ruimtelijke inpassing vindt altijd ter plaatse plaats.

Het initiatief tot realisatie van een zonneweide valt onder de module 'grootschalige energievoorzieningen'. Hiervoor geldt een positieve grondhouding mits sprake is van voldoende kwaliteit. Verder geldt dat invulling dien te worden gegeven aan de basiskwaliteit, zoals onderstaand weergegeven.

Module buitengebied / gebied	Thema in visie	Basiskwaliteit	Aanvullende kwaliteit
11. Grootschalige energievoorzieningen	Landelijk en Natuurlijk Roerdalen (blz. 32) en Duurzaam Roerdalen (blz. 46)	Ruimtelijk en landschappelijke inpassing	N.v.t.

In dit geval is een landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering uitgewerkt, zoals beschreven in paragraaf 2.4. Hiermee wordt voldaan aan de vereisten zoals opgenomen in het Kwaliteitskader Roerdalen.

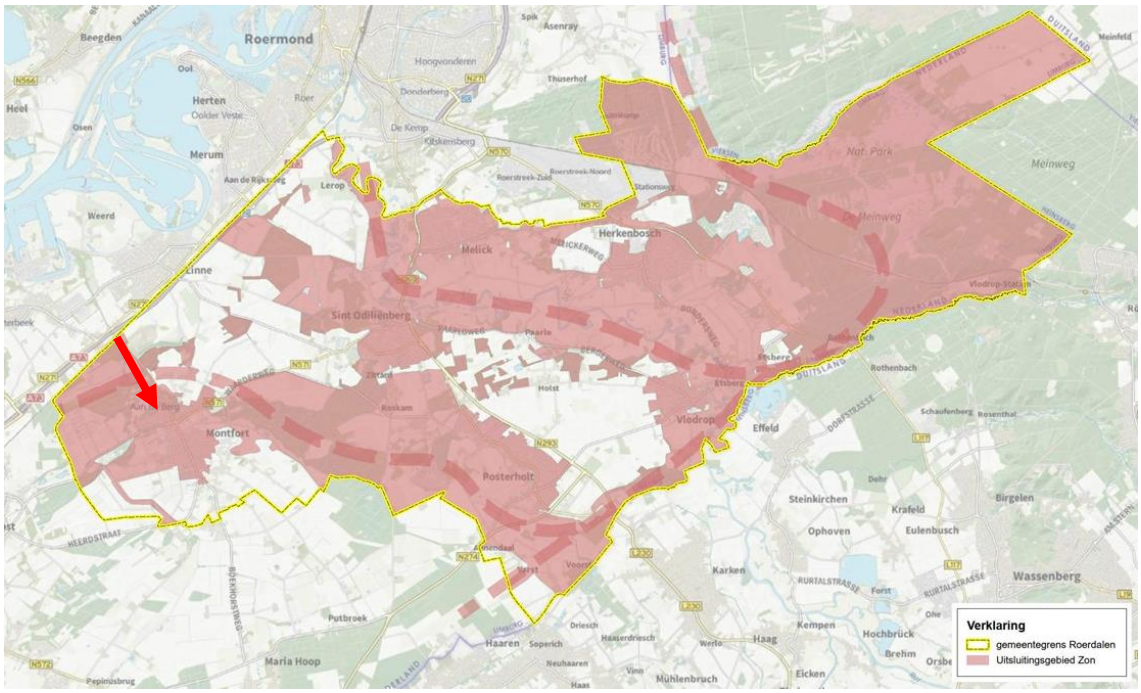
Conclusie
De voorgenomen ontwikkeling past binnen de kaders van de Omgevingsvisie Roerdalen 2050.

3.3.3 Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030

Algemeen
In juli 2021 heeft de gemeenteraad van Roerdalen het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie gemeente Roerdalen 2021-2030' vastgesteld. In dit beleidskader staat het beleid voor grootschalige zonne- en windprojecten in de gemeente. Inwoners en andere stakeholders hebben hier actief over meegedacht. Het beleidskader beschrijft de ruimtelijke uitgangspunten en randvoorwaarden voor initiatiefnemers die met duurzame energie in Roerdalen aan de slag willen.

Uitsluitingsgebieden
In het beleidskader is aangegeven dat het landschappelijke karakter van Roerdalen één van de belangrijkste kenmerken van de gemeente is. Het beleidskader is er dan ook op gericht om het landschap van Roerdalen zoveel mogelijk te beschermen. In belangrijke gebieden zijn grootschalige zonne- of windprojecten daarom niet overal toegestaan. Deze gebieden zijn aangewezen als uitsluitingsgebieden. Het betreft natuurgebieden, zoals Nationaal Park De Meinweg, de kernen, de buurtschappen en nog een aantal andere gebieden. In de gebieden die overblijven, zijn ontwikkelingen wel mogelijk, dit zijn de potentiegebieden.

Zoals op de navolgende kaart 'Uitsluitingsgebied Zon' uit het beleidskader is af te lezen, maakt het besluitgebied geen onderdeel uit van de uitsluitingsgebieden.

Kaart uitsluitingsgebieden uit het Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030, met de globale situering van het besluitgebied aangeduid met een rode pijl.

Streefoppervlakte zonnevelden
Aangegeven is dat initiatieven voor de ontwikkeling van een zonneveld worden beoordeeld aan de hand van een beoordelingsmatrix, waarbij dient te worden opgemerkt dat de beoordelingsmatrix geen onderdeel is van het beleidskader. Meer hierover in paragraaf 3.3.4.

In het beleidskader is gesteld dat de vertaling van de gemeentelijke ambitie van de energietransitie betekent dat Roerdalen tot 2030 in totaal 75 ha aan zonnevelden moet aanleggen. Hierin is het te realiseren Zonnepark Montfort (± 15 ha), direct ten zuiden van het besluitgebied, niet meegerekend. Ook de aanleg van zonnepanelen op daken is niet meegerekend. Hoe meer Zon op Dak wordt gerealiseerd, des te minder is de aanleg van zonnevelden nodig.

In de vergadering van 3 februari 2022 heeft de raad besloten om zelf een zonnepark te ontwikkelen. Dit park wordt buiten de gemeentelijke opgave van 75 MW gelaten om marktverstoring te voorkomen. In dezelfde vergadering heeft de raad de 'Beoordelingsmatrix Zon op Land' vastgesteld. De matrix is opgebouwd aan de hand van de 5 strenge voorwaarden zoals opgenomen in het beleidskader. De matrix wordt ook toegepast op het eigen park om de kwaliteit te waarborgen, maar er wordt geen score aan het initiatief toegekend om al dan niet medewerking te verlenen. Een score wordt uitsluitend toegekend aan de initiatieven die meetellen voor de gemeentelijke opgave van 75 MW.

Strenge voorwaarden
Om ervoor te zorgen dat het landschappelijk karakter van Roerdalen behouden blijft en beschermd wordt of zelfs waar mogelijk versterkt wordt in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe zonnevelden, zijn in het beleidskader strenge voorwaarden opgenomen waaronder de ontwikkeling van zonnevelden mogelijk wordt gemaakt. In het beleidskader gaat het daarbij om hoofdlijnen, die verder zijn uitgewerkt in de beoordelingsmatrix (zie paragraaf 3.3.4).

- Strenge voorwaarde 1: het te ontwikkelen zonneveld moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonneveld deel van gaat uitmaken.
  Toelichting: We vinden zowel een zeer kleinschalig zonneveld in een grootschalig gebied, als een grootschalig zonneveld dat is ingeklemd tussen een mozaïek van landschapselementen onwenselijk.

- Strenge voorwaarde 2: het te ontwikkelen zonneveld moet landschappelijk worden ingepast:
  - Inpassen van directe (be-)levingsfactoren;
  - Stimuleren biodiversiteit;
  - Stimuleren waterberging en – infiltratie.

  Toelichting: het te ontwikkelen zonneveld moet zowel visueel als vanuit de landschappelijke beleving in de omgeving opgaan. Daarbij is extra aandacht voor stimuleren van de biodiversiteit en de berging en infiltratie van hemelwater ter plaatse een vereiste.

- Strenge voorwaarde 3: meervoudig ruimtegebruik.

  Toelichting: deze eis komt gedeeltelijk overeen met de tweede trede van de Limburgse Zonneladder. In de gemeente Roerdalen geldt dat bij omzetting van (bijvoorbeeld) agrarische gronden naar een zonneveld, de nieuwe invulling een functie aan het landschap zelf of aan de beleving van het landschap moet toevoegen. Deze functie kan onder andere vanuit culturele, educatieve of toeristische doeleinden worden gemotiveerd. De combinatie van een stortlocatie en een zonneveld zoals door Attero voorgesteld, is hiervan een goed voorbeeld.

- Strenge voorwaarde 4: het te ontwikkelen zonneveld moet aantoonbaar waarden toe voegen:
  - Landschappelijke elementen;
  - Maatschappelijke ontwikkeling;
  - Coöperatieve realisatie;
  - Ontwerpen en toepassing compensatieregeling.

  Toelichting: de toevoeging van een zonneveld zal aan het landschappelijk karakter van Roerdalen een verandering teweeg brengen, ondanks de landschappelijke inpassing (strenge voorwaarde 2). Het is aan de initiatiefnemer om in zijn planvorming ruimte vrij te maken (financieel, organisatorisch, fysiek ter plekke of elders) en aantoonbaar te maken welke toegevoegde waarden het te ontwikkelen zonneveld voor (de inwoners van) de gemeente Roerdalen heeft.

  We streven naar 50% coöperatief zoals verwoord in de "RES Noord en Midden Limburg 1.0."

- Strenge voorwaarde 5: privaatrechtelijk borgen in anterieure overeenkomst tussen initiatiefnemer en gemeente Roerdalen of in privaatrechtelijke overeenkomst tussen initiatiefnemer en landeigenaar:
  - Onderhoud en werking van de technische installatie;
  - Onderhoud en landschappelijke inpassing;
  - Toevoeging van maatschappelijke meerwaarde;
  - Ontmanteling na beëindiging;
  - Coöperatieve realisatie;
  - Participatie bij de concrete planontwikkeling.

  Toelichting: het ruimtelijk kader van dit beleidskader is niet het instrument om privaatrechtelijke aspecten voor te schrijven. Toch worden deze onderwerpen genoemd, omdat ze bij de scorebepaling vanuit de beoordelingsmatrix worden meegenomen.

  Deze voorwaarden hebben voornamelijk tot doel de continuïteit van good housekeeping en het maatschappelijk draagvlak van het zonneveld te borgen.

De 5 strenge voorwaarden zijn allemaal van toepassing bij de ontwikkeling van een zonneveld (dus én- én). In de beoordelingsmatrix zijn de strenge voorwaarden nader uitgewerkt.

Conclusie

In paragraaf 3.3.4 is nader ingegaan op de toetsing aan de beoordelingsmatrix. Hieruit blijkt dat het initiatief passend wordt geacht binnen het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030'.

3.3.4 Beoordelingsmatrix Zon op Land

Op 3 februari 2022 heeft de gemeenteraad van Roerdalen de 'Beoordelingsmatrix Zon op Land' vastgesteld. In deze beoordelingsmatrix zijn de voorwaarden zoals opgenomen in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie gemeente Roerdalen 2021-2030' nader uitgewerkt.

Aanvullend op de beoordelingsmatrix geldt de randvoorwaarde dat de afstand tussen de zonnepanelen of een onderdeel van de technische installatie en een bouwvlak behorende bij een (agrarisch) bedrijf met bedrijfswoning of de woonbestemming minimaal 100 meter bedraagt. De afstand mag minder dan 100 meter bedragen als de eigenaar van een dergelijke locatie daartoe toestemming heeft gegeven.

In de directe nabijheid is sprake van één woonbestemming (Stationsstraat 1) die binnen de 100 meter cirkel van het zonnepark valt. Met de betreffende eigenaar is een overeenkomst aangegaan waarin hij toestemming geeft om het zonnepark op een kortere afstand dan 100 meter te realiseren.

In het kader van de toetsing van het initiatief aan de beoordelingsmatrix is een separate notitie 'onderbouwing beoordelingsmatrix' opgesteld, die als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing is opgenomen. Uit deze notitie blijkt dat de ontwikkeling invulling geeft aan de voorwaarden zoals gesteld in de beoordelingsmatrix. Voor meer informatie wordt verwezen naar de als bijlage opgenomen notitie.

4 ONDERZOEKSASPECTEN

4.1 Archeologie en cultuurhistorie

4.1.1 Archeologie

Voor het besluitgebied geldt op basis van het vigerende bestemmingsplan de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 6'. De ondergrens voor het uitvoeren van onderzoek is 2.500 m² bodemverstoring in combinatie met een diepteverstoring van minimaal 40 cm. Een dergelijke bodemverstoring vindt in het kader van de aanleg van de zonneweide en de landschappelijke inpassing niet plaats.

Conclusie

Aangezien de ondergrenzen voor het uitvoeren van onderzoek niet worden overschreden, is het uitvoeren van archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Desalniettemin kan de mogelijkheid dat binnen het besluitgebied archeologische vondsten worden gedaan, niet worden uitgesloten. Conform paragraaf 5.4, 5.10 en 5.11 van de Erfgoedwet geldt dan ook de verplichting om archeologische vondsten te melden. Bij het doen van vondsten waarvan wordt vermoed dat het om archeologische vondsten of sporen gaat, is het verplicht deze onmiddellijk te melden bij de bevoegde instantie, in dit geval de gemeente Roerdalen.

4.1.2 Cultuurhistorie

Op grond van de Erfgoedkaart Limburg zijn binnen het besluitgebied en de directe omgeving geen vanuit cultuurhistorisch oogpunt waardevolle elementen aanwezig.

Conclusie

Vanuit het aspect cultuurhistorie bestaan er geen belemmeringen voor de beoogde ontwikkeling.

4.2 Bedrijven en milieuzonering

Goede ruimtelijke ordening voorziet in het voorkomen van hinder en gevaar. Door bij nieuwe ontwikkelingen voldoende afstand in acht te nemen tussen milieubelastende activiteiten (zoals bedrijven) en gevoelige functies (zoals woningen) kan goede ruimtelijke ordening gerealiseerd worden. Het is aan de ene kant zaak om te voorkomen dat er hinder en gevaar voor gevoelige bestemmingen ontstaat en aan de andere kant dient aan bedrijven voldoende zekerheid te worden geboden dat zij niet in hun activiteiten worden beperkt door nieuwe gevoelige functies. Om te bepalen of tussen de milieubelastende activiteiten en de gevoelige functies voldoende afstand in acht wordt genomen, is gebruik gemaakt van de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' uit 2009. In deze publicatie worden de richtafstanden gegeven voor de vier ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar.

De richtafstanden zoals opgenomen in de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering', gelden tussen enerzijds de grens van de bestemming die bedrijven (of andere milieubelastende functies) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een woning (of andere milieugevoelige functie) die volgens het bestemmingsplan of via vergunningvrij bouwen mogelijk is. De gegeven richtafstanden zijn in het algemeen richtafstanden en geen harde afstandseisen. Ze moeten daarom gemotiveerd worden toegepast. Dit betekent dat geringe afwijkingen in de lokale situatie mogelijk zijn.

Voor een zonneweide geldt dat dit volgens de (indicatieve) brochure 'Bedrijven en Milieuzonering' geen milieubelastende functie betreft. Wel zal sprake zijn van transformatorstations. In het voorliggende geval worden 3 transformatoren geplaatst van 2 MVA. Voor een transformatorvermogen tot 10 MVA bedraagt de richtafstand

30 meter in het gebiedstype rustige woonwijk/rustig buitengebied. In dit geval ligt het besluitgebied in een gemengd gebied, waardoor de richtafstand met één stap kan worden verlaagd tot 10 meter. De transformators worden op meer dan 30 meter afstand tot de omliggende milieugevoelige functies geplaatst, in dit geval de woning aan de Stationsstraat. Er wordt daarmee voldaan aan de richtafstand voor zowel het gebiedstype gemengd gebied als het gebiedstype rustige woonwijk/rustig buitengebied.

Conclusie
Kort samengevat wordt als gevolg van de realisatie van de zonneweide het woon- en leefklimaat van in de omgeving gelegen milieugevoelige functies niet negatief beïnvloed. Evenmin worden omliggende bedrijven in hun functioneren belemmerd. Vanuit het aspect milieuzonering bestaan er kortom geen belemmeringen.

Volledigheidshalve wordt voor wat betreft het aspect 'elektromagnetische straling' verwezen naar paragraaf 4.5.

4.3 Bodem

Milieuhygiënische bodemkwaliteit
In het kader van gebruikswijzigingen dient over het algemeen aangetoond te worden dat de bodem geschikt is voor het beoogde gebruik. Een zonneweide is echter geen gevoelige functie en daarnaast is slechts sprake van het plaatsen van zonnepanelen op een constructie die middels palen in de grond verankerd wordt. Verder is geen sprake van afvoer van gronden vanuit het besluitgebied. Het uitvoeren van een onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem is kortom niet noodzakelijk ten behoeve van zonnestation Montfort.

Voor de locatie aan de Stationsstraat 1 geldt dat het voornemen bestaat om een deel van de gronden met een agrarische bestemming in de toekomst in gebruik te nemen als tuin. Hiertoe is het uitvoeren van een bodemonderzoek noodzakelijk.

Gelet op de noodzaak om een bodemonderzoek uit te voeren voor de locatie aan de Stationsstraat 1, is voor het gehele besluitgebied een vooronderzoek[3] conform NEN5725 uitgevoerd. Onderstaand wordt ingegaan op de conclusies van het onderzoek. Voor meer informatie wordt verwezen naar de volledige rapportage.

Het vooronderzoek heeft geen gegevens opgeleverd die duiden op een eventuele bodemverontreiniging op de onderzoekslocatie. Het gebruik van de onderzoekslocatie als landbouwgrond en tuin/erf heeft naar verwachting niet geleid tot verontreiniging van de bodem. De verwachte bodemkwaliteit op basis van de bodemkwaliteitskaart en het uitgevoerde bodemonderzoek uit 2017 is achtergrondwaarde.

Op basis van de gegevens uit het vooronderzoek wordt de locatie dan ook als onverdacht aangemerkt. De bodem ter plaatse van de onderzoekslocatie behoeft niet verder fysisch-chemisch te worden onderzocht voor de realisatie van een zonnepark. Het gedeelte van de onderzoekslocatie aan de Stationsstraat 1 is geschikt voor het beoogde gebruik als tuin.

Water en bodem sturend
In de kamerbrief 'Water en Bodem sturend' van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat d.d. 25 november 2022, wordt onder meer aangegeven dat dient te worden gestreefd naar het behoud van waardevolle bodems en het tegengaan van onnodige afdekking, mede om water beter te laten infiltreren. Er wordt gesteld dat grootschalige bodemafdekking voor woningbouw, industrie en infrastructuur zorgt voor problemen met de waterafvoer en hittestress veroorzaakt in versteende gebieden. We hebben te maken met bodemdaling, verdroging, verzilting, een toename van CO_2-emissies, bodemverdichting en afname van organische stof en biodiversiteit in bodems.

Met betrekking tot het bovenstaande dient te worden opgemerkt dat in het voorliggende geval sprake is van een monocultuur (akker) zonder bijzondere waarden. Er is dan ook geen sprake van 'waardevolle' landbouwgronden. Er is sprake van een relatief vlak terrein, waarbij de bodem op basis van de bodemkaart bestaat uit lemig fijn

[3] Milieutechnisch Adviesbureau Heel BV, *Vooronderzoek Stationsstraat te Montfort, Projectnummer 140.23.0248*, 5 september 2023.

zand met een redelijk goede infiltratiecapaciteit. Het hemelwater dat op de zonnepanelen valt kan afstromen en ter plaatse in de bodem infiltreren. Tussen de panelen is voldoende ruimte voorzien, waardoor een relatief gelijkmatige verdeling van het hemelwater ter plaatse plaatsvindt. Er worden geen grote volledig gesloten vlakken gerealiseerd. Onder en rondom de zonnepanelen is voorzien in een kruidenrijk grasland, waarbij natuurlijk beheer plaatsvindt door begrazing van schapen. Door het vlakke karakter van het terrein in combinatie met de daarop voorziene vegetatie en de verdeling van het hemelwater, zal geen afstroming van hemelwater naar percelen van derden plaatsvinden.

De onderhoudspaden worden onverhard en dus waterdoorlatend worden uitgevoerd en leiden daarmee niet tot gesloten grondoppervlakten. Het treffen van hemelwaterbergende voorzieningen is dan ook niet noodzakelijk.

Van bodemdaling, verdroging, verzilting, een toename van CO_2-emissies, bodemverdichting of een afname van organische stof en biodiversiteit in de bodem is evenmin sprake. Sterker nog, het initiatief draagt juist bij aan een reductie van CO_2-emissies en leidt met de landschappelijke inpassing, die gepaard gaat met de realisatie van de zonneweide, juist tot een toename van organische stof en biodiversiteit in en op de bodem. De ontwikkeling is kortom niet in strijd met de uitgangspunten zoals genoemd in de kamerbrief.

Conclusie
Vanuit het aspect bodem bestaan er geen belemmeringen voor het initiatief.

4.4 Ecologie

In het kader van de voorgenomen realisatie van de zonneweide is een verkennend flora en fauna onderzoek[4] uitgevoerd en is tevens een onderzoek naar stikstofdepositie uitgevoerd. Beide rapportages zijn als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen. Onderstaand wordt kort ingegaan op de conclusies. Voor meer informatie wordt verwezen naar de volledige rapportages.

4.4.1 Beschermde soorten

Uit de toetsing van de resultaten van het onderzoek aan de Wet natuurbescherming blijkt dat bij de aanleg van het zonnepark in Roerdalen, mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn op broedvogels. Daarbij kan aanwezigheid van algemeen voorkomende muizensoorten en egel en vleermuizen binnen het onderzoeksgebied niet worden uitgesloten. Op de overige soortgroepen wordt geen negatief effect op beschermde soorten (of functies) verwacht.

Broedvogels – rekening houden met broedseizoen bij werkzaamheden
Binnen het onderzoeksgebied zijn ten tijde van het veldonderzoek geen jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten met vaste rust- en/of verblijfplaatsen en/of nesten van algemene broedvogels aanwezig. Hoogstwaarschijnlijk komen algemene soorten als houtduif wel voor in de omgeving van het onderzoeksgebied. Van deze soorten is niet uit te sluiten dat zij tot broeden komen in de aanwezige struikbegroeiing in de aangrenzende bosschages langs het onderzoeksgebied. Het is overigens wel uit te sluiten dat in de periode tot aan, en tijdens de werkzaamheden, alsnog vogels gaan broeden binnen het onderzoeksgebied, vanwege het geheel ontbreken van houtige beplanting, en de ongeschiktheid als weidevogelgebied. Werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden niet tot negatieve effecten op broedvogels, voor wat betreft het doden of verwonden van vogels (Wnb artikel 3.1.1.) of het vernielen van nesten of eieren (Wnb artikel 3.1.2.). Het is echter wel mogelijk dat als gevolg van de werkzaamheden vogels in aangrenzende houtige beplanting verstoord worden (Wnb artikel 3.1.4.).

In gebruik zijnde nesten zijn beschermd en mogen daarom niet worden vernield ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat nesten van vogels vernield en/of verstoord worden bij de werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied. Om verstoring te voorkomen wordt geadviseerd om zo veel mogelijk te werken buiten het broedseizoen. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli, afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort.

[4] Kragten, *Zonnepark Roerdalen, Verkennend flora- en faunaonderzoek,* 8 februari 2022.

Vleermuizen
Binnen het onderzoeksgebied zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. Verblijfplaatsen van zowel gebouwbewonende als boombewonende vleermuizen zijn uitgesloten vanwege het ontbreken van gebouwen of bomen die geschikt zijn als verblijfplaats. De randen van het onderzoeksgebied zullen hooguit kunnen dienen als niet essentieel foerageergebied. Daarbij maakt het onderzoeksgebied zelf geen deel uit van een essentiële vliegroute. Wel kunnen de taluds net buiten het onderzoeksgebied dienen als vliegroute. Daar zal met de aanleg rekening mee gehouden dienen te worden. Deze zullen tijdens de aanleg lichtschuw gehouden moeten worden.

Muizen (ware muizen, woel- en spitsmuizen), amfibieën en egel – rekening houden met zorgplicht
Voor algemeen voorkomende muizensoorten en de gewone pad bieden de bermen en de akker binnen het onderzoeksgebied mogelijk geschikt leefgebied. Tijdens de realisatie van het zonnepark kan eventueel een egel het gebied betrekken. Algemeen voorkomende muizensoorten, gewone padden en egels zijn in de provinciale verordening van provincie Limburg vrijgesteld van ontheffing. Het doden van individuen van deze soorten blijft verboden, maar het vangen met als doel deze weer elders uit te zetten daarentegen is wel vrijgesteld van ontheffing. Door middel van zorgvuldig handelen (in het kader van de zorgplicht) tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan daarom een overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen worden. Dit houdt in dat aangetroffen individuen bij de (graaf)werkzaamheden verjaagd dienen te worden of gevangen en vrijgelaten worden in aanliggend gebied, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Overige soortgroepen
Voor de volgende soortgroepen geldt dat bij de sloop en het realiseren van de grondgebonden woningen geen negatieve effecten verwacht worden: flora, overige grondgebonden zoogdieren (knaagdieren, marterachtigen, haasachtigen en overige zoogdieren), amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden.

4.4.2 Beschermde gebieden
In de omgeving van het besluitgebied zijn beschermde natuurgebieden gelegen. Onderstaand wordt hier nader op ingegaan.

Natura 2000
Het Natura 2000-gebied dat het dichtst bij het onderzoeksgebied ligt is 'Roerdal'. Dit gebied ligt op een afstand van ongeveer 3,8 km van het onderzoeksgebied.

De ingreep bestaat uit de aanleg van een zonnepark, d.w.z. de plaatsing van zonnepanelen op een agrarisch terrein. Gelet op de omvang van de ontwikkeling in combinatie met de afstand tot het Natura 2000-gebied, is een toename van stikstofdepositie onwaarschijnlijk maar kan dit niet 100% uitgesloten worden. Volledig inzicht hieromtrent kan worden verkregen middels een berekening met AERIUS-Calculator. Voor de overige storingsfactoren op Natura 2000-gebieden is een negatief effect op voorhand uit te sluiten. De berekening met AERIUS-calculator wordt in deze paragraaf en ruimtelijke onderbouwing opgenomen zodra deze gereed is.

P.M. Onderzoek wordt momenteel geactualiseerd aan gewijzigde uitgangspunten en nieuwste versie van Aerius Calculator. Tevens wordt de aanlegfase toegevoegd.

Provinciale gebiedsbescherming
Een beperkt deel van het onderzoeksgebied ligt binnen de groenblauwe mantel en dicht bij het Natuurnetwerk Limburg. De groenblauwe mantel is onderdeel van een begeleidende strook grond langs de Vlootbeek. Momenteel is dit deel van de groenblauwe mantel in agrarisch gebruik. In het kader van de beoogde ontwikkeling worden de zonneweide landschappelijk ingepast waarbij een belangrijk deel van de landschappelijke inpassing is voorzien binnen het als groenblauwe mantel aangeduide gebied. Voor de natuurlijke invulling van het betreffende gebied wordt verwezen naar paragraaf 2.4.

Gezien de aard van de voorgenomen plannen zullen de omgevingscondities ter plaatse redelijkerwijs gelijk blijven of wellicht verbeteren ten opzichte van de huidige situatie, waardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van de huidige staat van het Natuurnetwerk Limburg niet worden aangetast.

Houtopstanden
Gezien het feit dat het binnen onderzoeksgebied geen bomen aanwezig zijn, is artikel 4.2 Houtopstanden van de Wet natuurbescherming niet van toepassing.

Conclusie
Vanuit het aspect flora en fauna wordt de ontwikkeling inpasbaar geacht.

4.5 Elektromagnetische straling

Algemeen
Ten aanzien van het Zonnestation Montfort wordt in deze paragraaf nader ingegaan op het aspect elektromagnetische straling. Het is belangrijk om de context en nuances van dit onderwerp in het juiste licht weer te geven. Onderstaand is beschreven zoals er in Nederland wordt omgegaan met dit onderwerp en welke eisen er worden gesteld aan het park ten aanzien van dit onderwerp.

Elektrische, magnetische en elektromagnetische velden komen overal voor. Bekende natuurlijke vormen zijn UV-straling (zon), infrarode straling (warme voorwerpen) en zichtbaar licht. Elektromagnetische velden (EMV) zijn ook aanwezig bij bijvoorbeeld huishoudelijke elektrische apparaten, zoals de magnetron en de stofzuiger, en bij het transport van elektriciteit over lange afstanden (via hoogspanningsverbindingen). Uit voorzorg adviseert de rijksoverheid om in nieuwe situaties blootstelling van kinderen aan magnetische velden van bovengrondse hoogspanningslijnen hoger dan 0,4 microtesla te voorkomen. Deze komen al in het gebied van het zonnestation Montfort voor.

Producenten en installateurs zijn daarbij verplicht op basis van de regelgeving inzake elektromagnetische compatibiliteit (EMC), te weten de EMC-richtlijn (2014/30/EU), radioapparatenrichtlijn ((2014/53/EU) en de implementatie hiervan in de Telecommunicatiewet en lagere regelgeving om aan de bijhorende eisen te voldoen. Deze regelgeving gaat uit van reciprociteit: het vereist dat een elektrisch apparaat niet onbedoeld straling kan geven die de functionaliteit van andere elektrische apparaten aantast en daarvan zelf ook geen hinder ondervindt.

Zonneweides vallen onder de EMC richtlijn. Agentschap Telecom houdt hier toezicht op. Uit metingen van het agentschap blijkt dat de stralingsemissies van zonneweides beperkt zijn. Storingsproblemen worden vooral veroorzaakt door middelgrote installaties (50–5000 zonnepanelen) en niet door zonneweides. Oorzaak van deze storingen zijn energieregelaars in zonnepaneelinstallaties die niet aan de EMC normen voldoen. Deze energieregelaars worden niet toegepast in zonneweides.

SCOPE 12
De gemeente eist dat er op het Zonnestation SCOPE 12 wordt toegepast. De naam Scope 12 is gebaseerd op het systeem dat de Stichting SCIOS hanteert die waarborgen verzorgd voor de installatiebranche. Elk deelgebied waarop SCIOS toezicht houdt, wordt een 'scope' genoemd. Het deelgebied met betrekking tot Zonnestroom of fotovoltaïsche (PV) installaties is nummer 12 in de reeks, vandaar de naam Scope 12.

De inspectie is in het leven geroepen op initiatief van het Verbond van Verzekeraars, Holland Solar en inspectiebedrijven (vanuit de brancheorganisaties iKeur en Techniek Nederland). De sterke stijging van het aantal installaties met zonnepanelen, de enorme groei van het aantal installateurs, maar ook de ondermaatse kwaliteit die daarmee helaas gepaard ging, zorgden voor een toenemende schadelast voor verzekeraars.

De maatregel om een kwaliteitsstandaard voor zonne-installaties in het leven te roepen bleek noodzakelijk. De inspectie wordt toegepast bij zowel kleinere residentiële installaties als bij grotere commerciële installaties in alle soorten opstellingen; op het dak, in-dak, veldopstellingen en op het water.

Zonnepanelen en elektromagnetische velden
De zonnepanelen zelf wekken alleen gelijkstroom op. Dit gaat niet gepaard met elektromagnetische straling en velden. De omvormers zorgen voor wisselstroom, dit veroorzaakt wel elektrische velden. De veldsterkte die hierbij worden opgewekt, is in vergelijking met een hoogspanningsmast nihil. Er is dan ook geen reden om aan te nemen dat elektromagnetische velden die in de buurt van een zonnepark en de daarbij behorende ondergrondse kabelverbindingen voorkomen, een gezondheidsrisico vormen.

Transformator stations
Op het terrein komen op ruime afstand (>130m) van woningen of gevoelige objecten een aantal transformatoren te staan. In het RIVM rapport over gezondheid en elektromagnetische velden wordt aandacht besteed aan elektromagnetische velden als gevolg van de aanwezigheid van transformatorstations. De sterkte van deze velden neemt sterk af wanneer de afstand tot de bron groter wordt.

Uit het onderzoek blijkt dat 0,4 µT (microtesla) wordt bereikt op een afstand van maximaal 7 m van het transformatorstation. Gezien de relatief grote afstand van zowel omvormers als de transformatoren tot de dichtstbijzijnde woningen mag worden aangenomen dat elektromagnetische straling geen gezondheidsrisico vormt. Het zonnepark Zonnestation Montfort voldoet met alle hierboven toegepaste eisen en randvoorwaarden vanuit het aspect elektromagnetische velden aan een goede ruimtelijke ordening.

4.6 Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving vanwege handelingen met gevaarlijke stoffen. Deze handelingen kunnen zowel betrekking hebben op het gebruik, de opslag en de productie, als op het transport van gevaarlijke stoffen.

Uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) vloeit de verplichting voort om in ruimtelijke plannen bij de realisatie van kwetsbare of beperkt kwetsbare functies in te gaan op de risico's in het besluitgebied ten gevolge van handelingen met gevaarlijke stoffen.

Een zonneweide is geen kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object en is ook geen risicovolle inrichting als bedoeld in het Bevi. Een nadere toetsing aan het aspect externe veiligheid is daarom niet noodzakelijk.

Conclusie
Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

4.7 Geluid

Wet geluidhinder
Op basis van de Wet geluidhinder dient bij de realisatie van geluidgevoelige objecten akoestisch onderzoek uitgevoerd te worden indien sprake is van de ligging binnen een geluidzone van een weg, spoorweg of geluidgezoneerd industrieterrein. Een zonneweide is echter geen geluidgevoelig object. Het uitvoeren van een akoestisch onderzoek naar verkeerslawaai of industrielawaai is daarom niet noodzakelijk.

Daarnaast is als gevolg van de aanleg en het onderhouden slechts sprake van een zeer beperkte verkeersaantrekkende werking. Het uitvoeren van een akoestisch onderzoek in verband met indirecte hinder als gevolg van de verkeersaantrekkende werking is kortom evenmin noodzakelijk.

Geluidreflectie

Zonnepanelen bestaan uit materiaal dat geluid sterker reflecteert dan de bodem waarop ze worden geplaatst. Door de realisatie van het Zonnestation Montfort wijzigt de geluidsabsorptie van de bodem. Dit kan van invloed zijn op de geluidsbelasting op geluidgevoelige functies als de zonneweide tussen de geluidsbron en het waarneempunt ligt.

Volgens het artikel "Effect van zonnevelden op geluid" uit het tijdschrift Geluid van september 2022, mag verwacht worden dat de plaatsing van zonnevelden langs een snelweg niet zal leiden tot hogere geluidsniveaus. De onderzochte varianten van zonnevelden in het artikel zorgen juist vaak voor en lagere geluidsniveaus. Een nader onderzoek naar geluidreflectie wordt niet nodig geacht.

Conclusie
Vanuit het aspect geluid bestaan er geen belemmeringen.

4.8 Geurhinder

Op 1 januari 2007 is de Wet geurhinder veehouderijen in werking getreden. In deze wet zijn normen opgenomen die moeten worden gehanteerd bij de verlening van een milieuvergunning aan een agrarisch bedrijf waar vee wordt gehouden. Echter ook in de omgekeerde situatie, waarbij in de omgeving van agrarische bedrijven een nieuw geurgevoelig object wordt gesitueerd of uitgebreid, dient aan de wet te worden getoetst (de zogenoemde 'omgekeerde werking').

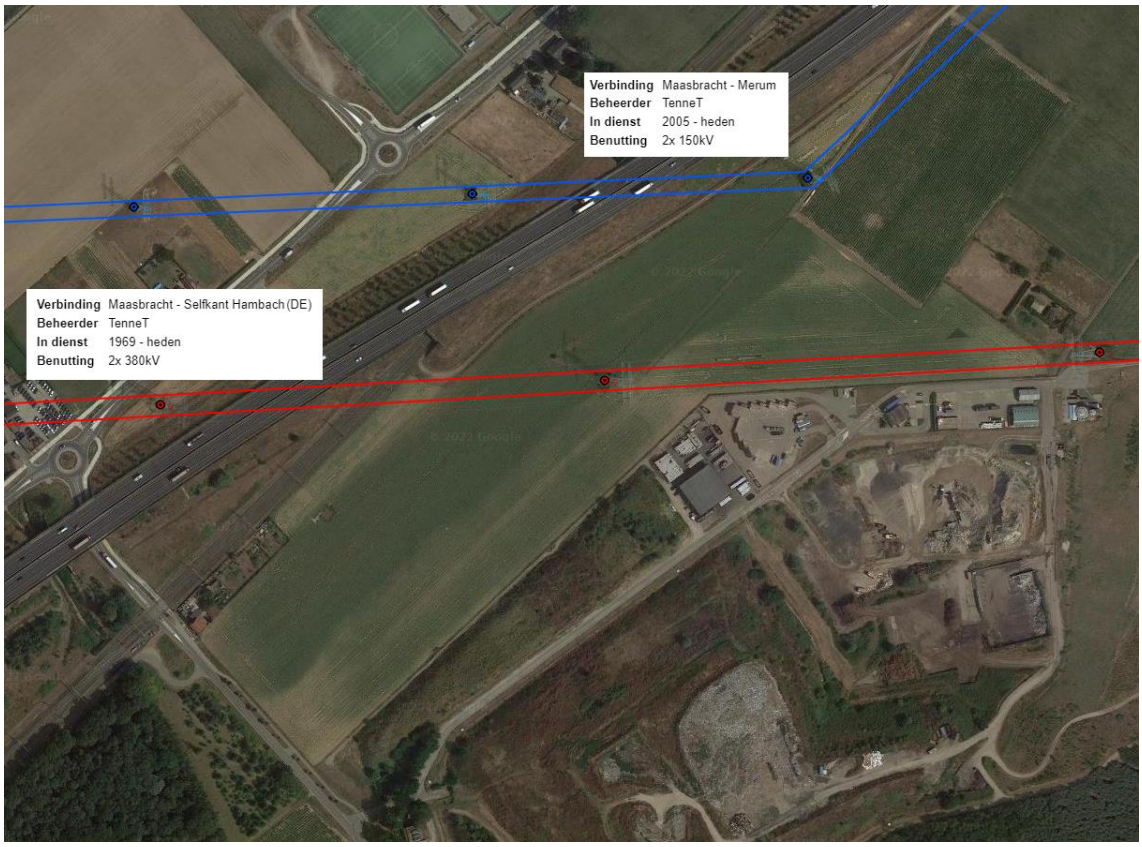
Een zonneweide betreft echter geen geurgevoelig object of een geurhinder veroorzakende inrichting. Nadere toetsing aan het aspect geurhinder is kortom niet aan de orde.

Conclusie
Vanuit het aspect geurhinder bestaan er geen belemmeringen.

4.9 Kabels en leidingen

In deze paragraaf wordt ingegaan op de binnen het besluitgebied aanwezige kabels en leidingen.

Hoogspanningsverbindingen
Door het besluitgebied lopen twee hoogspanningsverbindingen die in het beheer zijn van Tennet. Aan de noordzijde betreft het de 150 kV hoogspanningsverbinding Maasbracht – Merum en midden door het besluitgebied loopt de 380 kV hoogspanningsverbinding Maasbracht – Selfkant Hambach (DE), zoals weergegeven op de navolgende afbeelding.

Netkaart hoogspanningsverbindingen.

Voor de 150 kV-verbindingen geldt een belemmeringenstrook van 22,5 m aan weerszijden van de leiding. Voor de 380 kV-verbinding geldt een belemmeringenstrook van 40 m aan weerszijden van de leiding. In verband met de beperkingen die gelden in relatie tot de realisatie van de zonneweide heeft op voorhand reeds afstemming plaatsgevonden met TenneT. De inrichtingstekening is gebaseerd op de voorwaarden die vanuit TenneT zijn gesteld. Onderstaand zijn enkele voorwaarden die TenneT stelt aan zonneparken nabij hoogspanningsverbindingen weergegeven:

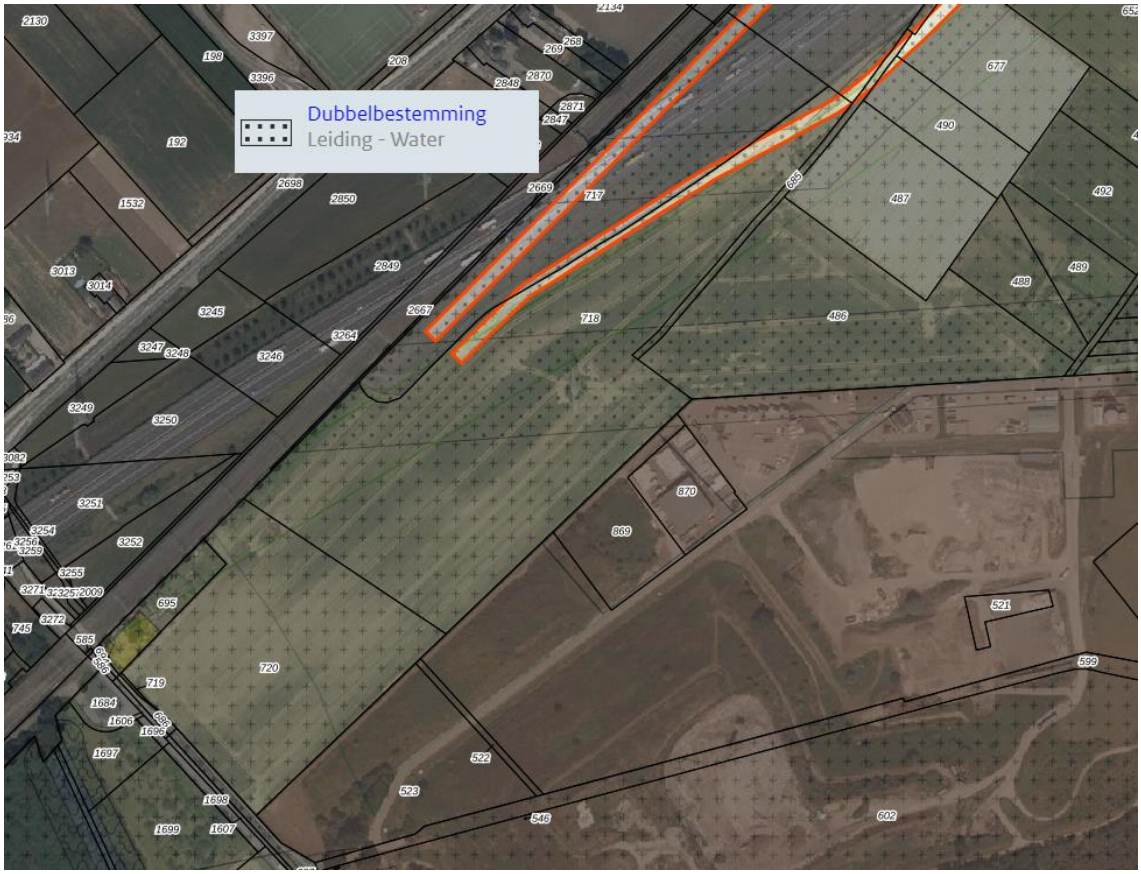
- Voor het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden en bij calamiteiten dient een vrije werkruimte van 25 meter (gemeten vanaf de betonpoer) rondom de hoogspanningsmast vrij te worden gehouden.
- De zonnepanelen dienen zo geplaatst te worden dat er een vrije werkruimte overblijft voor onderhoud. Bij het uitvoeren van onze onderhoudswerkzaamheden, het verhelpen van een storing of calamiteit kan het nodig zijn om de bedrading tot op de grond te laten zakken. De paden (ruimten) tussen de zonnepanelen bedraagt minimaal 3,40 meter. Dit wordt voor het uitvoeren van werkzaamheden ruim voldoende geacht.
- De mast moet altijd bereikbaar zijn én blijven voor voertuigen vanaf de openbare weg via een vrije strook grond met een breedte van minimaal 5 meter.
- I.v.m. brandwerendheid dienen de PV-panelen aantoonbaar gecertificeerd (typetest) te zijn en voldoen daarmee aan de eisen als gesteld in de norm IEC-61730-2 klasse A.
- Elektromagnetische compatibiliteit (EMC) beïnvloeding: In de nabijheid van hoogspanningsverbindingen kunnen EMC verschijnselen en/of interferentie optreden in en/of nabij de installatie(s) en/of bouwwerken van het te realiseren zonnepark. Daarom dienen metalen delen van het bouwwerk in de belemmerde strook deugdelijk geaard te zijn volgens de NEN1010. Alle metalen constructiedelen van de zonnepanelen binnen de belemmerde strook zullen geleidend met elkaar worden verbonden aan aardelektroden. Dit is noodzakelijk voor het afvoeren van mogelijk optredende inductieve spanning.
- Indien blijkt dat maatregelen aan de installaties en/of het bouwwerk moeten worden getroffen om (EMC) beïnvloeding van de hoogspanningsverbinding te voorkomen, zijn de kosten voor deze te treffen maatregelen (alsmede het opstellen van het beïnvloedingsrapport) voor rekening van de eigenaar/ontwikkelaar van het te realiseren zonnepark.

- Bij de berekening van de aarding dient rekening te worden gehouden met inductieve beïnvloeding, capacitieve beïnvloeding, de elektrische- en magnetische velden en weerstandsbeïnvloeding van de aanwezige HS-verbinding. De aanwezigheid van het zonnepark mag geen invloed hebben op de installatie van TenneT, evenmin aan communicatie verbindingen die in de hoogspanningsverbinding zijn opgehangen zoals: GSM antennes, bewakingssystemen en dergelijke.
- Indien er wordt besloten om het zonnepark te plaatsen, wordt TenneT TSO B.V. en haar rechtsopvolgers gevrijwaard voor vorderingen tot vergoeding van schade door de aanwezigheid van en/of door uit te voeren werkzaamheden aan de hoogspanningsverbinding. Voorbeelden waarbij mogelijke schade (aan materieel) kan ontstaan zijn bijvoorbeeld het neervallen van materialen, ijs/sneeuw, drupwater(vervuiling), drones, vogels, e.d. en/of andere nadelige beïnvloeding van de elektriciteitsopbrengst door bijvoorbeeld inductie, tijdelijk afdekken van de panelen e.d..
- De bereikbaarheid van de hoogspanningsverbinding moet altijd ("24/7") worden gewaarborgd. Voor de bereikbaarheid dient een regeling met TenneT TSO B.V. te worden getroffen, bijvoorbeeld door het verstrekken van een sleutel en/of toegang tot een sleutelkastje, om de veiligheid en leveringszekerheid van de hoogspanningsverbinding te waarborgen.
- Binnen de belemmerde strook is het plaatsen van een transformator niet toegestaan.

Bij de uitwerking van de plannen voor het zonnepark is rekening gehouden met de door TenneT gestelde voorwaarden.

Watertransportleiding

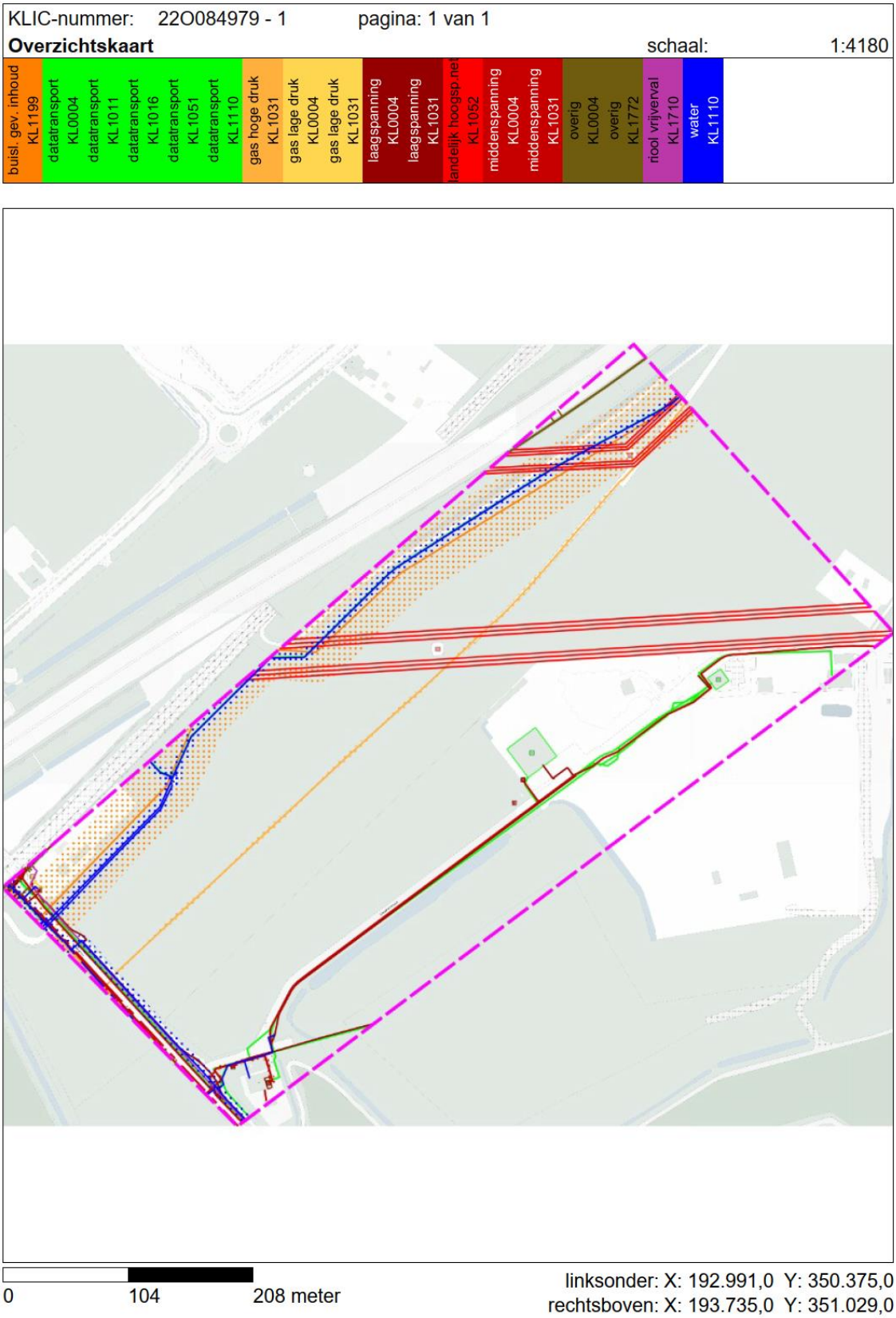
Aan de noordzijde van het besluitgebied ligt een ondergrondse watertransportleiding. Deze leiding heeft een belemmeringenstrook van 5 meter aan weerszijden van de leiding. De ligging is weergegeven op de navolgende afbeelding.

Weergave ligging watertransportleiding met juridisch-planologische beschermingszone.

Overige leidingen

Voor wat betreft overige leidingen zonder juridisch-planologische beschermingszone die is opgenomen in het vigerende bestemmingsplan, is een KLIC-melding gedaan. Het resultaat hiervan is weergegeven op de navolgende afbeelding.

Grafische weergave KLIC-melding.

Voor wat betreft de buisleiding voor het transport van gevaarlijke stoffen (KL1199), geldt dat Innovyn, de beheerder van deze leiding, deze op 18 en 20 oktober 2022 heeft aangewezen. De coördinaten van deze leiding zijn in de tekening opgenomen.

Voor wat betreft de buisleiding 'gas hoge druk KL1031', die in het beheer is bij Enexis, geldt dat deze oude leiding reeds buiten gebruik is of wordt genomen.

In het voorliggende geval zijn de zonnepanelen buiten de belemmeringenstroken van de leidingen geprojecteerd. Ook is met het opstellen van het landschappelijk inpassingsplan zoals omschreven in paragraaf 2.4, rekening gehouden met deze leidingen en bijbehorende beschermingszones.

Indien het noodzakelijk is om de exacte ligging van de leidingen in het veld aan te duiden, dan dient te worden opgemerkt dat dit enkel door de tracécontroller kan worden gedaan.

Conclusie
Vanuit het aspect kabels en leidingen bestaan er geen belemmeringen voor de realisatie van de zonneweide aangezien in voldoende mate rekening wordt gehouden met de belemmeringen die gelden vanuit de aanwezige leidingen en verbindingen.

4.10 Luchtkwaliteit

Wet- en regelgeving
In de Wet milieubeheer zijn luchtkwaliteitseisen opgenomen. Indien met een ruimtelijk besluit ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, dienen de effecten daarvan op de luchtkwaliteit inzichtelijk gemaakt te worden. Als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan dan vormen luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering:

- Er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- Een project leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- Een project draagt 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan de luchtverontreiniging;
- Een project past binnen het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit), of binnen een regionaal programma van maatregelen.

De uitvoeringsregels voor NIBM staan in de Algemene Maatregel van Bestuur `Niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM). Draagt een project `niet in betekenende mate (NIBM) bij aan de luchtverontreiniging, dan is geen toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit nodig. Wel moet altijd sprake zijn van een goede ruimtelijke ordening.

Toetsing ontwikkeling
Op grond van de NIBM-tool is een ontwikkeling in 2023 `in betekenende mate' bij een toename van het aantal verkeersbewegingen met ruim 700 per dag met 10% aandeel vrachtverkeer of ruim 2.200 per dag met 0% aandeel vrachtverkeer. De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van een zonneweide. Tijdens het opwekken van stroom met een zonneweide komt er geen CO_2, fijnstof of stikstofoxide in de lucht. Er komt wel CO_2 vrij bij tijdens de bouw, bij het onderhoud en de afbraak van de panelen, want daarvoor is over het algemeen energie nodig uit fossiele brandstoffen. In deze fases zal er tijdelijk sprake zijn van een toename van verkeersbewegingen. Het aantal verkeersbewegingen zal hierna weer afnemen tot de oude situatie. In de gebruiksfase is incidenteel sprake van verkeersbewegingen die samenhangen met het beheer en onderhoud van de zonneweide.

Zelfs tijdens de bouw-, onderhoud- en afbraakperiode zal het aantal verkeersbewegingen minimaal zijn en ruimschoots onder de voornoemde 700/2.200 per dag blijven. Daardoor leidt de ontwikkeling niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit én kan de ontwikkeling als `niet in betekenende mate' worden aangemerkt.

Gelet op het voorgaande wordt geconcludeerd dat nader onderzoek naar het aspect luchtkwaliteit niet noodzakelijk is.

Conclusie
Vanuit het aspect luchtkwaliteit bestaan er geen belemmeringen.

4.11 Water

Algemeen
Bij ieder ruimtelijk plan dient in beeld te worden gebracht op welke wijze rekening is gehouden met de ruimtelijk relevante aspecten van duurzaam waterbeheer. In deze paragraaf wordt daarom allereerst kort ingegaan op de beleidsmatige aspecten van duurzaam waterbeheer. Vervolgens wordt ingegaan op wateraspecten binnen het besluitgebied en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan duurzaam waterbeheer.

Beleid
Vanuit beleidsmatig oogpunt heeft het aspect water een steeds belangrijkere rol gekregen. Het beleid ten aanzien van water is op rijksniveau onder meer vastgelegd in de Waterwet, het Nationaal Bestuursakkoord Water en de publicatie Waterbeleid 21e eeuw: anders omgaan met water. Belangrijke doelen en taken zijn het teveel of tekort aan water aanpakken en het verbeteren van de waterkwaliteit. Op hoofdlijnen ligt de nadruk op de kwantiteitstrits vasthouden-bergen-afvoeren en de kwaliteitstrits schoonhouden-scheiden-schoonmaken.

Toets besluitgebied
Grondwater
Het besluitgebied is gelegen binnen de Roerdalslenk II. Het is in het gebied Roerdalslenk verboden:
- een boorput of een bodemenergiesysteem te maken of hebben of de grond te roeren, dieper dan de bovenkant van de Bovenste Brunssumklei;
- werken op of in de bodem uit te voeren of te doen uitvoeren waarbij ingrepen worden verricht of stoffen worden gebruikt die de beschermende werking van de Bovenste Brunssumklei kunnen aantasten.

Het voornemen tot het maken van een boorput, het aanleggen van een bodemenergiesysteem of het roeren van grond in de Roerdalslenk II dieper dan 30 meter dient vier weken op voorhand schriftelijk gemeld te worden aan Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg. Van een dergelijk voornemen is geen sprake.

Hemelwater
Het Waterschap Limburg ziet zonneweides als verhard oppervlak. Vanuit dat oogpunt is kortom sprake van een toename van verhard oppervlak. De zonnepanelen worden echter op een constructie geplaatst, waarbij de ondergrond overeenkomstig de huidige situatie onverhard blijft. Als gevolg van de plaatsing van de zonnepanelen worden kortom geen volledig gesloten grondoppervlakten gerealiseerd.

In het voorliggende geval is sprake van een relatief vlak terrein, waarbij de bodem op basis van de bodemkaart bestaat uit lemig fijn zand met een redelijk goede infiltratiecapaciteit. Het hemelwater dat op de zonnepanelen valt kan afstromen en ter plaatse in de bodem infiltreren. Tussen de panelen is voldoende ruimte voorzien, waardoor een relatief gelijkmatige verdeling van het hemelwater ter plaatse plaatsvindt. Er worden geen grote gesloten vlakken gerealiseerd. Onder en rondom de zonnepanelen is voorzien in een kruidenrijk grasland, waarbij natuurlijk beheer plaatsvindt door begrazing van schapen. Door het vlakke karakter van het terrein in combinatie met de daarop voorziene vegetatie en de verdeling van het hemelwater, zal geen afstroming van hemelwater naar percelen van derden plaatsvinden.

De onderhoudspaden zullen tot slot onverhard en dus waterdoorlatend worden uitgevoerd en daarmee evenmin leiden tot gesloten grondoppervlakten. Het treffen van hemelwaterbergende voorzieningen is kortom niet noodzakelijk. Van overlast voor derden is gelet op het voorgaande geen sprake.

Afvalwater
Van afvalwater als gevolg van de zonneweide is geen sprake.

Overleg waterbeheerders
In het kader van de ontwikkeling is advies gevraagd aan Waterschap Limburg. Vanuit Waterschap Limburg is verzocht om nader te onderbouwen waarom geen bergingsvoorzieningen nodig zijn en dat geen overlast voor derden ontstaat. Onder het kopje hemelwater is deze nadere onderbouwing opgenomen.

Conclusie
De realisatie van de zonneweide levert vanuit waterhuishoudkundig oogpunt geen belemmeringen op.

4.12 Reflectie

In het kader van de realisatie van een zonneweide dient aandacht te worden besteed aan de mogelijke gevolgen van reflectie van zonlicht. Zonlicht dat gereflecteerd wordt via zonnepanelen kan namelijk schittering geven op bijvoorbeeld gebouwen of verkeer, hetgeen kan leiden tot ongewenste hinder.

Gelet op de ligging van het Zonnestation Montfort direct langs de rijksweg A73, is afstemming gezocht met Rijkswaterstaat. Uit dit overleg is naar voren gekomen dat gelet op de oriëntatie van de panelen en weg en de hoogteligging van de weg ten opzichte van de zonneweide, het uitgesloten lijkt dat verblinding voor weggebruikers kan optreden als gevolg van reflectie. Mocht er al zijreflectie optreden dan kan dit niet tot verblinding in de rijrichting leiden. Dit is niet te vergelijken met een natte weg bij laagstaande zon in de wintermaanden. Daarnaast worden de zonnepanelen voorzien van een reflectiebeperkende coating. Het uitvoeren van een nader onderzoek naar mogelijke hinder als gevolg van reflectie wordt niet noodzakelijk geacht.

Conclusie
De realisatie van de zonneweide levert vanuit het oogpunt van reflectie geen belemmeringen op.

4.13 M.e.r.-beoordeling

Op 7 juli 2017 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) in werking getreden, waarin een nieuwe procedure voor de m.e.r.-beoordeling is opgenomen. Om te bepalen of een m.e.r.(-beoordeling) noodzakelijk is dient bepaald te worden of een ontwikkeling voorkomt in onderdeel C of onderdeel D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage, of de drempelwaarden worden overschreden, of de ontwikkeling in een kwetsbaar gebied ligt en of er belangrijke milieugevolgen zijn. Onderdeel C bevat activiteiten, plannen en besluiten waarvoor het doorlopen van een m.e.r. verplicht is. Onderdeel D bevat activiteiten, plannen en besluiten waarvoor het maken van een m.e.r.-beoordeling verplicht is.

De realisatie van een zonneweide komt niet voor in onderdeel C van de bijlage bij het Besluit m.e.r. Er is dus geen sprake van de verplichting om een m.e.r.-procedure te doorlopen. Evenmin wordt een zonneweide genoemd in onderdeel D. Dit betekent dat een m.e.r.- beoordeling niet noodzakelijk is. Één en ander is bevestigd door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, die in haar uitspraak[5] van 14 augustus 2019 heeft aangegeven dat een zonnepark niet onder de reikwijdte van het Besluit milieueffectrapportage valt.

Conclusie
Een zonnepark valt niet onder de reikwijdte van het Besluit milieueffectrapportage. Er is geen sprake van de verplichting om een m.e.r.-procedure te doorlopen en evenmin is een m.e.r.- beoordeling noodzakelijk.

[5] Zie uitspraak ABRvS 14 augustus 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2770

5 PROCEDURE EN UITVOERBAARHEID

5.1 Procedure

Voor het realiseren van de zonneweide is een omgevingsvergunning nodig op basis van artikel 2.1 lid 1 sub c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Omdat het plan in strijd is met het geldende bestemmingsplan dient de motivering van het besluit (de omgevingsvergunning) een goede ruimtelijke onderbouwing te bevatten. Om het project juridisch-planologisch gezien te verankeren is gekozen voor het aanvragen van de omgevingsvergunning ex artikel 2.12 lid 1, sub a., onder 3° Wabo, waarvoor de uitgebreide procedure moet worden gevolgd. Dit document vormt de ruimtelijke onderbouwing en maakt daarmee onderdeel uit van de omgevingsvergunning.

Voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan dient de uitgebreide procedure, zoals beschreven in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) te worden gevolgd. Hiertoe is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. De Wabo geeft hierop enkele aanvullingen. Dit zijn onder andere:

- Aanvraag, ontwerpbesluit en/ of het definitieve besluit moeten op grond van zowel de Wabo als het Besluit omgevingsrecht (Bor) in bepaalde specifieke gevallen aan specifieke personen of instanties worden toegestuurd. Te denken valt aan het orgaan dat de verklaring van geen bedenkingen afgeeft, de Inspectie, een ander bestuursorgaan dan het aangewezen bevoegd gezag, etc.
- Iedereen kan zienswijzen op het ontwerp-besluit en de ontwerp v.v.g.b. indienen (art. 3.12 lid 5 Wabo). Alleen belanghebbenden kunnen rechtstreeks in beroep gaan bij de Rechtbank, mits aan de eisen van artikel 6:13 Awb is voldaan.
- De beslistermijn van zes maanden begint te lopen op de dag ná de dag van ontvangst van een ontvankelijke aanvraag (art. 3.12 lid 7 Wabo).
- De beslistermijn van zes maanden mag éénmaal verlengd worden, met ten hoogste zes weken (art. 3.12 lid 8 Wabo).
- Bij een geval als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, onder 3°, van de Wabo (de toestemming uit de Wabo die in de plaats komt van het projectbesluit) wordt de kennisgeving van het ontwerpbesluit en de mededeling van het definitieve besluit in de Staatscourant geplaatst. De mededeling van het definitieve besluit wordt tevens langs elektronische weg gedaan en beschikbaar gesteld (art. 6.14 Bor).

Crisis- en herstelwet
Op het besluit is afdeling 2 hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing, want het betreft een ontwikkeling en verwezenlijking van overige ruimtelijke en infrastructurele projecten ten behoeve van het transport of het leveren van duurzame energie als omschreven in bijlage I bij de Crisis- en herstelwet.

Dit betekent onder andere dat belanghebbenden in het beroepschrift gemotiveerd moeten aangeven welke beroepsgronden worden aangevoerd. Het beroep zal niet-ontvankelijk worden verklaard bij het ontbreken van de beroepsgronden binnen de beroepstermijn. Na afloop van de beroepstermijn kunnen de beroepsgronden niet meer worden aangevuld. In het beroepschrift moet worden aangegeven dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.2.1 Vooroverleg

In artikel 6.18 van het Besluit omgevingsrecht is artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening van toepassing verklaard. In het kader van een omgevingsvergunningprocedure dient dan ook vooroverleg te worden gevoerd met belanghebbende instanties, zoals bijvoorbeeld het Rijk, de provincie en het waterschap, maar bijvoorbeeld

ook leidingbeheerders. Deze instanties kunnen aangeven dat in bepaalde gevallen vooroverleg niet noodzakelijk is.

In het voorliggende geval heeft reeds op voorhand afstemming plaatsgevonden met de volgende instanties:

- Provincie Limburg
- TenneT
- Enexis
- Innovyn
- Veiligheidsregio Limburg-Noord
- Servicecentrum MER

5.2.2 Zienswijzen

Het ontwerpbesluit tot verlening van de omgevingsvergunning wordt conform artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening gedurende zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode kan eenieder een zienswijze indienen.

5.3 Economische uitvoerbaarheid

De Wet ruimtelijke ordening (artikel 6.12.1) verplicht gemeenten gelijktijdig met een ruimtelijk besluit een exploitatieplan vast te stellen, indien er sprake is van een bij wet aangewezen bouwplan. Wat een bouwplan is als bedoeld in artikel 6.12.1 van de Wet ruimtelijke ordening is weergegeven in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening. Het betreft:

- de bouw van een of meer woningen;
- de bouw van een of meer andere hoofdgebouwen;
- de uitbreiding van een gebouw met ten minste 1.000 m² bruto-vloeroppervlakte of met een of meer woningen;
- de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren, voor woondoeleinden, mits ten minste 10 woningen worden gerealiseerd;
- de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren, voor detailhandel, dienstverlening, kantoor of horecadoeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte van de nieuwe functies ten minste 1.500 m² bruto-vloeroppervlakte bedraagt;
- de bouw van kassen met een oppervlakte van ten minste 1.000 m² bruto-vloeroppervlakte.

Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat de aanleg van een zonneweide geen bouwplan betreft als bedoeld in artikel 6.12, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening en artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening. Er geldt daardoor geen verplichting tot kostenverhaal.

BIJLAGEN

B1 LANDSCHAPPELIJKE INPASSING ZONNESTATION MONTFORT EN STATIONSSTRAAT 1 MONTFORT

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

ZONNESTATION MONTFORT EN STATIONSSTRAAT 1 MONTFORT

Opdrachtgever:	Gemeente Roerdalen
Projectnr:	RDL031
Datum:	1 augustus 2023

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

ZONNESTATION MONTFORT EN STATIONSSTRAAT 1 MONTFORT

Opdrachtgever:	Gemeente Roerdalen
Projectnr:	RDL031
Rapportnr:	20230801-RDL031-LIP-DEF-1.0
Status:	Definitief
Datum:	1 augustus 2023

Opsteller:
BZ/PSA

Verificatie:
PSA

Validatie:
BZ

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

ISO 9001
ISO 14001
BUREAU VERITAS
Certification

© 2023 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 4
1.1 Aanleiding 4
1.2 Ligging van het projectgebied 4
1.3 Leeswijzer 5

2 BELEIDSMATIGE KADERS 6
2.1 Provinciaal beleid 6
2.1.1 Omgevingsvisie Limburg 6
2.1.1.1 Limburgse principes 6
2.1.2 Omgevingsverordening Limburg 2014 8
2.1.3 Landschapskader Noord- en Midden-Limburg 9
2.1.3.1 Algemeen 9
2.1.3.2 Gebiedstype 9
2.2 Regionaal en gemeentelijk beleid 12
2.2.1 Handreiking Landschap - RES Noord - en Midden-Limburg 12
2.2.2 Omgevingsvisie Roerdalen 13
2.2.3 Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030 14
2.2.4 Beoordelingsmatrix Zon op Land 16

3 LANDSCHAPANALYSE 17
3.1 Landschapsanalyse 17
3.2 Gebiedsontwikkeling 19

4 INRICHTINGSPLAN 24
4.1 Randvoorwaarden vanuit de omgeving 24
4.1.1 Zonnepark stortlocatie Montfort 24
4.2 Ontwerpuitgangspunten op basis van strenge voorwaarden 25
4.2.1 Voorwaarde 1: Passen in schaal, sfeer en maatvoering van het landschap 25
4.2.2 Voorwaarde 2: Landschappelijke inpassing 26
4.2.3 Voorwaarde 3: Meervoudig ruimtegebruik 27
4.2.4 Voorwaarde 4: Aantoonbare waarde toevoegen 27
4.2.5 Voorwaarde 5: Privaatrechtelijke borging 28
4.3 Landschapsplan Zonnestation Montfort en Stationsstraat 1 28
4.3.1 Ecologische verbindingszones (EVZ) 29
4.3.2 Zonnestation Montfort en zonnepanelen Stationsstraat 1 31
4.3.3 Educatief rustpunt en historische context 34
4.3.4 Beplantingsplan 36
4.3.5 Beheersplan 38
4.3.6 Optioneel vergroting van het landschapsplan 39
4.4 Tijdelijkheid zonnestation Montfort 39

BIJLAGEN

B1 INRICHTINGSPLAN ZONNEWEIDE MONTFORT

B2 DETAILTEKENING INFOPLAATS

B3 PROFIELEN

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het voornemen bestaat om op het terrein tussen de Stationsstraat, Maasbrachterweg en rijksweg A73 in Montfort, gelegen binnen de gemeente Roerdalen, een zonneweide te realiseren. Het realiseren van een zonneweide is ter plaatse strijdig met het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Roerdalen - 2e herziening', zoals vastgesteld door de gemeenteraad van Roerdalen op 21 april 2016.

De zonneweide kan vanuit juridisch-planologisch oogpunt mogelijk worden gemaakt door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan conform artikel 2.12, eerste lid onder a onder 3° Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Hiervoor dient de uitgebreide omgevingsvergunningprocedure te worden doorlopen. Een voorwaarde om medewerking te kunnen verlenen aan het initiatief is dat middels een goede ruimtelijke onderbouwing wordt aangetoond dat het initiatief van een goede ruimtelijke ordening getuigt.

Een belangrijk onderdeel van deze goede ruimtelijke ordening wordt gevormd door het zorgvuldig landschappelijk inpassen van de zonneweide. Het in deze rapportage beschreven landschappelijk inpassingsplan geeft hieraan invulling.

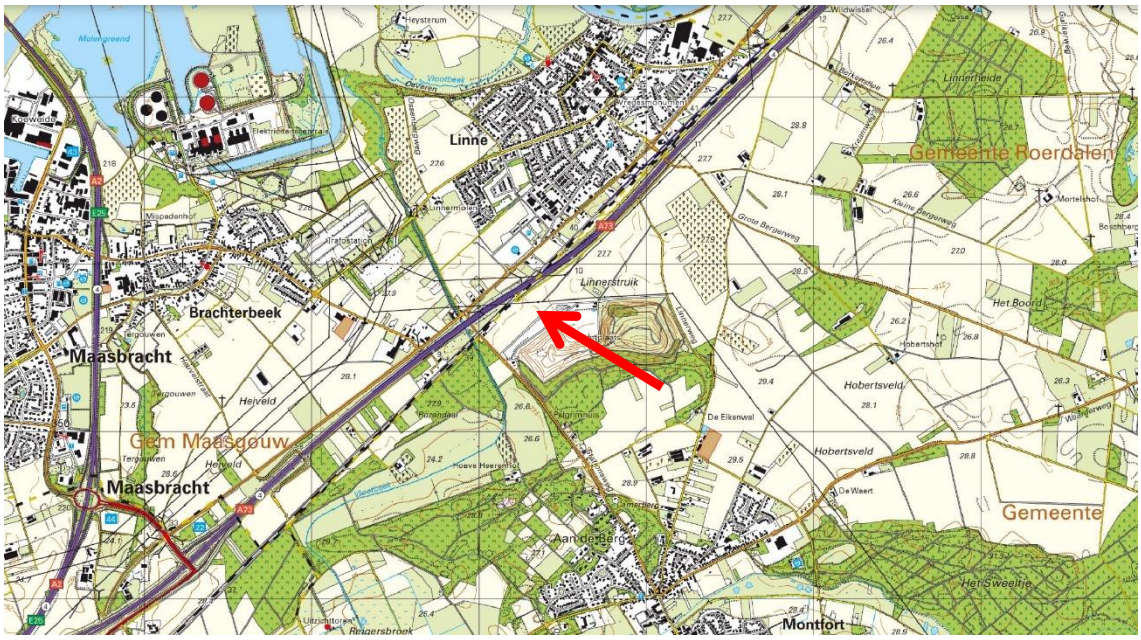
Naast het voornemen tot realisatie van de zonneweide, bestaat het voornemen om op het achterste deel van het perceel aan de Stationsstraat 1 zonnepanelen te plaatsen. Dit voornemen is eveneens strijdig met het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Roerdalen - 2e herziening' en de aldaar geldende bestemming 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden – 1'. Voor de beoogde plaatsing van de zonnepanelen op het perceel aan de Stationsstraat 1 is een landschappelijke inpassing noodzakelijk. Deze maakt onderdeel uit van het in deze rapportage beschreven landschappelijk inpassingsplan.

1.2 Ligging van het projectgebied

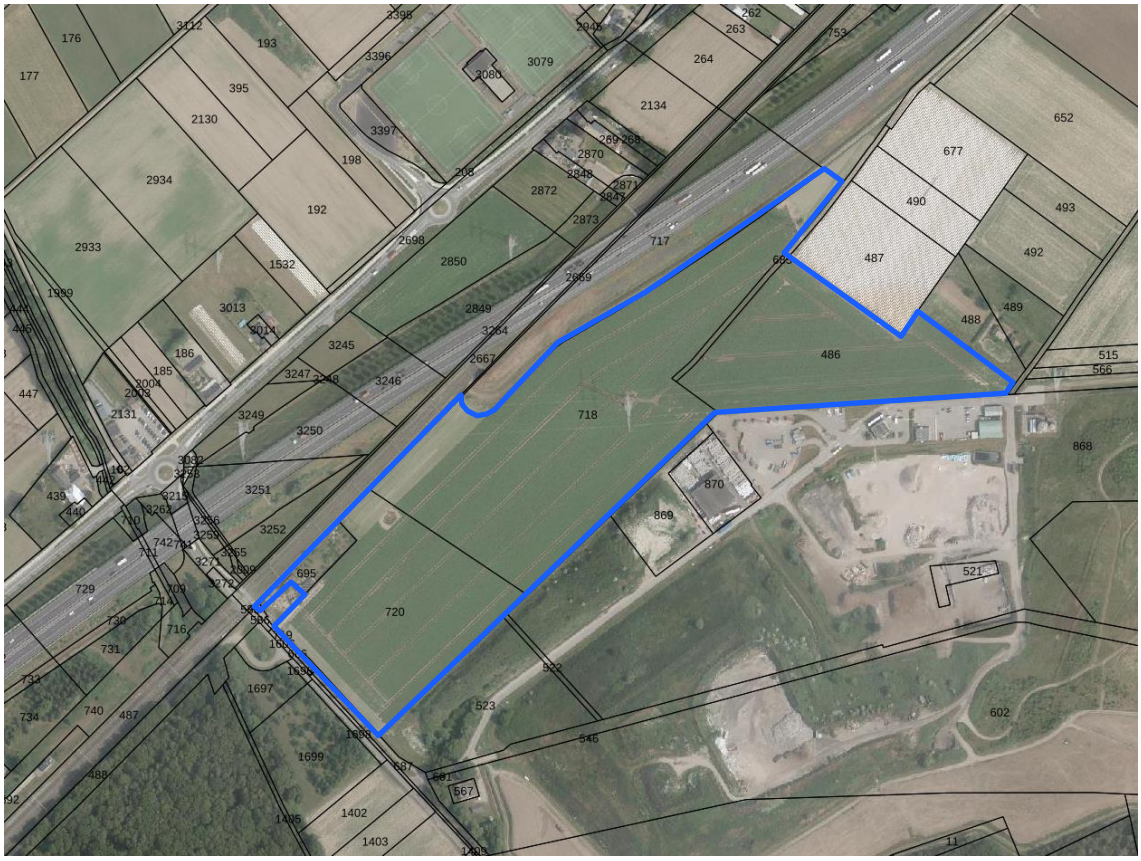
Het projectgebied is gesitueerd in Montfort, gemeente Roerdalen en ligt ingesloten tussen de Stationsstraat aan de westzijde, de Maasbrachterweg en de Milieustraat Montfort aan de zuidzijde, de rijksweg A73 en spoorlijn Roermond – Sittard aan de noordzijde en agrarische percelen aan de oostzijde. Door het gebied lopen hoogspanningsverbindingen met inbegrip van de in het projectgebied aanwezige hoogspanningsmasten.

Ten zuidwesten van het projectgebied, aan de zuidwestkant van de Stationsstraat, stroomt de Vlootbeek, met daarachter een bosgebied. Aan de noordwestzijde is tot slot aan de Stationsstraat 1 een woonperceel gelegen.

Op afbeelding 1 is de situering van het projectgebied vanuit een groter perspectief weergegeven op een topografische kaart. Op afbeelding 2 is de exacte begrenzing van het projectgebied weergegeven op een luchtfoto.

Afbeelding 1. Topografische kaart met globale ligging projectgebied (rode pijl).

Afbeelding 2. Luchtfoto projectgebied (blauw omlijnd) en directe omgeving.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de beleidsmatige kaders. Hoofdstuk 3 bevat de landschapsanalyse en in hoofdstuk 4 wordt ingegaan op het feitelijke inrichtingsplan.

2 BELEIDSMATIGE KADERS

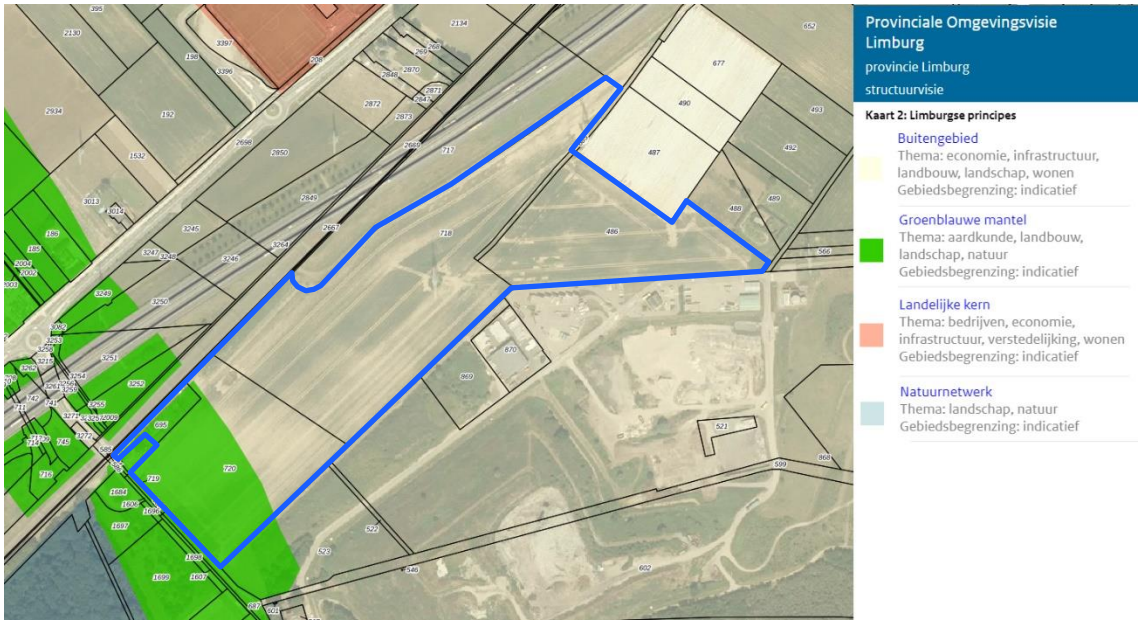
2.1 Provinciaal beleid

2.1.1 Omgevingsvisie Limburg

Op 1 oktober 2021 hebben Provinciale Staten van de provincie Limburg de Omgevingsvisie Limburg vastgesteld. De Omgevingsvisie Limburg is per 25 oktober 2021 in werking getreden.

2.1.1.1 Limburgse principes

Op grond van de kaart 'Limburgse principes' is het projectgebied grotendeels aangeduid als 'buitengebied', zoals weergegeven op de navolgende afbeelding. Binnen dit deel wordt de zonneweide gerealiseerd. Voor een klein deel is sprake van als 'groenblauwe mantel' aangeduid gebied. Binnen dit gebied wordt een belangrijk deel van de landschappelijke inpassing in de vorm van natuurontwikkeling gerealiseerd, waarmee invulling wordt gegeven aan de beoogde waarden voor dit gebied.

Afbeelding 3. Uitsnede kaart 'Limburgse principes' uit de Omgevingsvisie Limburg, met het projectgebied blauw omlijnd weergegeven.

Voor de ruimtelijke inpassing van zonne-energie geldt de Limburgse zonneladder. Het gaat zowel om de juiste locatie als om de juiste ruimtelijke inpassing op die locatie. De zonneladder is als volgt (niet volgtijdelijk):

1. op daken en gevels van gebouwen;
2. onbenutte terreinen in bebouwd gebied;
3. gronden in buitengebied met een andere primaire functie dan landbouw of natuur;
4. gronden in gebruik voor landbouw en gronden gelegen binnen de groenblauwe mantel;
5. uitsluitingsgebieden (Natuurnetwerk Limburg, waterwingebieden en bestaande bos- en natuurgebieden gelegen in de groenblauwe mantel)

De zonneladder kent een motiveringsplicht. Voor trede 4 geldt een nee-tenzij principe. Trede 5 betreft uitsluitingsgebieden. De uitwerking hiervan is in de Omgevingsverordening Limburg opgenomen. Navolgend is de zonneladder grafisch weergegeven.

Afbeelding 4. Zonneladder zoals opgenomen in de Omgevingsvisie Limburg.

De essentie van de zonneladder is om bij de duurzame opwek van zonne-energie landbouwgronden en natuurgebieden zoveel mogelijk te ontzien. Inspanningen richten zich primair op zon op dak en op gevels én het benutten van andere mogelijkheden in bebouwd en onbebouwd gebied (meervoudig ruimtegebruik). Dit betekent dat in eerste instantie onderbouwd moet worden waarom het plan niet binnen de treden 1 tot en met 3 gerealiseerd kan worden. Daarnaast geldt voor realisatie van een zonnepark op landbouwgrond (trede 4) het 'nee-tenzij principe'. De afwegingen ten aanzien van trede 1 tot en met 3 zijn omschreven in de ruimtelijke onderbouwing behorende bij de omgevingsvergunningaanvraag. Ik het kader van de landschappelijke inpassing is trede 4, het 'nee-tenzij principe' van belang.

Onderbouwing trede 4: ZonPV landbouwgrond/Groenblauwe mantel

De voorgenomen ontwikkeling betreft ZonPV op landbouwgrond. Dit betekent dat het 'nee-tenzij principe' van toepassing is. Dit principe is verwoord in lid 5 van artikel 2.17.2 'Instructieregels zonneparken' van de Omgevingsverordening Limburg 2014:

Een ruimtelijk plan laat geen zonnepark op landbouwgrond toe tenzij:

a. *een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie;*
b. *voorzien wordt in een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing en beheer passend bij de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap;*
c. *de zonnepanelen in een opstelling worden geplaatst die aansluit op een bij het gebied passende bodemkwaliteit; en*
d. *het ruimtelijk plan een verplichting tot het verwijderen van het zonnepark bevat na beëindiging van de activiteit.*

Ad sub a.

In het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' heeft de raad een Uitsluitingsgebied Zon aangewezen. De planlocatie ligt niet binnen dit Uitsluitingsgebied. Op basis van het gemeentelijk beleidskader ligt de locatie dus in potentiegebied. Op grond van de Omgevingsverordening Limburg 2014 is het plangebied gelegen in agrarisch gebied. De locatie ligt op grond van het provinciaal beleid dus niet binnen uitsluitingsgebied.

Omdat de locatie grotendeels binnen het landschapstype 'droge heideontginningen' ligt (zie paragraaf 2.1.3), is er sprake van een zeer geschikte locatie. Dit blijkt ook uit de geschiktheidskaart behorende bij de Handreiking

Landschap - RES Noord- en Midden-Limburg, waarop de locatie wordt aangeduid als 'Zeer & grotendeels geschikt' (zie paragraaf 2.2.1).

Ten slotte dient nog het volgende opgemerkt te worden. Ten zuiden sluit het park aan op de stortplaats waar ook een zonnepark is gepland. Ten noorden/noordwesten grenst het park deels aan de bermen van de ter plaatse aanwezige spoorlijn. Het zonnepark wordt dus weliswaar niet binnen trede 3 (ZonPV in landelijk gebied) gerealiseerd, maar wel aangrenzend. Daarmee is weliswaar geen sprake van meervoudig ruimtegebruik, maar wordt versnippering van het landschap toch zoveel mogelijk voorkomen.

Ad sub b.
Het voorliggende landschappelijk inpassingsplan voorziet in de onderbouwing van dit onderdeel. In paragraaf 4.3 wordt ingegaan op de landschappelijke en natuurlijke inpassing en beheer en wordt tevens ingegaan op de wijze waarop het landschappelijk inpassingsplan past bij de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap.

Ad sub c.
De zonnepanelen worden geplaatst in een opstelling die aansluit op een bij het gebied passende bodemkwaliteit. Met de gekozen opstelling en ruimte tussen de panelen is sprake van voldoende lichtdoorlating en kan het hemelwater tussen de panelen overal de bodem bereiken om ter plaatse in de goed daarlaatbare zandbodem te infiltreren. Daarmee is in voldoende rekening gehouden met het aspect bodemkwaliteit.

Ad sub d.
De omgevingsvergunning bevat een voorschrift dat het zonnepark na beëindiging van de exploitatie verwijderd moet worden. Ook is in de anterieure overeenkomst een bepaling opgenomen dat het zonnepark verwijderd moet worden na beëindiging van de exploitatie. Ook wordt in de overeenkomst geborgd dat de financiële middelen beschikbaar zijn om het zonnepark te kunnen verwijderen. De ontmanteling wordt daarmee zowel bestuursrechtelijk als privaatrechtelijk geborgd. Verwezen wordt verder naar het ontmantelingsplan dat als bijlage onderdeel uitmaakt van de ruimtelijke onderbouwing.

2.1.2 Omgevingsverordening Limburg 2014

De provincie Limburg heeft op 12 december 2014 ook de Omgevingsverordening Limburg 2014 vastgesteld. Hierin staan de regels die nodig zijn om het omgevingsbeleid van het POL2014 juridische binding te geven. Op basis van de Omgevingsverordening Limburg ligt het projectgebied binnen de boringsvrije zone Roerdalslenk II. Dit vormt voor de zonneweide geen beperking. Voor het overige ligt het projectgebied op basis van de Omgevingsverordening Limburg 2014 niet binnen (milieu)beschermingsgebieden of beschermingszones ten behoeve van natuur en landschap.

Wel ligt het projectgebied grotendeels binnen de 'bronsgroene landschapszone', welke in de Omgevingsvisie Limburg onderdeel uitmaakt van de 'groenblauwe mantel'. In de omgevingsverordening zijn in paragraaf 2.7 de volgende regels opgenomen ten behoeve van de bronsgroene landschapszone:

- De toelichting bij een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op een gebied gelegen in de bronsgroene landschapszone, bevat een beschrijving van de in het projectgebied voorkomende kernkwaliteiten, de wijze waarop met de bescherming en versterking van de kernkwaliteiten is omgegaan en hoe de negatieve effecten zijn gecompenseerd. Bij de compensatie van de negatieve effecten op natuurwaarden wordt de beleidsregel als bedoeld in artikel 2.6.7, tweede lid, gevolgd.
- De kernkwaliteiten in de Bronsgroene landschapszone zijn het groene karakter, het visueel-ruimtelijk karakter, het cultuurhistorisch erfgoed en het reliëf.

In het kader van de ligging binnen de bronsgroene landschapszone is het landschappelijk inpassingsplan opgesteld, zoals beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk zijn de kwaliteiten van het landschap beschreven en is ook beschreven op welke wijze hiermee wordt omgegaan. In relatie tot cultureel erfgoed is het ontwerp van een educatief rustpunt opgenomen met een historische verwijzing naar het vroegere station Maasbracht-Linne (zie paragraaf 4.3.3). Hiermee wordt de ontwikkeling passend geacht binnen de kaders van de Omgevingsverordening Limburg 2014.

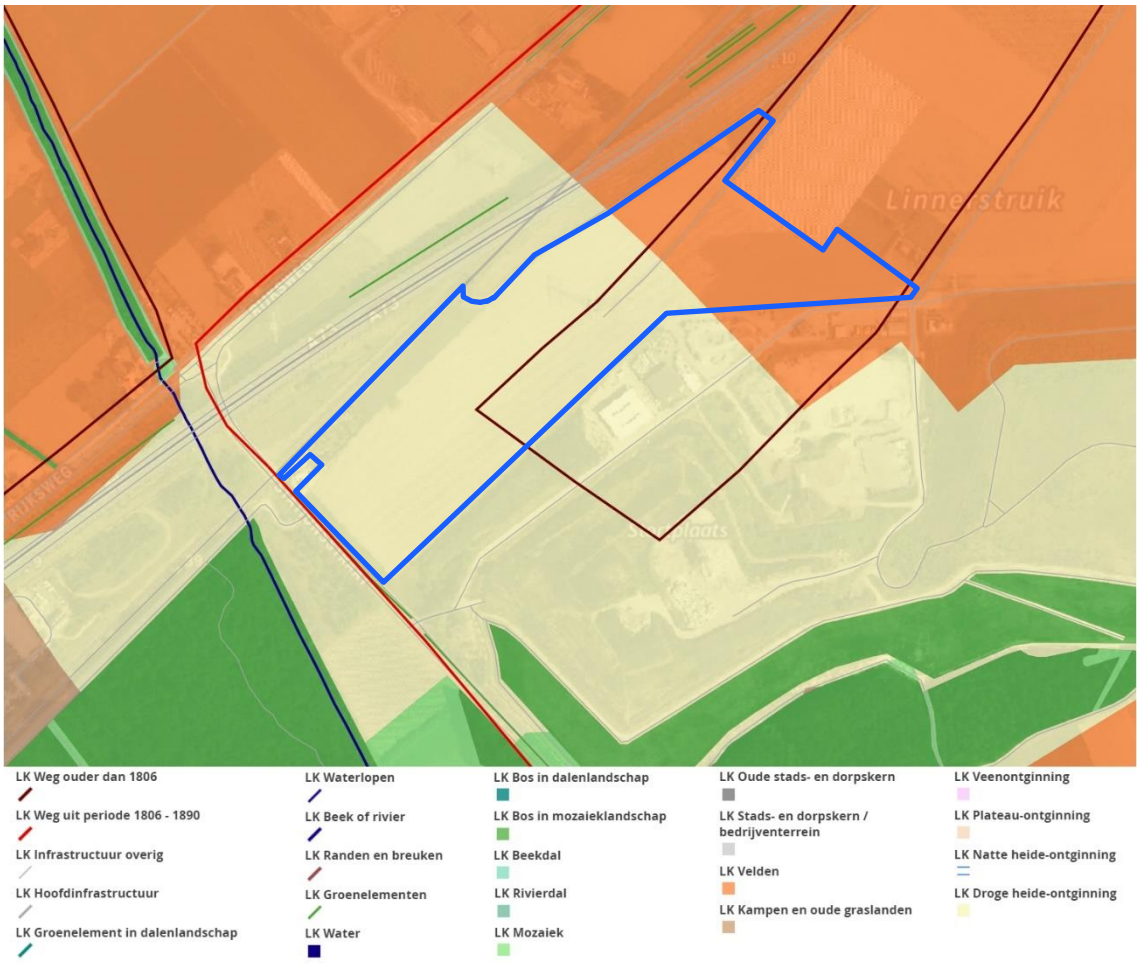
2.1.3 Landschapskader Noord- en Midden-Limburg

2.1.3.1 Algemeen

In het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg geeft de provincie handvatten ter verhoging van de verschillende in Limburg aanwezige landschappelijke kwaliteiten om daarmee de dagelijkse leefomgeving van mensen, planten en dieren een kwaliteitsimpuls te geven. Het landschapskader heeft tot doel op een beknopte wijze inzicht te geven in het hoe en waarom van het huidige landschap en daarmee grip te krijgen op de kansen die dat zelfde landschap biedt voor de toekomst. Het vormt hiermee een inspiratiebron om tot kwaliteitsverbeteringen te komen voor het Noord- en Midden-Limburgse landschap.

2.1.3.2 Gebiedstype

Op basis van het landschapskader ligt het projectgebied grotendeels binnen het gebiedstype 'droge heideontginning'. Een klein deel van het projectgebied, het meest noordoostelijke deel, ligt binnen het gebiedstype 'velden' (bouwland, veld), zoals ook weergegeven op de navolgende afbeelding.

Afbeelding 5. Uitsnede Kwaliteitskaart landschap uit het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg, met de globale begrenzing van het projectgebied blauw omlijnd weergegeven.

Droge heideontginning

De heideontginningen zijn de eerste grootschalig georganiseerde ontginningen op de zandgronden en vormen tegenwoordig het grootste oppervlak landbouwgrond. Deze ontginningen vallen onder de categorie jonge ontginningen. De heideontginningen zijn niet allemaal tegelijk ontstaan. Voor 1900 werden de droogste delen van de woeste grond ontgonnen. Dit betrof met name de hogere zandgronden en daarmee de droge heideontginningen. Na 1900 zijn ook de lagere zandgronden in gebruik genomen.

Landschapskenmerken
In het landschapskader zijn de volgende landschapskenmerken aangegeven:

- Reliëfvorm: Vlak (al dan niet geëgaliseerd), soms met lichte welvingen
- Water: Kunstmatig lage grondwaterstanden; diepe sloten
- Bodem: Zandgronden.
- Wegenpatroon: Rechte wegen.
- Verkavelingspatroon: Regelmatige blokverkaveling.
- Landbouwkundig gebruik: Overwegend bouwland; oorspronkelijk ook bosbouw.
- Beplanting: Lanen/bomenrijen (overwegend eiken); landschapselementen (kleine bosjes, singels, bomenrijen en heggen).
- Landschappelijke erfbeplanting: Bebouwing Losse boerderijen hier en daar aaneengeregen tot clusters en/of lintachtige bebouwing met open tussenruimten.

Kernkwaliteiten
In het landschapskader zijn de kernkwaliteiten nader omschreven, binnen de thema's 'natuurlijk', 'cultuur(historie)' en 'visueel-ruimtelijk'. Deze kernkwaliteiten zijn voor de droge ontginningen als volgt beschreven:

Natuurlijk
Deze verder van de oude bebouwingskernen afgelegen landbouwgronden liggen veelal op dekzandvlakten en soms ook op terrassen en veenvlakten. Deze gronden werden pas ontgonnen toen de bevolking dusdanig in omvang toenam dat de oude graslanden en bouwlanden niet meer konden voldoen aan de vraag naar voedsel. Door de voornamelijk grootschalige landbouwkundige inrichting en het relatief fragmentarische karakter van de aanwezige landschapselementen is de huidige natuurwaarde beperkt.

Cultuur(historie)
Het halfopen landschap op de jonge ontginningen is vanuit cultuurhistorisch perspectief vooral waardevol als voorbeeld van de meer recente ontginningsperiode (1850-1950). Na de ruilverkavelingen van de jaren 50-60 van de vorige eeuw, hebben veel van de originele droge heideontginningen hun iets kleinschaliger en hoekiger patroon ingeruild voor meer openheid en rechtlijnigheid. Het groene raamwerk is sinds de ruilverkaveling ruimer van opzet geworden. Momenteel zijn deze gronden vaak in gebruik als bouwland voor diverse teelten.

Visueel-ruimtelijk
Een typische droge heideontginning kenmerkt zich door afwisselend open en bebouwingsvrij tot halfopen door groen en verspreide gebouwen omgeven bouwlanden. Binnen deze jonge ontginningen zijn gebieden aan te wijzen waar nog zoveel (lineaire) landschapselementen te vinden zijn dat hierdoor een halfbesloten landschap ontstaat. Kenmerkend visueel-ruimtelijk aspect zijn de hoekverdraaiingen, waarbij binnen één blok het patroon wel recht is, maar de grote blokken onderling niet loodrecht op elkaar staan. De jonge bebouwingslinten zijn grootschaliger, rechter en minder verdicht dan die van de oude cultuurlandschappen.

Ontwikkelingsvisie
In de ontwikkelingsvisie voor de droge heideontginningen is in het landschapskader onder meer aangegeven dat het wenselijk is om dit landschap te ontwikkelen tot een voor mensen aantrekkelijker en waardevoller landschap door een verdichting van het landschap met groene (lijn)elementen zoals transparante laanbeplanting. Het landschap is hierdoor niet in één keer te overzien en biedt gevoelsmatige beschutting tegen weer en wind, wat door mens en dier op prijs gesteld wordt. Hierdoor wordt tevens het verschil met de meer open natteontginningslandschappen vergroot.

Het doel voor dit landschapstype is om het agrarisch karakter van deze gebieden verder te ontwikkelen en tegelijk een landschap te ontwikkelen met een meerwaarde voor recreatie en natuur.

De voorkeur gaat uit naar lineaire landschapselementen (singels, lanen, kruidenrijke stroken), die samen een raamwerk vormen waarbinnen de landbouw goed uit de voeten kan. Kleinere bosjes zijn eveneens toepasbaar, enerzijds omdat hierbij toch (verre) doorkijken mogelijk zijn en er iets van de vroegere grootschaligheid behouden blijft, maar met name ook als overgang van de heideontginningen naar het mozaïeklandschap of het kampenlandschap.

Velden

Een veld is een relatief grote bolliggende akker, die al eeuwen door mensen in gebruik is en door toedoen van de mens voorzien is van een dikke humeuze bovenlaag. De velden zijn de oudste bouwlanden en daarom van groot cultuurhistorisch belang. De velden werden en worden slechts doorsneden door smalle zandpaden, zonder opgaande beplanting. In veel gevallen staat nu op een open veld nog een enkele solitaire boom, nabij de kruising van de zandpaden, al dan niet voorzien van een veldkruis. Langs de randen van de velden staan ook nu nog vaak de gebouwen. Deze onlosmakelijke combinatie van een open middengebied met daaromheen bebouwing (kern of lint) of bos is bijzonder kenmerkend voor dit landschapstype.

Landschapskenmerken

In het landschapskader zijn de volgende landschapskenmerken aangegeven:

- Reliëfvorm: Vaak bolle ligging.
- Water: Diepe grondwaterstanden; open water (poelen) alleen plaatselijk langs de randen.
- Bodem: Bodem Dikke humeuze bovenlaag (eerdgrond); zandige ondergrond.
- Wegenpatroon: (Hoofd)wegen rondom het veld; soms radiaal zandpad over het veld.
- Verkavelingspatroon: Onregelmatige grote percelen.
- Landbouwkundig gebruik: Bouwland (oorspronkelijk voornamelijk granen).
- Beplanting: Langs de randen in de vorm van bomenrijen langs de wegen; solitaire veldbomen.
- Landschappelijke erfbeplanting: Kleine gehuchten of lintbebouwing langs de rand.

Kernkwaliteiten

De kernkwaliteiten zijn voor de velden als volgt beschreven:

Natuurlijk

De velden zijn voornamelijk te vinden op dekzandruggen langs de beekdalen. Daarnaast zijn ze te vinden op terrassen en op opduikingen binnen de rivierdalen en een enkele keer op een voormalige stuifduin of een dekzandvlakte. De natuurwaarde van de velden is beperkt al zijn de voorkomende soorten vaak zeer zeldzaam; met name akkervogels. Vanwege de lange gebruiksgeschiedenis is er – evenals elders in Europa – een hechte
relatie tussen de gebruiks- en bewerkingsmethode van de velden en de akkerorganismen. Er zijn dan ook nauwelijks andere, meer natuurlijke landschapstypen waar deze akkerorganismen zich thuisvoelen.

Cultuur(historie)

De open velden zijn de oudste landbouwgronden en vallen samen met de kampen en oude graslanden onder de oude cultuurlandschappen. Hier vonden de eerste landbouwontwikkelingen plaats. De eerste nederzettingen werden gesticht op de hogere gronden in de nabijheid van beekdalgronden. De landbouwgronden werden collectief ontgonnen en gebruikt.
De velden zijn van oorsprong grote open akkerbouwgebieden. Bemesting vond plaats vanuit het potstalsysteem, waardoor dikke humusrijke enkeerdgronden zijn ontstaan. De cultuurhistorische kwaliteit van deze gebieden is dan ook groot mits de oorspronkelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is. Ook de archeologische verwachtingswaarde is hoog, vanwege de lange bewoningsgeschiedenis, die soms teruggaat tot de steentijd/

ijzertijd. Veel van deze bol liggende, vaak goed ontwaterde en rijke gronden zijn ook nu nog in gebruik als bouwland, terwijl andere door stedelijke uitbreidingen van de aanliggende dorpskernen in gebruik zijn genomen.

Visueel-ruimtelijk
Een typisch veld wordt gekenmerkt door een relatief grote maat van openheid zonder enige bebouwing welke in groot contrast staat met de kleinschaligere verdichte rand, waarin wel beplantingselementen en gebouwen staan. Het contrast in schaal en maat tussen dit open landschap en de omringende bebouwing en dorpen in de directe nabijheid maakt deze gebieden bijzonder waardevol. De oude bebouwingslinten zijn kleinschaliger, kronkeliger en meer verdicht dan de jongere bebouwingslinten van de jonge ontginningslandschappen.

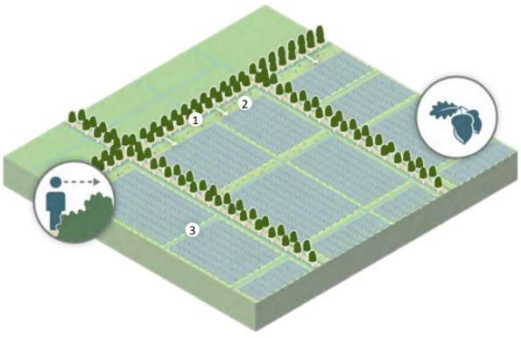
2.2 Regionaal en gemeentelijk beleid

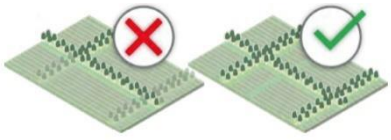
2.2.1 Handreiking Landschap - RES Noord - en Midden-Limburg

De Handreiking Landschap - RES Noord - en Midden-Limburg vormt feitelijk een nadere uitwerking van het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg, toegespitst op grootschalige energieopwekking op land. Bij de uitwerking van de RES voor Noord- en Midden-Limburg is onderkend dat realisatie van grootschalige zonneprojecten in het landelijk gebied noodzakelijk is om de energie-ambitie te halen. Het huidige landschap wordt hierdoor aangetast. In de Handreiking Landschap 'Grootschalige energie opwek ZON op LAND' RES Noord - en Midden-Limburg zijn handvatten opgenomen voor initiatiefnemers én gemeenten die voor de uitdaging staan om grootschalige zon-op-land projecten op een zorgvuldige wijze te realiseren, met oog voor het unieke landschap, de natuur en de ruimtelijk kwaliteit in het algemeen, voor nu en voor de toekomst. Het doel van de handreiking is het bieden van een instrument om te bepalen of een grootschalig zonnepark past in het landschap.

Droge ontginningen
Zoals in het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg aangegeven, maakt het overgrote deel van het projectgebied onderdeel uit van het gebiedstype 'droge heideontginning'. In de handreiking wordt dit type landschap als zeer geschikt beoordeeld voor de realisatie van grootschalige initiatieven voor energieopwekking middels een zonnepark. Op basis van de in het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg beschreven kenmerken en kernkwaliteiten, zoals omschreven in paragraaf 2.1.3, zijn in de handreiking de volgende ontwerpprincipes opgenomen voor zonneparken op droge ontginningsstructuren:

1. Gevoel van openheid, regelmaat & rust behouden.
2. Flauwtalud met bloemrijk grasland.
3. Liniaire landschapselementen in de vorm van transparante bomenrijen en sloten met natuurvriendelijke oevers.

Daarbij is het van belang om schaal en grootte van ontginningsstructuren te behouden en raamwerk van lanen te behouden of te versterken. Tevens wordt bij de voorbeeldUitwerking onder meer een natuurinclusieve inrichting in de voorzone genoemd.

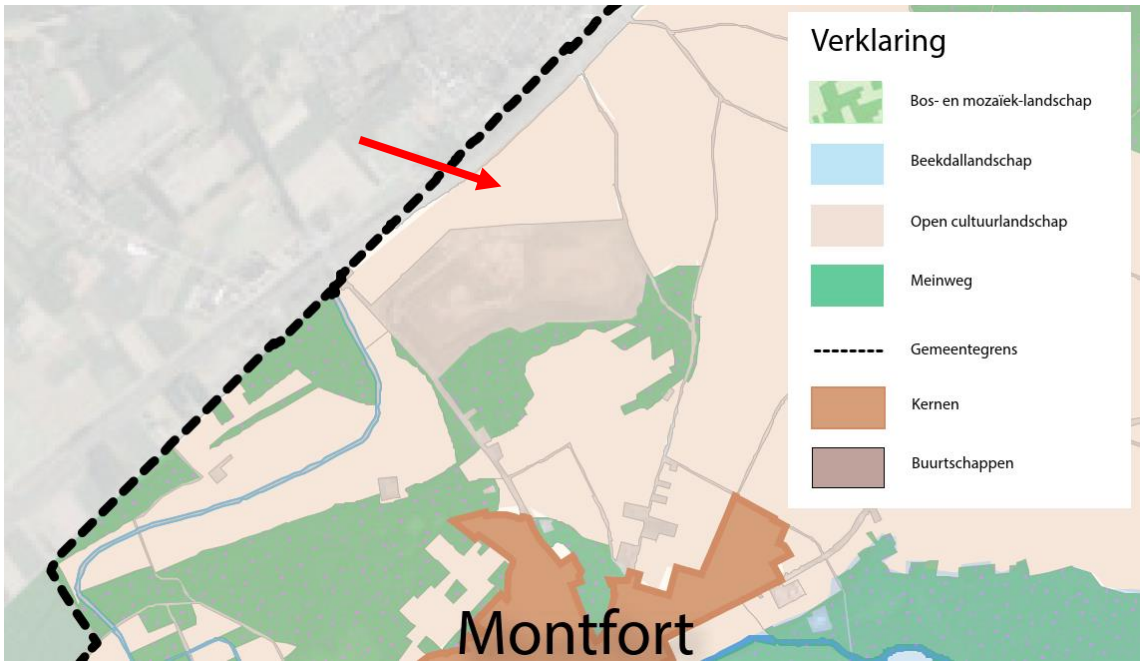
Velden

Het meest noordoostelijke deel van het projectgebied maakt onderdeel uit van het gebiedstype 'velden'. In de handreiking is aangegeven dat de geschiktheid van dit landschapstype voor grootschalige initiatieven voor energieopwekking middels een zonnepark beperkt is. De schaal van het initiatief vergt in veel gevallen aanpassingen van landschappelijke structuren. Een belangrijke randvoorwaarde is het herkenbaar houden van de karakteristiek van het landschap. Derhalve dient de aanpassing te worden vergezeld van een onderbouwing waarin is weergegeven op welke wijze de kwaliteiten van het landschap minimaal behouden blijven.

2.2.2 Omgevingsvisie Roerdalen

De gemeenteraad van Roerdalen heeft op 8 juli 2021 de 'Omgevingsvisie Roerdalen 2050' vastgesteld. In de omgevingsvisie geven inwoners, ondernemers, bezoekers en de gemeente aan wat ze samen, met elkaar, belangrijk vinden voor Roerdalen.

Op grond van de kaart 'kernen en landschap' valt het projectgebied onder open cultuurlandschap. Als tegenhanger van het meer kleinschalige bos- en mozaïeklandschap is het open cultuurlandschap aangeduid. Dit gebied kenmerkt zich door de meer grootschalige (agrarische) activiteiten en zichtlijnen. In dit landschap zijn minder kleinschalige landschapselementen aanwezig.

Afbeelding 6. Uitsnede kaart 'kernen en landschap' uit de omgevingsvisie.

Kwaliteitskader Roerdalen

In de omgevingsvisie is tevens het Kwaliteitskader Roerdalen opgenomen. Het Kwaliteitskader Roerdalen richt zich op initiatieven in het buitengebied en is van toepassing op (niet onaanvaardbare) ontwikkelingen in het buitengebied die middels een planologische procedure mogelijk worden gemaakt. Het gaat om ontwikkelingen die niet rechtstreeks of via een flexibiliteitsbepaling zijn toegestaan in het vigerende bestemmingsplan. Verstening/verharding van het buitengebied welke niet rechtstreeks is toegestaan moet altijd ruimtelijk en landschappelijk worden ingepast.

De essentie is verder dat de beoogde ontwikkelingen gepaard moeten gaan met ruimtelijke en landschappelijke kwaliteitsverbetering in de vorm van bijvoorbeeld natuurontwikkeling en/of ontstening. Dit ter compensatie van het door de ontwikkeling optredende verlies aan omgevingskwaliteit.

Kwaliteitsverbetering op hoofdlijnen
De voorwaarden voor de kwaliteitsverbeteringen zijn als volgt:

- Ter plaatse van de ontwikkeling zelf dient altijd voldoende landschappelijke en ruimtelijke inpassing plaats te vinden;
- De kwaliteitsverbeteringen zijn fysiek ruimtelijk van aard en komen ten goede aan de verbetering van de kwaliteit van het buitengebied of de kern (afhankelijk van het type ontwikkeling);
- Het dient bij de kwaliteitsverbetering te gaan om aanvullende verbeteringen. Zaken waarvoor al middelen gereserveerd zijn komen niet in aanmerking (hetzelfde geldt voor een basis landschappelijke inpassing);
- De kwaliteitsverbeteringen dienen in tijd en plaats een verband te hebben met de ingreep/ ontwikkelingen;
- De kwaliteitsverbetering is kwantificeerbaar.

Het uitgangspunt is dat de negatieve gevolgen van een ontwikkeling die ingrijpt in het buitengebied of de kern gecompenseerd wordt. Via de kwaliteitsbijdrage wordt de ingreep in de ruimtelijke omgeving (over) gecompenseerd. Met de kwaliteitsbijdrage worden aanvullende maatregelen uitgevoerd zodat per saldo sprake is van een kwaliteitsverbetering. De kwaliteitsbijdrage is afhankelijk van de soort ontwikkeling en het gebied waarin de ontwikkeling plaatsvindt. De landschappelijke en ruimtelijke inpassing vindt altijd ter plaatse plaats.

Het initiatief tot realisatie van een zonneweide valt onder de module 'grootschalige energievoorzieningen'. Hiervoor geldt een positieve grondhouding mits sprake is van voldoende kwaliteit. Verder geldt dat invulling dient te worden gegeven aan de basiskwaliteit, zoals onderstaand weergegeven.

Module buitengebied / gebied	Thema in visie	Basiskwaliteit	Aanvullende kwaliteit
11. Grootschalige energievoorzieningen	Landelijk en Natuurlijk Roerdalen (blz. 32) en Duurzaam Roerdalen (blz. 46)	Ruimtelijk en landschappelijke inpassing	N.v.t.

In dit geval is een landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering uitgewerkt, zoals beschreven in hoofdstuk 4. Hiermee wordt voldaan aan de vereisten zoals opgenomen in het Kwaliteitskader Roerdalen.

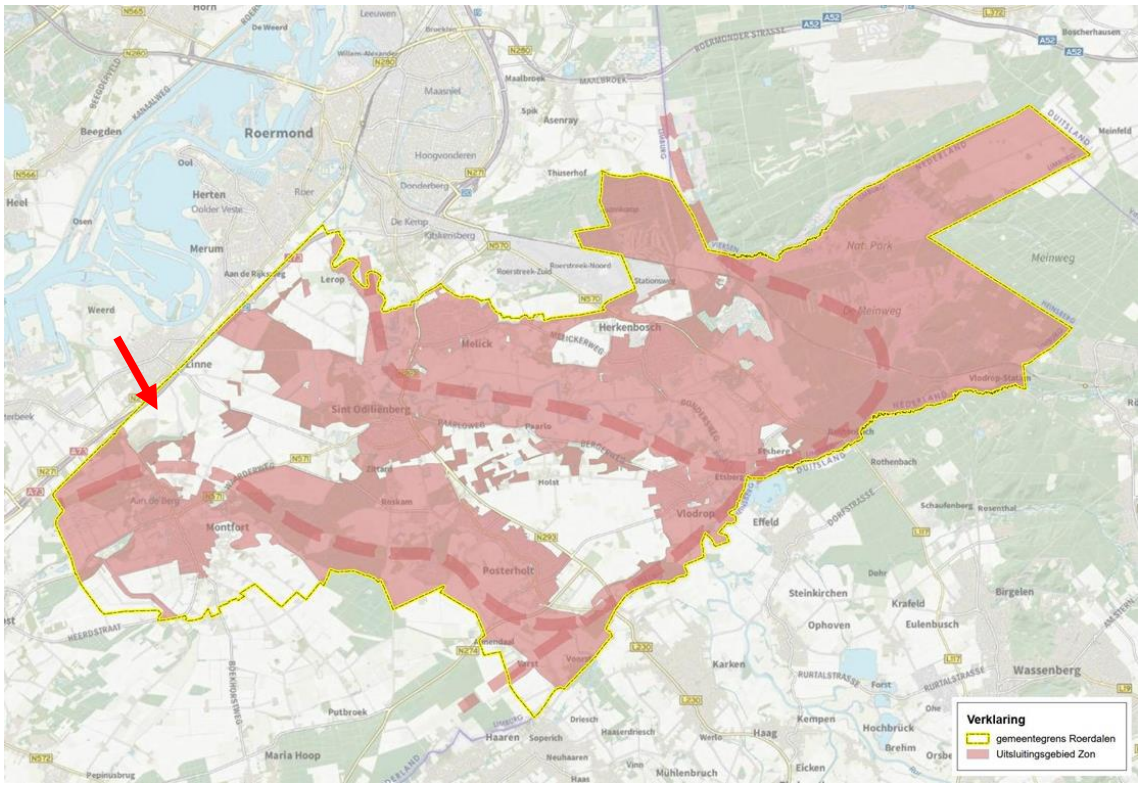
Voor het perceel aan de Stationsstraat 1 geldt dat geen module van toepassing is. Wel dient te worden voorzien in een ruimtelijke landschappelijke inpassing.

2.2.3 Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030

Algemeen
In juli 2021 heeft de gemeenteraad van Roerdalen het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie gemeente Roerdalen 2021-2030' vastgesteld. In dit beleidskader staat het beleid voor grootschalige zonne- en windprojecten in de gemeente. Het beleidskader beschrijft de ruimtelijke uitgangspunten en randvoorwaarden voor initiatiefnemers die met duurzame energie in Roerdalen aan de slag willen.

Uitsluitingsgebieden
In het beleidskader is aangegeven dat het landschappelijke karakter van Roerdalen één van de belangrijkste kenmerken van de gemeente is. Het beleidskader is er dan ook op gericht om het landschap van Roerdalen zoveel mogelijk te beschermen. In belangrijke gebieden zijn grootschalige zonne- of windprojecten daarom niet overal toegestaan. Deze gebieden zijn aangewezen als uitsluitingsgebieden. Het betreft zijn natuurgebieden, zoals Nationaal Park De Meinweg, de kernen, de buurtschappen en nog een aantal andere gebieden. In de gebieden die overblijven, zijn ontwikkelingen wel mogelijk, dit zijn de potentiegebieden.

Zoals op de navolgende kaart 'Uitsluitingsgebied Zon' uit het beleidskader is af te lezen, maakt het projectgebied geen onderdeel uit van de uitsluitingsgebieden.

Afbeelding 7. Kaart uitsluitingsgebieden uit het Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030, met de globale situering van het projectgebied aangeduid met een rode pijl.

Strenge voorwaarden

Om ervoor te zorgen dat het landschappelijk karakter van Roerdalen behouden blijft en beschermd wordt of zelfs waar mogelijk versterkt wordt in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe zonnevelden, zijn in het beleidskader strenge voorwaarden opgenomen waaronder de ontwikkeling van zonnevelden mogelijk wordt gemaakt. In het beleidskader gaat het daarbij om hoofdlijnen, die verder zijn uitgewerkt in de beoordelingsmatrix (zie paragraaf 2.2.4).

- Strenge voorwaarde 1: het te ontwikkelen zonneveld moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonneveld deel van gaat uitmaken.
  Toelichting: We vinden zowel een zeer kleinschalig zonneveld in een grootschalig gebied, als een grootschalig zonneveld dat is ingeklemd tussen een mozaïek van landschapselementen onwenselijk.

- Strenge voorwaarde 2: het te ontwikkelen zonneveld moet landschappelijk worden ingepast:
  - Inpassen van directe (be-)levingsfactoren;
  - Stimuleren biodiversiteit;
  - Stimuleren waterberging en – infiltratie.

  Toelichting: het te ontwikkelen zonneveld moet zowel visueel als vanuit de landschappelijke beleving in de omgeving opgaan. Daarbij is extra aandacht voor stimuleren van de biodiversiteit en de berging en infiltratie van hemelwater ter plaatse een vereiste.

- Strenge voorwaarde 3: meervoudig ruimtegebruik.
  Toelichting: deze eis komt gedeeltelijk overeen met de tweede trede van de Limburgse Zonneladder. In de gemeente Roerdalen geldt dat bij omzetting van (bijvoorbeeld) agrarische gronden naar een zonneveld, de nieuwe invulling een functie aan het landschap zelf of aan de beleving van het landschap moet toevoegen. Deze functie kan onder andere vanuit culturele, educatieve of toeristische doeleinden worden gemotiveerd. De combinatie van een stortlocatie en een zonneveld zoals door Attero voorgesteld, is hiervan een goed voorbeeld.

- Strenge voorwaarde 4: het te ontwikkelen zonneveld moet aantoonbaar waarden toe voegen:
    - Landschappelijke elementen;
    - Maatschappelijke ontwikkeling;
    - Coöperatieve realisatie;
    - Ontwerpen en toepassing compensatieregeling.

    Toelichting: de toevoeging van een zonneveld zal aan het landschappelijk karakter van Roerdalen een verandering teweeg brengen, ondanks de landschappelijke inpassing (strenge voorwaarde 2). Het is aan de initiatiefnemer om in zijn planvorming ruimte vrij te maken (financieel, organisatorisch, fysiek ter plekke of elders) en aantoonbaar te maken welke toegevoegde waarden het te ontwikkelen zonneveld voor (de inwoners van) de gemeente Roerdalen heeft.

    We streven naar 50% coöperatief zoals verwoord in de "RES Noord en Midden Limburg 1.0."

- Strenge voorwaarde 5: privaatrechtelijk borgen in anterieure overeenkomst tussen initiatiefnemer en gemeente Roerdalen of in privaatrechtelijke overeenkomst tussen initiatiefnemer en landeigenaar:
    - Onderhoud en werking van de technische installatie;
    - Onderhoud en landschappelijke inpassing;
    - Toevoeging van maatschappelijke meerwaarde;
    - Ontmanteling na beëindiging;
    - Coöperatieve realisatie;
    - Participatie bij de concrete planontwikkeling.

    Toelichting: het ruimtelijk kader van dit beleidskader is niet het instrument om privaatrechtelijke aspecten voor te schrijven. Toch worden deze onderwerpen genoemd, omdat ze bij de scorebepaling vanuit de beoordelingsmatrix worden meegenomen.

    Deze voorwaarden hebben voornamelijk tot doel de continuïteit van good housekeeping en het maatschappelijk draagvlak van het zonneveld te borgen.

De 5 strenge voorwaarden zijn allemaal van toepassing bij de ontwikkeling van een zonneveld (dus én- én).

2.2.4 Beoordelingsmatrix Zon op Land

Op 3 februari 2022 heeft de gemeenteraad van Roerdalen de 'Beoordelingsmatrix Zon op Land' vastgesteld. In deze beoordelingsmatrix zijn de voorwaarden zoals opgenomen in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie gemeente Roerdalen 2021-2030' nader uitgewerkt en zijn ook wegingsfactoren en een waardering per voorwaarde opgenomen. In hoofdstuk 4 wordt per voorwaarde beschreven wat de relevante uitgangspunten zijn geweest voor de uitgewerkte landschappelijke inpassing.

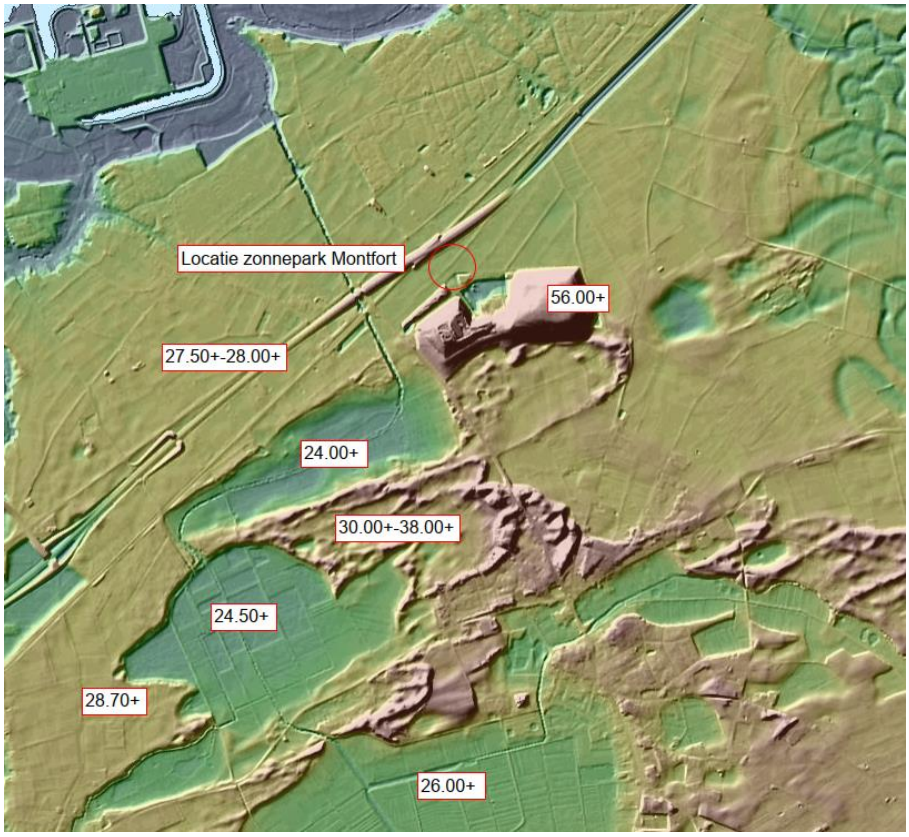
3 LANDSCHAPANALYSE

In dit hoofdstuk is de landschapsanalyse opgenomen, in aanvulling op de in paragraaf 2.1.3 opgenomen beschrijving van het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg.

3.1 Landschapsanalyse

Oorspronkelijk ligt het projectgebied op de rand van de hoger gelegen akkercomplex van Linne (De Struik) en de ingesloten lager gelegen delen als het gebied rond Rozendaal, Reigersbroek, het groot Broek en doorlopend naar het zuiden het Echterbroek.

Het Reigersbroek en het ermee in verbinding staande Schrevenhofsbroekje werden als visvijver verpacht. Omdat visserij niet langer rendabel bleek werd vanaf 1650 de huidige Vlootbeek (deze werd voorheen vernoemd als Gracht of Montforterbeek) vergraven om het Reigersbroek te ontginnen. Om het Reigersbroek en gronden rond Rozendaal te ontwateren moest een diepe watergang gegraven worden.

Afbeelding 8. Hoogtekaart.

Uit de hoogtekaart blijkt dat het niveau van de Reigersbroek rond de 24.00m +NAP ligt en de gronden op de locatie van het zonnepark Montfort rond 27.50+ -28.00m +NAP. Door een diepte van de Vlootbeek van ongeveer 4,00 meter ten opzichte van het omliggende maaiveld kan geconcludeerd worden dat voor de inrichting van het zonnepark Montfort afstemming op inrichting van natte- en vochtige natuur niet reëel is.

Het gebied werd in enkele jaren ontdaan van de veenlaag en omgezet tot landbouwgrond. Echter de aanwezigheid van de Linnermolen in de Vlootbeek maakte rendabele landbouw niet mogelijk, totdat het pas opgerichte waterschap in 1870 of 1874 de stuwrechten opkocht als gevolg van overstromingen in de plaatsen

Posterholt, Montfort en Maasbracht. In 1882 werden de waterkerende werken en de sluis voor het molenrad door het waterschap geruimd.

De locatie van het zonnepark Montfort behoort van oudsher toe aan het akkercomplex van Linne (De Struik). De landschappelijke ontwikkelingen zijn ook terug te vinden in de bodemkaart.

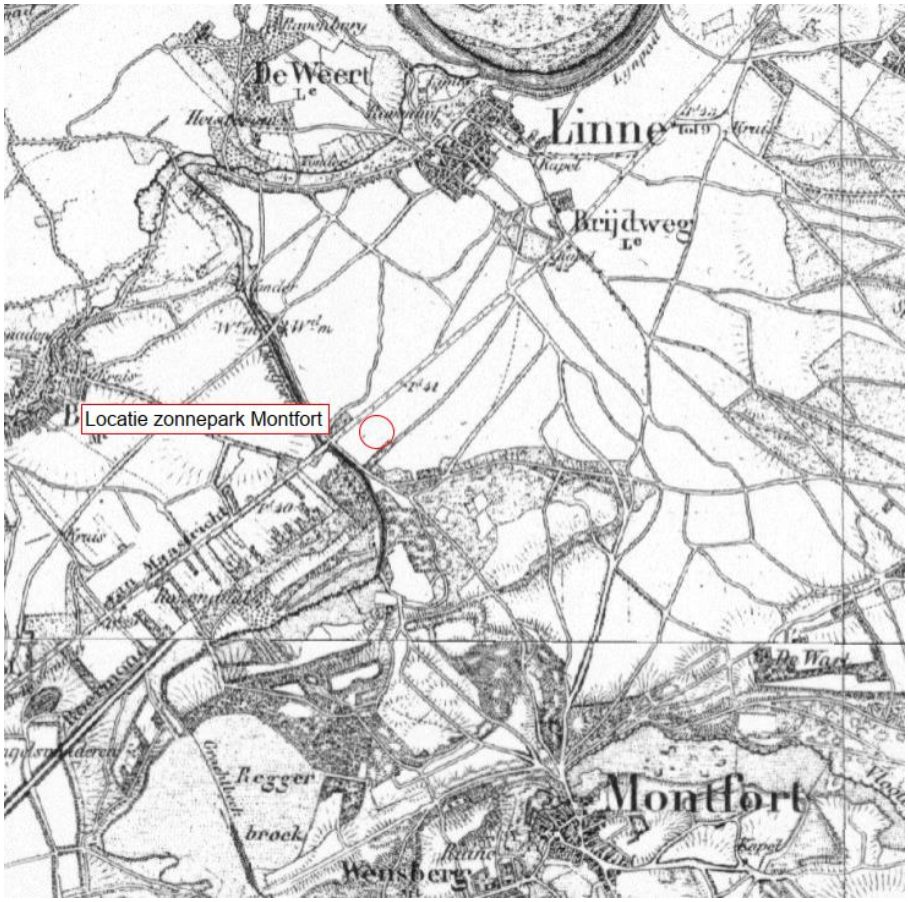

Afbeelding 9. Bodemkaart.

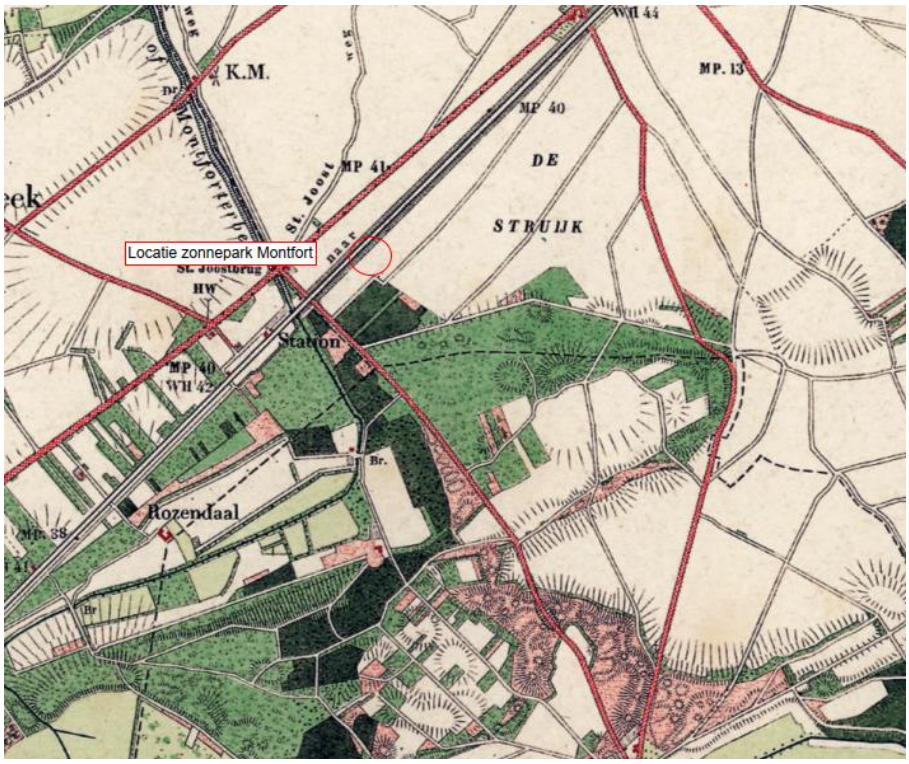
De landbouwgronden liggen voornamelijk op de lichte zavel en lemig fijne zandgronden. Het akkercomplex van Linne bestaat in hoofdzaak uit holtpodzolgronden (zandgrond) en radebrikgronden (lichte zavel). De bossen en voormalige heidevelden bevonden zich op de zandduinen die uit leemarm zand (vorstvaaggronden) bestaan. De huidige bossen bestaan voornamelijk uit zomereik, grove den en ruwe berk. Nadat de broekgebieden ontdaan zijn van de veenlaag kon men op de lichte zavel (leek-/woudeerdgrond) en lemige zandgronden (gooreerdgrond) landbouw ontwikkelen. Ten noorden van Montfort in het beekdal van de Vlootbeek bevindt zich nog een restant van een moerige eerdgrond op zand.

3.2 Gebiedsontwikkeling

De ontsluiting van het gebied bestaat al van oudsher uit drie belangrijke wegen, de Stationsstraat, Montforterweg/Linnerweg en de Rijksweg. Op de kaart van 1850 staat ook de eerste aanzet van de spoorlijn Sittard-Roermond. Duidelijk te zien de grootschaligheid en openheid van het akkercomplex van Linne (De Struik). Op de zandduinen zijn grote delen van de heidevelden nog in oorspronkelijke staat en niet omgevormd tot bossen. De ontwatering van het Reigersbroek en gebied rond Rozendaal wordt verzorgd door de gegraven Grachtbeek. Op de grens van het Laag en Midden terras van de Maas ligt de Linner watermolen, samen met de windmolen.

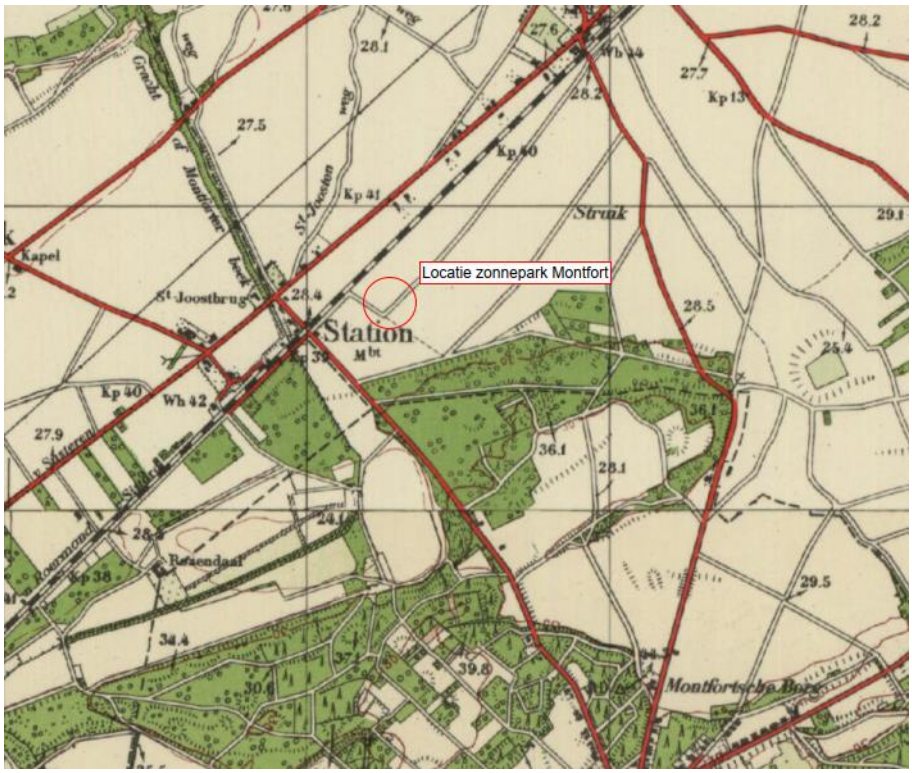

Afbeelding 10. Topografische militaire kaart 1850.

Afbeelding 11. Topografische kaart 1905.

Op de topografische kaart van 1905 is het merendeel van de heidevelden omgevormd tot bossen. Daarnaast is de spoorlijn gerealiseerd en de realisatie van het station Maasbracht. Het stationsgebouw op Rozendaal 2 werd ontworpen door architect K.H. van Brederode en werd op 21 november 1862 geopend. In 1899 brandde het gebouw af en het werd niet eerder dan in 1925 herbouwd. Na sluiting in 1940 heeft het gebouw tot 1965 dienst gedaan als woning. Omstreeks 1980 is het afgebroken. Het grote landbouwcomplex (De Struik) is nagenoeg niet veranderd. De Linner watermolen heeft in 1882 zijn functie verloren.

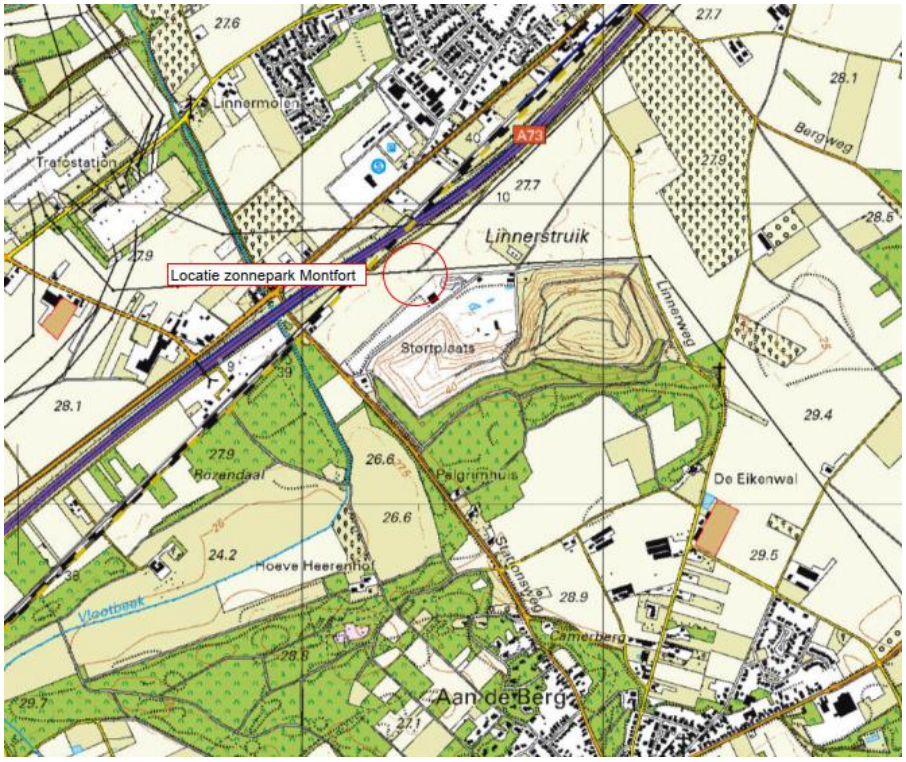
Afbeelding 12. Topografische kaart 1955.

Op het ontginnen van de laatste heidevelden na, hebben in de vijftig jaar tussen 1955 en 1995 nagenoeg geen veranderingen plaatsgevonden.

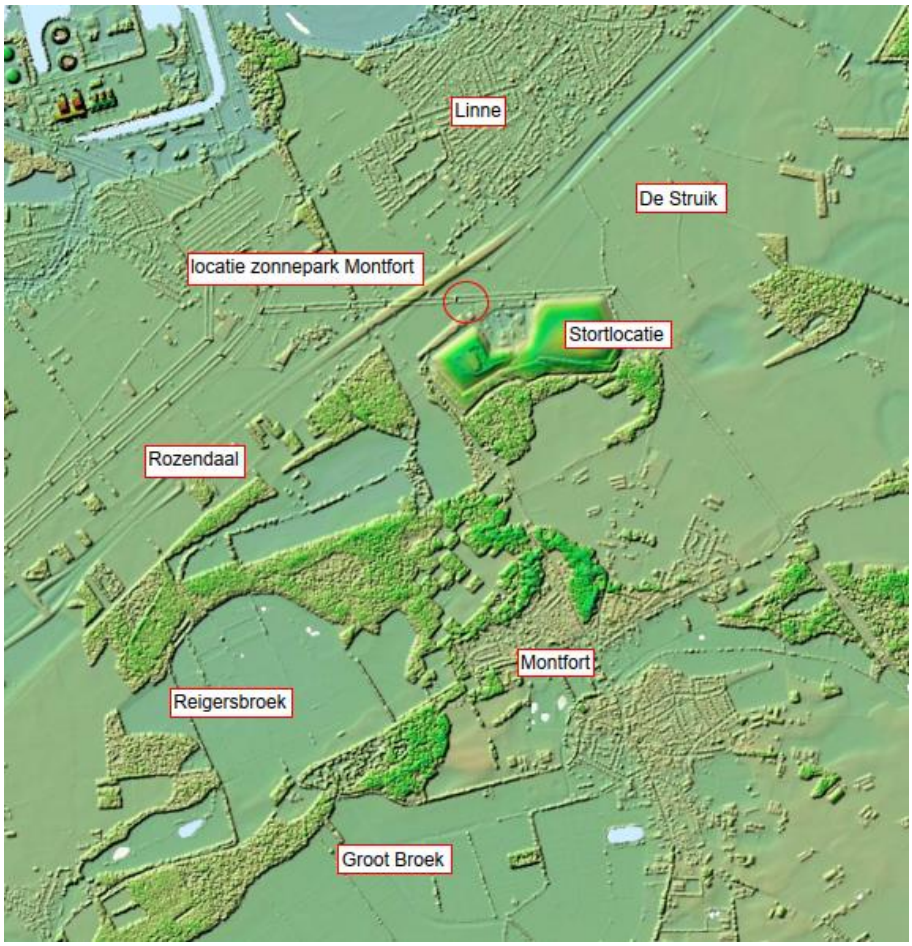
Afbeelding 13. Topografische kaart 1995.

In 1995 zijn de eerste ontwikkelingen van de stortplaats waar te nemen, maar dit heeft op dat moment nog geen grote impact op het gebied. De eerste projectie van de A73 is al opgenomen, deze ligt oostelijker geprojecteerd dan de uiteindelijke ligging. Ondanks een redelijke grote transparantie heeft de realisatie van het 380KV-net een grote invloed op de beleving van het grootschalige akkercomplex. Een verdere aantasting op de beleving van het grootschalige akkercomplex is de zuidelijke stedelijke uitbreiding van Linne.

Afbeelding 14. Topografische kaart 2015.

De ontwikkelingen die zich in 1995 aankondigde zijn in 2015 gerealiseerd. Deze hebben door de grootte een aanzienlijke invloed op de beleving van het gebied. De maaiveldhoogte ter plaatse ligt rond de 27.50m +NAP terwijl de hoogte van de kruising A73 met de spoorlijn op 36.00m +NAP (+10 meter) en de hoogte van stortplaats op 56.00m +NAP (+30 meter) bedraagt. De ontwikkelingen van de laatste 20 jaar hebben de grootste impact op de beleving van het grote open akkercomplex (zie de navolgende afbeelding).

Afbeelding 15. Ruimte-massa kaart.

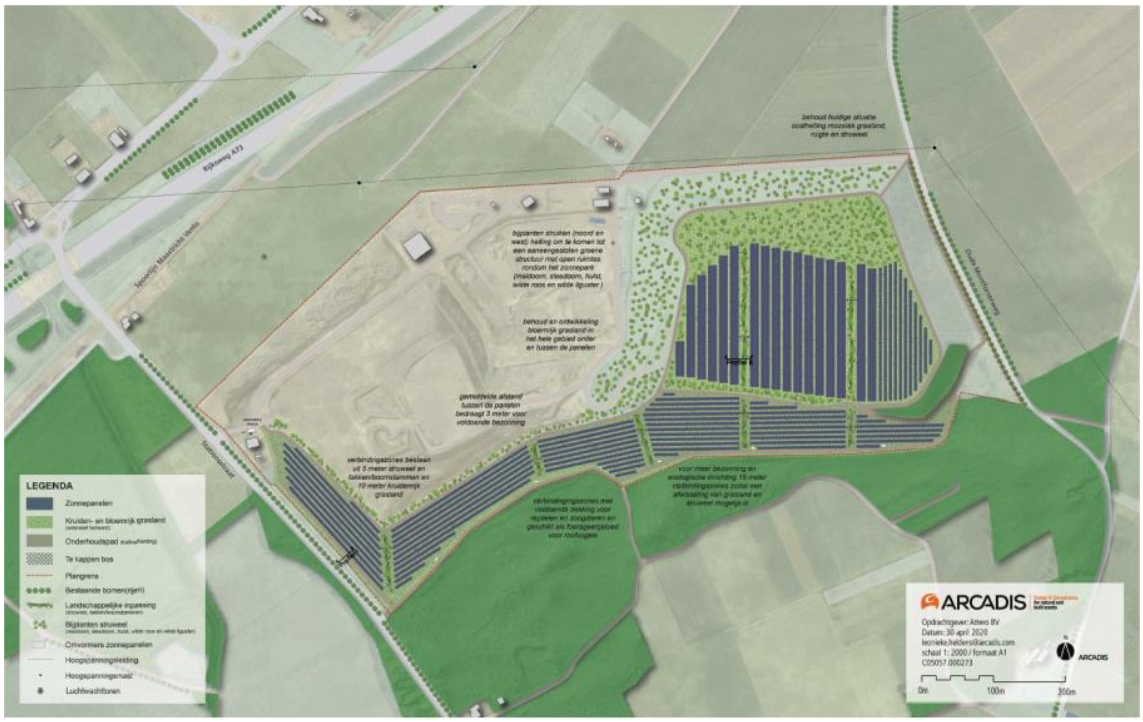
4 INRICHTINGSPLAN

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het inrichtingsplan voor het projectgebied. In paragraaf 4.1 wordt allereerst ingegaan op randvoorwaarden vanuit de omgeving, waaronder het zonnepark op de stortlocatie Montfort. In paragraaf 4.2 wordt ingegaan op het landschapsplan voor de beoogde ontwikkelingen, zijnde Zonnestation Montfort en de plaatsing van zonnepanelen op het perceel aan de Stationsstraat 1 in Montfort.

4.1 Randvoorwaarden vanuit de omgeving

4.1.1 Zonnepark stortlocatie Montfort

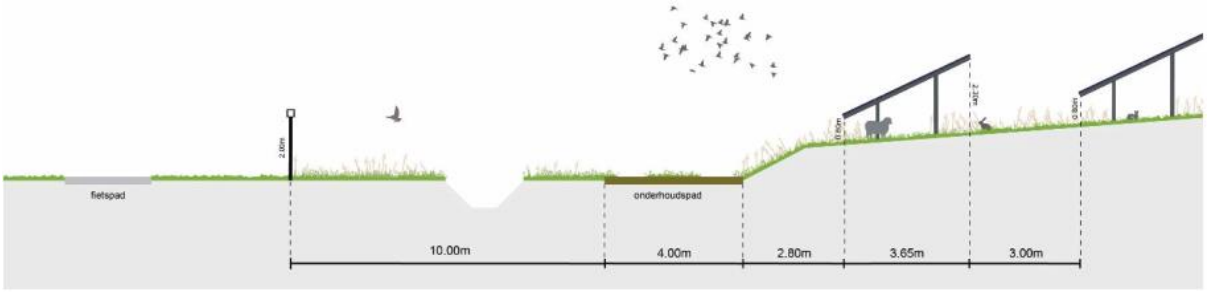
Op de stortlocatie Montfort is een omgevingsvergunning aangevraagd voor de realisatie van een zonnepark. Het zonnepark volgt de hoofdrichting van de helling van de (voormalige) stortplaats en heeft op de zuidhelling een (bijna) zuidgeoriënteerde opstelling. Bovenop het plateau krijgen de panelen (grotendeels) een oostwest opstelling. De rijen zonnepanelen hebben een onderlinge afstand van gemiddeld circa 3 meter voor voldoende bezonning en infiltratie van (regen)water voor de ondergrond. Het zonnepark wordt opgedeeld in verschillende groepen. Op de zuidhelling komen tussen de groepen vijf ecologische verbindingszones van circa 15 meter breed, waarvan er twee doorlopen bovenop het plateau. Onder en rondom de panelen komt extensief beheerde vegetatie (kruiden- en bloemrijk grasland). De ecologische verbindingszones worden ingericht met struweel, takken/boomstammen en kruidenrijk grasland met voldoende dekking voor reptielen en zoogdieren. De ecologische verbindingszones zijn ook geschikt als foerageergebied voor roofvogels. Op de navolgende afbeelding is het inrichtingsplan, ofwel natuurinclusief ontwerp weergegeven.

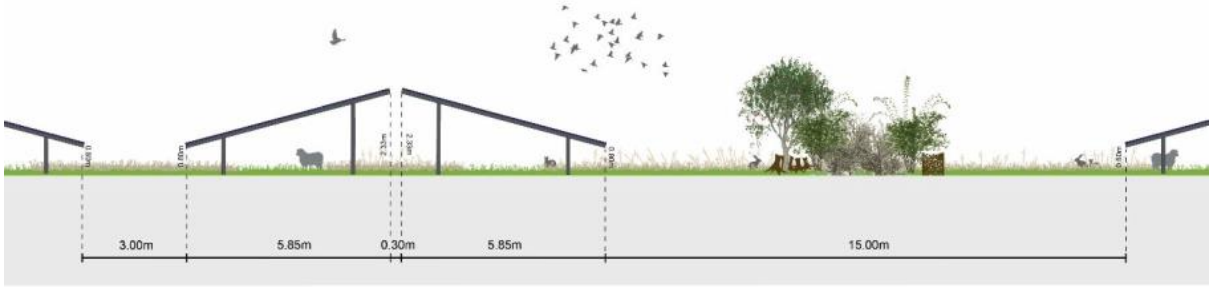
Afbeelding 16. Landschappelijk, natuurinclusief, ontwerp van het zonnepark stortlocatie Montfort.

De oosthelling heeft in de huidige situatie een hoge ecologische waarde. Door op de noord- en westhelling struiken bij te planten (meidoorn, sleedoorn, hulst, wilde roos en wilde liguster) ontstaat een aaneengesloten groenstructuur met open ruimtes (maximaal 50% dekking) rondom het zonnepark als passende overgang naar de omgeving. Daarmee ontstaat een afwisseling van ruigte, struwelen en verschillende (inheemse) struiken zoals

sleedoorn en meidoorn afgewisseld met kruidenrijk grasland. De navolgende afbeeldingen geven de dwarsdoorsnedes weer van een westhelling op het zuidelijk talud en van het plateau.

Afbeelding 17. Dwarsdoorsnede westhelling zonnepark stortlocatie Montfort.

Afbeelding 18. Dwarsdoorsnede oost-westopstelling plateau zonnepark stortlocatie Montfort.

4.2 Ontwerpuitgangspunten op basis van strenge voorwaarden

In het beleidskader 'Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' is een matrix opgenomen met een aantal strenge voorwaarden waar de onderbouwing van het zonnepark aan moet voldoen. Deze zijn verder uitgewerkt in de 'Beoordelingsmatrix Zon op Land'.

De volgende strenge voorwaarden hebben betrekking op het landschapsplan:

- Voorwaarde 1: Passen in schaal, sfeer en maatvoering van het landschap.
- Voorwaarde 2: Landschappelijke inpassing
- Voorwaarde 3 'Meervoudig ruimtegebruik',
- Voorwaarde 4 'Aantoonbaar toegevoegde waarde' onderdeel 'Maatschappelijke ontwikkeling' en
- Voorwaarde 5 'Privaatrechtelijke borging' onderdeel 'Toevoeging van maatschappelijke meerwaarde'.

De invulling van de 5 voorwaarden wordt, voor zover dit betrekking heeft op het landschapsplan, navolgend nader toegelicht.

4.2.1 Voorwaarde 1: Passen in schaal, sfeer en maatvoering van het landschap

Het projectgebied ligt ingesloten tussen de Stationsstraat aan de westzijde, de Maasbrachterweg en de Milieustraat Montfort aan de zuidzijde, de rijksweg A73 en spoorlijn Roermond – Sittard aan de noordzijde en agrarische percelen aan de oostzijde. Met de realisatie van de zonneweide wordt feitelijk aangesloten bij de zonneweide van Attero op een deel van de locatie van de stortplaats Montfort. Hierbij is in de huidige situatie geen sprake van een gebied met specifieke cultuurhistorische of landschappelijke waarden. Er is feitelijk sprake van een akker (monocultuur).

De zonneweide dient op zorgvuldige wijze landschappelijk ingepast te worden. Rondom het terrein, op het terrein zelf, maar met name ook aan de zijde van de Stationsstraat, binnen het gebied dat door de provincie Limburg is aangeduid als 'groenblauwe mantel', kan bij uitstek worden voorzien in een forse kwaliteitsimpuls voor

het landschap, door de betreffende zone in te richten als natuur terwijl in de huidige situatie slechts sprake is van een akker zonder bijzondere landschappelijke waarden. De zonneweide kan door de zorgvuldige landschappelijke inpassing vanaf de Stationsstraat feitelijk voor een deel aan het zicht onttrokken worden, waarmee deze in het landschap opgaat.

Bij de uitwerking van de landschappelijke inpassing dient ook rekening gehouden te worden met de ligging van het terrein in het overgangsgebied tussen het bos- en mozaïeklandschap en het open cultuurlandschap. In het zuidwestelijke, als groenblauwe mantel aangewezen deel, kan daarom het beste gekozen worden voor een meer natuurlijke ontwikkeling die aansluit op het bos- en mozaïeklandschap dat hier direct aan grenst. Door hier kleine landschapselementen te ontwikkelen wordt bijgedragen aan de verbinding van het perceel met de directe omgeving en wordt invulling gegeven aan de provinciale bescherming die hier in de vorm van de aanwijzing als 'groenblauwe mantel' op ligt. Het noordelijke deel van het terrein ligt dieper in het open cultuurlandschap en het behoud van meer openheid en een invulling als zonneweide wordt hier gepast geacht.

Op de bovengenoemde wijze kan ervoor worden gezorgd dat de ontwikkeling qua schaal, sfeer en maatvoering past in het landschap ter plaatse en wordt gezorgd voor een versterkte ruimtelijke beleving.

4.2.2 Voorwaarde 2: Landschappelijke inpassing

Inpasssen (be-)levingsfactoren

In het kader van het ontwerp voor de zonneweide dient, zoals deels reeds omschreven bij voorwaarde 1, aangesloten te worden bij (be-)levingsfactoren in de omgeving. De ontwikkeling vindt plaats in aansluiting op de aangrenzende zonneweide van Attero aan de zuidzijde. Verder is sprake van een duidelijke barrièrewerking door het spoor aan de noordzijde.

Bij het ontwerp dient aangesloten te worden bij het bos- mozaïeklandschap enerzijds en het open cultuurlandschap anderzijds. Verder dient invulling te worden gegeven aan natuurontwikkeling binnen het als 'groenblauwe mantel' aangewezen gebied aan de zijde van de Stationsstraat, waarmee tevens kan worden aangesloten op de waarden binnen het gebied aan de overzijde van de Stationsstraat. De omliggende (be-)levingsfactoren maken daarmee onlosmakelijk onderdeel uit van het ontwerp van de zonneweide.

Biodiversiteit

Zowel rondom als tussen de zonnepanelen dient de biodiversiteit te worden bevorderd. In de huidige situatie is sprake van een akker (monocultuur), hetgeen vanuit het oogpunt van biodiversiteit weinig tot geen meerwaarde heeft. Door bij de landschappelijke inpassing met het bijbehorende beplantingsplan, uitdrukkelijk rekening te houden met waarden en aanwezige flora en fauna in de omgeving, kan de biodiversiteit ter hoogte van het terrein ten opzichte van de bestaande situatie sterk bevorderd worden. Dit kan bijvoorbeeld gedaan worden door een variatie aan elementen aan te brengen zoals:

- een kruidenrijk grasland;
- kleine landschapselementen;
- lijnvormige begroeiing in de vorm van hagen en struwelen als afscheiding en migratieroute voor fauna, maar ook als verwijzing naar cultuurhistorisch landschap.

Waterberging en -infiltratie

In het voorliggende geval is sprake van een relatief vlak terrein, waarbij de bodem op basis van de bodemkaart bestaat uit lemig fijn zand met een redelijk goede infiltratiecapaciteit. Het hemelwater dat op de zonnepanelen valt kan daardoor afstromen en ter plaatse in de bodem infiltreren. Tussen de panelen dient voldoende ruimte te worden voorzien, zodat een relatief gelijkmatige verdeling van het hemelwater ter plaatse plaatsvindt. Er diene geen grote gesloten vlakken gerealiseerd te worden.

Onder en rondom de zonnepanelen gaat de voorkeur uit naar een kruidenrijk grasland, waarbij natuurlijk beheer plaatsvindt door begrazing van schapen. Door het vlakke karakter van het terrein in combinatie met de daarop voorziene vegetatie en de verdeling van het hemelwater, vindt geen afstroming van hemelwater naar percelen van derden plaats.

4.2.3 Voorwaarde 3: Meervoudig ruimtegebruik

Versterken bestaande recreatieve wandelpadenstructuur
Het gebied is weliswaar niet direct zelf erg aantrekkelijk vanwege de aanwezige stortplaats, het spoor en de A73, maar het gebied rondom het zonnepark kenmerkt zich wél als een recreatief wandelgebied. Het verdient dan ook aanbeveling om aan de noordwestelijke zijde te voorzien in de realisatie van een extra wandel-/struinpad als verbinding tussen het bestaande onverharde doodlopende pad langs het spoor aan de noordwestzijde met de Stationsstraat. Deze wandelroute sluit dan vervolgens op de Stationsstraat weer aan op paden op de Rozendaalseheide. De realisatie van een wandelpad versterkt daarmee de bestaande recreatieve wandelpadenstructuur en de recreatieve aantrekkelijkheid van het Roerdalense buitengebied.

Educatief rustpunt voor fietsers/wandelaars
Ter bevordering van het recreatieve medegebruik, kan worden voorzien in een rustpunt met informatieborden aan de zijde van de Stationsstraat. Deze bieden de passant inzicht over de historie van het gebied (voormalig station) en geven informatie over het zonnepark. De locatie wordt in samenwerking met Attero, die het park op de stort gaat beheren, ontwikkeld.

Agrarisch gebruik
Aan het beoogde behoud van agrarische activiteiten kan invulling worden gegeven door het maaien van natuurlijke graslanden en begrazing door schapen. Daarnaast kan fruitteelt worden toegevoegd aan het gebied, dat niet direct op productiviteit ingericht is.

Natuurontwikkeling/biodiversiteit
Het projectgebied is gesitueerd op een agrarisch perceel ingeklemd tussen de A73, spoorlijn Sittard-Roermond aan de westzijde, hoogspanningsleidingen aan de noordzijde en een stortlocatie aan de oostzijde. Van oorsprong is het een overgangsgebied van het lager gelegen bosgebied naar de hoger gelegen open bouwlanden. De ontwikkeling van het Zonnestation Montfort voorziet in de aanleg van een natuurinclusieve overgangszone van circa 3,0 hectare aan de zijde van de Stationsstraat. Met deze ruimte kan een geleidelijke overgang gecreëerd worden van het gesloten bosgebied naar het open agrarische gebied. Het heeft niet de voorkeur om de locatie van de zonnepanelen volledig achter een beplantingssingel te verstoppen, maar het geheel in het overgangsgebied te integreren en daardoor de openheid met het noordelijk gelegen open landbouwgebied te behouden.

Ten opzichte van de oude situatie is door realisatie van het plan natuurontwikkeling uitgebreid door realisatie van kruiden- en faunarijke graslanden met ontwikkeling van struweelbeplanting. Dit gaat niet ten koste van de open structuur die het oude landbouwcomplex eeuwenlang heeft behouden, maar vormt nu een geleidelijke overgang van het besloten bosgebied naar het open landbouwgebied.

4.2.4 Voorwaarde 4: Aantoonbare waarde toevoegen

Landschappelijke inpassing
Landschappelijke inpassing dient te worden gericht op versterking van de ecologische verbindingszones door realisatie van een kruiden- en faunarijk grasland met beschutting van struweelbeplanting en fruitbomen in het open gebied. Daarnaast kan een faunapassage worden gerealiseerd om een veilige verbinding te realiseren tussen de lager gelegen broekgebieden en Vlootbeek met het open agrarisch gebied.

Om de landschapsbeleving van het gebied te versterken, dient bij de landschappelijke inpassing rekening gehouden te worden met de bestaande kernkwaliteiten/structuren van het landschap, zoals onder meer beschreven in het Landschapskader Noord- en Midden Limburg (zie paragraaf 2.1.3). Gestreefd wordt naar versterken met gebiedseigen beplanting en, overeenkomstig de ontwikkelingsvisie zoals beschreven in Landschapskader Noord- en Midden Limburg, het voorzien in een meerwaarde voor recreatie en natuur.

De voorkeur gaat uit naar lineaire landschapselementen (singels, lanen, kruidenrijke stroken). Kleinere bosjes zijn eveneens toepasbaar, enerzijds omdat hierbij toch (verre) doorkijken mogelijk zijn en er iets van de vroegere grootschaligheid behouden blijft.

In het kader van deze landschappelijke inpassing/natuurontwikkeling is bij lokale partijen om advies gevraagd aangaande de aanwezige flora en fauna en hoe deze versterkt kan worden. Advies is gevraagd bij de Limburgse Natuur & Milieufederatie. Deze heeft doorverwezen naar de lokale IVN. Ook is de Stichting Limburgs Landschap en een plaatselijke ecoloog om advies gevraagd.

Versterken biodiversiteit
Door de toepassing van inheemse plantensoorten in het landschapsplan kan de biodiversiteit in de omgeving worden ondersteund. Inheemse plantensoorten hebben namelijk een hogere overlevingskans. Onder andere vogels en insecten profiteren hiervan, omdat dit tot meer voedselbronnen leidt.

Tijdscapsule/schoolbezoek
In het kader van het creëren van maatschappelijke meerwaarde wordt ernaar gestreefd ook de jeugd bij het zonnepark te betrekken. Het is dan ook de bedoeling om bij de informatieplek c.q. het educatief rustpunt (zie paragraaf 4.3.3) ten tijde van de opening een tijdscapsule te begraven waarin de kinderen van Roerdalen (alle scholen mogen inzenden) hun visie geven over hoe de toekomst. Hoe ziet de wereld er over 30 jaar uit als de capsule open gemaakt wordt? Hiermee wordt het park iets van onze nieuwe generatie. Ook worden kinderen jaarlijks in staat gesteld om het park te bezoeken via hun school. We doen dit op afspraak met de beheerder van het park die onder de gemeente valt.

Fruitbomen
In de zone die als 'groenblauwe mantel' is aangemerkt langs de Stationsstraat worden bij voorkeur ook fruitbomen aangeplant. Dit biedt de mogelijkheid om jaarlijks vanuit de gemeenschap gezamenlijk een aantal plukdagen te organiseren om het fruit te oogsten. Tijdstippen zijn afhankelijk van de gebruikte soorten fruit. Omdat dit een openbare en niet afgesloten locatie betreft, kan niet worden uitgesloten dat een deel van het fruit op een beoogde plukdag al geplukt is.
In de voorbereiding kan gezamenlijk bepaald worden welke soort fruitbomen aangeplant dienen te worden. Het onderhoud van de fruitbomen kan mogelijk ook in samenwerking met de plaatselijke bevolking geïnitieerd worden.

4.2.5 Voorwaarde 5: Privaatrechtelijke borging

Om de landschappelijke inpassing en de ecologische verbindingszones met de versterking van de biodiversiteit te realiseren en te handhaven, dient een beheer- en onderhoudsplan voor een langere termijn opgesteld te worden. Het onderhoudsplan dient privaatrechtelijk vastgesteld te worden. Aandachtspunt in het beheer- en onderhoudsplan is de beweiding door schapen rondom de panelen. Om de gewenste kruiden- en faunarijke graslanden te ontwikkelen dient de begrazing door de schapen na de bloei-/en zaadafzetting van de kruiden ingezet te worden.
Verder zal in het beheer- en onderhoudsplan opgenomen moeten worden hoe de landschappelijke inpassing planologisch geborgd wordt. Na afloop van de exploitatie zal mede afhankelijk van de ontwikkeling van de ecologische verbindingszones en biodiversiteit bepaald moeten worden hoe dit gebied terug wordt gegeven aan de natuur c.q. de oorspronkelijke agrarische functie.

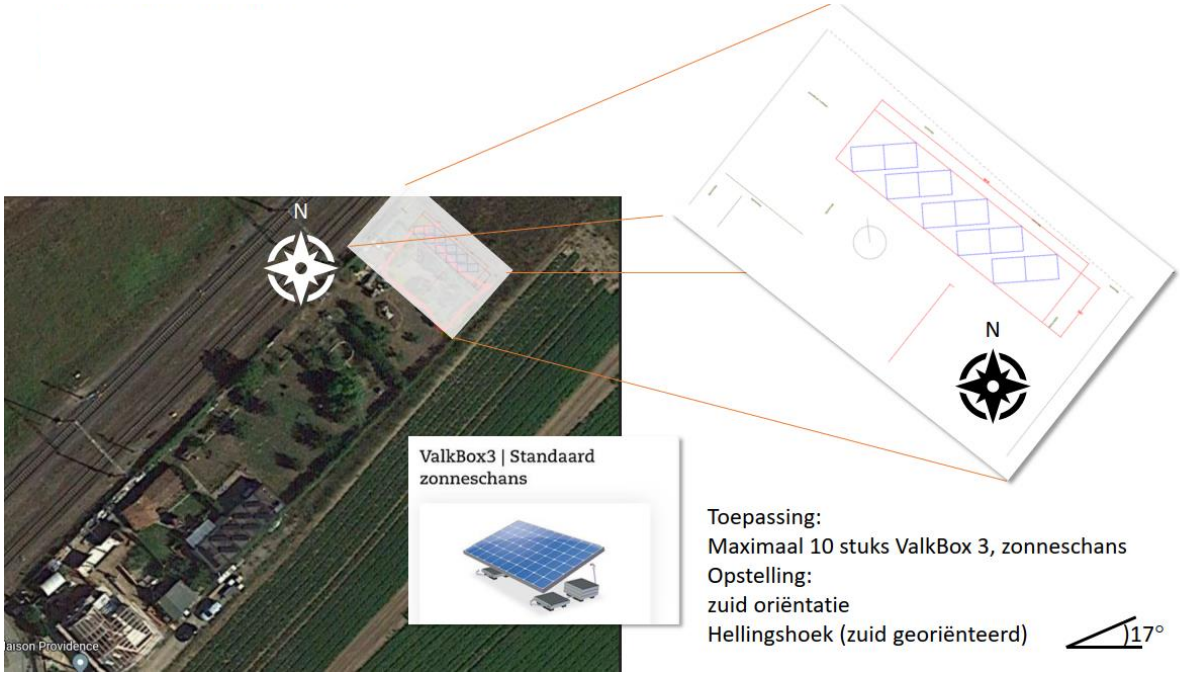
Als onderdeel in het beheer- en onderhoudsplan kan voor het onderhoud van de fruitbomen mogelijk ook de samenwerking met de plaatselijke bevolking geïnitieerd worden om de betrokkenheid van de gemeenschap met dit gebied te vergroten.

4.3 Landschapsplan Zonnestation Montfort en Stationsstraat 1

Het landschapsplan voor de zonneweide en het perceel aan de Stationsstraat 1 is vooral gericht op het versterken van de ecologische verbindingszones. Dit wordt in een groter beeld bekeken dan alleen de oppervlakte van het zonnepark.

Voor het particulier terrein aan de Stationsstraat langs de spoorlijn moet verder voor het landschapsplan met twee ontwikkelingen rekening gehouden worden;

1. Het beperken van overlast door het optimaliseren van de recreatieve wandelroutes.
2. Het voornemen om 10 stuks zonnepanelen te plaatsen op het noordelijk deel van het perceel. Voor situering van hogere beplanting moet hier in het landschapsplan rekening mee gehouden worden.

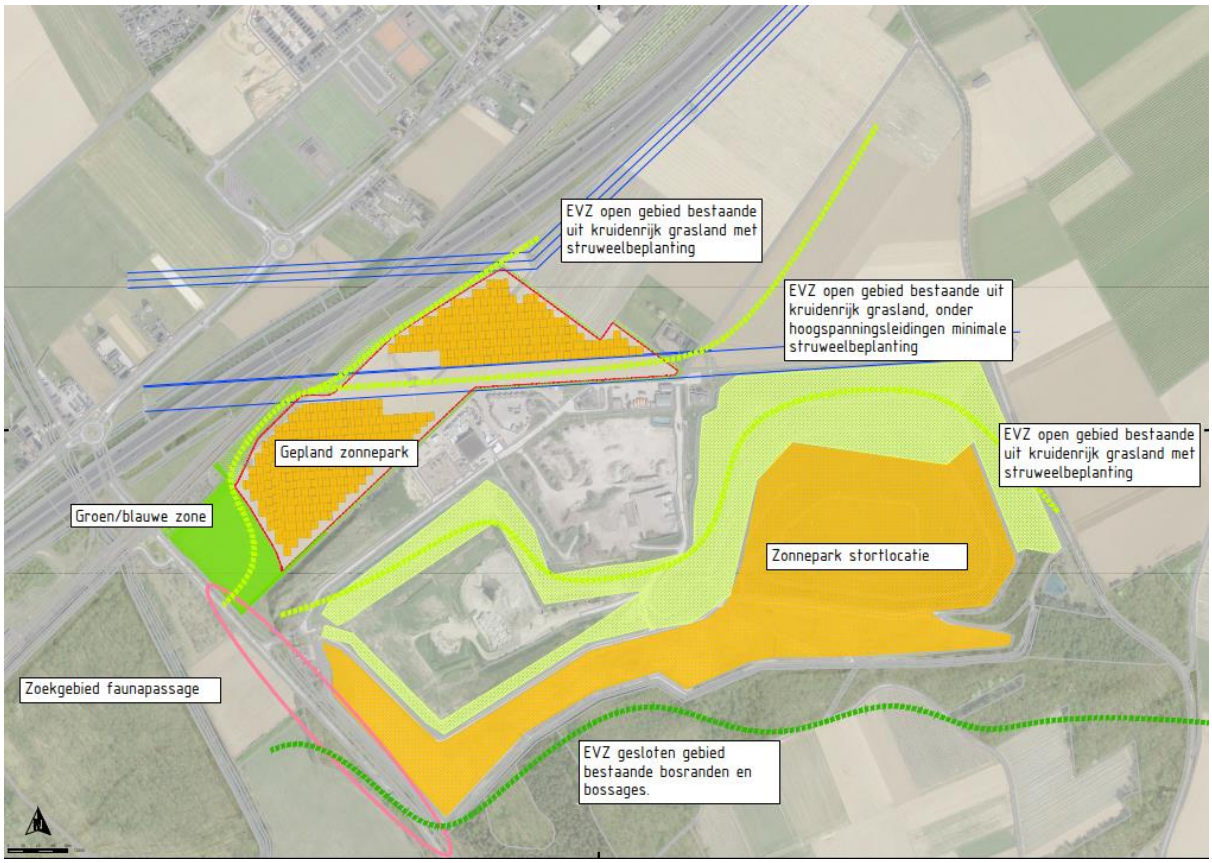
Afbeelding 19. Locatie zonnepanelen perceel Stationsstraat 1.

4.3.1 Ecologische verbindingszones (EVZ)

Door de realisatie van het zonnepark vervalt de mogelijke verbindingszone langs de afrastering van de stortlocatie. In het op te stellen landschapsplan moet deze hersteld worden door optimalisatie van de ruimte rondom de locatie van de zonnepanelen. Ter plaatse van de zonnepanelen is het niet wenselijk dat dassen en andere zoogdieren hun leefgebied inrichten. Onder de zonnepanelen is in verband met mogelijk brandgevaar geen hogere gras- en ruigteontwikkeling gewenst die voor verbinding van de flora en fauna noodzakelijk is.

Rondom de locatie waar de zonnepanelen zijn voorzien is een EVZ open gebied gerealiseerd bestaande uit kruiden- en faunarijk grasland met spontane ontwikkeling van struweelbeplanting. Deze zone is daardoor geschikt voor insecten, vogels, dassen en ander zoogdieren. Binnen het bereik van de hoofspanningsleidingen mogen zich geen grotere struiken en bomen ontwikkelen. De risicozone hoogspanningsverbinding bedraagt voor een spanningsniveau van 380kV minimaal 7 meter buiten de buitenste hoogspanningskabel en voor spanningsniveau van 150kV bedraagt deze minimaal 5 meter. Daarom wordt de zone onder de 380kV hoogspanningsleiding ingericht als een kruiden- en faunarijk grasland met incidenteel lagere struweelbeplanting (rozen, bramen, brem ed.). Deze EVZ open gebied is daardoor alleen geschikt voor insecten, vogels en kleinere zoogdieren.

Buiten het gebied van het Zonnestation Montfort bevindt zich over de stortlocatie Montfort hoofdzakelijk in de taluds een EVZ open gebied bestaande uit kruiden- en faunarijk grasland met struweelbeplanting. Zuidelijk van de stortlocatie ligt een meer beschermde EVZ die langs de bosrand en door de bossen loopt. Deze is belangrijk voor dassen en andere zoogdieren.

Afbeelding 20. EVZ's rondom locatie Zonnestation Montfort.

Om een veilige verbinding tussen bovenstaande EVZ-verbindingen en de Vlootbeek met achterliggend lager gelegen broekgebieden te realiseren moet onder de Stationsstraat een faunapassage aangelegd worden. Deze is qua omvang en wijze van aanleg afgestemd op de das, omdat er op de Stationsstraat al meerdere dassen zijn doodgereden. De faunatunnel biedt een veilige oversteek voor zoogdieren als das, marterachtigen, egels, konijnen, en dergelijke. Op die manier zullen er minder aanrijdingen zijn met wild waardoor de veiligheid van mens en dier wordt vergroot. In eerste instantie zal een verdere studie noodzakelijk zijn voor het traceren van de beste locatie voor een faunapassage onder de Stationsstraat door. Het zoekgebied voor een faunapassage loopt van de zuidhoek van het projectgebied zonnestation Montfort tot aan het bosgebied zuidelijk gelegen van de stortlocatie Montfort. De uiteindelijke realisatie van de faunapassage zal in dit werk worden meegenomen. Om te voorkomen dat de dassen en andere zoogdieren op het terrein van zonnestation Montfort en het terrein van het Milieupark Montfort kunnen komen moet de bestaande en toekomstige afrastering voorzien worden van een dassenraster. Voor de geleiding wordt pluksgewijs struweelbeplanting langs de afrastering aangebracht.

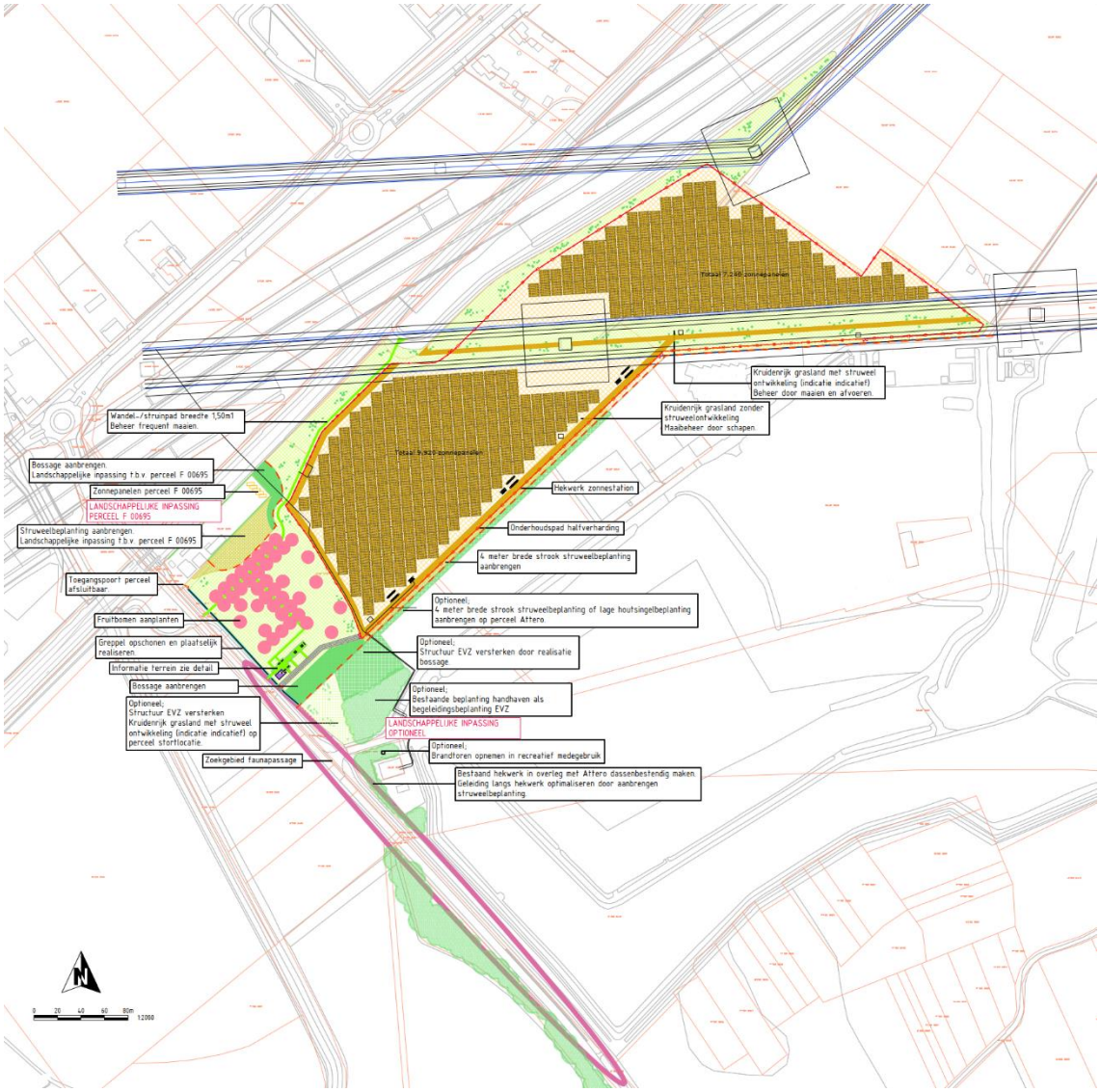
Voor wat betreft het concrete ontwerp van de faunapassage gelden onder meer de volgende uitgangspunten:

- De faunatunnel wordt bij voorkeur aangelegd op de plek van oorspronkelijke oversteekplaatsen en eventuele platgetreden looppaden van zoogdieren, met haaks op de weg singels, beplanting, en dergelijke als geleiding naar de faunatunnel. De faunatunnel dient met rasters aan weerszijden van de weg gecombineerd worden.
- Rasters bestaan uit verzinkt, gepuntlast casanetgaas en komen minimaal 1 meter boven maaiveld uit. Ze zijn minimaal 20 centimeter in de grond ingegraven en onder de grond is nog eens minimaal 30 centimeter brede strook horizontaal ingegraven.
- Werkpoorten in de rasters zijn minimaal 1 meter hoog en kunnen niet ondergraven worden, bijvoorbeeld door aanleg van een betonnen drempel of door de toegang te bestraten. Werkpoorten worden na gebruik gesloten. Op de poort kan een informatiebordje worden geplaatst waarop staat waarom de poort gesloten moet worden.

- In de rasters langs de weg moeten ontsnappingspoortjes of uittreedplaatsen aanwezig zijn om zoogdieren die toch op de weg geraakt zijn, een mogelijkheid tot ontsnapping terug te bieden. De afstand tussen deze ontsnappingspoortjes is maximaal 500 meter.
- De faunatunnel bestaat uit ronde of rechthoekige buizen met een diameter van 0,3 tot 0,5 meter. Bij grotere lengten is dit bij voorkeur 0,5 meter. Let op: de tunnels mogen niet toegankelijk zijn voor kinderen. Ook prefabbakken van 1,5 x 1 meter die direct onder de weg zijn aangebracht, zijn mogelijk.
- Er mag op geen enkel moment wateroverlast in de tunnel en bij de ingang optreden.
- De faunatunnel moet worden aangelegd onder een hellingshoek tot maximaal 1 op 3.
- Als de faunatunnel niet recht onder een weg kan worden aangebracht moet er minimaal één inspectieput worden aangebracht om eventueel ingestroomd water of ingevallen obstakels te kunnen verwijderen. In ieder geval moet er één inspectieput aanwezig zijn op het laagste punt van de tunnel.
- Het aanleggen van een ecoduiker of een kleinwildtunnel in plaats van een faunatunnel is ook mogelijk.

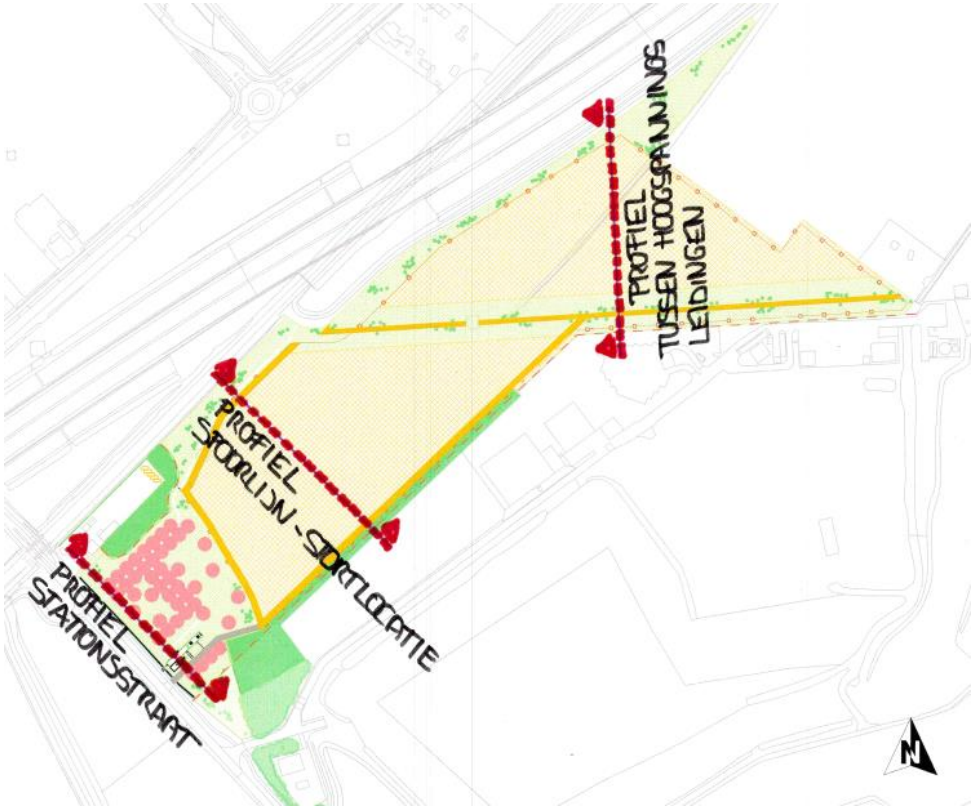
4.3.2 Zonnestation Montfort en zonnepanelen Stationsstraat 1

Op de navolgende afbeelding is het beoogde landschapsplan voor het projectgebied weergegeven. Een tekening op schaal is als bijlage opgenomen.

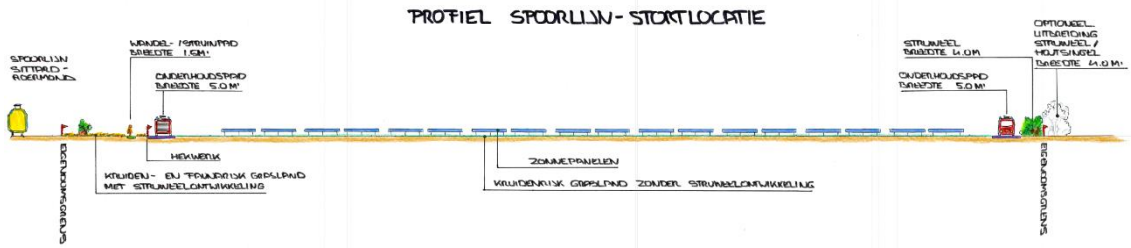

Afbeelding 21. Landschapsplan Zonnestation Montfort en zonnepanelen Stationsstraat 1.

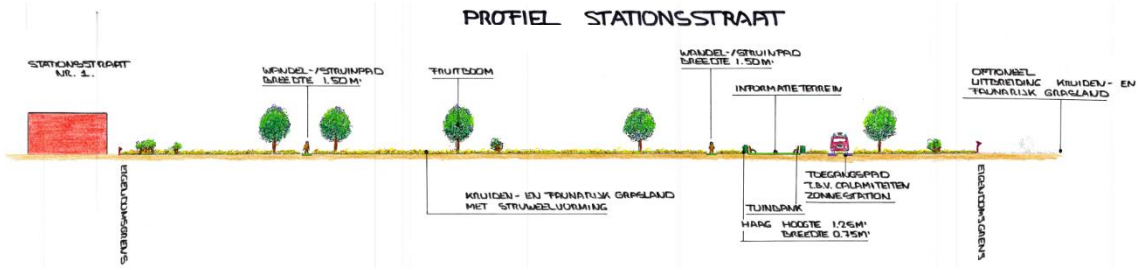
Op de navolgende afbeeldingen zijn enkele profielen aangegeven. De profielen op schaal zijn als bijlage opgenomen.

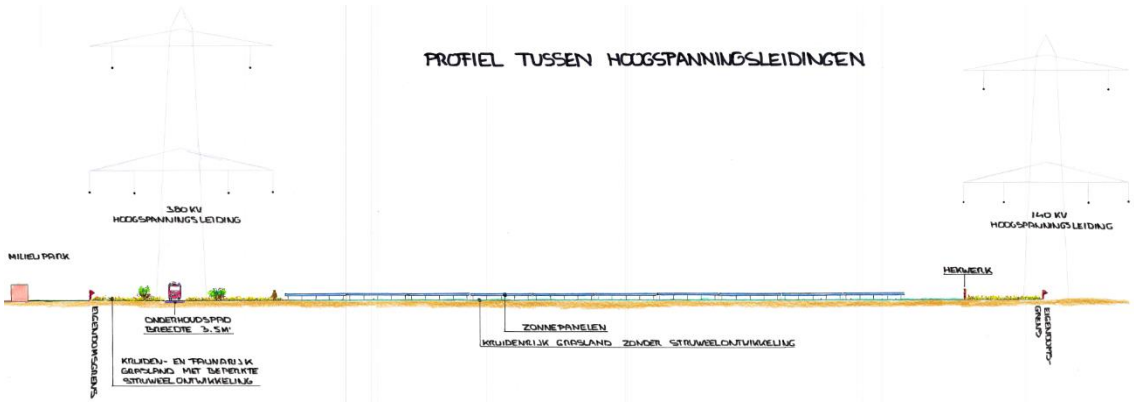
Afbeelding 22. Weergave locaties profielen.

Afbeelding 23. Profiel spoorlijn – Stortlocatie.

Afbeelding 24. Profiel Stationsstraat.

Afbeelding 25. Profiel tussen hoogspanningsleidingen.

Onafhankelijk van de locatie van de faunapassage dienen maatregelen genomen te worden om de diverse verbindingszones te versterken zowel binnen het projectgebied als op het aangrenzende perceel van de stortlocatie Montfort. De bestaande beplanting bij de ingang van de stortlocatie moet gehandhaafd blijven. Versterking van deze begeleidende beplanting is noodzakelijk en mogelijk door aanplant van blokbeplanting en lijnvormige beplanting langs de huidige afrastering. Om enige breedte te creëren wordt de helft (breedte 4 meter) van de bossingel op eigendom van Zonnestation Montfort aangebracht. In verband met de brandveiligheid zijn hogere houtopstanden niet wenselijk en zal ingezet worden op struweelbeplanting. Ter plaatse van de optionele verbreding van de strook is het wel toegestaan om hogere houtopstanden aan te brengen. De overige 4 meter zijn echter optioneel en kunnen idealiter aangebracht worden op het perceel van de stortlocatie Montfort als het tijdelijke gronddepot is verwijderd. Indien deze strook niet haalbaar is zal realisatie van een singelbeplanting niet mogelijk zijn (geen robuuste beplanting).
Verdere versterking van de structuren is optioneel mogelijk door het voorterrein voor de bosbeplanting in te richten als kruiden- en faunarijk grasland met struweelvorming.

Voor het rendabel krijgen van businesscase is het niet verantwoord om het aantal panelen aan deze zijde van het zonnestation Montfort te verminderen ten faveure van extra ruimte ten behoeve van de landschappelijke inpassing. Het plaatsen van zonnepanelen in het projectgebied wordt reeds sterk beperkt door de aanwezige belemmeringen zoals ondergrondse leidingstroken en hoogspanningsmasten en verbindingen.

Voor het onderdeel zonnepanelen Stationsstraat 1 wordt in het landschapsplan bosschage gerealiseerd aan de noordzijde van het particulier perceel langs de spoorlijn Sittard-Roermond. Omdat in de toekomst op het particulier perceel zonnepanelen geplaatst worden, bestaat de beplanting aan de oostzijde van het perceel voornamelijk uit een struweelbeplanting. De hoogte bedraagt maximaal 3,0 meter. Deze bosschage dient tevens als afscherming en geleiding van de wandelaars richting overgangsgebied, waardoor er een ontlasting van wandelaars langs het particulieren perceel plaatsvindt. Het wandel-/struinpad verbindt de noordelijk gelegen veldweg met de zuidelijk gelegen paden van de Rozendaalseheide. De realisatie van het wandel-/struinpad versterkt daarmee de bestaande recreatieve wandelpadenstructuur en de recreatieve aantrekkelijkheid van het Roerdalense buitengebied.

In het overgangsgebied is een educatief rustpunt voorzien. Dit rustpunt, samen met de toegangsweg voor calamiteiten, is strak ingericht, meer gericht op het karakter van het Zonnestation Montfort en als historische verwijzing naar het station Maasbracht-Linne. Het overige deel van het overgangsgebied is ingericht als een open verlopen boomgaard met een onderbegroeiing van kruiden- en faunarijk grasland. De keuze van de fruitboomsoorten wordt in samenspraak met de gemeenschap uitgewerkt om de maatschappelijke betrokkenheid te vergroten. Mogelijkheden voor struweelvorming in dit gebied zijn niet uitgesloten, echter met behoud van het overgangskarakter. Het beheer bestaat uit het eenmalig per jaar maaien en afvoeren en ongewenst struweel terugzetten of rooien. Schapen zijn mogelijk inzetbaar nadat de bloei- en zaadafzetting van de kruiden gebeurd is.

Langs het fietspad is de bestaande greppel opgeschoond en plaatselijk verlengd. De toegangen zijn niet voorzien van duikers waardoor de greppel fungeert als een zaksloot. Hierdoor kan zich een andere vegetatie ontwikkelen dan op het overige terrein. De wandel-/struinpaden worden in stand gehouden door frequenter te maaien dan het overige deel, afhankelijk van het gebruik van het wandel-/struinpad. Deze beheermaatregel valt buiten het reguliere beheer van het overige terrein en is afhankelijk van het gebruik van de wandel-/struinpaden. De perceelstoegangen (twee stuks) worden door houten afsluitbare toegangspoort afgesloten.

De zone langs het spoor en de A73 wordt zodanig ingericht dat zich een kruiden- en faunarijk grasland kan ontwikkelen met ruimte voor struweelvorming. Echter ter plaatse van de hoogspanningskabels dient rekening gehouden te worden met de risicozone hoogspanningsverbinding. Het beheer bestaat uit het eenmalig per jaar maaien en afvoeren en ongewenst struweel terugzetten of rooien. Schapen zijn mogelijk inzetbaar nadat de bloei- en zaadafzetting van de kruiden gebeurd is.

De zone onder de 380kV hoogspanningskabels kan zich na inrichting ontwikkelen tot kruiden- en faunarijk grasland met zeer beperkte mogelijkheden tot struweelvorming. Het aanplanten van rozen, braam en brem behoort tot de mogelijkheden. Het beheer bestaat uit het eenmalig per jaar maaien en afvoeren en ongewenst struweel terugzetten of rooien.

Ter plaatse van de zonnepanelen is de inrichting voornamelijk gericht op een kort kruiden- en faunarijk grasland. Deze wordt door regelmatige begrazing met schapen in stand gehouden. Hier is geen ruimte voor struweelontwikkeling en deze dient te allen tijde gerooid te worden.

Met de beschreven landschappelijke inpassing wordt, voor zover mogelijk, invulling gegeven aan de ontwerpprincipes voor 'droge heideontginningen' zoals beschreven in de Handreiking Landschap - RES Noord - en Midden-Limburg (zie paragraaf 2.2.1). De zonnepanelen worden niet volledig achter een beplantingssingel verstopt, maar het geheel wordt in het overgangsgebied geïntegreerd, waarmee de openheid naar het noordelijk gelegen open landbouwgebied, maar ook het naastgelegen spoor en de rijksweg A73 behouden blijft. Verder wordt ingezet op kruiden- en faunarijk grasland onder en rondom de zonnepanelen en lineaire landschapselementen in de vorm van met name de struweelbeplanting langs de zuid/zuidoostelijke grens van het projectgebied. Ook is sprake van een natuurinclusieve voorzone in het gebied dat op grond van de provinciale beleidskader binnen de bronsgroene landschapszone/groenblauwe mantel valt.
Het in de handreiking aangegeven streven naar sloten met natuurvriendelijke oevers kan geen invulling aan worden gegeven gelet op de ter plaatse aanwezige zandgronden in combinatie met de lage grondwaterspiegel.

Voor wat betreft de ligging van het noordoostelijke deel van het projectgebied binnen het gebiedstype 'velden', geldt dat in de handreiking geen ontwerpprincipes zijn opgenomen gelet op de beperkte geschiktheid van dit gebiedstype voor grootschalige energieopwekking middels een zonnepark. In het kader hiervan dient te worden opgemerkt dat het zonnepark volledig gerealiseerd wordt binnen de begrenzing van de bestaande akker. Er worden geen bestaande waardevolle landschappelijke structuren aangepast die onderdeel uitmaken van het gebiedstype 'velden'. Sterker nog, er wordt middels de zorgvuldige landschappelijke inpassing juist aangesloten bij structuren in de omgeving.

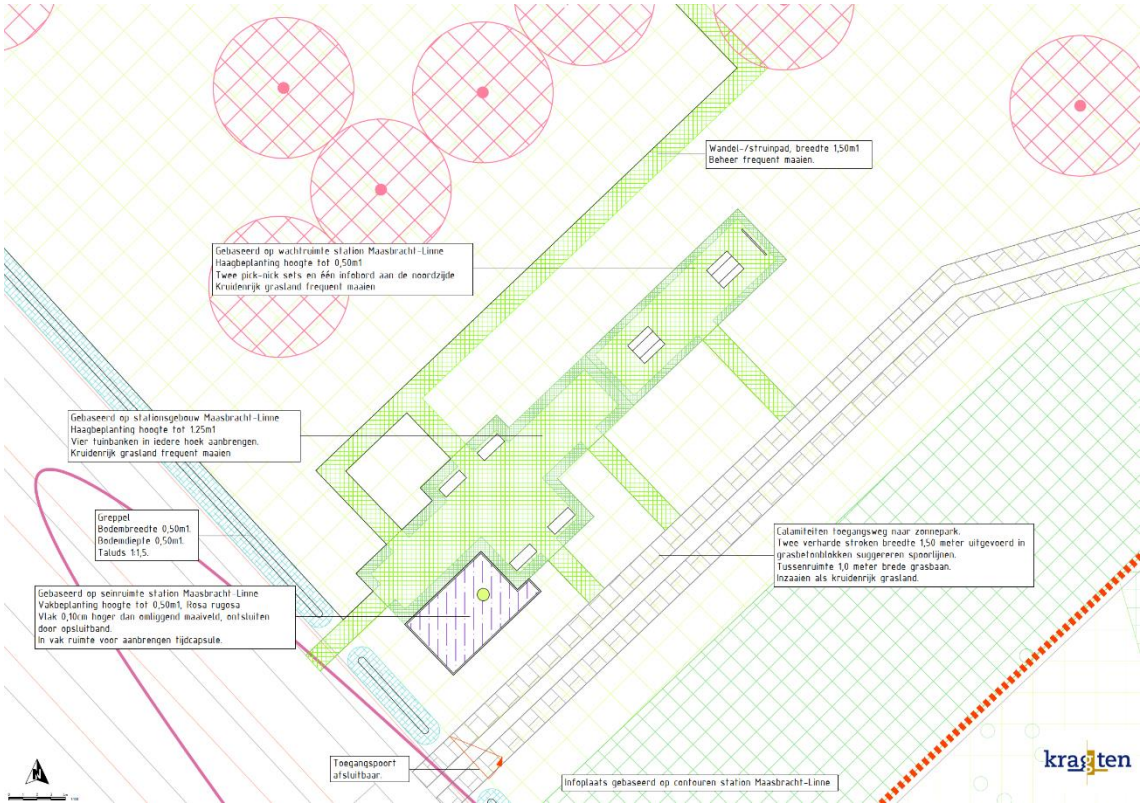
4.3.3 Educatief rustpunt en historische context

De naam 'Zonnestation Montfort' is gekozen, omdat vroeger in de nabijheid een treinstation heeft gestaan. De naamgeving van de straat waar het zonnepark aan grenst, de Stationsstraat, herinnert hier nog aan. Met de realisatie van het zonnepark wordt een nieuwe tijdlaag aan het gebied gegeven.

Waar mogelijk wordt in de planontwikkeling aangesloten op elementen die in het gebied aanwezig waren aan halverwege de 19de eeuw.

Om de relatie met het treinstation naast de benaming 'Zonnestation Montfort' visueel zichtbaar te maken, zijn voor de informatieplaats (educatieve rustplaats voor de fietsers en wandelaars) de contouren van het treinstation en treinrails door beplanting en verharding weergegeven.

De contouren van het stationsgebouw worden middels een haagbeplanting (hoogte tot 1,25m[1]) aangegeven. De openingen in de haag zijn gebaseerd op de toegangsdeuren van het stationsgebouw. Om het karakter van het stationsgebouw weer te geven zijn er vier tuinbanken geplaatst. De wachtruimte bestond uit een lager gebouw dan het stationsgebouw, waarvan de contouren door een lagere haagbeplanting (hoogte 0,50m[1]) wordt weergegeven. In de ontstane ruimte, toegankelijk van één zijde, worden twee picknicksets en één infobord geplaatst.

Afbeelding 26. Educatief rustpunt voor fietsers en wandelaars Zonnestation Montfort.

Het infobord moet de relatie met het voormalige station weerspiegelen. Een mogelijkheid is het infobord te baseren op een oud informatiebord betreffende de reistijden die op de stations stonden. Op de navolgende afbeelding is als voorbeeld een oud perronbord weergegeven, afmeting 2,0 x 2,0m[1], waar de oude stationsbenaming "Maasbracht - Linne" op aangebracht wordt. Op de borden wordt informatie over het historische treinstation en het toekomstige zonnestation opgenomen. De mogelijkheid om eenzijdig een bank aan te brengen wordt meegenomen. Verder kan op het visuele perron een geëmailleerd perronbordje op een paal geplaatst worden.

De toegangsweg naar het Zonnestation Montfort voor calamiteiten wordt in twee stroken grasbetonblokken uitgevoerd die de spoorlijnen suggereren.

De seinruimte van het station wordt door op een kleine verhoging (0,10m[1]) aangebrachte vakbeplanting van Rosa rugosa 'Hansaland' (hoogte 0,50m[1]) weergegeven. Dit is een geschikte locatie om de voorgestelde tijdscapsule in aan te brengen.

Afbeelding 27. Voorbeeld van een nostalgisch informatiebord, een geëmailleerd perronbordje en een historisch treinstation ter inspiratie voor de uitstraling en het te hanteren nostalgische lettertype voor het perronbord.

4.3.4 Beplantingsplan

Om de ecologische verbindingszones zo snel mogelijk tot ontwikkeling te laten komen, worden inheemse soorten aangeplant bij de bosschages en struweelbeplanting.

Bosschages

De aanplant van de bosschages bestaat uit boomvormers (30%) en struikvormers (70%).

Assortiment boomvormers;

Spaanse aak, veldesdoorn	- Acer campestre
Wintereik	- Quercus petraea
Wilde kers, boskriek	- Prunus avium
Grove den	- Pinus sylvestris (minimaal, hoofdzakelijk bij ingang stortlocatie)
Lijsterbes	- Sorbus aucuparia

Assortiment struikvormers;

Rode kornoelje	- Cornus sanguinea
Meidoorn	- Crataegus monogyna
Hazelaar	- Corylus avellana
Sleedoorn	- Prunus spinosa
Hondsroos	- Rosa canina
Boswilg	- Salix caprea
Gelderse roos	- Viburnum opulus

Struweelbeplanting

Voor de struweelbeplanting worden geen boomvormende beplanting gebruikt. Er wordt ook ruimte gegeven voor spontane ontwikkeling van de inheemse soorten met name braam. Exoten worden resoluut verwijderd.

Assortiment stuikvormende soorten;

Krentenboompje	- Amelanchier lamarckii
Rode kornoelje	- Cornus sanguinea
Hazelaar	- Corylus avellana
Meidoorn	- Crataegus monogyna
Brem	- Cytisus scoparius
Vuilboom	- Frangula alnus

Liguster	- Ligustrum vulgare
Sleedoorn	- Prunus spinosa
Hondsroos	- Rosa canina
Egelantier	- Rosa rubiginosa
Gelderse roos	- Viburnum opulus

Kruidenrijk en faunarijk grasmengsel in zonneweide onder de zonnepanelen
Mengsel Biodivers B102 Magrietmengsel voor kalkarme, zandige of leemhoudende grond

Samenstelling >40% kruiden;
Akkerhoornbloem, Bleke klaproos, Gele morgenster, Gestreepte witbol, Gewone brunel, Gewone rolklaver, Gewone spurrie, Gewoon biggenkruid, Gewoon duizendblad, Gewoon reukgras, Gewoon struisgras, Glad walstro, Grasmuur, Grote ratelaar, Kleine leeuwentand, Kleine ratelaar, Knoopkruid, Kruipende boterbloem, Margriet, Rode klaver, Rood zwenkgras, Schapenzuring, Scherpe boterbloem, Sint Janskruid, Smalle weegbree, Stijf havikskruid, Veldlathyrus, Veldzuring, Vlasbekje, Vogelwikke
Maaibeleid; met behulp van schapen begroeiing niet te hoog laten worden.

Kruiden- en faunarijk grasland voor de ecologische verbindingszones
Mengsel Biodivers B113 Mengsel van ruigte en struwelen, vochtige/droge voedselarme/voedselrijke bodems

Samenstelling;
Aartsengelwortel, Barbarakruid, Berenklauw, Boerenwormkruid, Echte smele, Echte valeriaan, Fluitenkruid, Gewone engelwortel, Gewoon vingerhoedskruid, Goudgele honingklaver, Groot kaasjeskruid, Grote kattenstaart, Guldenroede, Harig wilgenroosje, Heggeduizendknoop, Koninginnekruid, Leverkruid, Look zonder look, Moeraskruiskruid, Moerasspirea, Muskuskaasjeskruid, Rietzwenkgras, Wilgenroosje, Witte honingklaver
Maaibeleid; één keer per jaar maaien en afvoeren.

Beplanting educatief rustpunt
Gemengde haag ter markering stationsgebouw bestaande uit;

Rode kornoelje	- Cornus sanguinea
Hazelaar	- Corylus avellana
Meidoorn	- Crataegus monogyna
Brem	- Cytisus scoparius
Liguster	- Ligustrum vulgare
Sleedoorn	- Prunus spinosa
Hondsroos	- Rosa canina
Egelantier	- Rosa rubiginosa
Gelderse roos	- Viburnum opulus

Haag twee keer per jaar knippen tot een maximale hoogte van 1,25m[1] en een breedte van 0,75m[1]

Gemengde haag ter markering wachtruimte bestaande uit;

Brem	- Cytisus scoparius
Liguster	- Ligustrum vulgare
Hondsroos	- Rosa canina
Egelantier	- Rosa rubiginosa

Haag twee keer per jaar knippen tot een maximale hoogte van 0,50m[1] en een breedte van 0,50m[1]

Vakbeplanting ter markering seinruimte
Rosa rugosa "Hansaland'
Rozen een keer per één/twee jaar in het najaar terug knippen

De plantenkeuze en locaties van de aanplanten zijn zodanig gekozen waardoor er geen negatieve invloed voor de aangrenzende agrarische percelen ontstaat. Grenzend aan de agrarische percelen zijn geen

singelbeplantingen aangebracht, zodat zich bijvoorbeeld geen dassen vestigen in de groenelementen aan de noordzijde van het zonnestation. De samenstelling van de zaadmengsels bestaat uit inheemse florasoorten, die nodig zijn voor de versterking van de biodiversiteit. Soorten die door uitzaaien, uitgroeien of woekeren en mogelijke beperkingen kunnen opleveren voor agrarisch gebruik zijn niet opgenomen in de zaadmengsels. Maar er kunnen soorten die tot overlast zijn voor de agrarische gronden al in de huidige toplaag aanwezig zijn. Correct en tijdig beheer van de graslanden kan overlast van deze soorten voorkomen. Bijvoorbeeld het tijdig maaien van de akkerdistel ter voorkoming van de verspreiding. Deze maatregelen zullen met name de eerste drie jaar na de aanleg extra aandacht krijgen.

4.3.5 Beheersplan

Korte omschrijving per element van te nemen beheersmaatregelen;

	ELEMENT	BEHEERSMAATREGEL
1.	Kruiden- en faunarijk grasland onder de zonnepanelen	- Door begrazing met schapen een kruidenrijke vegetatie te ontwikkelen. Schapen inzetten nadat de bloei- en zaadafzetting van de kruiden is gebeurd. - Indien de kruidenlaag te hoog wordt en de veiligheid in het geding komt de vegetatie maaien. - Struweelvorming verwijderen.
2.	Kruiden- en faunarijk grasland binnen afgesloten terrein zonnepanelen en onder hoogspanningsleidingen	- Maaien en afvoeren één keer per jaar na bloei- en zaadafzetting. - Struweelbeplanting handhaven (laagblijvende soorten als roos, braam, brem e.d. en één keer in de 2-3 jaar terugzetten - Ongewenste soorten (boomvormers en uitheemse soorten) terugzetten of rooien.
3.	Kruiden- en faunarijk grasland buiten afgesloten terrein zonnepanelen	- Maaien en afvoeren één keer per jaar na bloei- en zaadafzetting. - Struweelbeplanting handhaven en één keer in de 3-5 jaar terugzetten - Ongewenste soorten (boomvormers en uitheemse soorten) terugzetten of rooien.
4.	Wandel- en struinpaden en paden structuur rustpunt	- Naast het reguliere beheer van de aangrenzende graslanden 1-2 keer per jaar extra maaien, voor instandhouding van het wandel-/struinpad. Door frequenter maaien ontstaat een andere vegetatielaag en die een duidelijk ander beeld heeft dan het omliggende grasland.
5.	Greppel langs fietspad	- Maaien en afvoeren één keer per jaar - Struweelvorming verwijderen.
6.	Hagen rustpunt	- Knippen gemengde haag één keer per jaar
7.	Vakbeplanting rustpunt	- Onkruid tussen rozen twee keer per jaar verwijderen. - Rozen terugsnoeien 1 keer per één/twee jaar.
8.	Struweelbeplanting	- Eerste twee tot drie jaar kruidenlaag één keer per jaar maaien en afvoeren i.v.m. ontwikkeling struweelbeplanting - Struweelbeplanting één keer in de 5 jaar gefaseerd terugzetten afhankelijk van de ontwikkeling.
9.	Beplanting (bosschages, singelbeplanting)	- Eerste twee tot drie jaar kruidenlaag één keer per jaar maaien en afvoeren i.v.m. ontwikkeling beplanting - Beplanting na twee jaar uitdunnen. - Struikvormende soorten één keer in de vijf jaar gefaseerd terugzetten afhankelijk van de ontwikkeling.

10.	Fruitbomen	- Fruitbomen jaarlijks snoeien op vruchtzetting - Jaarlijkse controle boompalen en boombanden eerste drie jaar. - Vraatbescherming stam controleren en herstellen of vervangen.
11.	Elementen (banken, picknicksets, infobord en toegangspoorten)	- Jaarlijks controleren en indien nodig herstellen of vervangen. Controle tijdens seizoen maandelijks.

4.3.6 Optioneel vergroting van het landschapsplan

Op het terrein van Attero bevinden zich momenteel elementen die het landschapsplan Zonnestation en de ecologische verbindingszones kunnen versterken. Het betreft het tijdelijke grondlichaam dat aan de oostzijde van de huidige afrastering is gedeponeerd. Omdat dit element van tijdelijke aard is, is gezocht naar versterking van de ecologische verbindingszone nabij de ingang van het terrein. Om de in het landschapsplan gesitueerde houtsingel langs de bestaande afrastering met een maximale breedte van 4 meter robuuster en functioneler te maken, wordt voorgesteld om aan de zijde van het terrein van Attero een gelijke houtsingel met een breedte van 4 meter aan te brengen. Deze robuustere verbinding wordt ook gerealiseerd door realisatie van een bos tussen de geprojecteerde verbreding van de houtsingel en het bestaande bos op het terrein van Attero.

Om een optimale aansluiting van de faunapassage met het terrein van het Zonnestation te realiseren wordt het kruidenrijk grasland met struweelontwikkeling doorgezet tot aan de toegangsweg.

Door realisatie van de faunapassage zullen de dassen veiliger de Stationsstraat kunnen passeren. Echter de dassen zijn niet gewenst op het terrein van Attero. Daarom zal het raster rondom het terrein van Attero voorzien moeten worden van extra dassengaas om de das te weren.

Voor een extra stimulans voor het recreatief medegebruik kan bekeken worden wat de mogelijkheden zijn met de brandtoren.

4.4 Tijdelijkheid zonnestation Montfort

Tot slot dient te worden opgemerkt dat het zonnestation Montfort een tijdelijk zonnepark betreft. Na afloop van de exploitatie wordt het gebruik van de gronden in principe weer teruggebracht naar de bestaande agrarische functie. Dit betekent in principe ook dat het aangebrachte groen na afloop van de exploitatie verwijderd wordt. Of het verwijderen van het groen daadwerkelijk gaat gebeuren, dient afgewogen te worden aan het einde van de exploitatie van het zonnepark.

Voor de landschappelijke inpassing ten behoeve van Stationsstraat 1 (bosschage/struweel) geldt dat deze gehandhaafd blijft, omdat deze landschappelijke inpassing wordt gerealiseerd voor de permanente wijziging van het huidige agrarisch gebruik naar tuin met zonnepanelen.

BIJLAGEN

B1 INRICHTINGSPLAN ZONNEWEIDE MONTFORT

Totaal 7.240 zonnepanelen

Totaal 9.920 zonnepanelen

Kruidenrijk grasland met struweel ontwikkeling (indicatie indicatief) Beheer door maaien en afvoeren.

Kruidenrijk grasland zonder struweelontwikkeling Maaibeheer door schapen.

Wandel-/struinpad breedte 1,50m1 Beheer frequent maaien.

Bossage aanbrengen. Landschappelijke inpassing t.b.v. perceel F 00695

Zonnepanelen perceel F 00695

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING PERCEEL F 00695

Struweelbeplanting aanbrengen. Landschappelijke inpassing t.b.v. perceel F 00695

Toegangspoort perceel afsluitbaar.

Fruitbomen aanplanten

Greppel opschonen en plaatselijk realiseren.

Informatie terrein zie detail

Bossage aanbrengen

Optioneel; Structuur EVZ versterken Kruidenrijk grasland met struweel ontwikkeling (indicatie indicatief) op perceel stortlocatie.

Zoekgebied faunapassage

Hekwerk zonnestation

Onderhoudspad halfverharding

4 meter brede strook struweelbeplanting aanbrengen

Optioneel; 4 meter brede strook struweelbeplanting of lage houtsingelbeplanting aanbrengen op perceel Attero.

Optioneel; Structuur EVZ versterken door realisatie bossage.

Optioneel; Bestaande beplanting handhaven als begeleidingsbeplanting EVZ

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING OPTIONEEL

Optioneel; Brandtoren opnemen in recreatief medegebruik

Bestaand hekwerk in overleg met Attero dassenbestendig maken. Geleiding langs hekwerk optimaliseren door aanbrengen struweelbeplanting.

0 20 40 60 80m 1:2000

P:\prj100\RDL\031\2_Werk\Advies\Landschappelijke inpassing\Ontwerp\RDL031ts1 Ontwerp situatie.dwg

B2 DETAILTEKENING INFOPLAATS

Wandel-/struinpad, breedte 1,50m1
Beheer frequent maaien.

Gebaseerd op wachtruimte station Maasbracht-Linne
Haagbeplanting hoogte tot 0,50m1
Twee pick-nick sets en één infobord aan de noordzijde
Kruidenrijk grasland frequent maaien

Gebaseerd op stationsgebouw Maasbracht-Linne
Haagbeplanting hoogte tot 1.25m1
Vier tuinbanken in iedere hoek aanbrengen.
Kruidenrijk grasland frequent maaien

Greppel
Bodembreedte 0,50m1.
Bodemdiepte 0,50m1.
Taluds 1:1,5.

Gebaseerd op seinruimte station Maasbracht-Linne
Vakbeplanting hoogte tot 0,50m1, Rosa rugosa
Vlak 0,10cm hoger dan omliggend maaiveld, ontsluiten door opsluitband.
In vak ruimte voor aanbrengen tijdcapsule.

Calamiteiten toegangsweg naar zonnepark.
Twee verharde stroken breedte 1,50 meter uitgevoerd in grasbetonblokken suggereren spoorlijnen.
Tussenruimte 1,0 meter brede grasbaan.
Inzaaien als kruidenrijk grasland.

Toegangspoort
afsluitbaar.

Infoplaats gebaseerd op contouren station Maasbracht-Linne

N

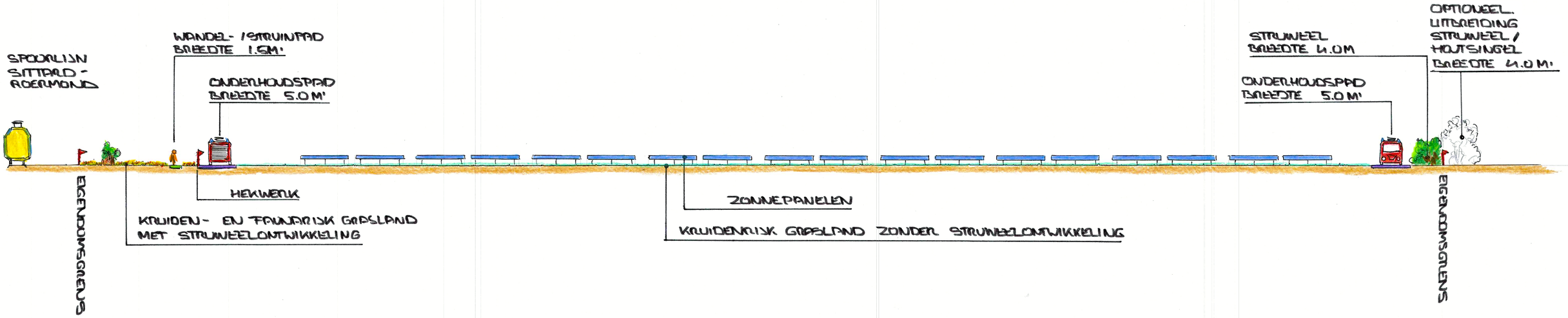
0 1 2 3 4m 1:100

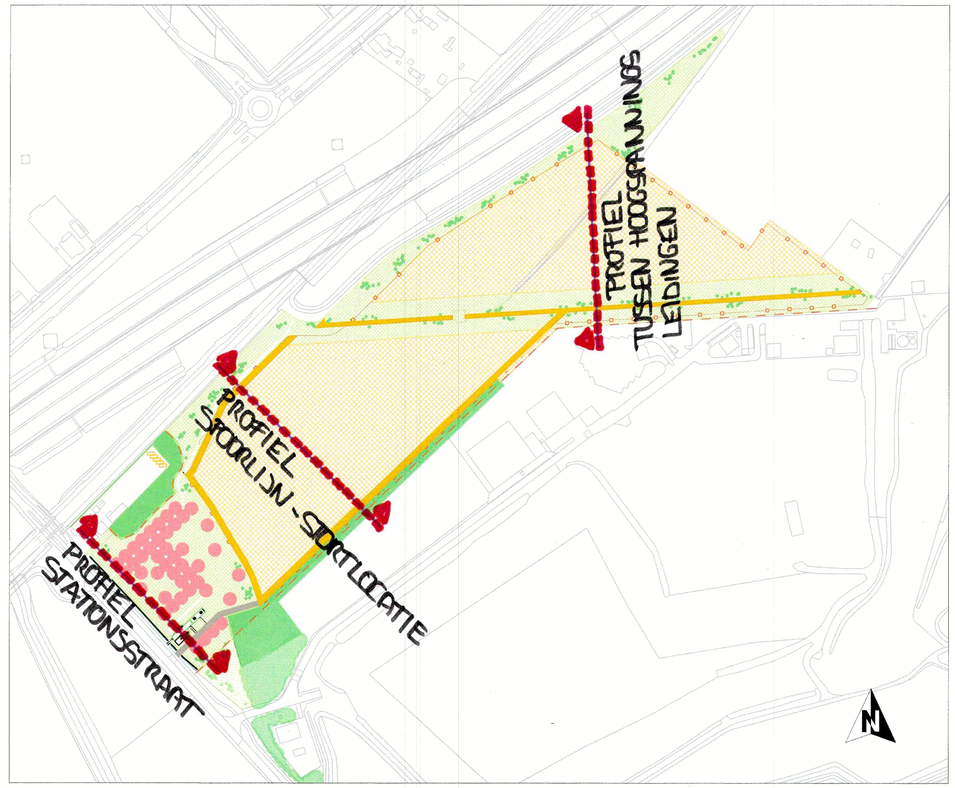
kragten

P:\prj100\RDL\031\2_Werk\Advies\Landschappelijke inpassing\Ontwerp\RDL031s1 Ontwerp situatie.dwg

B3 PROFIELEN

PROFIEL SPOORLIJN - STORTLOCATIE
SCHAAL 1:250

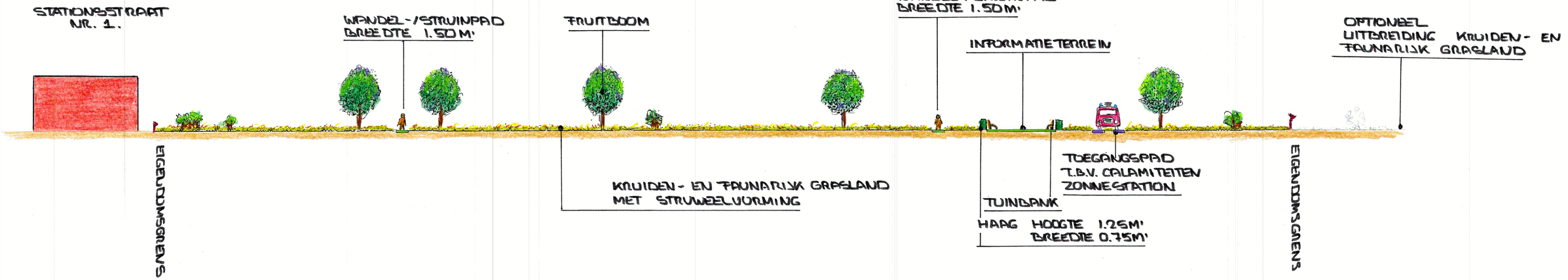

- LOCATIE PROFIELEN -

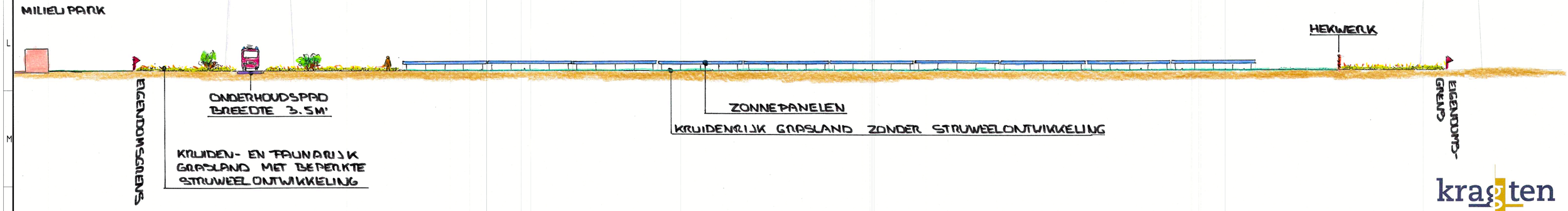
0 2.5 5 7.5 10m 1:250

kragten

PROFIEL STATIONSSTRAAT
SCHAAL 1:250

PROFIEL TUSSEN HOOGSPANNINGSLEIDINGEN
SCHAAL 1:250

0 2.5 5 7.5 10m 1:250

kragten

B2 NOTITIE ONDERBOUWING LIMBURGSE ZONNELADDER ZP STATIONSWEG

ONDERBOUWING LIMBURGSE ZONNELADDER

1. INLEIDING

Zonnestation Montfort B.V. is voornemens om een zonnepark te realiseren op de landbouwpercelen kadastraal bekend St. Odiliënberg, sectie F, nrs. 718, 720 en 486 en plaatselijk bekend als Stationsstraat ong. te Montfort. Ten behoeve van de aanvraag voor een omgevingsvergunning moet de Limburgse Zonneladder, zoals bedoeld in de provinciale Omgevingsverordening Limburg 2014, onderbouwd worden. De voorliggende notitie voorziet in deze onderbouwing.

De onderbouwing van de Limburgse Zonneladder voor het onderhavige zonnepark moet worden bezien vanuit de te behalen duurzaamheidsdoelen. Daarom wordt eerst kort toegelicht welke duurzaamheidsopgave er ligt vanuit het rijk en de Regionale Energie Strategie (RES) Noord- en Midden-Limburg en welke duurzaamheidsdoelen de gemeente Roerdalen zich zelf heeft gesteld. Vervolgens worden de verschillende treden van de ladder onderbouwd.

2. DUURZAAMHEIDSDOELEN

2.1 Duurzaamheidsdoelen rijk

De overheid neemt maatregelen om Nederland te beschermen tegen de gevolgen van klimaatverandering. Daarnaast kan verdere opwarming van de aarde beperkt worden door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Hiervoor zijn nationale en internationale doelen afgesproken. Ook is er een Klimaatwet. Die stelt vast met hoeveel procent ons land de CO2-uitstoot moet terugdringen. De Klimaatwet moet burgers en bedrijven zekerheid geven over de klimaatdoelen:

- 49% minder CO2-uitstoot in 2030 ten opzichte van 1990.
  Om dit doel te halen, hebben de overheid, bedrijven en maatschappelijk organisatie een Klimaatakkoord gesloten. Er staan ook afspraken in die partijen onderling hebben gemaakt.
- 95% minder CO2-uitstoot in 2050 ten opzichte van 1990.

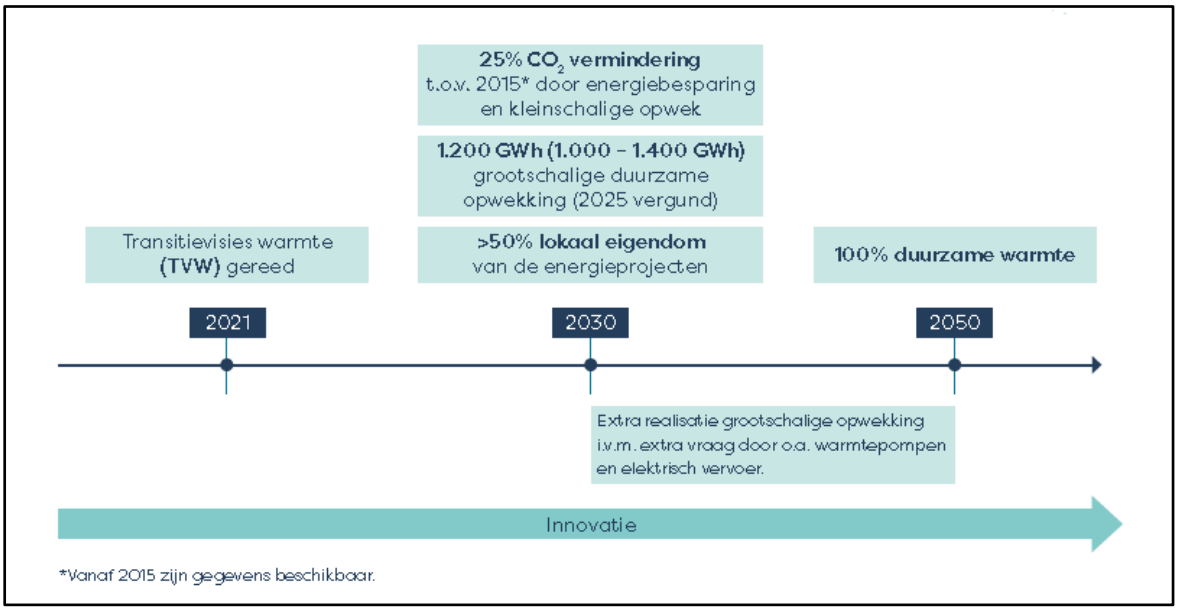
Eén van de maatregelen om de klimaatdoelen te bereiken is het grootschalig duurzaam opwekken van elektriciteit met zon en wind op land. Nederland is hiervoor opgedeeld in 30 regio's die elk een eigen Regionale Energie Strategie (RES) moeten opstellen. Roerdalen behoort tot de RES Noord- en Midden- Limburg. Op land moet in 2030 35 TWh elektriciteit worden opgewekt met grootschalige ZonPV systemen en windmolens. Alle gemeenten hebben de opdracht gekregen om hieraan bij te dragen. Dit komt bovenop de autonome ontwikkeling van 7 TWh elektriciteit op kleine daken. Hierover is het volgende afgesproken: kleinschalige zon-op-dak installaties, met een vermogen van 15 kWp[1] en minder, worden in het Klimaatakkoord niet meegeteld voor het 35 TWh doel. Met de autonome groei van kleinschalig zon op dak tot ongeveer 7 TWh, is namelijk al rekening gehouden in de CO2-doelstellingen.

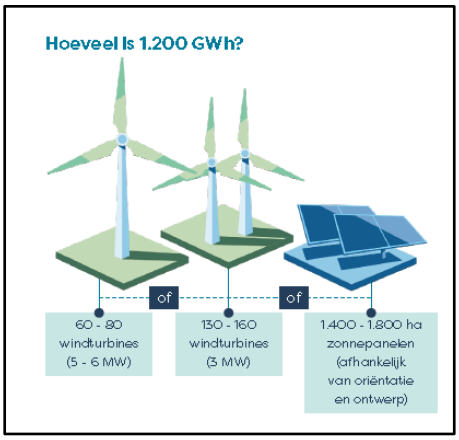
2.2 Duurzaamheidsdoelen Regionale Energie Strategie Noord- en Midden-Limburg

[1] 15 kWp komt overeen met circa 50 PV-panelen van 300 Wp en een netto benodigde geschikte dakoppervlakte van 80 - 100 m2, afhankelijk van de oppervlakte van de panelen. De bruto benodigde dakoppervlakte is echter veel groter.

De raad van de gemeente Roerdalen heeft op 3 juni 2021 de Regionale Energie Strategie Noord- en Midden-Limburg 1.0 (RES 1.0) en de daarin geformuleerde regionale ambities vastgesteld. In de RES werkt de gemeente Roerdalen samen met alle overige 14 gemeenten in Noord- en Midden-Limburg, Provincie Limburg, Waterschap Limburg en Enexis. De belangrijkste opgave van de RES is om afspraken te maken over hoeveel de regio kan bijdragen aan de landelijke doelstellingen (klimaattafel elektriciteit) van het klimaatakkoord. De ambitie is om in 2030 70% van de elektriciteit duurzaam op te wekken.

Het bod dat de RES Noord- en Midden-Limburg het rijk heeft gedaan is 1 200 GWh in 2030. In de onderstaande figuren staan de doelen van de RES schematisch weergegeven.

Het behalen van de RES doelen tot 2030 betekent op basis van het voorgaande dat er gemiddeld per RES-gemeente 4-6 windturbines van 5-6 MW of 8-11 windturbines van 3 MW of 94 – 120 ha aan zonnepanelen gerealiseerd moeten worden.

2.3 Duurzaamheidsdoelen gemeente Roerdalen

Actieplan Duurzame Energie Roerdalen 2019-2022

In het 'Actieplan Duurzame Energie Roerdalen 2019 – 2022' is de ambitie uitgesproken aan te willen sluiten bij de ambities van de Klimaatwet: in 2030 49% en in 2050 95 % minder CO2 uitstoten ten opzichte van 1990. Het behalen van deze ambities gebeurt via drie sporen (trias energetica):

1. beperken energieverbruik door verspilling tegen te gaan;

2. maximaal gebruik maken van energie uit duurzame bronnen, zoals wind-, water- en zonne-energie;
3. zo efficiënt mogelijk gebruik maken van fossiele brandstoffen om in de resterende energiebehoefte te voorzien.

Vertaald naar de ambities van Roerdalen betekent dit het volgende:

1. *Aansluiten bij de nationale ambitie van reductie CO2 uitstoot: 49% in 2030 en 95% in 2050*
2. *Inzet op minder energie verbruiken heeft hoogste prioriteit*
3. *Gevolgd door opwekking van duurzame energie*
4. *Energie besparen en opwekken in hele gemeente stimuleren*
5. *Als gemeente zelf het goede voorbeeld geven*
6. *Voordat we keuzes maken over grootschalige opwek via zonneparken en windturbines, brengen we onze lokale opgave in beeld en vertalen we dit in lokaal beleid op maat.*

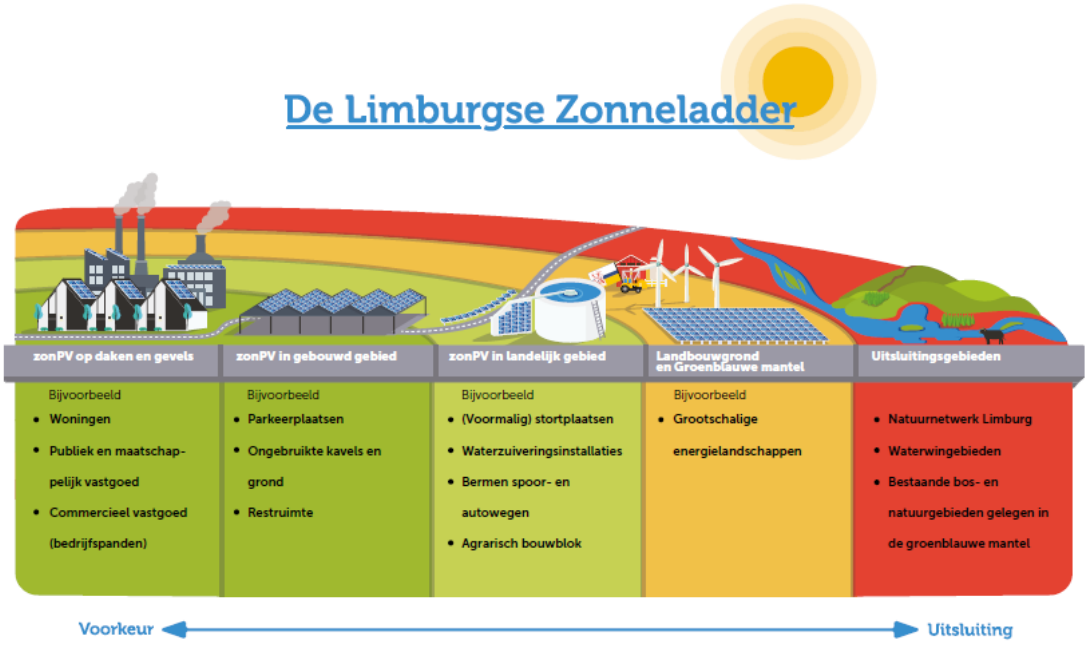
Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030

In de vergadering van 15 juli 2021 heeft de raad van de gemeente Roerdalen het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' vastgesteld. In het beleidskader wordt invulling gegeven aan de ambities 1., 3., 4. en 6.zoals omschreven in de blauwe tabel. Tevens heeft de raad de ambitie vastgesteld om in 2030 minimaal 70% van het elektriciteitsverbruik in Roerdalen duurzaam op te wekken. Daarmee sluit de raad aan op de ambitie uit het nationale Klimaatakkoord onderdeel 'Afspraken voor Elektriciteit': in 2030 komt 70% van het elektriciteitsverbruik uit hernieuwbare bronnen: windturbines op zee/land, zonnepanelen op daken en zonneparken. Uit het beleid volgt dat voor het behalen van de ambitie tot 2030 75 hectare aan zonnevelden aangelegd moet worden. Dit is exclusief de oppervlakte van 15 ha van het zonnepark op de stortplaats in Montfort en de aanleg van zonnepanelen op daken. Verder geldt dat hoe meer zon op dak gerealiseerd wordt hoe minder zonnevelden noodzakelijk zijn.

In de raadsvergadering van 3 februari 2022 is besloten om het zonnepark nabij de stort buiten de opgave van 75 MW te laten. Dit ter voorkoming van marktverstoring. De te realiseren 7 MW tellen daarom mee voor de opgave na 2030.

3. ONDERBOUWING LIMBURGSE ZONNELADDER

Op het gebied van zonne-energie pleit de provincie Limburg voor zorgvuldigheid bij ruimtelijke inpassing. Voor dergelijke ontwikkelingen is de Limburgse Zonneladder van toepassing. Deze is te zien in onderstaande afbeelding.

De zonneladder is niet volgtijdelijk. De essentie van de zonneladder is om bij de duurzame opwek van zonne-energie landbouwgronden en natuurgebieden zoveel mogelijk te ontzien. Inspanningen richten zich primair op zon op dak en op gevels én het benutten van andere mogelijkheden in bebouwd en onbebouwd gebied (meervoudig ruimtegebruik). Dit betekent dat in eerste instantie onderbouwd moet worden waarom het plan niet binnen de treden 1 tot en met 3 gerealiseerd kan worden. Daarnaast geldt voor realisatie van een zonnepark op landbouwgrond (trede 4) het 'nee-tenzij principe'. Navolgend wordt eerst onderbouwd waarom de invulling van het plan binnen de treden 1 tot en met 3 niet haalbaar is. Vervolgens wordt het 'nee-tenzij principe' onderbouwd.

Uitgangspunten onderbouwing Limburgse Zonneladder

Voor de onderbouwing van de Limburgse zonneladder voor het zonnepark nabij de stort in Montfort gelden twee hoofduitgangspunten:

1. De realisatie van het zonnepark heeft tot doel:
   - het behalen van de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen tussen 2030-2050; én
   - met grootschalige opwek een bijdrage leveren aan de duurzaamheidsdoelstelling van het rijk en de RES tussen 2030-2050.
2. Voor wat betreft de invulling van de Limburgse Zonneladder wil de gemeente Roerdalen haar klimaatdoelen bereiken door zowel in te zetten op trede 1 (zon op dak) als op trede 4 (zon op landbouwgrond).

Onderbouwing trede 1: ZonPV op daken en gevels

Randvoorwaarden bij trede 1

Bij de onderbouwing van trede 1 in relatie tot de te behalen doelen zijn drie randvoorwaarden relevant:

a. Ten eerste mogen de daken van woningen veelal niet meegeteld worden voor de opgave grootschalige opwek. In het Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030 is bepaald dat meer dan 50 zonnepanelen op dak aangemerkt worden als grootschalige opwekprojecten. Dit betekent dat kleinschalige zon-op-dak installaties, die veelal op woningen liggen, veelal niet meetellen voor de opgave grootschalige opwek. Gelet op het voorgaande kunnen voor de invulling van trede 1 (zon op dak) dus alleen de grote daken meegerekend worden.

b. Ten tweede moet de reductie van de CO2-uitstoot met 95% vóór 2050 gerealiseerd zijn. De gemeente wil daarom de regie over haar duurzaamheidsdoelstellingen hebben. Een afhankelijkheidspositie is onwenselijk. Het plaatsen van zonnepanelen op het dak kan echter niet afgedwongen worden. Het plaatsen van zonnepanelen op het dak kan de gemeente alleen stimuleren. De duurzaamheidsdoelstellingen uitsluitend invullen met zon op dak (trede 1) leidt daarmee tot een afhankelijkheidspositie. Dit is niet wenselijk.

c. Ten derde geldt dat een dak geschikt moet zijn voor het plaatsen van zonnepanelen. Feit is dat niet alle daken geschikt dan wel beperkt geschikt zijn om zonnepanelen te plaatsen. Belemmeringen zijn onder andere de constructie van het dak, obstakels zoals schoorstenen en dakramen, schaduwvorming en teruglevercapaciteit.

Onderbouwing trede 1

Te weinig daken voor realisatie duurzaamheidsdoelstellingen

Met alleen zon op dak zijn de gestelde duurzaamheidsdoelstellingen niet haalbaar. Dit blijkt uit het volgende.

Uit het Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030 volgt dat het elektriciteitsverbruik in Roerdalen in 2020 is bepaald op 255 TJ (71,5 miljoen kWh) per jaar (bron: regionale klimaatmonitor 2021). Dit is ongeveer 14,5% van het totale jaarlijkse energieverbruik in Roerdalen. De verwachting is dat, ondanks besparingen en efficiënter gebruik van stroom, het elektriciteitsverbruik de komende jaren toeneemt tot 330 TJ in 2030. Dit als gevolg van elektrificatie van verwarming, vervoer en industrie.

Om inzicht te krijgen hoeveel panden zonpotentie hebben, is voor het jaar 2020 de 'Analyse zonnepotentie gemeente Roerdalen' opgesteld (zie bijlage). Hieruit blijkt dat er in Roerdalen sprake is van in totaal 12.960 panden met zonpotentie. In potentie kunnen op deze daken 393.092 panelen geplaatst worden.

Zoals uit de randvoorwaarden bij trede 1 blijkt, tellen de daken van de woningen niet mee voor de rijks-/RES opgave. Op basis van de analyse betekent dit dat er zonder de woningen in totaal sprake is van 4.401 panden met grote daken[2]. In totaal hebben deze panden een zonpotentie voor 202.776 panelen[3]. Dit betekent dat alleen al voor het invullen van de huidige elektriciteitsvraag (jaar: 2020) binnen de gemeente Roerdalen onvoldoende grote daken met zonpotentie aanwezig zijn. In onderstaande berekening wordt dit nader inzichtelijk gemaakt.

Elektriciteitsverbruik 2020	
Elektriciteitsverbruik 2020 = 255 TJ	: 285.090 panelen (285 Wp)[4]
Zon op dak potentie 2020	: 202.776 panelen

Potentietekort daken	**: 82.314 panelen**

[2] In het onderzoek is bij de resterende bebouwing geen onderscheid gemaakt tussen grote en kleine daken. In de praktijk is er dus geen sprake van 4.401 grote daken. Dit zijn er minder. Voor de eenvoud wordt in de berekening echter uitgegaan van 4.401 grote daken.

[3] Totale potentie minus potentie woningen = 393.092 minus 190.316 = 202.776 panelen.

[4] 285 Wp * 0,88 rendement * 1000 vollasturen p/j = 250,8 kWh per paneel p/j.
255 TJ = 71,5 miljoen kWh.
71,5 miljoen kWh/250,8 kWh = 285.090 panelen (285 Wp).

Verwacht elektriciteitsverbruik 2030	
Elektriciteitsverbruik 2030 = 330 TJ	: 368.820 panelen (285 Wp)[5]
Zon op dak potentie 2020	: 202.776 panelen

Potentietekort daken	**: 166.044 panelen**

Kanttekening bij berekening

Bij de berekening moet de volgende kanttekening geplaatst worden. In de berekening wordt uitgegaan van panden met zonpotentie. Zoals onder het kopje 'Randvoorwaarden bij trede 1' reeds aangegeven, zijn niet alle panden geschikt of beperkt geschikt om zonnepanelen te plaatsen. In de uitgevoerde 'Analyse zonnepotentie gemeente Roerdalen' is uitsluitend onderzocht of een pand zonnepotentie heeft. Niet is onderzocht of bij deze panden sprake is van andere belemmeringen waardoor de zonnepanelen niet geplaatst kunnen worden. Te denken valt aan de dakconstructie, obstakels zoals dakramen en schoorstenen en of er teruglevercapaciteit beschikbaar is. Ten slotte is ook niet onderzocht of de eigenaar van het pand bereid is om zonnepanelen op het dak te plaatsen. Omdat niet alle belemmeringen zijn onderzocht én niet duidelijk is of de eigenaar van de panden panelen willen plaatsen, is de berekening te rooskleurig. Dit betekent dus dat in werkelijkheid het potentie tekort op daken nog groter is. Immers, in de praktijk zullen bijvoorbeeld niet alle dakconstructies voldoen. Ook zullen niet alle eigenaren zonnepanelen willen plaatsen.

Zon op dak alleen te stimuleren

Het plaatsen van zonnepanelen kan alleen gestimuleerd worden. De gemeente kan dit niet afdwingen. Bij de invulling van trede 1 is er daarom sprake van een RES-brede aanpak voor het stimuleren van de aanleg van zonnepanelen op daken. Dit plan richt zich naast de particuliere daken ook op daken van bedrijven en commercieel vastgoed. MKB-bedrijven die willen verduurzamen, worden hier vanuit de gemeente in gestimuleerd.

De gemeente wil de regie houden op haar duurzaamheidsdoelen. Omdat zon op dak alleen gestimuleerd kan worden, ontstaat er voor de gemeente een afhankelijkheidspositie. Daarom zet ze niet alleen in op trede 1: stimuleren zon op dak, maar ook op trede 4 (zon op landbouwgrond).

Onderbouwing trede 2: ZonPV in gebouwd gebied

Wat betreft de invulling van trede 2 moet in het oog worden gehouden dat er sprake moet zijn van mogelijkheden waar de gemeente over kan beschikken. De gemeente Roerdalen beschikt bijvoorbeeld niet over restruimten op bedrijventerreinen of niet courante lege bouwkavels. De gemeente beschikt daarnaast wel over parkeerterreinen. Deze hebben echter een beperkte oppervlakte en liggen verspreid door de gemeente. Alleen al voor het invullen van de duurzaamheidsdoelen vóór 2030 is 75 ha aan zonneparken noodzakelijk. Het te behalen doel, ook na 2030, vraagt dus om locaties met een behoorlijke omvang. De parkeerplaatsen voldoen hier niet aan. Om voorgaande redenen vallen de gebieden binnen trede 2 voor het kunnen behalen van de duurzaamheidsdoelen zo goed als af.

[5] 285 Wp * 0,88 rendement * 1000 vollasturen p/j = 250,8 kWh per paneel p/j.
330 TJ = 92,5 miljoen kWh.
92,5 miljoen kWh/25,8 kWh = 368.820 panelen (285 Wp).

Onderbouwing trede 3: ZonPV in landelijk gebied

Net zoals bij de invulling van trede 3 moet ook bij deze trede in het oog worden gehouden dat er voor de gemeente mogelijkheden beschikbaar moeten zijn. Voor het behalen van de (gemeentelijke) duurzaamheidsdoelen vallen de gebieden binnen trede 3 zo goed als af.

In de gemeente ligt bijvoorbeeld geen waterzuiveringsinstallatie. Verder heeft de gemeente geen agrarische bouwblokken in eigendom. Ook het inzetten van de bermen langs de A73 en het spoor zijn voor het behalen van de (gemeentelijke) duurzaamheidsdoelen geen optie. De bermen zijn immers eigendom van Rijkswaterstaat (RWS) en ProRail. De gemeente kan het plaatsen van de zonnepanelen op de voornoemde locaties alleen stimuleren, maar niet afdwingen. Bekend is verder dat zowel RWS als ProRail onderzoek doen naar het plaatsen van zonnepanelen op hun eigendommen. Op de gronden in de gemeente Roerdalen hebben beide partijen voor alsnog geen plannen om zonnepanelen te plaatsen.

De realisatie van zonnepanelen binnen trede 3 is veelal afhankelijk of de eigenaar van de gronden het initiatief wil nemen. Een voorbeeld is het zonnepark op de stortplaats in Montfort. Op 1 oktober 2020, verzonden 5 oktober 2020, is voor dit park door provincie Limburg een omgevingsvergunning verleend. Het betreft een initiatief van Deponie Zuid B.V.. Dit betreft een zonnepark van +/- 15 ha. Zoals aangegeven in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' telt dit park niet mee voor de gemeentelijke opgave van 75 ha grootschalige opwek van zonne-energie.

Conclusie invulling treden 1 tot en met 3

Op basis van het voorgaande is de conclusie dat, met het uitsluitend invullen van treden 1 tot en met 3, de omschreven duurzaamheidsdoelen niet worden gehaald. Met het invullen van treden 1 tot en met 3 worden kleine stappen gezet. Het vergt immers tijd om particulieren/bedrijven te overtuigen om daadwerkelijk duurzaamheidsmaatregelen te treffen. Daarnaast is ook de inzet van alle in potentie geschikte grote daken voor zonne-installaties in de gemeente niet voldoende om de duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren. Vanuit realistisch oogpunt moeten in Roerdalen dus ook landbouwgronden ingezet worden voor zonne-installaties.

Onderbouwing trede 4: ZonPV landbouwgrond/Groenblauwe mantel

De voorgenomen ontwikkeling betreft ZonPV op landbouwgrond. Dit betekent dat het 'nee-tenzij principe' van toepassing is. Dit principe is verwoord in lid 5 van artikel 2.17.2 'Instructieregels zonneparken' van de Omgevingsverordening Limburg 2014:

> *Een ruimtelijk plan laat geen zonnepark op landbouwgrond toe tenzij:*
> *a. een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie;*
> *b. voorzien wordt in een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing en beheer passend bij de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap;*
> *c. de zonnepanelen in een opstelling worden geplaatst die aansluit op een bij het gebied passende bodemkwaliteit; en*
> *d. het ruimtelijk plan een verplichting tot het verwijderen van het zonnepark bevat na beëindiging van de activiteit.*

<u>Ad sub a.</u>

In het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' heeft de raad een Uitsluitingsgebied Zon aangewezen. De planlocatie ligt niet binnen dit Uitsluitingsgebied. Op basis van het gemeentelijk beleidskader ligt de locatie dus in potentiegebied. Op grond van de Omgevingsverordening Limburg 2014 is het plangebied gelegen in agrarisch gebied. De locatie ligt op grond van het provinciaal beleid dus niet binnen uitsluitingsgebied.

Op de geschiktheidskaart behorende bij de Handreiking Landschap - RES Noord- en Midden-Limburg wordt de planlocatie aangeduid als 'Zeer & grotendeels geschikt'. Omdat de locatie grotendeels binnen het landschapstype 'Droge heideontginningen' ligt, is er sprake van een zeer geschikte locatie. Zie verder ook het gestelde onder sub b.

Ten zuiden sluit het park verder aan op de stortplaats waar ook een zonnepark is gepland. Ten noorden/noordwesten grenst het park deels aan de bermen van de ter plaatse aanwezige spoorlijn. Het zonnepark wordt dus weliswaar niet binnen trede 3 (ZonPV in landelijk gebied) gerealiseerd, maar wel aangrenzend. Daarmee is weliswaar geen sprake van meervoudig ruimtegebruik, maar wordt versnippering van het landschap toch zoveel mogelijk voorkomen.

Voor de locatie is ten slotte het document 'Landschappelijke inpassing Zonnestation Montfort en Stationsstraat 1 Montfort', d.d. 20 juli 2023 opgesteld. In dit plan is een landschappelijke analyse opgenomen die ten grondslag ligt aan de locatiekeuze. Tevens wordt in het plan ingegaan op de aanwezige landschappelijke kenmerken en kwaliteiten. Verwezen wordt naar de inhoud van dit landschapsplan dat als bijlage deel uitmaakt van de ruimtelijke onderbouwing.

Ad sub b.

De kernkwaliteiten van het landschap worden omschreven in het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg. Op basis van dit kader ligt het projectgebied grotendeels binnen het gebiedstype 'Droge heideontginning'. In het noordoosten ligt het projectgebied voor een klein gedeelte in gebiedstype 'Velden'. In de Handreiking Landschap – RES Noord -en Midden-Limburg wordt het gebiedstype 'Droge heideontginning' aangemerkt als zeer geschikt voor de realisatie van grootschalige initiatieven voor energieopwekking middels een zonnepark. Het gebiedstype 'Velden' wordt daarentegen als zeer beperkt geschikt beoordeeld.

In het landschappelijk inpassingsplan is zoveel mogelijk aangesloten op de ontwerpprincipes uit de Handreiking voor droge heideontginningen. De zonnepanelen worden niet volledig achter een beplantingssingel verstopt, maar het geheel wordt in het overgangsgebied geïntegreerd, waarmee de openheid naar het noordelijk gelegen open landbouwgebied, maar ook het naastgelegen spoor en de A73 behouden blijft. Verder wordt ingezet op kruiden- en faunarijk grasland onder en rondom de zonnepanelen en lineaire landschapselementen in de vorm van met name de struweelbeplanting langs de zuid/zuidoostelijke grens van het projectgebied. Ook is sprake van een natuurinclusieve voorzone in het gebied dat op grond van de provinciale beleidskader binnen de bronsgroen landschapszone/groenblauwe mantel valt. Het in de handreiking aangegeven streven naar sloten met natuurvriendelijke oevers kan geen invulling aan worden gegeven gelet op de ter plaatse aanwezige zandgronden in combinatie met de lage grondwaterspiegel.

Voor wat betreft de ligging van het noordoostelijke deel van het projectgebied binnen het gebiedstype 'velden' geldt dat in de handreiking geen ontwerpprincipes zijn opgenomen gelet op de beperkte geschiktheid van dit gebiedstype voor grootschalige energieopwekking middels een zonnepark. In het kader hiervan dient te worden opgemerkt dat het zonnepark volledig wordt gerealiseerd binnen de begrenzing van de bestaande akker. Er worden geen bestaande waardevolle landschappelijke structuren aangepast die onderdeel uitmaken van het gebiedstype 'velden'. Sterker nog, er wordt middels de zorgvuldige landschappelijke inpassing juist aangesloten bij structuren in de omgeving.

Voor het overige wordt verwezen naar het document 'Landschappelijke inpassing Zonnestation Montfort en Stationsstraat 1 Montfort' d.d. 20 juli 2023 dat als bijlage onderdeel uitmaakt van de ruimtelijke onderbouwing.

Ad sub c.

De zonnepanelen wordt geplaatst in een opstelling die aansluit op een bij het gebied passende bodemkwaliteit. Met de gekozen opstelling en ruimte tussen de panelen is sprake van voldoende lichtdoorlating en kan het

hemelwater tussen de panelen overal de bodem bereiken om ter plaatse in de goed doorlaatbare zandbodem te infiltreren. Daarmee is voldoende rekening gehouden met het aspect bodemkwaliteit.

Ad sub d.

De omgevingsvergunning bevat een voorschrift dat het zonnepark na beëindiging van de exploitatie verwijderd moet worden. Ook is in de anterieure overeenkomst een bepaling opgenomen dat het zonnepark verwijderd moet worden na beëindiging van de exploitatie. Ook wordt in de overeenkomst geborgd dat de financiële middelen beschikbaar zijn om het zonnepark te kunnen verwijderen. De ontmanteling wordt daarmee zowel bestuursrechtelijk als privaatrechtelijk geborgd. Verwezen wordt verder naar het ontmantelingsplan dat als bijlage onderdeel uitmaakt van de ruimtelijke onderbouwing.

B3 BIJLAGE BIJ LIMBURGSE ZONNELADDER

DUURZAAMHEIDSKAART PRO

Analyse zonnepotentie

Gemeente Roerdalen

2020

Analyse zonnepotentie
V1.0

gemeente roerdalen

Deventer, 21 december 2021

www.duurzaamheidskaart.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3

Leeswijzer 3

2 Zonnepotentie 4

2.1 Zonnekaart MapGear 4

2.2 Werkwijze 4

2.3 Parameters 4

3 Gerealiseerde zonnepanelen 6

3.1 Werkwijze 6

3.2 Controles 7

4 Analyse zonnepotentie 8

4.1 Specificatie 8

4.2 Dak met 'Zonnepanelen' 8

4.3 BAG gebruiksfunctie 8

4.4 CBS-Buurten 9

T 0570 - 74 60 70

E info@mapgear.nl

W www.duurzaamheidskaart.nl

Postadres

Postbus 2235

7420 AE Deventer

Bezoekadres

Zutphenseweg 6

7418 AJ Deventer

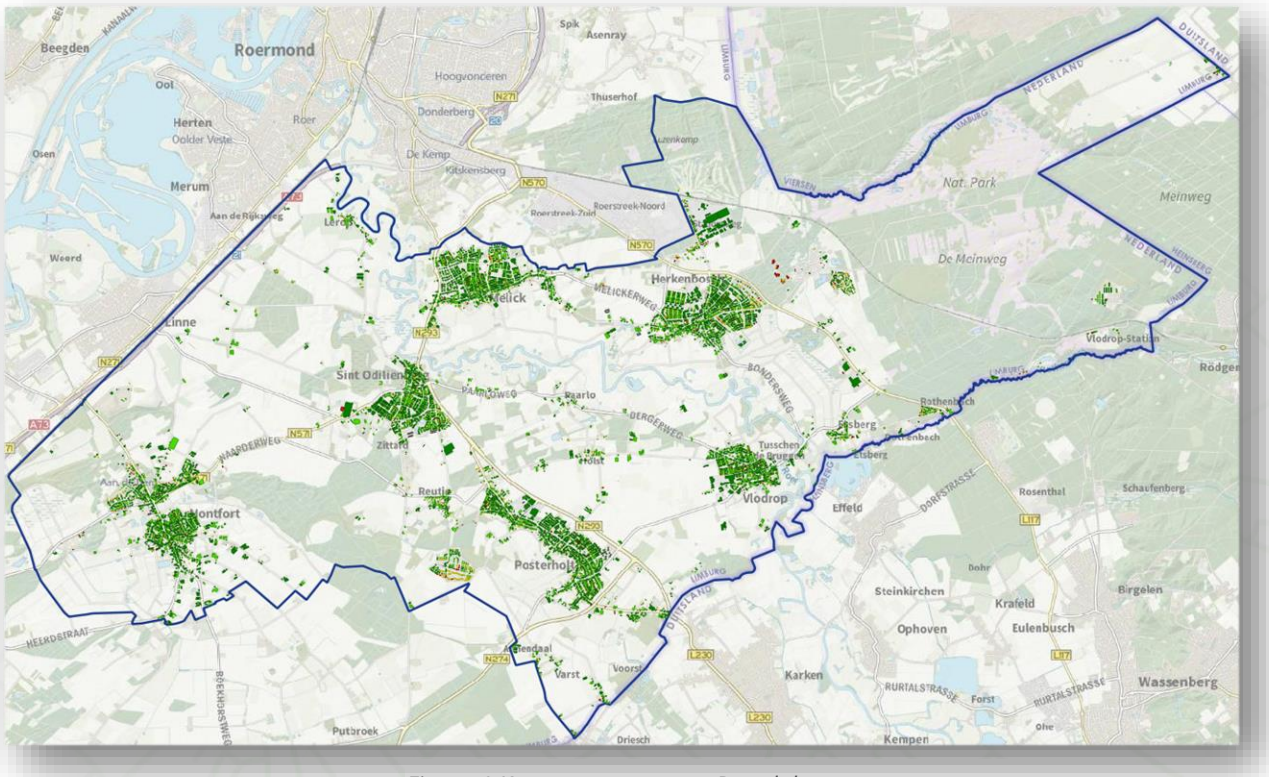
1 Inleiding

De gemeente Roerdalen wil graag actueel inzicht in de zonnepotentie binnen de gemeente. Daarom heeft de gemeente aan MapGear opdracht gegeven een analyse uit te voeren van de zonnepotentie op alle daken van gebouwen.

Dit rapport bevat de beschrijving van de werkwijze en resultaten van de analyse.

Leeswijzer

In de hoofdstukken 2 en 3 wordt een toelichting gegeven bij de gehanteerde werkwijze bij het bepalen van respectievelijk de potentie en de actuele realisatie van zonnepanelen in de gemeente Roerdalen. Hoofdstuk 4 bevat een beschrijving van de analyseresultaten en een overzicht van de actuele benutting per gebruiksfunctie en buurt.

Figuur 1 Kaart van gemeente Roerdalen

2 Zonnepotentie

2.1 Zonnekaart MapGear

De Zonnekaart is een via internet toegankelijke webapplicatie van MapGear waarmee gebouweigenaren kosteloos en onafhankelijk van de markt zelf kunnen bekijken wat ze kunnen verdienen aan de zon. De Zonnekaart toont de geschiktheid van elk pand voor zonne-energie, inclusief het aantal zonnepanelen dat op het dak past, de te behalen opbrengst (in energie, geld en CO2reductie) en de terugverdientijd van de installatie.

Naast de Zonnekaart data (die de potentie van gebouwen voor zonnepanelen weergeeft), levert MapGear ook data van de reeds gerealiseerde zonnepanelen. Door deze data te combineren ontstaat een waardevol inzicht in de benutting van de potentie voor zon op daken.

2.2 Werkwijze

De potentie van gebouwen voor zonnepanelen is bepaald door een zoninstralingsanalyse op basis van een actueel hoogtebestand en KNMI-gegevens. Voor dit hoogtebestand is gebruik gemaakt van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN). Het meest recent beschikbare model is de AHN3 met peiljaar 2018. Voor de gebouwen is gebruik gemaakt van een actueel gebouwbestand (BAG). Naast de dakvorm, hellingshoek en oriëntatie van dakdelen wordt ook rekening gehouden met schaduwwerking door bv. gebouwen of bomen. Ook wordt rekening gehouden met een veiligheidsmarge van 50 cm t.o.v. dakranden en met de paneelafmetingen van gangbare zonnepanelen.

2.3 Parameters

Voor de berekening van zonnepotentie per gebouw zijn onderstaande parameters gebruikt.

BAG ID	Het bijbehorende BAG-ID, waarmee dit dataset weer te koppelen is aan eventuele verdere BAG-gegevens. Dit zijn panden, ligplaatsen en standplaatsen.
Geschiktheid	De classificatie van geschiktheid vindt plaats op basis van de hoeveelheid zoninstraling op de dakdelen, gemeten in kWh/m2/jaar. Zeer geschikt: > 1130 Geschikt: 910 – 1130 Gemiddeld: 690 – 910 Ongeschikt: 470 – 690 Zeer ongeschikt: < 470
Aantal PV	Aantal zonnepanelen dat op dit pand geplaatst kan worden met een afmeting van 1.6m².
Vermogen	Het werkelijke vermogen in kWh per jaar dat de pv-installatie op kan leveren. Dit is berekend op basis van zonnepanelen met een vermogen van 285 Wp en een rendementsfactor van 0,88 voor de maximale capaciteitsconversie naar kW/h.
CO2-reductie	De CO2-reductie per jaar die ontstaat bij plaatsing van de zonnepanelen op dit pand.
Opbrengst	De opbrengst toont de verwachte opbrengst na 20 jaar. Hierbij wordt een installatieprijs aangehouden van € 1,65 per Wp, een regeneratie per jaar van

	0,85%, een elektriciteitsprijs van € 0,23 per kWh en een elektriciteitsprijsstijging van 3% per jaar.
Terugverdientijd	De terugverdientijd in jaren berekend op basis van de inkomsten minus uitgaven. Een waarde van -1 betekent een terugverdientijd die hoger is dan 20 jaar.

GESCHIKTHEID DAKDELEN

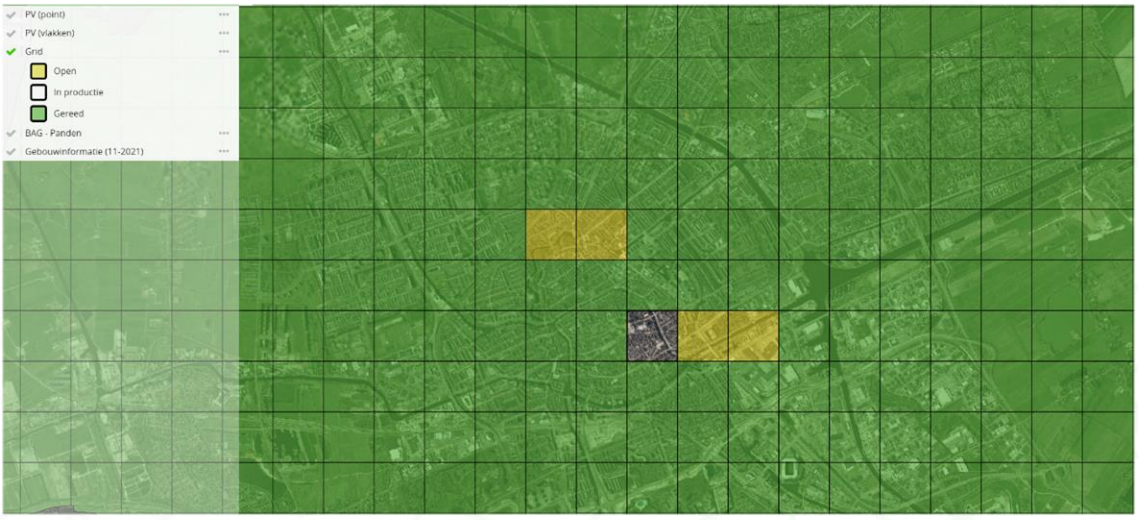
Let wel, je moet er rekening mee houden dat er een optimalisatie in het proces is ingebouwd. Per adres is gekeken hoeveel dakdelen (in de verschillende geschiktheidsklassen) aanwezig zijn en op basis hiervan is de score van het gehele gebouw (adres) bepaald. Wordt er bijvoorbeeld zowel een zeer geschikt dakdeel (met voldoende oppervlakte) als een gemiddeld geschikt dakdeel aangetroffen, dan wordt het gebouw als 'zeer geschikt' aangemerkt. Het 'gemiddelde' dakdeel wordt dan buiten beschouwing gelaten, omdat er een beter dakdeel is. Is er op een gebouw alleen een gemiddeld geschikt dakdeel, dan wordt dit deel wel meegenomen (en zal het gebouw geclassificeerd worden als 'gemiddeld' geschikt).

3 Gerealiseerde zonnepanelen

3.1 Werkwijze

De aanwezige zonnepanelen zijn gedetecteerd op basis van een door de provincie Limburg aangeleverde luchtfoto met peildatum 2020. Onze werkwijze bestaat uit een volledige visuele inspectie. Zodoende wordt de aanwezigheid van een PV-installatie inclusief het aantal zonnepanelen herkend en vastgelegd.

Afhankelijk van de grootte van het grondgebied wordt de visuele inspectie door één of door meerdere operators uitgevoerd. Om dit werkproces zo optimaal mogelijk te ondersteunen wordt een online GeoApps kaartomgeving gebruikt met hierin de actuele luchtfoto's en een interactieve invoerfunctie. In deze kaartomgeving is het grondgebied verdeeld in gridcellen van 500 meter bij 500 meter. Elke operator kan zodoende binnen een gekozen gridcel de herkende zonnepaneel installaties detecteren en vastleggen, zie figuur 2.

Figuur 2 Grondgebied is onderverdeeld in gridcellen

Bij de detectie van een PV-installatie wordt het aantal zonnepanelen geteld. Elke installatie wordt als punt ingetekend binnen het BAG gebouwcontour. Indien de installatie meer dan 50 zonnepanelen bevat wordt hiervan een vlak ingetekend die de begrenzing van de PV-installatie weergeeft. Dit maakt het mogelijk eventuele toekomstige uitbreidingen van bestaande PV-installaties snel te herkennen. Zie figuur 3 voor een voorbeeld van de ingevoerde punt- en vlaklocaties.

Figuur 3 Detectie zonnepanelen obv luchtfoto

3.2 Controles

Nadat de operators alle gridcellen hebben gedetecteerd worden nog diverse controles uitgevoerd. Dit wordt uitgevoerd door een GIS-specialist of operator. De controle bestaat uit diverse fasen:

- **Handmatige controle o.b.v. 5% selectie.**
  De eerste controle bestaat uit een willekeurige selectie van 5% (steekproef) van de aanwezige gridcellen. Deze gridcellen worden gemarkeerd en nogmaals doorlopen door een operator en/of GIS-specialist. Hiermee worden eventuele missers en/of fouten bepaald en hersteld. Op deze wijze wordt bepaald of aan de gemiddelde betrouwbaarheid wordt voldaan.
- **Detectie toevoegen aan gebouwen**
  De detectiebestanden worden geaggregeerd naar gebouwniveau. Op basis van gebouwen wordt nog een extra controle uitgevoerd en worden eventueel gedetecteerde zonnepanelen buiten de gebouwcontouren hersteld of gekenmerkt. Dit kunnen bijvoorbeeld bijgebouwen of actuele gebouwen zijn die niet in de BAG zijn opgenomen. Deze worden, net als zonneparken, buiten beschouwing gelaten.
- **Vergelijking met referentiebestand**
  Indien mogelijk wordt nog een vergelijking gemaakt met een detectie van een eerder jaargang. Hierbij kunnen eenvoudig verdwenen of gewijzigde installaties worden gedetecteerd.

Wij garanderen een gemiddelde betrouwbaarheid van minimaal 95%. In de praktijk ligt dit vaak nog iets hoger (ca. 98%), dit is echter afhankelijk van de kwaliteit van de aangeleverde luchtfoto.

4 Analyse zonnepotentie

4.1 Specificatie

Voor het potentieel aan zonnepotentie in de gemeente Roerdalen is een analyse uitgevoerd met de volgende uitgangspunten:

- Voor de **potentie** zijn alleen gebouwen in de categorie 4 t/m 5 opgenomen. Dat betreft de panden met een geschikte en zeer geschikte potentie.
- Gebouwen waarvan geen potentie is berekend, maar waarbij wel **gerealiseerde** zonnepanelen zijn gedetecteerd zijn ook opgenomen in de analyse.

4.2 Dak met 'Zonnepanelen'

Totaal aantal geschikte panden:	12.960
Totaal potentiële zonnepanelen:	393.092
Totaal gerealiseerde zonnepanelen 2020:	40.274

4.3 BAG gebruiksfunctie

Functie	Aantal gebouwen	Potentie PV	PV 2020	Benut (%)
Bijeenkomst	56	8.466	446	5
Gezondheidszorg	23	2.804	408	15
Industrie	201	69.108	1.830	3
Kantoor	36	4.064	339	8
Logies	140	3.563	29	1
Onbekend	3.700	93.340	9.406	10
Onderwijs	19	6.690	70	1
Overig gebruik	152	4.701	646	14
Sport	6	861	0	0
Winkel	68	9.179	281	3
Wonen	8.559	190.316	26.819	14
Totaal	**12.960**	**393.092**	**40.274**	**10**

Voor de classificatie van gebouwtypen is gebruik gemaakt van categorieën uit de BAG[1]:

- **Bijeenkomstfunctie**: Gebruiksfunctie voor het samenkomen van personen voor kunst, cultuur, godsdienst, communicatie, kinderopvang, het verstrekken van consumpties voor het gebruik ter plaatse of het aanschouwen van sport
- **Gezondheidszorgfunctie**: Gebruiksfunctie voor medisch onderzoek, verpleging, verzorging of behandeling
- **Industriefunctie**: Gebruiksfunctie voor het bedrijfsmatig bewerken of opslaan van materialen en goederen, of voor agrarische doeleinden
- **Kantoorfunctie**: Gebruiksfunctie voor administratie

[1] Bron: Praktijkhandleiding BAG: Welk gebruiksdoel moet worden geregistreerd? (imbag.github.io)

- **Logiesfunctie**: Gebruiksfunctie voor het bieden van recreatief verblijf of tijdelijk onderdak aan personen
- **Onderwijsfunctie**: Gebruiksfunctie voor het geven van onderwijs
- **Sportfunctie**: Gebruiksfunctie voor het beoefenen van sport
- **Winkelfunctie**: Gebruiksfunctie voor het verhandelen van materialen, goederen of diensten
- **Woonfunctie**: Gebruiksfunctie voor het wonen
- **Overige gebruiksfunctie**: Niet in dit lid benoemde gebruiksfunctie voor activiteiten waarbij het verblijven van personen een ondergeschikte rol speelt
- **Onbekend**: Alle gebouwen welke niet beschikken over een verblijfsobject: In de praktijk zijn dit agrarisch schuren, bijgebouwen, garages.

Toelichting

Wanneer sprake is van verschillende functies per gebouw wordt vooraf het dominante gebruiksdoel bepaald o.b.v. de grootste oppervlakte / meeste aantal verblijfsobjecten.

4.4 CBS-Buurten

Buurt	Aantal gebouwen	Potentie PV	PV 2020	Benut (%)
Bedrijventerrein Stationsweg	40	26.318	21	0
Borg	102	3.740	640	17
Buitengebied Herkenbosch	238	18.024	5.225	29
Buitengebied Melick	38	4.343	1.380	32
Buitengebied Montfort	237	27.005	530	2
Buitengebied Posterholt	353	20.823	429	2
Buitengebied Sint Odiliënberg	314	24.211	2.022	8
Buitengebied Vlodrop	148	18.603	902	5
Etsberg	65	2.673	213	8
Herkenbosch	2.219	42.074	5.737	14
Holst	31	2.462	146	6
Lerop	44	2.244	254	11
Melick	1.965	41.143	4.991	12
MERU	34	2.133	0	0
Montfort	1.790	42.854	4.845	11
Paarlo	23	734	55	7
Posterholt	2.254	47.688	5.078	11
Reewoude	89	1.220	198	16
Reutje	108	2.275	335	15
Rothenbach	43	1.216	82	7
Sint Odiliënberg	1.583	31.215	4.763	15
Varst	63	2.089	93	4
Vlodrop	1.175	27.937	2.335	8
Vlodrop Station	4	68	0	0
Totaal	**12.960**	**393.092**	**40.274**	**10**

B4 NOTITIE PARTICIPATIE BIJ PLANONTWIKKELING

Participatie bij planontwikkeling

Inleiding

Zowel het gemeentelijke beleid als de provinciale Omgevingsverordening Limburg 2014 schrijven voor dat er participatie plaats moet vinden bij de planontwikkeling.

In het beleidskader 'Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' is een matrix opgenomen met een aantal strenge voorwaarden waar de onderbouwing van het zonnepark aan moet voldoen. Uit de strenge voorwaarde 5 'Privaatrechtelijke borging' onderdeel 'Participatie bij planontwikkeling' volgt dat onderbouwd moet worden dat het plan in samenspraak met de directe omgeving, diverse belangenorganisaties en na ambtelijk overleg ontwikkeld is.

Uit artikel 2.17.2 lid 7 'Instructieregels zonneparken' van de provinciale Omgevingsverordening Limburg 2014 volgt verder dat:

> *'Bij het vaststellen van een ruimtelijk plan dat voorziet in een bestemming die een zonnepark toestaat houdt het gemeentebestuur rekening met het betrekken van de omgeving bij de toekenning van de bestemming, het zorgdragen voor maatschappelijk draagvlak voor de toekenning van de bestemming en het maximaal gebruik van de mogelijkheden voor (financiële) participatie bij de exploitatie van het zonnepark.'*

Deze notitie voorziet in een onderbouwing voor de gestelde gemeentelijke en provinciale participatie voorwaarde. Wat betreft de verantwoording van de provinciale participatievoorwaarde: *'het maximaal gebruik van de mogelijkheden voor (financiële) participatie bij de exploitatie van het zonnepark',* wordt verwezen naar de notitie '(Financiële) participatie Zonnestation Montfort'.

De voorliggende notitie omschrijft:

A. het doel van de participatie;
B. de uitgangspunten van de participatie:
    1. stakeholderanalyse;
    2. de rollen van de stakeholders;
    3. de communicatiemiddelen;
C. het omgevingsproces rondom Zonnestation Montfort;
D. verslaglegging/logboek.

A. Het doel van de participatie

De participatie bij de planontwikkeling is bedoeld om een zorgvuldig omgevingsproces te doorlopen en om maatschappelijk draagvlak te creëren voor het zonnepark.

In het kader van een zorgvuldig omgevingsproces moeten de stakeholders goed geïnformeerd worden over het doel van de participatie. Ook moeten ze, zoals uit strenge voorwaarde 5 van het beleidskader 'Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' volgt, in de gelegenheid worden gesteld om mee te kunnen denken bij de planvorming.

B. Uitgangspunten van de participatie

Om een zorgvuldig proces te kunnen doorlopen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Er dient een analyse van de stakeholders gemaakt te worden. Welke stakeholders zijn er en waarom?

2. Bepalen wat de rol van de stakeholders is. Helder moet zijn op welke onderdelen de stakeholders invloed mogen uitoefenen op de plannen. Bij elke communicatiemoment met de stakeholders moet dit helder gemaakt worden.
3. Stakeholders kunnen invloed uitoefenen op de plannen. Wensen van stakeholders worden altijd afgewogen. Van deze belangenafweging wordt een verslag gemaakt. Wanneer wensen niet verwerkt worden in het plan dan wordt in een verslag onderbouwd waarom iets niet verwerkt is.

Elk uitgangspunt wordt hier beneden nader toegelicht.

1. Stakeholdersanalyse

Een stakeholderanalyse is een integraal onderdeel van elk communicatieplan. Er zijn verschillende doelgroepen op verschillende wijze betrokken bij de planvorming van het initiatief. Een stakeholdersanalyse maakt duidelijk welke doelgroepen er zijn en wat de belangen zijn. In de benadering van die doelgroepen dient ook rekening te worden gehouden met de rol die de doelgroep heeft. Moet de doelgroep bijvoorbeeld alleen geïnformeerd worden of heeft deze een kader stellende rol?

2. Rollen van de stakeholders

Bij de rollen van de stakeholders bij het 'Zonnestation Montfort' wordt op hoofdlijnen een onderscheid gemaakt tussen:

a. de direct omwonenden;
b. de omwonenden in de verdere omgeving;
c. organisaties en belangengroepen.

----> *Direct omwonenden*

Deze stakeholders wordt op onderdelen de mogelijkheid geboden om invloed uit te oefenen op de planontwikkeling. Zo worden direct omwonenden in de gelegenheid gesteld om mee te praten over de thema's zoals:

- de landschappelijke inpassing van het zonnepark/versterken landschapsstructuren;
- meervoudig ruimtegebruik;
- (financiële) participatie;
- maatschappelijke meerwaarde;
- inzet van gelden uit Omgevingsfonds.

----> *Organisaties en belangengroepen*

Er zijn organisaties die eisen kunnen stellen aan de planvorming. Aan deze (wettelijke) eisen moet worden voldaan. Te denken valt aan de provincie Limburg, Waterschap Limburg en TenneT. Ook is er sprake van lokale belangengroepen in het gebied zoals het IVN Limburg en Heemkundevereniging Roerstreek

----> *Omwonenden in de verdere omgeving*

Deze groep wordt met name geïnformeerd rondom het zonnepark.

3. Communicatiemiddelen

Voor de omgevingsdialoog worden de volgende communicatiemiddelen ingezet:

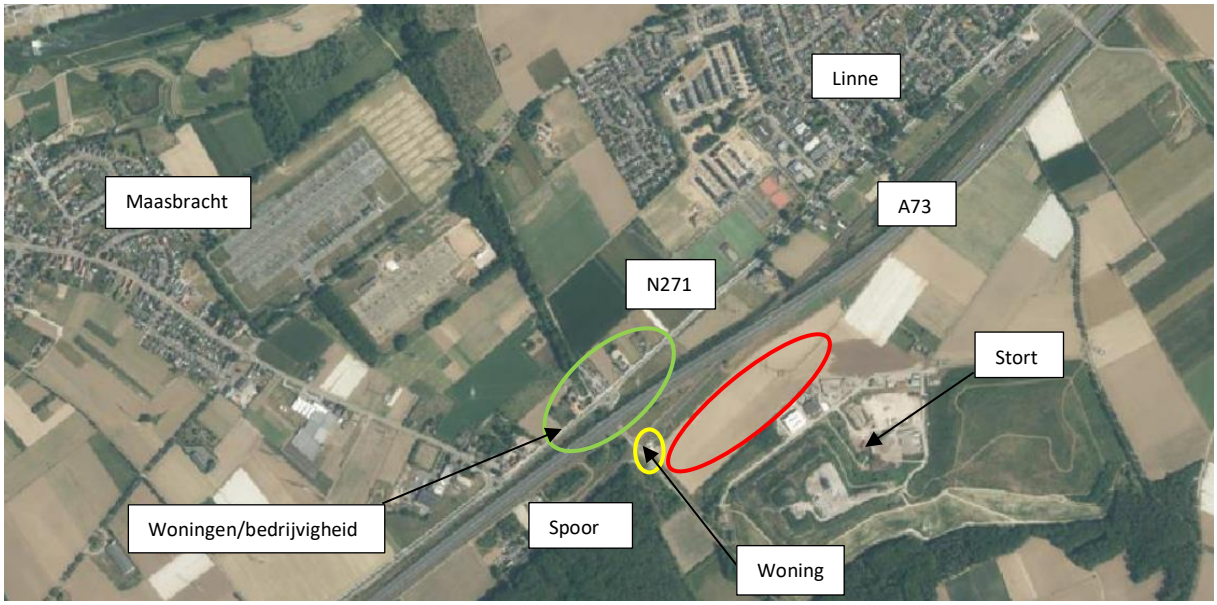
- keukentafelgesprekken;
- de website van de gemeente;

- e-mail;
- informatieavonden;
- plaatselijke krant;
- verslagen;
- ontwerpsessies.

C. Omgevingsproces rondom 'Zonnestation Montfort'

Gebiedsomschrijving

De Zonnestation Roerdalen BV is voornemens om op landbouwgrond aan de Stationsstraat in Montfort een zonnepark te realiseren van 10 ha groot. Deze oppervlakte bestaat uit circa 7 ha zonnepanelen en circa 3 ha landschappelijke inpassing. Het zonnepark grenst aan de zuidwestzijde aan de stort van Montfort, aan de noordoostzijde aan het spoor, de A73 en de woning Stationsstraat 1. Aan de zuidzijde grenst het park aan de Rozendaalseheide en aan de noordzijde aan landbouwgronden. De kern Linne ligt op een afstand van +/- 300 m van het zonnepark en de kern Maasbracht op een afstand van +/- 1100 m. Langs de N271 ligt op een afstand van +/- 200 m van het zonnepark een gemengd gebied van bedrijvigheid en woningen. Zowel vanuit de twee kernen als vanaf de Rijksweg bestaat er geen zicht op het zonnepark. Dit zicht wordt belemmerd door het talud van de A73.

Ligging zonnepark (rode cirkel) ten opzichte van de bebouwde omgeving.

Bepalen doelgroepen

Uit onze stakeholderanalyse zijn de volgende doelgroepen naar voren gekomen:

1. Omliggende grondeigenaren:

   - Attero;

- Rijkswaterstaat.

2. Direct omwonenden:
   - Stationsstraat 1 Montfort.
3. (Lokale) belanghebbende organisaties:
   - Limburgse milieufederatie;
   - IVN Limburg;
   - Heemkundevereniging Roerstreek.
4. Overige belanghebbenden:
   - Provincie Limburg;
   - Waterschap Limburg;
   - TenneT;
   - Veiligheidsregio;
   - Leidingbeheerders.
5. Omwonenden in de verdere omgeving:
   - inwoners Maasbracht;
   - inwoners Linne;
   - inwoners Montfort.
6. Overige geïnteresseerden.

Overzicht contactmomenten

Zie bijlage.

CONTACTMOMENTEN

Omschrijving	Stakeholder	Contact	Datum	Wijze van communicatie
1. Omliggende grondeigenaren				
	Attero	Afspraken gemaakt over delen kabelcapaciteit. Afstemming parktonwerpen. Zie verder de verslagen periode juni 2022 -maart 2023.	Regulier overleg tussen juni 2022 - maart 2023	Overleg (fysiek/MS-Teams)
	Rijkswaterstaat	Overleg plaatsing zonnepanelen binnen 50 m - 100 m zone (zonnepark en Stationsstraat 1)	25 april 2023 - 4 mei 2023	E-mail
		Wettelijk vooroverleg via www.ruimtelijkinzichtlimburg.nl. Plan is voor akkoord.	12-9-2023	E-mail
	Prorail	Wettelijk vooroverleg. Uit een risicoanalyse moet blijken dat een zonnestation c.a. geen negatief effect heeft op de hoofdspoorweginfrastructuur. Verder moet rekening worden gehouden met het beperkingengebied en de zichtlijnen.	9-10-2023	E-mail
2. Direct omwonenden				
	Stationsstraat 1	Brief met verzoek om contact op te nemen.	5-7-2022	Brief
		Bewoner heeft voorstellen gedaan wat betreft het landschappelijk inpassingsplan. Verder verzocht om extra prullenbakken. Tevens gevraagd naar de mogelijkheden om agrarisch gedeelte van zijn perceel om te zetten naar wonen. Zie verder verslag.	27-7-2022	Keukentafelgesprek
		E-mail met technisch ontwerp en afstanden tussen zonnepark en woning DO1.	18-4-2023	E-mail
		Overeenkomst getekend i.v.m. kleinere afstand dan 100 m vanaf zonnepark.	10-10-2023	Fysiek
3. (Lokale) belanghebbende organisaties				
	Coöperatie Duurzaam Roerdalen	Overleg dat gemeente de regie neemt en het park als geheel gaat ontwikkelen.	28-6-2023	Overleg (fysiek/MS-Teams)
	Limburgse Natuur en Milieufederatie	Uitleg gegeven over project. Heeft doorverwezen naar het IVN Limburg.	28-3-2023	E-mail
	IVN Limburg	Verzoek om te overleggen over versterken plantensoorten/habitats en speciale aandacht diersoorten. Geen reactie op gekregen.	4-4-2023	E-mail
		Verzoek om input voor het landschapsplan. Geen reactie ontvangen.	4-7-2023	E-mail
	Stichting Limburgs Landschap	Verzoek om input voor het landschapsplan. SLL verzoekt om een dassenraster te plaatsen.	21 september 2023 - 15 november 2023	E-mail
	Heemkundevereniging Roerstreek	Geïnformeerd bij Heemkundevereniging of er interesse is om mee te helpen bij de informatieborden. Geen reactie op gekregen.	25-4-2023	E-mail
4. Overige belanghebbenden				
	Provincie Limburg	Grondruil met provincie Limburg	10-11-2022	Brief
	Waterschap Limburg	Advies waterparagraaf	13-2-2023	E-mail
		Wettelijk vooroverleg via www.ruimtelijkinzichtlimburg.nl . Plan is voor akkoord.	19-9-2023	E-mail
	TenneT	KLIC-oriëntatie verzoek	4-7-2022	E-mail
		Wettelijk vooroverleg. Plan akkoord. Wel veiligheidsvoorwaarden gesteld.	25-9-2023	E-mail
	Veiligheidsregio	Overleg over de waterputten/uitgangspunten Veiligheidsplan/verantwoordelijke bluswatervoorziening.	14 februari 2023 - 6 maart 2023	E-mail
	Leidingbeheerders	KLIC-oriëntatie verzoek	4-7-2022	E-mail
		Contact met Enexis over status gasleiding binnen plangebied.	31-5-2023	E-mail
		Wettelijk vooroverleg Inovyn, Enexis en Waterleidingsmaatschappij. Geen reactie ontvangen.	9-10-2023	E-mail
5. Omwonenden verdere omgeving				
	Inwoners Maasbracht/Linne en Montfort	Informatieavond	6-7-2022	Bijeenkomst met presentatie
6. Overige geïnteresseerden				
	OG1	Verzoek om in de plannen rekening te houden met de das.	9-11-2022	E-mail
		Nogmaals verzoek om in de plannen rekening te houden met de das. Faunatunnel aanleggen om verkeersslachtoffers te beperken.	7-4-2022	E-mail
		Verzoek om input voor het landschapsplan. Geen reactie ontvangen.	4-7-2023	E-mail

B5 NOTITIE FINANCIËLE PARTICIPATIE ZONNESTATION MONTFORT

(FINANCIËLE) PARTICIPATIE ZONNESTATION MONTFORT

Inleiding

Zowel uit het gemeentelijke beleid als de provinciale Omgevingsverordening Limburg 2014 volgt dat onderbouwd moet worden op welke wijze rekening is gehouden met de (financiële) participatie bij een zonnepark.

In het beleidskader 'Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' is een matrix opgenomen met een aantal strenge voorwaarden waar de onderbouwing van het zonnepark aan moet voldoen. Uit de strenge voorwaarden 4 'Aantoonbaar toegevoegde waarde' onderdelen 'Coöperatieve realisatie' en 'Compensatiemaatregelen', en 5 'Privaatrechtelijke borging' onderdeel 'Coöperatieve realisatie' volgt dat de gemeente streeft naar 50% coöperatief zoals verwoord in de Regionale Energie Strategie (RES) Noord- en Midden Limburg 1.0 zoals vastgesteld door de raad van Roerdalen op 3 juni 2021.

Uit artikel 2.17.2 lid 7 'Instructieregels zonneparken' van de provinciale Omgevingsverordening Limburg 2014 volgt verder dat:

> *'Bij het vaststellen van een ruimtelijk plan dat voorziet in een bestemming die een zonnepark toestaat houdt het gemeentebestuur rekening met het betrekken van de omgeving bij de toekenning van de bestemming, het zorgdragen voor maatschappelijk draagvlak voor de toekenning van de bestemming en* ***het maximaal gebruik van de mogelijkheden voor (financiële) participatie bij de exploitatie van het zonnepark****.'*

Deze notitie voorziet in een onderbouwing voor de gestelde gemeentelijke en provinciale (financiële) participatie voorwaarde. Wat betreft de verantwoording van de provinciale participatievoorwaarde: *'toekenning van de bestemming' en 'maatschappelijk draagvlak',* wordt verwezen naar de notitie 'Participatie bij planontwikkeling'.

De voorliggende notitie omschrijft:

A. het begrip '50% coöperatief';
B. de participatieschillen;
C. het doel van '50% coöperatief';
D. de invulling van de (financiële) participatie bij Zonnestation Montfort.

A. Het begrip '50% coöperatief'

In de vergadering van 3 april 2023 heeft het college van burgemeester en wethouders het begrip '50% coöperatief' nader geconcretiseerd. Aanleiding was het feit dat het gemeentelijke beleidskader, in samenhang gelezen met de RES 1.0, interpretatieruimte laat over wat exact onder '50% coöperatief' wordt verstaan.

Onder het begrip 'coöperatief' vallen de deeltermen eigendom, zeggenschap, omgeving en participatie. Hieronder wordt verstaan:

- *Eigendom:* aandelen op naam of aan toonder van de rechtspersoon die het opwekproject ontwikkelt en/of exploiteert.
- *Zeggenschap:*
  - stemrecht (eventueel via aandelen of een onderlinge overeenkomst) van de rechtspersoon die het opwekproject ontwikkelt en/of exploiteert;

- zeggenschap over de ontwikkeling en uitvoering van het opwekproject;
- zeggenschap over de voorwaarden waaronder eigendom kan worden verkregen;
- zeggenschap over de verdeling van kosten en baten;

Zeggenschap dient geborgd te zijn vanaf de meest prille fase tot en met het einde van de exploitatiefase.

- *Omgeving:* inwoners van de gemeente Roerdalen, bedrijven en energiecoöperaties die zijn gevestigd in de gemeente Roerdalen en derden die belangen behartigen binnen de gemeente Roerdalen.
- *Participatie:* de omgeving wordt via een participatieproces meegenomen om mee te denken en invloed te hebben op de inbedding van een park in de omgeving, waarbij met name ruimtelijke en landschappelijke elementen sterk van invloed zijn.

Er is verder niet vanzelfsprekend sprake van een gelijke verdeling en koppeling tussen het percentage zeggenschap en eigenaarschap.

Binnen deze definitie wordt voldaan aan het begrip '50% coöperatief' indien inwoners van de gemeente bijvoorbeeld voorafgaand aan de ontwikkeling minimaal 50% zeggenschap hebben en van hieruit afspraken gemaakt hebben tot het invullen van eigendom en participatie, en een omgevingsproces gevolgd hebben over het ruimtelijke aspect.

B. <u>Participatieschillen</u>

De participatie binnen de definitie '50% coöperatief bestaat uit twee schillen. In eerste instantie worden inwoners, coöperaties en bedrijven binnen de gemeente Roerdalen in de gelegenheid gesteld om te voldoen aan de voorwaarde van '50% coöperatief' (= schil 1). Indien er te weinig belangstelling bestaat om te voldoen aan deze voorwaarde wordt de gemeente in de gelegenheid gesteld het lokaal eigendom en zeggenschap voor zijn rekening te nemen (= schil 2). Daarmee komt de uitwerking van '50% coöperatief' bij de gemeente terecht, die hier verder invulling aan geeft. Mocht ook schil 2 niet haalbaar blijken dan moet initiatiefnemer met de gemeente gaan overleggen hoe verder vorm gegeven wordt aan de financiële participatie.

C. <u>Doel '50% coöperatief'</u>

Ongeacht voor welke vorm van eigendom en zeggenschap wordt gekozen het doel is dat de inwoners van de gemeente maximaal meeprofiteren:

- In de coöperatieve vorm zal dit vooral bestaan uit deelname van leden van een (energie)coöperatie die hiervoor middelen beschikbaar stellen en/of coöperatieleden die zitting nemen in het projectbestuur.
- Indien de gemeente (een deel van) de zeggenschap op zich neemt, dan stelt de gemeente de middelen beschikbaar en/of neemt zitting in het projectbestuur (zeggenschap). De gemeente profiteert hier direct van. Indirect kunnen alle inwoners van de gemeente meeprofiteren via de gemeentebegroting.

Daarmee bieden zowel de coöperatieve vorm als de gemeentelijke vorm invulling aan het zorgen voor lokaal eigendom en zeggenschap.

D. <u>Invulling (financiële) participatie Zonnestation Montfort</u>

Voorgeschiedenis

Het plan voor een zonneveld nabij de stort in Montfort is ontstaan vanuit een initiatief van Coöperatie Duurzaam Roerdalen (CDR) samen met Attero. Ze hadden samen de ambitie om op de berg van de stort en een klein stuk onder aan de berg een zonneveld te realiseren. Na wat veranderingen van plannen is de opzet gesplitst waarbij Attero het deel óp de berg ging realiseren en CDR het stuk onder aan de berg. Voor het deel op de berg, Zonnepark Deponie Zuid BV, is op 1

oktober 2020 een omgevingsvergunning verleend. Voor ondersteuning bij de ontwikkeling van het gedeelte onder aan de berg (+/- 3 ha) heeft CDR hulp gezocht bij de gemeente Roerdalen. Uiteindelijk heeft de gemeente de leiding van de ontwikkeling overgenomen, omdat de ontwikkeling voor de coöperatie te gecompliceerd was. De gemeente heeft vervolgens nog 2 percelen van de provincie toegevoegd om tot het huidige perceel van 10 ha te komen. Van deze oppervlakte wordt 7 ha vol gelegd met zonnepanelen. De overige 3 ha worden ingezet voor de landschappelijke inpassing.

Uitwerking participatieschillen

- ➔ *Participatieschil 1: Coöperatie Duurzaam Roerdalen*

Zoals hiervoor omschreven heeft de CDR in eerste instantie op eigen kracht geprobeerd om een zonnepark te realiseren. Toen dit niet lukte is gepoogd om in samenwerking met de gemeente het zonnepark te realiseren. Uiteindelijk is besloten dat de gemeente het project alleen zou gaan ontwikkelen. Dit had meerdere oorzaken. Allereerst vroeg het samen ontwikkelen van het zonnepark meer tijd van de bestuursleden van de coöperatie dan ze beschikbaar hadden. Daarnaast vroeg de ontwikkeling om veel expertise. De CDR heeft kundige bestuursleden, maar ondanks dat heeft ze niet alle expertise in huis die noodzakelijk is voor de ontwikkeling van een zonnepark. Expertise moet ingehuurd worden. De gemeente heeft meer expertise in huis en kan financieel gemakkelijker expertise inhuren als dit nodig is. Daarnaast betekende het samen ontwikkelen van dit park ook dat er eigendom ontstaat bij CDR en dit ook een liquide risico met zich mee brengt. Dit is niet wenselijk. Ten slotte was het voor de CDR ondoenlijk om te voldoen aan het doel van '50% coöperatief', zoals onder het gelijkluidende kopje omschreven. Hiervoor zouden ze nu al de garantie moeten geven dat ze het benodigde bedrag zouden kunnen ophalen. Dit bleek een te groot risico en een te grote opgave.

Om de coöperatie toch de mogelijkheid te geven in dit plan te participeren en zo ook financieel te kunnen meeprofiteren, heeft de gemeente aangeboden obligaties uit te geven die de coöperatie, al dan niet met geld van hun leden, kan kopen. Voor de coöperatie heeft dit een aantal voordelen. Allereerst is het liquide risico voor de coöperatie nul. Dit betekent dat ook wanneer het zonnepark verlies draait er geen vermogen bijgepast hoeft te worden door de coöperatie en/of haar leden. Ten tweede is het investeringsrisico nihil. Voor de exploitatie wordt een BV opgericht waar de gemeente 100% aandeelhouder van is. De gemeente staat garant voor de BV. Ten slotte geldt als laatste voordeel dat de coöperatie geen kosten voor de ontwikkeling van het zonnepark heeft. Ze kan echter wel economisch meeprofiteren van dit zonneveld. De coöperatie/leden ontvangen immers rente over de obligaties.

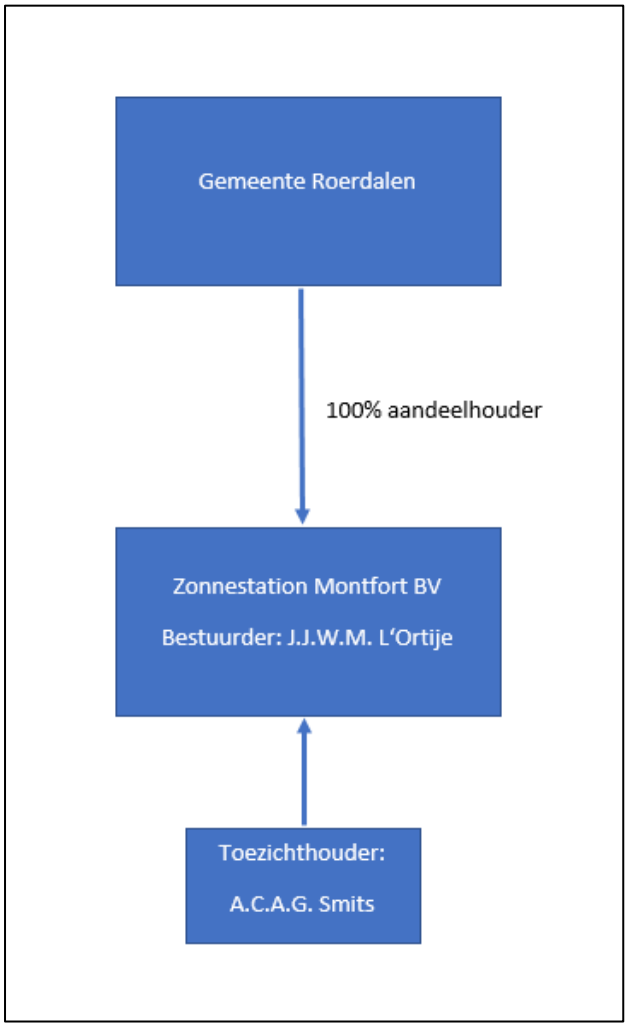
- ➔ *Participatieschil 2: Zonnestation Montfort B.V.*

Zoals hiervoor omschreven was het niet haalbaar om '50% coöperatief' in te vullen via de CDR. CDR heeft op 17 juli 2023 verklaart afstand te doen van hun claim tot eigendom tot na de realisatie van het Zonnestation Montfort. In overleg met de CDR wordt daarom door de gemeente invulling gegeven aan de voorwaarde '50% coöperatief'.

Op hoofdlijnen wordt op de volgende wijze door de gemeente invulling gegeven aan de voorwaarde '50% coöperatief'.

Zonnestation Montfort B.V.

Ten behoeve van de exploitatie van het zonnepark wordt de Zonnestation Montfort B.V. opgericht. De gemeente is 100% aandeelhouder van de B.V. . De B.V. heeft één bestuurder (de gemeentesecretaris). Deze bestuurder mag namens de B.V. afspraken en verplichtingen aangaan. Daarnaast is hij belast met de dagelijkse leiding. Eén van de wethouders is aangewezen als toezichthouder. De toezichthouder houdt toezicht op het beleid en de uitvoering hiervan namens de aandeelhouders. In de onderstaande organogram is de structuur van de B.V. weergegeven.

Financiering zonnepark
Wat de financiering van het zonnepark betreft wordt een gedeelte van het benodigde geld via obligaties door de Coöperatie Duurzaam Roerdalen beschikbaar gesteld. Voor het resterende bedrag leent de B.V. 20% van de gemeente. De gemeente sluit hier een lening voor af. Het resterende gedeelte trekt de B.V. zelf op de markt aan.

Opbrengsten lokale gemeenschap
De B.V. heeft een jaarlijks inkomen door de verkoop van stroom aan het net. Met dit geld worden de pacht, de rente en aflossing van de lening en de belastingen aan de gemeente betaald. De rente van de lening vormt deels een jaarlijkse inkomstenbron voor de gemeente. Er zit namelijk een verschil zit tussen de rentevoet die de gemeente aan de Bank Nederlandse Gemeente (BNG) betaalt en de marktconforme rente die de gemeente aan de B.V. moet rekenen. De marktconforme rente is hoger dan de rente van de BNG. Daarnaast ontvangen de obligatiehouders een jaarlijkse rentebetaling. Ten slotte kan een winstuitkering betaald worden aan de aandeelhouder. In dit geval is dit voor 100% de gemeente.

Tijdens de jaarlijkse begrotingsbehandeling bepaalt de raad aan welke gemeentelijke taken de gelden besteed gaan worden. Doordat de gemeente een inkomstenbron heeft van het zonnepark hoeven bijvoorbeeld de belastingen niet verhoogd te worden om deze gemeentelijke taken te kunnen bekostigen. Daarmee plukken alle inwoners van de gemeente Roerdalen de vruchten van het

zonnepark. Zo wordt wat betreft lokaal eigendom en de verdeling lusten en lasten voldaan aan het staande beleid. Tevens wordt hiermee voldaan aan de invulling van de voorwaarde ‘50% coöperatief’.

Omgevingsfonds
Niet alle omwonenden kunnen of willen investeren in het zonnepark. Om hen toch mee te laten profiteren van het zonnepark stort Zonnestation Montfort B.V. gedurende de looptijd van het zonnepark een jaarlijkse bijdrage in een omgevingsfonds van de gemeente Roerdalen. De financiële bijdrage bedraagt jaarlijks € 500,-- per gerealiseerd MegaWattpiek vermogen. Naar verwachting komt dit jaarlijks neer op een bedrag van ongeveer € 4.000,--. Deze gelden zijn bedoeld voor ruimtelijke ontwikkelingen ten behoeve van de lokale gemeenschap. Met de lokale gemeenschap wordt bedoeld de in de gemeente Roerdalen woonachtige natuurlijke personen en de in de gemeente Roerdalen gevestigde rechtspersonen. Het Omgevingsfonds is nader uitgewerkt in de ‘Omgevingsvisie Roerdalen 2050’.

B6 NOTITIE AMOVERINGSPLAN ZONNESTATION MONTFORT

Amoveringsplan Zonnestation Montfort

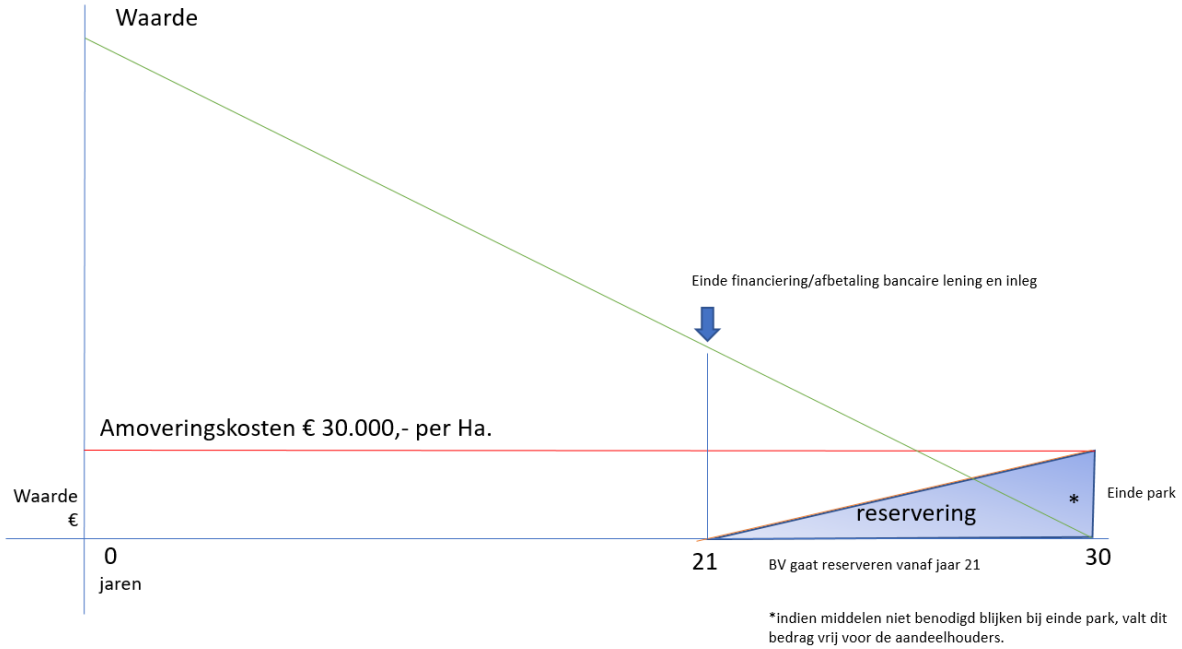
A. Inleiding

In het beleidskader 'Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' is een matrix opgenomen met een aantal strenge voorwaarden waar de onderbouwing van het zonnepark aan moet voldoen. Deze notitie voorziet in een onderbouwing voor de strenge voorwaarde 5 'Privaatrechtelijke borging' onderdeel 'Ontmanteling na beëindiging'. De invulling van de voorwaarde wordt hier beneden nader toegelicht.

B. Juridische borging amovering

De amovering van het Zonnestation Montfort wordt zowel privaatrechtelijk (anterieure overeenkomst) als bestuursrechtelijk (voorschrift omgevingsvergunning) geborgd. In de anterieure overeenkomst wordt een bepaling opgenomen dat het zonnepark verwijderd moet worden na beëindiging van de exploitatie. Ook wordt in de overeenkomst geborgd dat de financiële middelen beschikbaar zijn om het zonnepark te kunnen verwijderen. Daarnaast bevat de omgevingsvergunning, overeenkomstig artikel 2.17.2 van de Omgevingsverordening Limburg 2014, een voorschrift dat het zonnepark na beëindiging van de exploitatie verwijderd moet worden.

C. Reservering gelden amovering

Om aan het einde van de looptijd het zonnepark te kunnen amoveren dient er in de businesscase een reservering gemaakt te worden. Dit om aan het einde van de looptijd het risico af te dekken van de mogelijke kosten die daarvoor gemaakt moeten worden. De precieze amoveringskosten over 30 jaar zijn nu lastig in te schatten, maar op dit moment is een bedrag van € 30.000 per hectare gangbaar. De financieringsperiode is 20 jaar. In die periode is de liquide positie niet ruim aangezien in deze periode nog rente en aflossing betaald dient te worden, dus is reserveren voor amovering dan niet wenselijk of logisch. Na 20 jaar is er nog 10 jaar verdienpotentieel door verkoop van stroom en dus dat zorgt voor voldoende restwaarde en/of potentieel om daarvan de amovering te kunnen financieren. Vanaf jaar 21 dient er jaarlijks in gelijke stappen gereserveerd te worden tot het eindbedrag in jaar 30. Dit dient op een, door de gemeente akkoord bevonden wijze, gereserveerd te worden en hier dient jaarlijks bewijs van overlegd te worden.

Dit zal zijn voor Zonnestation Montfort:

- 10 ha bruto oppervlakte (= complete zonnepark inclusief de totale landschaps- en natuurontwikkeling)
- 10 x €30.000,-- = €300.000,-- in jaar 30.
- Lineair reserveren in de jaren 21 t/m 30 geeft 10 boekjaren.
- Reservering = €30.000,-- per jaar.

B7 ONDERBOUWING BEOORDELINGSMATRIX

Toetsing aan 5 strenge voorwaarden/'Beoordelingsmatrix Zon op Land'

De vraag is: hoe zorgen we ervoor dat door de ontwikkeling van nieuwe zonnevelden het landschappelijk karakter van Roerdalen behouden blijft en beschermd wordt of zelfs waar mogelijk versterkt wordt?

Het antwoord op deze vraag wordt in het Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030 gegeven: door de toepassing van strenge voorwaarden waaronder de ontwikkeling van zonnevelden mogelijk wordt gemaakt.

Strenge voorwaarde 1: het te ontwikkelen zonneveld moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonneveld deel van gaat uitmaken.

Toelichting: We vinden zowel een zeer kleinschalig zonneveld in een grootschalig gebied, als een grootschalig zonneveld dat is ingeklemd tussen een mozaïek van landschapselementen onwenselijk.

Toetsing plan

Het besluitgebied ligt ingesloten tussen de Stationsstraat aan de westzijde, de Maasbrachterweg en de Milieustraat Montfort aan de zuidzijde, de rijksweg A73 en de spoorlijn Roermond-Sittard aan de noordzijde en agrarische percelen aan de oostzijde. Met de realisatie van de zonneweide wordt feitelijk aangesloten bij de zonneweide van Attero op een deel van de locatie van de stortplaats Montfort. Daarnaast is in de huidige situatie geen sprake van een gebied met specifieke cultuurhistorische of landschappelijke waarden. Er is feitelijk sprake van een akker (monocultuur).

De zonneweide wordt op zorgvuldige wijze landschappelijk ingepast. Rondom het terrein, op het terrein zelf, maar met name ook aan de zijde van de Stationsstraat, binnen het gebied dat door de provincie Limburg is aangeduid als 'Groenblauwe mantel', is sprake van een forse kwaliteitsimpuls voor het landschap, door de betreffende zone in te richten als natuur terwijl in de huidige situatie slechts sprake is van een akker zonder bijzondere landschappelijke waarden. De zonneweide wordt door de zorgvuldige landschappelijke inpassing feitelijk voor het overgrote deel aan het zicht vanuit het openbaar gebied vanaf de Stationsstraat onttrokken, waarmee deze in het landschap opgaat.

Bij de uitwerking van de landschappelijke inpassing is ook rekening gehouden met de ligging van het terrein in het overgangsgebied tussen het bos- en mozaïeklandschap en het open cultuurlandschap. In het zuidwestelijke, als 'Groenblauwe mantel' aangewezen deel, is gekozen voor een meer natuurlijke ontwikkeling die aansluit op het bos- en mozaïeklandschap dat hier direct aan grenst. Door hier kleine landschapselementen te ontwikkelen wordt bijgedragen aan de verbinding van het perceel met de directe omgeving en wordt invulling gegeven aan de provinciale bescherming die hier in de vorm van de aanwijzing als 'Groenblauwe mantel' op ligt. Het noordelijke deel van het terrein ligt dieper in het open cultuurlandschap en het behoud van meer openheid en een invulling als zonneweide wordt hier gepast geacht.

Qua schaal, sfeer en maatvoering past de zonneweide dan ook in het landschap ter plaatse en zorgt deze door de zorgvuldige landschappelijke inpassing voor een versterkte ruimtelijke beleving.

De onderbouwing van de Limburgse Zonneladder is verder opgenomen in de notitie 'Onderbouwing Limburgse Zonneladder' die als bijlage onderdeel uitmaakt van de ruimtelijke onderbouwing.

Strenge voorwaarde 2: het te ontwikkelen zonneveld moet landschappelijk worden ingepast:

- inpassen van directe (be-)levingsfactoren;
- stimuleren biodiversiteit;
- stimuleren waterberging en – infiltratie.

Toelichting: het te ontwikkelen zonneveld moet zowel visueel als vanuit de landschappelijke beleving in de omgeving opgaan. Daarbij is extra aandacht voor stimuleren van de biodiversiteit en de berging en infiltratie van hemelwater ter plaatse een vereiste.

Toetsing plan

Inpasssen (be-)levingsfactoren.
In het kader van het ontwerp voor de zonneweide is, zoals deels reeds omschreven bij voorwaarde 1, aangesloten bij (be-)levingsfactoren in de omgeving. De ontwikkeling vindt plaats in aansluiting op de aangrenzende zonneweide van Attero aan de zuidzijde. Verder is sprake van een duidelijke barrièrewerking door het spoor aan de noordzijde. Bij het ontwerp is aangesloten bij het bos-mozaïeklandschap enerzijds en het open cultuurlandschap anderzijds. Verder wordt invulling gegeven aan een natuurlijke ontwikkeling van het als 'Groenblauwe mantel' aangewezen gebied aan de zijde van de Stationsstraat, waarmee wordt aangesloten bij de waarden binnen het gebied aan de overzijde van de Stationsstraat. De omliggende (be-)levingsfactoren maken daarmee onlosmakelijk onderdeel uit van het ontwerp van de zonneweide.

Biodiversiteit
Zowel rondom als tussen de zonnepanelen wordt de biodiversiteit bevorderd. In de huidige situatie is sprake van een akker (monocultuur), hetgeen vanuit het oogpunt van biodiversiteit weinig tot geen meerwaarde heeft. Door de landschappelijke inpassing met het bijbehorende beplantingsplan, waarbij uitdrukkelijk rekening is gehouden met waarden en aanwezige flora en fauna in de omgeving, wordt de biodiversiteit ter hoogte van het terrein ten opzichte van de bestaande situatie sterk bevorderd. Er is daarbij sprake van een variatie aan elementen zoals:

- een kruidenrijk grasland;
- kleine landschapselementen – houtwallen met een mix van gebiedseigen soorten als meidoorn, sleedoorn, liguster, wilde roos en hulst;
- lijnvormige begroeiing in de vorm van hagen en struwelen als afscheiding en migratieroute voor fauna, maar ook als verwijzing naar cultuurhistorisch landschap;
- doodhout langs de randen als rust- en schuilplekken voor reptielen.

Waterberging en -infiltratie
In het voorliggende geval is sprake van een relatief vlak terrein, waarbij de bodem op basis van de bodemkaart bestaat uit lemig fijn zand met een redelijk goede infiltratiecapaciteit. Het hemelwater dat op de zonnepanelen valt kan afstromen en ter plaatse in de bodem infiltreren. Tussen de panelen is voldoende ruimte voorzien, waardoor een relatief gelijkmatige verdeling van het hemelwater ter plaatse plaatsvindt. Er worden geen grote gesloten vlakken gerealiseerd. Onder en

rondom de zonnepanelen is voorzien in een kruidenrijk grasland, waarbij natuurlijk beheer plaatsvindt door begrazing van schapen. Door het vlakke karakter van het terrein in combinatie met de daarop voorziene vegetatie en de verdeling van het hemelwater, zal geen afstroming van hemelwater naar percelen van derden plaatsvinden.

Strenge voorwaarde 3: meervoudig ruimtegebruik.

In de notitie 'Maatschappelijke meerwaarde & meervoudig ruimtegebruik Zonnestation Montfort', die als bijlage onderdeel uitmaakt van de ruimtelijke onderbouwing, is het meervoudig ruimtegebruik nader uitgewerkt. Uit de notitie volgt dat het meervoudig gebruik uit 5 onderdelen bestaat:

- ***Agrarische activiteiten.*** Het onderhoud van het park vindt plaats door extensief agrarisch natuurbeheer met schapen. Door het beweiden van de schapen kan het gras daar waar nodig kort gehouden worden. Mocht dit in de praktijk geen optie zijn dan kan het park machinaal onderhouden worden. Het maaisel kan vervolgens als landbouwproduct verkocht worden. Daarnaast is er in de zuidwest zijde van het projectgebied sprake van een boomgaard.
- ***Recreatie.*** Een doodlopend wandelpad wordt verbonden met de wandelpaden die uitkomen op de Stationsstraat.
- ***Educatie.*** Er wordt een rustpunt gecreëerd voor wandelaars en fietsers. Bij dit rustpunt worden enkele informatieborden geplaatst met historische informatie over de locatie en het zonnepark.
- ***Natuurontwikkeling/biodiversiteit.*** Natuur wordt ontwikkeld door realisatie van kruiden- en faunarijke graslanden met ontwikkeling van struweelbeplanting.

Strenge voorwaarde 4: het te ontwikkelen zonneveld moet aantoonbaar waarden toe voegen:

a. landschappelijke elementen;
b. maatschappelijke ontwikkeling;
c. coöperatieve realisatie;
d. ontwerpen en toepassing compensatieregeling.

a. *Landschappelijke elementen.*
In de huidige situatie is geen sprake van een gebied met specifieke cultuurhistorische of landschappelijke waarden c.q. elementen. Er is feitelijk sprake van een akker (monocultuur). Wel wordt de zonneweide op zorgvuldige wijze landschappelijk ingepast. Naast de reeds onder strenge voorwaarde 1 beschreven elementen, wordt maatschappelijke meerwaarde gecreëerd in de vorm van een educatief rustpunt/informatieplaats, waarbij het ontwerp vanuit cultuurhistorisch oogpunt is geïnspireerd op het vroegere treinstation. Om de relatie met het treinstation naast de benaming 'Zonnestation Montfort' visueel zichtbaar te maken, zijn voor de informatieplaats (educatieve rustplaats voor de fietsers en wandelaars) de contouren van het treinstation en treinrails door beplanting en verharding weergegeven. De contouren van het stationsgebouw worden middels een haagbeplanting (hoogte tot 1,25m[1]) aangegeven. De openingen in de haag zijn gebaseerd op de toegangsdeuren van het stationsgebouw. Om het karakter van het stationsgebouw weer te geven worden er vier tuinbanken geplaatst. De wachtruimte bestond uit een lager gebouw dan het stationsgebouw, waarvan de contouren

door een lagere haagbeplanting (hoogte 0,50m[1]) wordt weergegeven. In de ontstane ruimte, toegankelijk van één zijde, worden twee picknicksets en één infobord geplaatst.

Verder wordt voorzien in een faunatunnel die een veilige oversteek biedt voor zoogdieren als das, marterachtigen, egels, konijnen, en dergelijke en wordt middels rasters voorzien in een goede geleiding van de zoogdieren. Op die manier zullen er minder aanrijdingen zijn met wild waardoor de veiligheid van mens en dier wordt vergroot. In de huidige situatie zijn er namelijk al diverse dassen doodgereden. Om te voorkomen dat de dassen en andere zoogdieren op het terrein van zonnestation Montfort en het terrein van het Milieupark Montfort kunnen komen, worden de bestaande en toekomstige afrastering voorzien van een (dasse)raster. Voor de geleiding wordt pluksgewijs struweelbeplanting langs de afrastering aangebracht.

b. *Maatschappelijke ontwikkeling.* In de notitie 'Maatschappelijke meerwaarde & meervoudig ruimtegebruik Zonnestation Montfort', die als bijlage onderdeel uitmaakt van de ruimtelijke onderbouwing, is de maatschappelijke meerwaarde nader uitgewerkt. Verder blijkt uit de notitie 'Participatie bij planontwikkeling', die als bijlage onderdeel uitmaakt van de ruimtelijke onderbouwing , welke lokale partijen aan de voorkant reeds betrokken zijn bij het creëren van een maatschappelijke ontwikkeling.

<u>De maatschappelijke meerwaarde bestaat uit:</u>

- De gemeente Roerdalen is 100% eigenaar van het zonnepark. De opbrengsten uit het zonnepark zijn daarmee voor de gemeenschap.
- Versterken bestaande recreatieve wandelpadenstructuur binnen plangebied zonnepark.
- Creëren van maatschappelijk bewustzijn bij jeugd door schoolbezoeken aan park en het begraven tijdscapsule bij opening van zonnepark.
- Natuurontwikkeling en versterken biodiversiteit.
- Aanplant fruitbomen. Er kunnen vanuit de gemeenschap plukdagen georganiseerd worden. De keuze van bomen kan gezamenlijk gebeuren. Dit geldt ook voor het onderhoud. Hiermee worden sociale contacten gestimuleerd.
- Lokale partijen betrekken bij aanbesteding van de bouw en het beheer van het zonnepark. Bijvoorbeeld lokale schaapsherder, lokale hovenier en een lokale zonnepanelenleverancier.

<u>Betrokken lokale partijen</u>

Bij de ontwikkeling van het park zijn naast de Coöperatie Duurzaam Roerdalen ook natuurorganisaties betrokken (Stichting Limburgs Landschap/Limburgs Natuurfederatie) en een lokale ecoloog. Zij hebben met name meegedacht over de inrichting van het landschapsplan. Daarnaast zijn de bewoner van Stationsstraat 1 en Attero, als buren, intensief betrokken bij het plan.

c. *Coöperatieve realisatie.* In de notitie '(Financiële) participatie Zonnestation Montfort', die als bijlage onderdeel uitmaakt van de ruimtelijke onderbouwing, is de coöperatieve realisatie/'50% coöperatief' nader uitgewerkt. Uitgangspunt is dat de inwoners van de gemeente qua eigendom en zeggenschap maximaal meeprofiteren van het zonnepark. Participatie binnen de definitie '50% coöperatief' bestaat uit twee schillen. Schil 1 is de coöperatieve vorm. Als dit niet haalbaar

blijkt dan wordt bekeken of '50% coöperatief' ingevuld kan worden via schil 2, de gemeentelijke vorm.

In het voorliggende initiatief wordt invulling gegeven aan lokaal eigendom en zeggenschap via schil 2 (de gemeentelijke vorm). Doordat de gemeente 100% aandeelhouder is van 'Zonnestation Montfort B.V.' kunnen alle inwoners via de gemeentebegroting toch meeprofiteren van de inkomsten van het zonnepark. De Coöperatie Duurzaam Roerdalen zal uitsluitend deelnemen aan het zonnepark via de uitgifte van obligaties.

d. *Ontwerpen en toepassing compensatieregeling.*
Gedurende de looptijd van het zonnepark stort Zonnestation Roerdalen B.V. een jaarlijkse bijdrage in een omgevingsfonds van de gemeente Roerdalen. De financiële bijdrage bedraagt jaarlijks € 1.000,-- per gerealiseerd MegaWattpiek vermogen.

Strenge voorwaarde 5: privaatrechtelijk borgen in anterieure overeenkomst tussen initiatiefnemer en gemeente Roerdalen of in privaatrechtelijke overeenkomst tussen initiatiefnemer en landeigenaar:

a. onderhoud en werking van de technische installatie;
b. onderhoud en landschappelijke inpassing;
c. toevoeging van maatschappelijke meerwaarde;
d. ontmanteling na beëindiging;
e. coöperatieve realisatie;
f. participatie bij de concrete planontwikkeling.

a. Onderhoud en werking van de technische installatie.
In de notitie 'Onderhoud en werking technische installatie Zonnestation Montfort', die als bijlage onderdeel uitmaakt van de ruimtelijke onderbouwing, is het onderhoud en werking van de technische installatie nader uitgewerkt:

- Er is sprake van een positieve aansluitindicatie van Enexis. De installatie kan dus in werking gesteld worden.
- In overleg met de Veiligheidsregio Limburg-Noord is een calamiteitenparagraaf opgesteld.
- Bij de aanbesteding wordt een aantal eisen gesteld aan de aanleg en bouw van het park, waaronder een onderhouds- en beheercontract en tussentijdse inspecties.

b. Onderhoud landschappelijke inpassing.
Verwezen wordt naar paragraaf 4.3.5 van het document 'Landschappelijke inpassing Zonnestation Montfort en Stationsstraat 1 Montfort' dat als bijlage onderdeel uitmaakt van de ruimtelijke onderbouwing.

c. *Toevoegen van maatschappelijke meerwaarde.*
Zie strenge voorwaarde 4 onder b.

d. Ontmanteling na beëindiging.
In de notitie 'Amoveringsplan Zonnestation Montfort', die als bijlage onderdeel uitmaakt van de ruimtelijke onderbouwing, is de ontmanteling van het zonnepark na beëindiging nader

uitgewerkt. In de anterieure overeenkomst wordt geborgd dat het zonnepark na beëindiging van de exploitatie verwijderd moet worden. Ook wordt geborgd dat er financiële middelen zijn om het park te kunnen verwijderen. Ten slotte wordt aan de omgevingsvergunning een voorwaarde gekoppeld dat het zonnepark na beëindiging van de exploitatie verwijderd moet worden.

e. *Coöperatieve realisatie.*
Zie strenge voorwaarde 4 onder c.

f. *Participatie bij de concrete planontwikkeling.*
In de notitie 'Participatie bij planontwikkeling', die als bijlage onderdeel uitmaakt van de ruimtelijke onderbouwing, is nader uitgewerkt welke partijen zijn betrokken bij de planontwikkeling. Met de directe bewoner en de eigenaar van de stort heeft veelvuldig overleg plaatsgevonden. Ook zijn natuurorganisaties, zoals de Limburgse Natuur en Milieufederatie en het Stichting Limburgs Landschap betrokken bij de concrete planontwikkeling.

B8 NOTITIE MAATSCHAPPELIJKE MEERWAARDE EN MEERVOUDIG RUIMTEGEBRUIK ZONNESTATION MONTFORT

Maatschappelijke meerwaarde & meervoudig ruimtegebruik Zonnestation Montfort

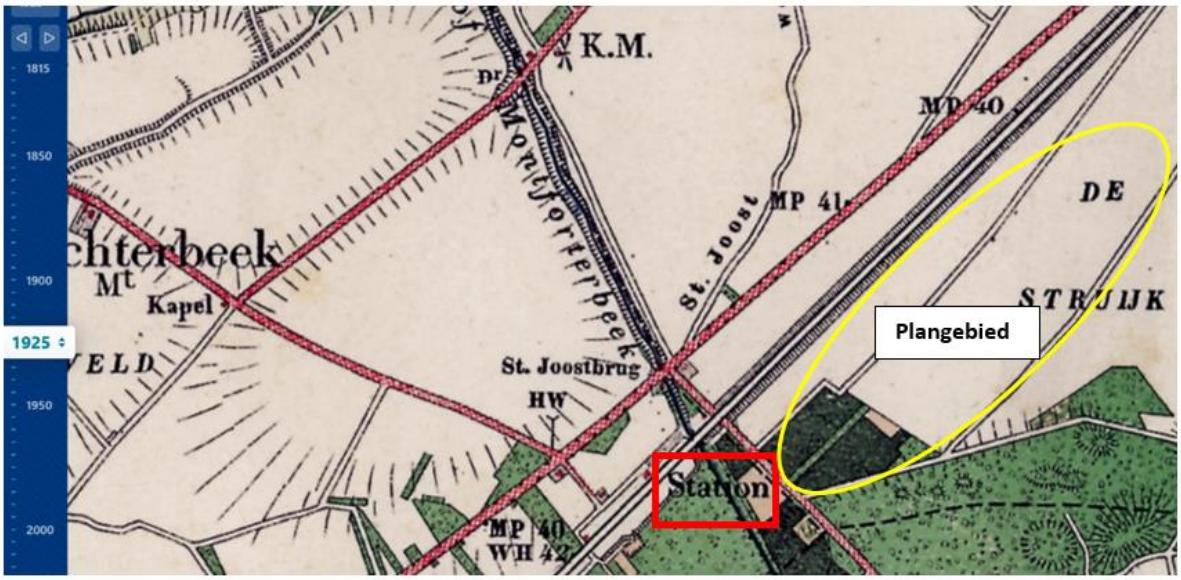
A. INLEIDING

In het beleidskader 'Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' is een matrix opgenomen met een aantal strenge voorwaarden waar de onderbouwing van het zonnepark aan moet voldoen. Deze notitie voorziet in een onderbouwing voor de strenge voorwaarde 3 'Meervoudig ruimtegebruik', strenge voorwaarde 4 'Aantoonbaar toegevoegde waarde' onderdeel 'Maatschappelijke ontwikkeling' en strenge voorwaarde 5 'Privaatrechtelijke borging' onderdeel 'Toevoeging van maatschappelijke meerwaarde'.

De invulling van de 3 voorwaarden wordt hier beneden nader toegelicht. Alvorens hier op in te gaan, wordt eerst de historische context omschreven die als uitgangspunt heeft gediend voor de naamkeuze van het zonnepark en de invulling van de maatschappelijke meerwaarde/meervoudig gebruik.

B. HISTORISCHE CONTEXT

De naam 'Zonnestation Montfort' is gekozen, omdat vroeger in de nabijheid een treinstation heeft gestaan. Zie de onderstaande figuur met de ligging. De naamgeving van de straat waar het zonnepark aan grenst, de Stationsstraat, herinnert hier nog aan. Met de realisatie van het zonnepark wordt een nieuwe tijdlaag aan het gebied gegeven. Waar mogelijk wordt in de planontwikkeling aangesloten op elementen die in het gebied aanwezig waren aan het begin van 1900.

Ligging station Montfort (1925) en zonnepark (bron: www.topotijdreis.nl)

C. MAATSCHAPPELIJKE MEERWAARDE

1. *Gemeente Roerdalen 100% eigenaar zonnepark*
   Het zonnepark 'Zonnestation Montfort' is een Besloten Vennootschap (BV) die 100% in handen is van de gemeente Roerdalen. Hiermee is het park van de Roerdalense gemeenschap. De gemeenteraad, die gekozen wordt door de inwoners, beslist uiteindelijk wat met de opbrengsten van het park gebeurt. De opbrengsten kunnen bijvoorbeeld worden ingezet voor verduurzaming, natuur of andere onderwerpen met een algemeen belang.

Daarmee worden de opbrengsten maximaal ingezet voor de gemeenschap van Roerdalen. Zie tevens de notitie '(Financiële) participatie Zonnestation Montfort'.

2. *Versterken bestaande recreatieve wandelpadenstructuur*
   Het gebied is weliswaar niet direct zelf erg aantrekkelijk vanwege de aanwezige stortplaats, het spoor en de A73, maar het gebied rondom het zonnepark kenmerkt zich wél als een recreatief wandelgebied. Het zonnepark initiatief voorziet daarom aan de noordwestelijke zijde in de realisatie van een extra wandelpad. (Zie het landschappelijk inpassingsplan voor meer details.) Dit wandelpad verbindt het bestaande onverharde doodlopende pad langs het spoor aan de noordwestzijde met de Stationsstraat. De wandelroute sluit vervolgens op de Stationsstraat weer aan op paden op de Rozendaalseheide. De realisatie van het wandelpad versterkt daarmee de bestaande recreatieve wandelpadenstructuur en de recreatieve aantrekkelijkheid van het Roerdalense buitengebied.

3. *Tijdscapsule/schoolbezoek*
   Bij dit zonnepark wordt ook de jeugd betrokken om een maatschappelijk bewustzijn te creëren met betrekking tot duurzame energie. Bij de opening wordt daarom bij de informatieplek een tijdscapsule begraven waarin de kinderen van Roerdalen (alle scholen mogen inzenden) hun visie geven over hoe de toekomst. Hoe ziet de wereld er over 30 jaar uit als de capsule open gemaakt wordt? Hiermee wordt het park iets van onze nieuwe generatie. Ook worden kinderen jaarlijks in staat gesteld om het park te bezoeken via hun school. We doen dit op afspraak met de beheerder van het park die onder de gemeente valt.

4. *Natuurontwikkeling/landschapsbeleving*
   Voor de landschappelijke inpassing en de natuurontwikkeling bij het zonnepark is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. Dit plan is als bijlage aan de ruimtelijke onderbouwing toegevoegd. Op hoofdlijnen omvat de nagestreefde natuurontwikkeling en landschapsbeleving het volgende.

   Om de landschapsbeleving van het gebied te versterken, is bij de landschappelijke inpassing rekening gehouden met de bestaande kernkwaliteiten/structuren van het landschap. Deze zijn waar mogelijk versterkt met gebiedseigen beplanting. De landschappelijke inpassing is gericht op versterking van de bestaande ecologische verbindingszones door realisatie van een kruidenrijk- en faunarijk grasland met beschutting van struweelbeplanting en fruitbomen in het open gebied. Tevens wordt er een faunapassage gerealiseerd om een veilige verbinding te realiseren tussen de lager gelegen broekgebieden en Vlootbeek met het open agrarisch gebied.

   In het kader van deze landschappelijke inpassing/natuurontwikkeling is bij lokale partijen om advies gevraagd aangaande de aanwezige flora en fauna en hoe deze versterkt kan worden. Advies is gevraagd bij de Limburgse Natuur & Milieufederatie. Deze heeft ons door verwezen naar de lokale IVN. Ook is de Stichting Limburgs Landschap en een plaatselijke ecoloog om advies gevraagd.

5. *Versterken biodiversiteit*
   Door de toepassing van inheemse plantensoorten in het landschapsplan wordt de biodiversiteit in de omgeving ondersteund. Inheemse plantensoorten hebben namelijk een hogere overlevingskans. Onder andere vogels en insecten profiteren hiervan, omdat dit tot meer voedselbronnen leidt.

6. *Fruitbomen*
   In de zone die als 'Groen-Blauwe Mantel' is aangemerkt langs de Stationsstraat worden fruitbomen aangeplant. Dit biedt de mogelijkheid om jaarlijks vanuit de gemeenschap gezamenlijk een aantal plukdagen te organiseren om het fruit te oogsten. Tijdstippen zijn afhankelijk van de gebruikte soorten fruit. Omdat dit een openbare en niet afgesloten locatie betreft, kan niet worden uitgesloten dat een deel van het fruit op een beoogde plukdag al geplukt is. In de voorbereiding kan gezamenlijk bepaald worden welke soort fruitbomen aangeplant dienen te worden. Het onderhoud van de fruitbomen kan mogelijk ook in samenwerking met de plaatselijke bevolking geïnitieerd worden. Hiermee worden sociale contacten gestimuleerd.

7. *Lokale partijen betrekken bij ontwikkeling/beheer*
   Bij de aanbesteding van de bouw en het beheer van het zonnepark worden zoveel mogelijk lokale partijen betrokken zoals een hovenier, zonnepanelenleverancier of schaapsherder. Ook kan de gemeenschap betrokken worden bij de aanplant van de fruitboomgaard en het onderhoud ervan.

D. MEERVOUDIG RUIMTEGEBRUIK

Het meervoudig ruimtegebruik sluit aan op de maatschappelijke meerwaarde van het zonnepark en bestaat uit de volgende 4 onderdelen:

1. *Agrarische activiteiten*
   Voor het onderhoud van de gronden van het zonnepark wordt bij voorkeur gekozen voor natuurlijk beheer met schapen. De schaapsherders worden bij voorkeur lokaal geworven. Hiertoe wordt in de lokale media geadverteerd zodra het park in bedrijf is en de (bloemrijke) graslanden zijn aangelegd. Mocht het werven van een schaapsherder niet haalbaar blijken dan wordt het park machinaal onderhouden. Het maaisel kan vervolgens verkocht worden als landbouwproduct. Daarnaast is in de zuidwest zijde van het projectgebied sprake van een boomgaard.

2. *Recreatie*
   Bij de aanleg van het park wordt tevens een wandelpad aangelegd aan de noordwestelijk buitenzijde van het park. Een doodlopend wandelpad wordt daarmee verbonden met de Stationsstraat en de daar gelegen wandelpaden. Het gebied wordt daarmee beter ontsloten voor wandelaars.

3. *Educatief rustpunt voor fietsers/wandelaars*
   In het zuidwestelijke gedeelte van het plangebied komt een rustpunt met informatieborden. Deze bieden de passant inzicht over de historie van het gebied (voormalige station) en geven informatie over het zonnepark. Om de relatie met het voormalige treinstation zichtbaar te maken, zijn voor het rustpunt de contouren van het treinstation en treinrails door beplanting en verharding weergegeven. De locatie wordt verder in samenwerking met Attero, die het park op de stort gaat beheren, ontwikkeld.

4. *Natuurontwikkeling/biodiversiteit*
   Ten opzichte van de oude situatie is door realisatie van het plan natuurontwikkeling uitgebreid door realisatie van kruiden- en faunarijke graslanden met ontwikkeling van struweelbeplanting. Dit gaat niet ten koste van de open structuur die het oude landbouwcomplex eeuwenlang heeft behouden, maar vormt nu een geleidelijke overgang van het besloten bosgebied naar het open landbouwgebied.

Het projectgebied is gesitueerd op een agrarisch perceel ingeklemd tussen de A73, spoorlijn Sittard-Roermond aan de westzijde, de hoogspanningsleidingen aan de noordzijde en een stortlocatie aan de oostzijde. Van oorsprong is het een overgangsgebied van het lager gelegen bosgebied naar de hoger gelegen open bouwlanden. De ontwikkeling van het Zonnestation Montfort voorziet ter plaatse van de 'Groen-Blauwe Mantel' in de aanleg van ongeveer 3,0 hectare kruidenrijk grasland met struweel ontwikkeling en fruitbomen aan de zijde van de Stationsstraat. Met deze ruimte kan een geleidelijke overgang gecreëerd worden van het gesloten bosgebied naar het open agrarische gebied. Het heeft niet de voorkeur om de locatie van de zonnepanelen volledig achter een beplantingssingel te verstoppen, maar het geheel in het overgangsgebied te integreren en daardoor de openheid met het noordelijk gelegen open landbouwgebied te behouden.

B9 NOTITIE ONDERHOUD EN WERKING TECHNISCHE INSTALLATIE ZONNESTATION MONTFORT

Onderhoud en werking technische installatie Zonnestation Montfort

Inleiding

In het beleidskader 'Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' is een matrix opgenomen met een aantal strenge voorwaarden waar de onderbouwing van het zonnepark aan moet voldoen. Deze notitie voorziet in een onderbouwing voor de strenge voorwaarde 5 'Privaatrechtelijke borging' onderdeel 'Onderhoud en werking technische installatie'.

Uit de matrix volgt dat aan 3 eisen voldaan moet worden:

1. Uit het plan moet blijken op welke wijze de start van de installatie, het technische onderhoud en het beheer van het park gedurende de looptijd wordt gezien. Hoe de kosten verrekend zijn in de businesscase en op welke wijze aandacht is besteed aan veiligheid, Arbo en milieu (borging van kwaliteit, certificering etc.).
2. Aangetoond moet worden dat de installatie in werking gesteld kan worden middels een offerte met een positieve aansluitindicatie van Enexis.
3. Een calamiteitenhoofdstuk maakt onderdeel uit van het plan.

De invulling van de voorwaarde wordt hier beneden aan de hand van de 3 eisen nader toegelicht.

Invulling eis 1

De aanleg en bouw van het park wordt aan een partij gegund die door de gemeente wordt geselecteerd uit een aanbesteding.

Eisen voor het park:

- Scope 12 opleverinspectie, inclusief een tussentijdse inspectie. Scope-12 (scios.nl)
- Bij de branche voor zonnepaneelleveranciers en bouwers van zonneparken geldende normeringen zijn van toepassing verklaard.
- Een onderhouds- en beheercontract wordt afgesloten bij de bouw van het park. Inspecties met drone is een eis.

Invulling eis 2

In december 2022 is een intentieovereenkomst getekend met Attero. Deze is aangevuld met een overeenkomst waarin de Zonnestation Montfort BV de aansluiting heeft en deelt met het naastgelegen 'Zonnepark Deponie Zuid BV' van Atterro. In totaal betreft het een aansluiting van 22 MW waarvan 7 MW voor 'Zonnestation Montfort BV' is bestemd.

Invulling eis 3

Dit onderdeel is opgesteld met input vanuit de Veiligheidsregio Limburg-Noord waar de gemeente Roerdalen onderdeel van is.

Omschrijving zonnepark

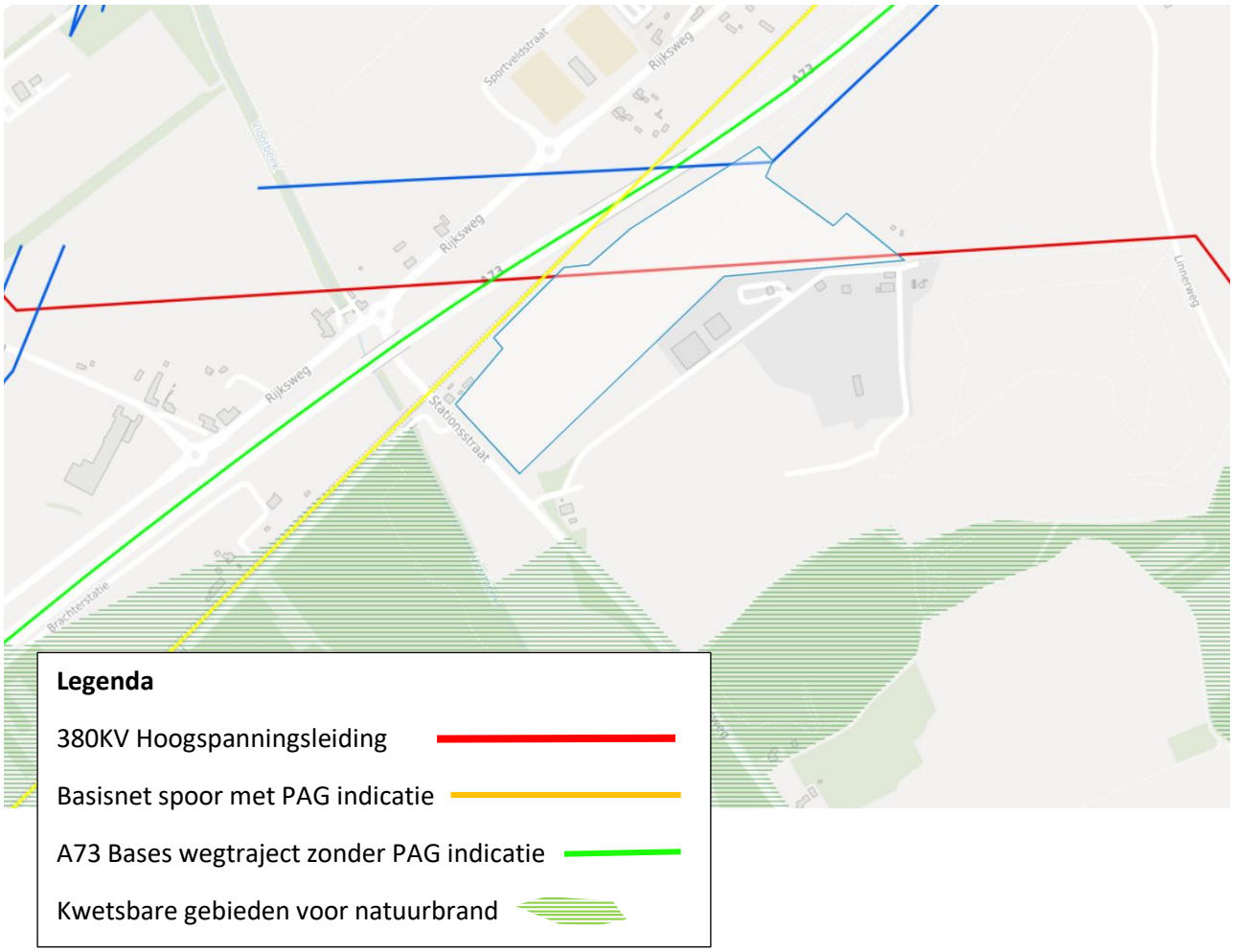
Het 'Zonnestation Montfort' omvat een oppervlak van ca. 10 hectare, waarvan 7 hectare toekomt aan de plaatsing van zonnepanelen. Het overige deel wordt ingezet ten behoeve van onderhoudspaden, technische installatie en de landschappelijke inpassing. De zonnepanelen worden opgesteld in een Oost-West opstelling en worden voorzien van 3 transformatoren met een vermogen van elk 2000 KVA. De opgewekte duurzame energie wordt via één inkoopstation op de netaansluiting van Enexis geleid. Dit inkoopstation staat bij de ingang van het milieupark aan de Maasbrachterweg 3 in Montfort.

Het zonnepark bestaat uit modules van stalen frames waarop de zonnepanelen in rijen worden gemonteerd. Vanuit brandveiligheid worden tussen de panelenrijen brandgangen c.q. onderhoudspaden van circa 3 meter breedte vrijgehouden. De zonnepanelen worden onder een hellingshoek van 10 graden geplaatst, waarbij de maximale bouwhoogte niet meer dan 2 meter bedraagt. De elektrakabels worden óf bovengronds aangelegd óf in kabelgoten die op ongeveer 40 tot 80 cm diepte in de grond worden verwerkt. Deze elektrakabels verbinden de modules met omvormers en het transformatorhuisje. Het zonnepark wordt rondom voorzien van een circa 2 meter hoog (beveiligings)hekwerk met mogelijkheden voor faunapassage.

Veiligheidsanalyse

Volgens de risicokaart liggen in de omgeving, tot op een afstand tot 750 meter van de buitengrenzen van het besluitgebied één risicovol object en/of objecten[1]. Binnen het geplande zonnepark worden geen objecten gerealiseerd waar personen kunnen verblijven. Er wordt ook geen risicovolle activiteit gerealiseerd. Zoals uit onderstaande figuur blijkt, is er sprake van een nabij gelegen natuurgebied dat kwetsbaar is voor branden. Hiermee wordt rekening gehouden bij de aanleg en het onderhoud van het zonnepark.

[1] *Atlas voor de leefomgeving*

Bron: Atlas voor de leefomgeving

Bereikbaarheid zonnepark

Het park ligt aan de Stationsstraat en is secundair via een onverharde weg (1e Struikweg) en via de Maasbrachterweg bereikbaar.

Via de Stationsstraat lopen 2 voor calamiteiten bestemde routes: één semi-verharde weg voor calamiteitenvoertuigen vanaf de Stationsweg, as-last minimaal 15 ton en één verharde hoofdroute via het terrein van de stortplaats van Attero (poort Maasbrachterweg 3 ten zuiden van het zonnepark).

Er loopt een recreatieve route aan de noordwest zijde van het zonnepark die de onverharde 1e Struikweg en de Stationsstraat via een smal wandelpad zal gaan verbinden.

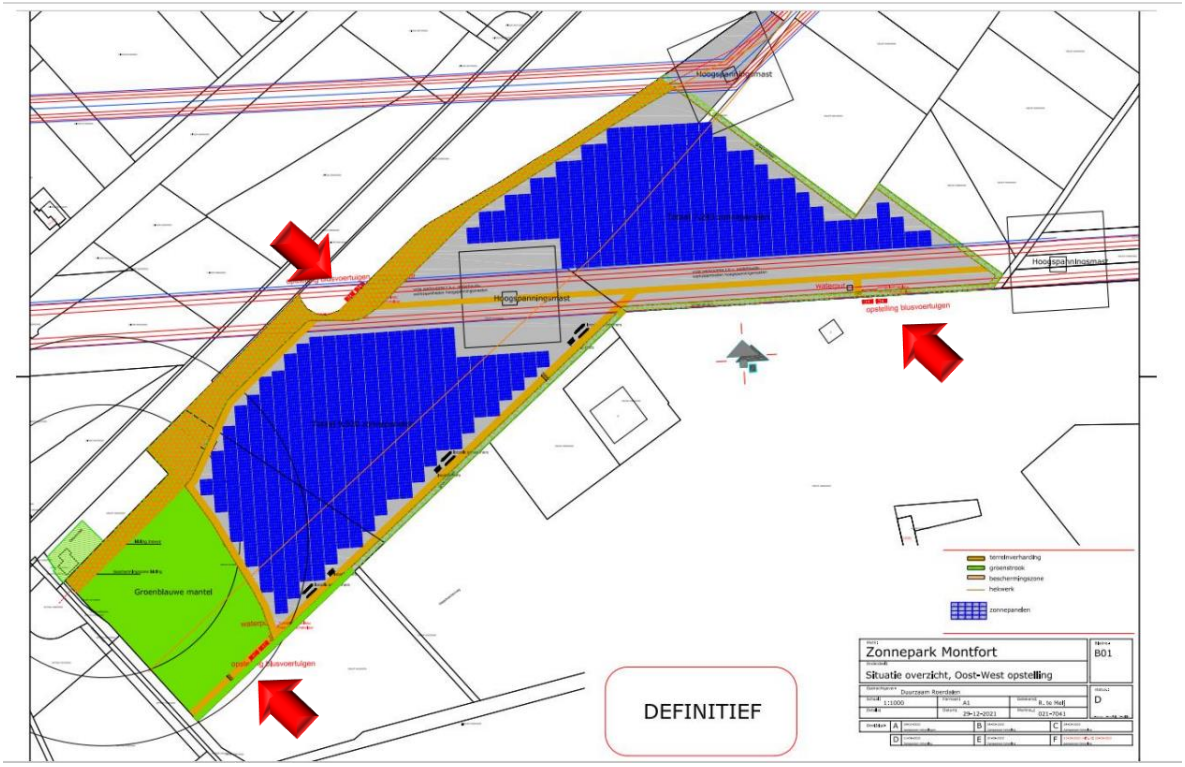
De openbare wegen kennen de minimale eisen vanuit de Veiligheidsregio om deze te kunnen gebruiken als aanrijroute:

- De minimale breedte is 4,5 meter.
- Binnenbochtstraal is overal minstens 5,5 meter.
- De buitenbochtstraal is overal minstens 10 meter.
- De as-last is minimaal 15 ton.
- De totale last is minimaal 30 ton.

Verder zijn binnen het zonnepark de onderhoudspaden vanaf de openbare weg toegankelijk via poorten. Voor toegang tot de transformator ruimtes wordt ter plaatse van het inkoopstation een buissleutel opgehangen. In deze buissleutel is de mastersleutel van alle sloten van het park te vinden. In overleg met de brandweer wordt het type en bedienbaarheid van de buissleutel nader bepaald.

Bluswatervoorziening

Rond 'Zonnestation Montfort' zijn beperkte mogelijkheden voor bluswatervoorzieningen. Er is een bluskraan aanwezig nabij de Stationsstraat (zie onderstaande figuur). Er is met de Veiligheidsregio al gesproken over het voorzien van extra bluswaterputten om voldoende bluswater naar de brandweerwagen te kunnen krijgen. Deze zullen waarschijnlijk aan de achterzijde ter hoogte van het onverharde deel (tegen het spoor) worden geplaatst. De exacte locatie en grootte van de bluswatervoorzieningen zal tijdens de vergunningsaanvraag worden afgestemd met de Veiligheidsregio.

Overzicht parkopzet en bluswatervoorziening (3 stuks) aangeduid met rode pijl.

Afschakeling en installatieverantwoordelijke

De locatie wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van diverse elektrotechnische voorzieningen. Om de spanning van het park en de technische installaties af te halen, zal er een noodknop worden geplaatst die bediend kan worden door de Veiligheidsregio of brandweer.

Deze wordt geplaatst in een kastje dat te openen is met de mastersleutel. Deze noodknop zal worden geplaatst op het inkoopstation. Er wordt nog nader bepaald of dit het Enexis deel of Attero/gemeente Roerdalen deel betreft.

Daarnaast zal er altijd een installatieverantwoordelijke (IV) bereikbaar zijn. De contactgegevens van deze IV'er zullen worden verstrekt. Dit zal naar verwachting in de realisatiefase zijn. De exacte rol van de IV'er zal pas in deze fase exact bepaald worden. Op het gebied van brandveiligheid wordt de brandweer hierover om advies gevraagd worden.

Mogelijke scenario's

Vanuit het risico op het ontstaan van brand, het risico op uitbreiding van brand en de mogelijkheden voor repressief brandweeroptreden worden 3 scenario's onderscheiden. Deze scenario's zijn gebaseerd op informatie verstrekt door de Veiligheidsregio Limburg-Noord.

1. Zonnepaneel en/of bekabeling in brand
2. Brand in een omvormer
3. Ruigte/grasland brand

Scenario 1: Zonnepaneel en/of bekabeling in brand

Door een technisch falen ontstaat brand in een zonnepaneel en/of bekabeling/connectoren van de zonnepanelen.

- **Risico op branduitbreiding**

De zonnepanelen liggen in secties tegen elkaar. Bij het in brand geraken van een paneel zal de brand zich uitbreiden naar de direct aanliggende panelen binnen dezelfde rij. Er moet uitgegaan worden van het uitbranden van één rij. Uitgaande van de tussenafstand van 2 meter tussen de rijen wordt brandoverslag van de ene rij naar de andere rij niet verwacht. In tijd van droogte is de kans op branduitbreiding via het grasland reëel. Dit kan leiden tot het in brand raken van meerdere rijen zonnepanelen. Er wordt in het onderhoud opgenomen dat het terrein begraasd wordt dan wel gemaaid wordt. Hiermee zal de kans op grasbrand aanzienlijk kleiner zijn.

- **Mogelijkheden voor repressief optreden:**

Een brand in een zonnepaneel is lastig te blussen. Doordat de panelen stroom op blijven wekken en niet uitgeschakeld kunnen worden, is er elektrocutiegevaar voor het repressief brandweer personeel. Indien er geen mogelijkheid is om de stroomtoevoer vanuit de zonnepanelen naar de systemen/stations uit te schakelen is veilig repressief optreden niet mogelijk. Voor 'Zonnestation Montfort' zal er een IV zijn die afschakeling van het systeem kan verzorgen. De brandweer zal terughoudend zijn met het benaderen van de brandende panelen. Zonder aanvullende voorzieningen of het vergroten van de tussenafstanden binnen één rij moet uitgegaan worden van het uitbranden van een gehele rij en overlast voor de omgeving door rookontwikkeling. Uitbreiding naar de omgeving kan beperkt worden door het koelen van naast gelegen rijen. Echter, gelet op de grote inzetdieptes (>60 meter) en het ontbreken van reeds aanwezige bluswatervoorzieningen is dit niet zonder meer mogelijk. Er is gekozen voor een extra (3^{e}) bluswatervoorziening voor 'Zonnestation Montfort'. Hiermee is het gebied vanuit 3 zijden gedekt met een voorziening.

Scenario 2: Brand in een omvormer

Door een technisch falen ontstaat brand in een omvormer, schakelstation of inkoopstation.

- **Risico op branduitbreiding**:
  Afhankelijk van de locatie van de bovengenoemde systemen/stations, kan een brand zich uitbreiden naar een rij zonnepanelen. In tijd van droogte kan het omliggende grasland in brand raken.

- **Mogelijkheden voor repressief optreden**:
  Doordat de panelen stroom op blijven wekken en niet uitgeschakeld kunnen worden, is er elektrocutiegevaar voor het repressief brandweer personeel. Indien er geen mogelijkheid is om de stroomtoevoer vanuit de zonnepanelen naar de systemen/stations uit te schakelen is veilig repressief optreden niet mogelijk. Voor 'Zonnestation Montfort' zal er waarschijnlijk een IV zijn die afschakeling van het systeem kan verzorgen. Uitbreiding naar de omgeving kan beperkt worden door het koelen van naast gelegen systemen of rijen zonnepanelen afhankelijk van de tussenafstand tot het brandende systeem/station. Echter, gelet op de grote inzetdieptes (>60 meter) en het ontbreken van bestaande bluswatervoorzieningen is dit niet zonder meer mogelijk. Er is gekozen voor een extra (3^{e}) bluswatervoorziening voor 'Zonnestation Montfort'. Hiermee is het gebied vanuit 3 zijden gedekt met een voorziening. Zonder aanvullende maatregelen moet uitgegaan worden van het uitbranden van een gehele rij. Tevens is er overlast voor de omgeving door rookontwikkeling. In tijd van droogte is de kans op verdere branduitbreiding via het grasland reëel. Vandaar de keuze voor een derde brandkraan aan de spoorzijde.

Scenario 3: Ruigte/grasland brand

Na een lange periode van droogte is het grasland tussen/onder de panelen dor en brandbaar. Door een onoplettendheid, moedwillig handelen of een technisch falen zoals genoemd bij scenario 1 en of 2 kan er brand ontstaan in het grasland.

- **Risico op branduitbreiding:**
  Afhankelijk van de droogte kan de brand zich snel uitbreiden via het grasland. Via de bekabeling van de panelen kan de brand zich uitbreiden naar de panelen. Afhankelijk van de locatie van de systemen/stations kan de brand zich uitbreiden naar de systemen/stations. Mogelijkheden voor repressief optreden: Gelet op de grote inzetdieptes (>60 meter) en het ontbreken van bestaande bluswatervoorzieningen is de beperking van een brand niet zonder meer mogelijk. Er is gekozen voor een extra (3^{e}) bluswatervoorziening voor 'Zonnestation Montfort'. Hiermee is het gebied vanuit 3 zijden gedekt met een voorziening. Zonder aanvullende maatregelen moet uitgegaan worden van het uitbranden van een geheel zonnepaneelveld en overlast voor de omgeving door rookontwikkeling. Vandaar de keuze voor een derde bluswaterput aan de spoorzijde.

- **Mogelijkheden voor repressief optreden**:
  Vanuit de Veiligheidsregio Limburg-Noord wordt geadviseerd om de volgende maatregelen in het ontwerp mee te nemen om de kans op een incident en de gevolgen van een incident te verkleinen:

- ☐ De transformatoren, omvormers en inkoopstation aan de (verharde)wegzijde te plaatsen zodat ze ingeval van een calamiteit bereikbaar zijn voor de brandweer, conform de 'Handleiding Bluswatervoorziening en bereikbaarheid'. Waar dit niet kan zorgt de eigenaar van het park voor een afdoende toegangsweg conform richtlijnen Veiligheidsregio.
- ☐ De transformatoren, omvormers en inkoopstation voorzien van noodschakelaars om de stroomtoevoer vanuit het zonnepaneelveld af te schakelen.
- ☐ De ondergrond binnen minimaal 1,5 meter van een systeem of station vrij te houden van begroeiing. Dit wordt opgenomen in het onderhoudsbestek.
- ☐ De behuizing van de transformatoren en omvormers brandwerend van binnen naar buiten uitvoeren, minimaal 30 minuten WBDBO.
- ☐ Langs de perceelgrens en het zonnepaneelveld een strook van minimaal 1 meter vrij te houd van begroeiing.
- ☐ In het grasland en de paneelvelden compartimentering toepassen met "vakken" van maximaal 2500 m^2, te creëren door panelen minimaal 2 meter uit elkaar te plaatsen en stroken van minimaal 2 meter vrij te houden van begroeiing.
- ☐ Bekabeling vlamdovend uitvoeren tussen de vakken/compartimenten.
- ☐ Een bluswatervoorziening met een capaciteit van minimaal 60 m^3/uur te realiseren ter hoogte van de inkoopstations en in de nabijheid van de systemen, zoals transformatoren en omvormers. Positie is in nader overleg te bepalen. Concreet betekent dit dat er twee extra putten geslagen moeten worden. Eén aan de noordzijde bij het spoor en de andere bij Attero oostzijde. Hiermee komt het totaal op 3 putten.

De adviezen worden opgenomen in het ontwerp/de vergunning en conform uitgevoerd.

B10 VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

ZONNESTATION MONTFORT

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

Opdrachtgever:	Gemeente Roerdalen
Projectnr:	RDL031
Datum:	8 februari 2022

ZONNESTATION MONTFORT

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

Opdrachtgever:	Gemeente Roerdalen
Projectnr:	RDL031
Rapportnr:	20220208-RDL031-RAP-FF-1.0
Status:	Definitief
Datum:	8 februari 2022

Opsteller:
IK

Verificatie:
BZ

Validatie:
BZ

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

ISO 9001
ISO 14001
BUREAU VERITAS
Certification

© 2022 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 7
1.1 Aanleiding 7
1.2 Doelstelling 7
1.3 Leeswijzer 7

2 PROJECTGEGEVENS 8
2.1 Beschrijving onderzoeksgebied 8
2.2 Voorgenomen plan 11

3 BESCHERMDE SOORTEN 12
3.1 Inventarisatie 12
3.1.1 Literatuuronderzoek 12
3.1.2 Veldbezoek 13
3.2 Interpretatie 14
3.2.1 Flora 14
3.2.2 Vogels 14
3.2.3 Vleermuizen 15
3.2.4 Grondgebonden zoogdieren 15
3.2.4.1 Muizen (ware muizen, slaap-, woel- en spitsmuizen) 15
3.2.4.2 Knaagdieren 15
3.2.4.3 Marterachtigen 16
3.2.4.4 Overige zoogdieren 16
3.2.5 Amfibieën 16
3.2.6 Reptielen 16
3.2.7 Vissen 17
3.2.8 Ongewervelden 17

4 BESCHERMDE GEBIEDEN 18
4.1 Natura 2000-gebieden 18
4.2 Provinciale gebiedsbescherming 18
4.3 Houtopstanden 18

5 EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN 21
5.1 Beschermde soorten 21
5.1.1 Vogels 21
5.1.2 Vleermuizen 21
5.1.3 Grondgebonden zoogdieren 21
5.1.4 Overige soortgroepen 22
5.2 Beschermde gebieden 22
5.2.1 Natura 2000-gebieden 22
5.2.2 Provinciale gebiedsbescherming 22
5.2.3 Houtopstanden 22

6 CONCLUSIES 23
6.1 Beschermde soorten 23
6.1.1 Broedvogels – rekening houden met broedseizoen bij werkzaamheden 23
6.1.2 Vleermuizen 23
6.1.3 Muizen (ware muizen, woel- en spitsmuizen), amfibieën en egel – rekening houden met zorgplicht 23
6.1.4 Overige soortgroepen 24
6.2 Beschermde gebieden 24
6.2.1 Natura 2000-gebieden - stikstofdepositieonderzoek 24

6.2.2 Provinciale gebiedsbescherming – niet aan de orde 24
6.2.3 Houtopstanden – niet aan de orde 24

7 GERAADPLEEGDE BRONNEN 25

BIJLAGEN

B1 NATUURBESCHERMING
B1.1 Wet natuurbescherming
B1.1.1 Bescherming planten- en diersoorten
B1.1.2 Bescherming natuurgebieden
B1.1.3 Bescherming houtopstanden
B1.2 Provinciale gebiedsbescherming

B2 JAARROND BESCHERMDE NESTEN (LIMBURG)

B3 PROVINCIALE VRIJSTELLING

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het voornemen bestaat om nabij de stortplaats Montfort in de gemeente Roerdalen, aan de zuidkant van de A73, een zonnepark te realiseren.

Volgens nationale- en internationale regelgeving is het verplicht om voorafgaand aan deze ingreep onderzoek te doen naar de effecten op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland (NNN)) en het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna. Tevens is het volgens nationale regelgeving in sommige gevallen verplicht om melding te doen van en/of het aanvragen van een vergunning voor het kappen van houtopstanden.

In dit verkennend flora- en faunaonderzoek wordt aangegeven welke beschermde flora en fauna mogelijk voorkomen in het onderzoeksgebied, wat de effecten van de ingreep hierop zijn en wordt een eerste inschatting gegeven van het effect op beschermde gebieden. Wanneer de aanwezigheid van beschermde flora en fauna niet afdoende kan worden aangetoond of uitgesloten en/of wanneer effecten op beschermde gebieden mogelijk aan de orde zijn, is er nog aanvullend onderzoek nodig.

1.2 Doelstelling

Het doel van het verkennend flora- en faunaonderzoek is om inzichtelijk te krijgen welke beschermde flora en fauna potentieel voorkomen in het onderzoeksgebied, of de ingreep hier mogelijk een (negatief) effect op heeft en naar welke soorten en voor deze soorten belangrijke functies eventueel aanvullend onderzoek nodig is. Daarnaast wordt gekeken naar de ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN), of de ingreep hier mogelijk een (negatief) effect op heeft en of nadere toetsing nodig is. Tevens wordt bepaald of de ingreep betrekking heeft op houtopstanden die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn. Ten slotte wordt gekeken of het uitvoeren van de ingreep mogelijk een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming inhoudt.

1.3 Leeswijzer

De rapportage van dit verkennend flora- en faunaonderzoek is als volgt opgebouwd:

In hoofdstuk 2 zijn de gegevens van het onderzoeksgebied, zoals de geografische ligging en het huidig gebruik beschreven. Ook wordt hier ingegaan op de voorgenomen ingrepen binnen het onderzoeksgebied. Hoofdstuk 3 bevat een overzicht van de verzamelde gegevens ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten binnen en nabij het onderzoeksgebied. In hoofdstuk 4 wordt voor het onderzoeksgebied en de directe omgeving nagegaan of sprake is van gebiedsbescherming (Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland). Ook wordt aangegeven of beschermde houtopstanden aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied. Effecten van de voorgenomen ingrepen worden besproken in hoofdstuk 5. De mogelijke effecten van de ingreep gerelateerd aan de (potentiële) flora en fauna worden getoetst aan de Wet natuurbescherming. Tevens worden hier de mogelijke effecten van de ingreep gerelateerd aan de beschermde gebieden onder de Wet natuurbescherming getoetst aan de Wet natuurbescherming. In hoofdstuk 6 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen. In hoofdstuk 7 is een korte bronnenlijst opgenomen. Ten slotte zijn enkele bijlagen bijgevoegd, betreffende uiteenzettingen van de Wet natuurbescherming en provinciale beleidsregels.

2 PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ingrepen binnen het onderzoeksgebied weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging en het huidig gebruik van het onderzoeksgebied. Vervolgens worden de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik binnen het onderzoeksgebied kort beschreven.

2.1 Beschrijving onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is gelegen in de gemeente Roerdalen, langs de A73, ter hoogte van de milieustraat Montfort. Het gaat om een smalle strook grond van bij benadering 550 meter lang en gemiddeld ongeveer 180 meter breed. Het onderzoeksgebied is momenteel in gebruik voor agrarische doeleinden, er heeft afgelopen jaar vermoedelijk koolzaad gestaan. Over de lengte van het gebied hangen hoogspanningskabels, midden op het terrein staat een hoogspanningsmast. Ten noordwesten van het gebied ligt de A73, met parallel daar aan een spoorlijn. Ten oosten van het onderzoeksgebied ligt voor een deel de milieustraat Montfort. Er is een grondwal van bij benadering 4 à 5 meter hoog tussen de toegangsweg naar de milieustraat en het te onderzoeken terrein. Samen met de grondwal voor de A73 ligt het onderzoeksgebied dus min of meer ingeklemd tussen twee grondwallen. Ten zuidwesten van het onderzoeksgebied, aan de zuidwestkant van de Stationsstraat ligt een smal watertje, de Vlootbeek, met daarachter een bosgebied. In het zuidwestelijk deel, tussen het onderzoeksgebied en de A73 is een omheinde opslagplaats van bouwmaterialen, pellets etc.
In het noordelijk deel ligt een klein veldje van ongeveer 40 m² dat betegeld is, maar grotendeels overgroeid is met kruiden.

Binnen het onderzoeksgebied zijn de volgende biotopen aanwezig:

- Landbouwgrond met daarop resten van een geoogst gewas, vermoedelijk koolzaad;
- Tussenliggende rijpaden met gasvegetatie;
- Overgroeid betegeld veldje.

In afbeelding 2 t/m 5 is een impressie van het onderzoeksgebied opgenomen.

Afbeelding 1. Ligging onderzoeksgebied, aangegeven met rode ster en rood omlijnd op een luchtfoto (bron: Google Maps).

Afbeelding 2. Meest westelijke deel van het onderzoeksgebied, grenzend aan de opslagplek voor bouwmaterialen.

Afbeelding 3. Zuidwestelijk deel van het onderzoeksgebied, met zicht op de grondwal ten oosten van het gebied.

Afbeelding 4. Zicht op een tunnel voor het spoor, langs de A73, westelijk van het onderzoeksgebied.

Afbeelding 5. Overzicht van het onderzoeksgebied, richting het noordoosten, met zicht op de hoogspanningskabels en de hoogspanningsmast.

Afbeelding 6. Overzicht onderzoeksgebied, gezien vanaf het noordelijk deel richting de Stationsstraat.

Afbeelding 7. Overzicht onderzoeksgebied, gezien vanaf het zuidelijk deel richting de milieustraat.

Afbeelding 8. Overzicht onderzoeksgebied met de hoogspanningsmast en zowel links als rechts een grondwal, waarbij hier zicht op de grondwal voor de A73.

Afbeelding 9. Overzicht van de zuidoostgrens van het onderzoeksgebied, met een hekwerk en daarachter de grondwal behorend bij de toegangsweg tot de milieustraat.

2.2 Voorgenomen plan

Het voornemen bestaat om binnen het onderzoeksgebied een zonnepark aan te leggen. Het huidige landbouwperceel wordt hiervoor omgevormd naar een zonnepark. De huidige begroeiing op het agrarische perceel zal verdwijnen. Er wordt een inrichtingsplan uitgewerkt om het terrein aantrekkelijk te maken voor in de omgeving voorkomende beschermde diersoorten.

3 BESCHERMDE SOORTEN

Om een indruk te verkrijgen van de (mogelijk) aanwezige beschermde planten- en diersoorten binnen het onderzoeksgebied is literatuuronderzoek en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. Op basis van de verzamelde gegevens is beoordeeld of en zo ja, welke functie het onderzoeksgebied heeft voor beschermde soorten. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

3.1 Inventarisatie

3.1.1 Literatuuronderzoek

De NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) is een natuurdatabank van Nederland waarmee online natuurinformatie opgevraagd kan worden. De databank geeft gevalideerde informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren. De NDFF bundelt ruim 100 databanken zoals de gegevens van het FLORON, De Vlinderstichting, RAVON, Sovon Vogelonderzoek Nederland en de Zoogdiervereniging. De NDFF-gegevens zijn geraadpleegd voor de periode 2016 – 2021 (maximaal 5 jaar oud).

Aan de hand van de verspreidingsgegevens is bekeken welke soorten binnen en in de omgeving van de projectlocatie zijn waargenomen. Deze soorten zijn weergegeven in tabel 1. Alle beschermde soorten in de beschermingscategorieën Habitatrichtlijn en Andere soorten worden in het overzicht getoond. Van de soorten in de beschermingscategorie Vogelrichtlijn worden alleen de soorten met jaarrond beschermde nesten weergegeven. De waarnemingen betreffen alle waarnemingen die gedaan zijn in de nabijheid van het onderzoeksgebied. Dit betreffen o.a. waarnemingen van nesten en holen, maar ook van aangetroffen exemplaren, graafsporen, jagende en overvliegende soorten. Of de in tabel 1 opgenomen soorten binnen het onderzoeksgebied kunnen worden verwacht, wordt behandeld in paragraaf 3.2.

Tabel 1. Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van 1 kilometer van het onderzoeksgebied in de NDFF (2016 – 2021).

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Vogels, omgevingsscansoorten			
Blauwe Reiger	*Ardea cinerea*	Wnb-vrl	
Sperwer	*Accipiter nisus*	Wnb-vrl	
Buizerd	*Buteo buteo*	Wnb-vrl	
Vogels, jaarrond beschermde nesten			
Boerenzwaluw	*Hirundo rustica*	wnb-vrl	Gevoelig
Boomvalk	*Falco subbuteo*	wnb-vrl	Kwetsbaar
Bosuil	*Strix aluco*	wnb-vrl	
Gierzwaluw	*Apus apus*	wnb-vrl	
Grote gele kwikstaart	*Motacilla cinerea*	wnb-vrl	
Havik	*Accipiter gentilis*	wnb-vrl	
Huismus	*Passer domesticus*	wnb-vrl	Gevoelig
Huiszwaluw	*Delichon urbicum*	wnb-vrl	Gevoelig
Kerkuil	*Tyto alba*	wnb-vrl	
Ooievaar	*Ciconia ciconia*	wnb-vrl	
Ransuil	*Asio otus*	wnb-vrl	Kwetsbaar
Rode wouw	*Milvus milvus*	wnb-vrl	
Roek	*Corvus frugilegus*	wnb-vrl	
Steenuil	*Athene vidalii*	wnb-vrl	Kwetsbaar
Slechtvalk	*Falco peregrinus*	wnb-vrl	

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Torenvalk	*Falco tinnunculus*	wnb-vrl	Kwetsbaar
Wespendief	*Pernis apivorus*	wnb-vrl	
Zwarte wouw	*Milvus migrans*	wnb-vrl	
Vleermuizen			
Bosvleermuis	*Nyctalus leisleri*	Wnb-hrl	Gevoelig
Gewone dwergvleermuis	*Pipistrellus pipistrellus*	wnb-hrl	
Gewone grootoorvleermuis	*Plecotus auritus*	wnb-hrl	
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	*Pipistrellus sp. indet.*	Wnb-hrl	
Kleine dwergvleermuis	*Pipistrellus pygmaeus*	Wnb-hrl	
Laatvlieger	*Eptesicus serotinus*	Wnb-hrl	Kwetsbaar
Rosse vleermuis	*Nyctalus noctula*	Wnb-hrl	
Ruige dwergvleermuis	*Pipistrellus nathusii*	Wnb-hrl	
Tweekleurige vleermuis	*Vespertilio murinus*	Wnb-hrl	Gevoelig
Grondgebonden zoogdieren			
Bever	*Castor fiber*	wnb-hrl	
Das	*Meles meles*	wnb-andere soorten	
Wild zwijn	*Sus scrofa*	wnb-andere soorten	
Eekhoorn	*Sciurus vulgaris*	wnb-andere soorten	
Haas	*Lepus euopaeus*	wnb-andere soorten	
Konijn	Oryctolagus cuniculus	wnb-andere soorten	
Steenmarter	*Martes foina*	wnb-andere soorten	
Reptielen			
Levendbarende hagedis	*Zootoca vivipara*	wnb-hrl	Gevoelig
Hazelworm	*Anguis fragilis*	Wnb-andere soorten	
Amfibieën			
Alpenwatersalamander	*Ichthyosaura alpestris*	wnb-andere soorten	
Rugstreeppad	*Epidalea calamita*	Wnb-hrl	Gevoelig
Insecten			
Grote vos	Nymphalis polychloros	wnb-andere soorten	Kwetsbaar
Kleine ijsvogelvlinder	*Limenitis camilla*	Wnb-andere soorten	Kwetsbaar
Beekrombout	*Gomphus vulgatissimus*	Wnb-andere soorten	Bedreigd
Gevlekte witsnuitlibel	*Leucorrhinia pectoralis*	Wnb-hrl	Kwetsbaar
Teunisbloempijlstaart	*Ichthyosaura alpestris*	Wnb-andere soorten	
Vaatplanten			
Grote leeuwenklauw	*Aphanes arvensis*	Wnb-andere soorten	

* Bescherming: wnb = Wet natuurbescherming; hrl = Habitatrichtlijnsoort; vrl = Vogelrichtlijnsoort.

3.1.2 Veldbezoek

Op 27 december 2021 is een verkennend veldonderzoek uitgevoerd in het onderzoeksgebied door I. Kroes, ecoloog bij Kragten. De weersomstandigheden waren hierbij droog, bewolkt, een temperatuur van 9 °C op het beginpunt (omstreeks 11.00 uur) en windkracht van 3 Bft. Hierbij is gekeken naar de aanwezige biotopen en de daarbij te verwachten soorten in het gebied. Eventuele waarnemingen van (beschermde) planten- en diersoorten zijn genoteerd. Op basis van deze gegevens is het gebied op geschiktheid voor beschermde planten- en diersoorten beoordeeld.

3.2 Interpretatie

In deze paragraaf wordt op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek beschreven welke soorten voorkomen of te verwachten zijn binnen het onderzoeksgebied en welke functie het onderzoeksgebied mogelijk vervult voor deze soorten.

3.2.1 Flora

Vanuit de NDFF is de grote leeuwenklauw in de omgeving bekend. De grote leeuwenklauw komt voor op zonnige, open plaatsen op vochtige tot vrij droge, goed gedraineerde, matig voedselrijke tot voedselrijke, kalkhoudende grond (lemig zand, löss, leem, zavel en klei). Groeiplaatsen van de grote leeuwenklauw zijn bermen langs onverharde wegen (in de strook vlak langs de rijweg), akkers (graanakkers), waterkanten (rivieroeverwallen en sloothellingen), braakliggende grond, bij veevoerkuilen, dijken, tuinen en langs spoorwegen. Het onderzoeksgebied bestaat nagenoeg compleet uit landbouwgrond. Vermoedelijk heeft daar afgelopen zomer koolzaad gestaan. In de bermen grenzend aan het akkerperceel komen algemene gras- en kruidensoorten voor. Op grond van de voedselrijke omstandigheden van de bermen en de randen van het gebied, de intensieve bewerking van de bodem in het onderzoeksgebied en het intensieve beheer van de bermen, worden geen beschermde planten verwacht. Tijdens het veldwerk werden geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Om die reden is het voorkomen van de grote leeuwenklauw binnen het onderzoeksgebied redelijkerwijze uitgesloten. Wel kan de grote leeuwenklauw aan de randen van het gebied, bijvoorbeeld langs de spoorlijn groeien. Deze strook langs de spoorlijn blijft echter intact, er gaat geen standplaats van de grote leeuwenklauw verloren.

3.2.2 Vogels

Tijdens het veldbezoek werden enkel de volgende algemeen voorkomende vogelsoorten waargenomen binnen het onderzoeksgebied: houtduif en kauw. Op de percelen in de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn onder andere de volgende soorten waargenomen: zwarte kraai (overvliegend) en buizerd (overvliegend).

Uit de NDFF blijkt dat er een groot aantal vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten voorkomt in de nabije omgeving van het onderzoeksgebied. Dit betreft onder andere gebouw afhankelijke soorten zoals huismus, gierzwaluw, boerenzwaluw, huiszwaluw en kerkuil, vogels met grote takkennesten in bomen zoals boomvalk, havik, rode wouw, roek, slechtvalk, torenvalk, wespendief en rode wouw, uilen zoals bosuil, ransuil en steenuil, en verder de ooievaar, raaf en grote gele kwikstaart.
Er zijn binnen het onderzoeksgebied geen gebouwen aanwezig, waarmee verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw, boerenzwaluw, huiszwaluw en kerkuil uitgesloten zijn. Binnen het onderzoeksgebied staan geen bomen, waarmee ook grote takkennesten van boomvalk, havik, rode wouw, roek, slechtvalk, torenvalk, wespendief en rode wouw zijn uitgesloten, evenals steenuil, ransuil en bosuil die eveneens in bomen nestelen. Ooievaars broeden op hoge plekken zoals telefoonpalen, bomen, schoorstenen, kerktorens, hoogspanningsmasten of door de mens gemaakte palen met houten platform. Deze zijn eveneens niet aanwezig binnen het onderzoeksgebied. De Grote Gele Kwikstaart nestelt langs snelstromende beken in natuurlijke oevers of onder bruggen en aan gebouwen. Ook deze zijn binnen het onderzoeksgebied niet aanwezig.

Naast vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest blijkt uit het literatuuronderzoek dat diverse omgevingsscansoorten (categorie 4) waaronder de blauwe reiger, de buizerd en sperwer zijn waargenomen in de wijde omgeving. Dit betreft soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is wanneer als gevolg van de werkzaamheden het nest verdwijnt en de omgeving onvoldoende nestbiotoop biedt. Het onderzoeksgebied biedt geen geschikt habitat voor deze soorten, gezien het ontbreken van houtige beplanting en/of water. Het onderzoeksgebied maakt voor buizerd en sperwer mogelijk wel onderdeel uit van het foerageergebied.

Er zijn binnen het onderzoeksgebied ten tijde van het veldonderzoek geen nesten van vogels aangetroffen. Gezien het ontbreken van houtige beplanting is het uitgesloten dat er vogels gaan broeden binnen het onderzoeksgebied.

3.2.3 Vleermuizen

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat er zeven vleermuissoorten zijn waargenomen in de ruimere omgeving van het onderzoeksgebied, betreffende de bosvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en tweekleurige vleermuis.
Gezien het feit dat binnen het onderzoeksgebied geen gebouwen of bomen aanwezig zijn, is het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen uitgesloten. Het gebied is te open om geschikt te zijn als foerageergebied voor vleermuizen. Wel kan langs het verhoogde talud van de spoorlijn en langs het talud wat grenst aan de milieustraat een vliegroute aanwezig zijn. Vleermuizen gebruiken over het algemeen lijnvormige elementen als bomenrijen en houtwallen als baken voor de vliegroutes, maar een hoog talud zoals in deze situatie kan eveneens gebruikt worden als vliegroute. Deze taluds blijven echter intact. Er gaan geen verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes of essentiële foerageergebieden verloren door de ingreep.

3.2.4 Grondgebonden zoogdieren

3.2.4.1 Muizen (ware muizen, slaap-, woel- en spitsmuizen)

Op basis van het literatuuronderzoek zijn geen strenger beschermde muizensoorten waargenomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. De enige streng beschermde en niet-vrijgestelde muis, de noordse woelmuis, leeft in hoge vegetaties met vooral grasachtige planten. In gebieden waar andere woelmuizen voorkomen, leeft de soort veel in natte terreinen, zoals rietland, moeras, zeer extensief gebruikte weilanden, drassige hooilanden, vochtige duinvalleien en periodiek overstroomde terreinen. Het habitat voor de noordse woelmuis is binnen het onderzoeksgebied niet aanwezig. Binnen het onderzoeksgebied worden derhalve hooguit algemeen voorkomende muizensoorten verwacht.

3.2.4.2 Knaagdieren

Eekhoorn

Vanuit de NDFF is de eekhoorn bekend in de omgeving van het onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied biedt echter geen geschikte dekking en bomen welke een essentieel onderdeel uitmaken van het leefgebied van de eekhoorn. Binnen het onderzoeksgebied zijn tijdens het veldbezoek dan ook geen sporen van eekhoorn aangetroffen, die duiden op aanwezigheid van de eekhoorn.

Das

Uit de NDFF blijkt verder dat in de nabije omgeving van het onderzoeksgebied de das voorkomt. Binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied zelf zijn geen sporen van de das aangetroffen (wissels, wroetsporen, mestputjes en burchten).
Dassen zijn alleseters. Het voedsel bestaat voor een belangrijk deel uit regenwormen die ze 's nachts in weilanden en open gebieden opsporen. Hierbij prefereren ze kort gras, omdat hier het stapelvoedsel (regenwormen) het gemakkelijkst te vinden is. Tussen hoog gras lukt het een das niet om de regenwormen snel te pakken te krijgen. Verder eten ze bosvruchten, gevallen fruit, noten, eikels, knollen, maïs, koren, paddenstoelen, knaagdieren, slakken, kevers en hommel- en wespenbroed. In bermen, akkerranden en slootkanten wroet de das vaak naar kevers en insectenlarven. Het onderzoeksgebied voldoet slechts ten dele aan deze beschrijving.
De A73 vormt een voor de das onneembare barrière, terwijl aan de kant van de milieustraat het gebied afgesloten is door een hekwerk. De akker kan wellicht fungeren als secundair foerageergebied voor de das, maar het feit dat het gebied ligt ingeklemd tussen de twee hoge taluds maakt het gebied ongunstig vanwege de slechte bereikbaarheid. Om die reden is het onderzoeksgebied hooguit aan te merken als secundair foerageergebied.
Het zonneveld wordt bij benadering 10 ha groot. Het zal daarnaast zodanig worden ingericht dat er voor de das mogelijkheden overblijven om er te kunnen foerageren, door de panelen zodanig op te stellen dat er tussen en onder de panelen groen overblijft. Hierdoor is er zo goed als geen afname van het eventuele foerageergebied, temeer omdat het hier niet gaat om primair foerageergebied. Ook zal in het inrichtingsplan rekening gehouden worden met mogelijkheden voor de das.

Bever

Gezien het ontbreken van oppervlaktewater kan de bever op voorhand worden uitgesloten.

3.2.4.3 Marterachtigen

Steenmarter

De steenmarter heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Binnen het onderzoeksgebied is dit biotoop niet aanwezig, er zijn geen geschikte schuilplekken aanwezig binnen het onderzoeksgebied. Verder zijn binnen het onderzoeksgebied geen bomen met holtes aanwezig of andere objecten die kunnen dienen als verblijfplaats voor deze soort. Sporen van de steenmarter zijn binnen het onderzoeksgebied niet aangetroffen. Hiermee kan de aanwezigheid van deze soort binnen het onderzoeksgebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

3.2.4.4 Overige zoogdieren

Egel

Uit de NDFF blijkt dat de egel in de omgeving van het onderzoeksgebied voorkomt. In onze streken leeft de egel in bijna alle landschappen. In sommige gebieden zijn ze echter algemener dan in andere. Tuinen, bosranden, struweel en loofbos, liefst met ondergroei, zijn goede leefgebieden. De egel komt bijna overal in West-Europa vrij algemeen voor. In de zomer slapen egels vaak op de kale grond onder dicht struikgewas, in holtes onder boomwortels, in composthopen of konijnenholen. Soms worden slaapnesten gebouwd van losse bladeren. Een nest voor de jongen ligt op een goed verborgen plek zoals in een compost-, takken- of puinhoop. Winternesten worden meestal in de grond gemaakt, tegen een schutting aan, in een schuur of bijgebouw of in een takken- of composthoop. De afmetingen van het winternest varieert sterk, soms tot een halve meter doorsnee.
Het ontbreken van houtige begroeiing en andere vormen van beschutting binnen het onderzoeksgebied maakt het gebied ongeschikt voor de egel. De kans dat de egel aanwezig is, is redelijkerwijze uitgesloten.

Haasachtigen

Uit de NDFF blijkt dat de haas en het konijn in de omgeving van het onderzoeksgebied voorkomen. Sporen van zowel haas (uitwerpselen en legers), als konijn (holen) werden niet aangetroffen binnen het onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied is, gezien de agrarische functie van het gebied als akker, slechts marginaal geschikt als leefgebied voor haas en konijn. Aanwezigheid van essentieel leefgebied van deze soorten kan binnen het onderzoeksgebied worden uitgesloten. Het aanleggen van het zonnepark geeft wellicht meer mogelijkheden voor haas en konijn dan in de huidige situatie, indien daar met de aanleg rekening gehouden wordt.

Wild Zwijn

Het wild zwijn komt voor in droge en natte voedselrijke loofbossen en gemengde bossen. Hij heeft een duidelijke voorkeur voor eiken- en beukenbossen aangezien daar in de herfst veel eikels en beukennootjes (de zogenaamde 'mast') te vinden zijn. Een voorwaarde die wilde zwijnen aan een bos stellen is de aanwezigheid van natte/moerassige plaatsen, waar ze in zogenaamde 'zoelen' (ondiepe poelen) modderbaden kunnen nemen. In de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn wel natte en moerassige plaatsen, binnen het onderzoeksgebied echter niet. Binnen het onderzoeksgebied worden om die reden geen verblijfplaatsen van het wild zwijn verwacht. Het onderzoeksgebied biedt eveneens geen geschikt foerageergebied voor het wild zwijn. Er verdwijnt door de ingreep geen verblijfplaats of essentieel foerageergebied voor het wild zwijn.

3.2.5 Amfibieën

Het voorkomen van Alpenwatersalamander en rugstreeppad (NDFF) kan, met het ontbreken van geschikt voortplantingsbiotoop (extensief beheerde landschappen, voedselarm water en niet rijk aan vis voor alpenwatersalamander, en tijdelijke poeltjes en plassen voor rugstreeppad), en het ontbreken van waarnemingen in het onderzoeksgebied redelijkerwijs worden uitgesloten. De akker is eveneens ongeschikt als landhabitat voor de rugstreeppad, wegens het feit dat de akker niet kaal en zanderig genoeg is voor de rugstreeppad.

3.2.6 Reptielen

In de omgeving van het onderzoeksgebied komt volgens gegevens uit de NDFF de levendbarende hagedis en hazelworm voor. Volgens de informatie van RAVON vormen heide en hoogveen de voorkeurshabitat van de levendbarende hagedis en hazelworm. De soorten komen ook voor in open bossen en ruige graslanden, in bermen van (spoor)wegen en in een beperkt deel van de duinen. De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die in de genoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op oevers en vochtige

terreindelen. Het onderzoeksgebied, als agrarisch gebied, is in die zin slechts marginaal geschikt voor de levendbarende hagedis en hazelworm. Er zijn eveneens geen levendbarende hagedissen of hazelwormen aangetroffen binnen het onderzoeksgebied, wat gezien het jaargetijde op het moment van het veldbezoek overigens ook niet te verwachten was.
Op grond van het ontbreken van voor overige reptielen geschikte ecotopen binnen het onderzoeksgebied (structuurrijke dichte vegetaties en goed ontwikkelde ondergroei met voldoende rustige plekken) kan het voorkomen van essentieel leefgebied van reptielen binnen het onderzoeksgebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

3.2.7 Vissen

Het onderzoeksgebied bevat geen oppervlaktewater. Om die reden is de aanwezigheid van beschermde vissen op voorhand uitgesloten.

3.2.8 Ongewervelden

Vanuit de NDFF is de grote vos, de kleine ijsvogelvlinder, teunisbloempijlstaart, de beekrombout en de gevlekte witsnuitlibel bekend. Deze soorten zijn geen van allen aangetroffen binnen het onderzoeksgebied. Bij gebrek aan stromend water binnen het onderzoeksgebied is leefgebied voor beschermde libelles met zekerheid niet aanwezig. In verband met het ontbreken van waardplanten van de grote vos (iep, zoete kers en sommige wilgensoorten), kleine ijsvogelvlinder (wilde kamperfoelie, rode kamperfoelie en gecultiveerder kamperfoelie), de teunisbloempijlstaart (middelste teunisbloem) en overige voor ongewervelden geschikte ecotopen (oude eiken, schoon water, veensloten, vennen, waardplanten voor overige beschermde vlinders) in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen van beschermde ongewervelden redelijkerwijs worden uitgesloten.

4 BESCHERMDE GEBIEDEN

In dit hoofdstuk is aangegeven of het onderzoeksgebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Ook is nagegaan of binnen het onderzoeksgebied houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming. Daarbij is gebruik gemaakt van gegevens van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), de provincie Limburg en gemeente Roerdalen. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

4.1 Natura 2000-gebieden

Het onderzoeksgebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied (zie afbeelding 10). De meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn weergeven in tabel 2.

Tabel 2. Natura 2000-gebieden en de afstand van deze gebieden tot het onderzoeksgebied.

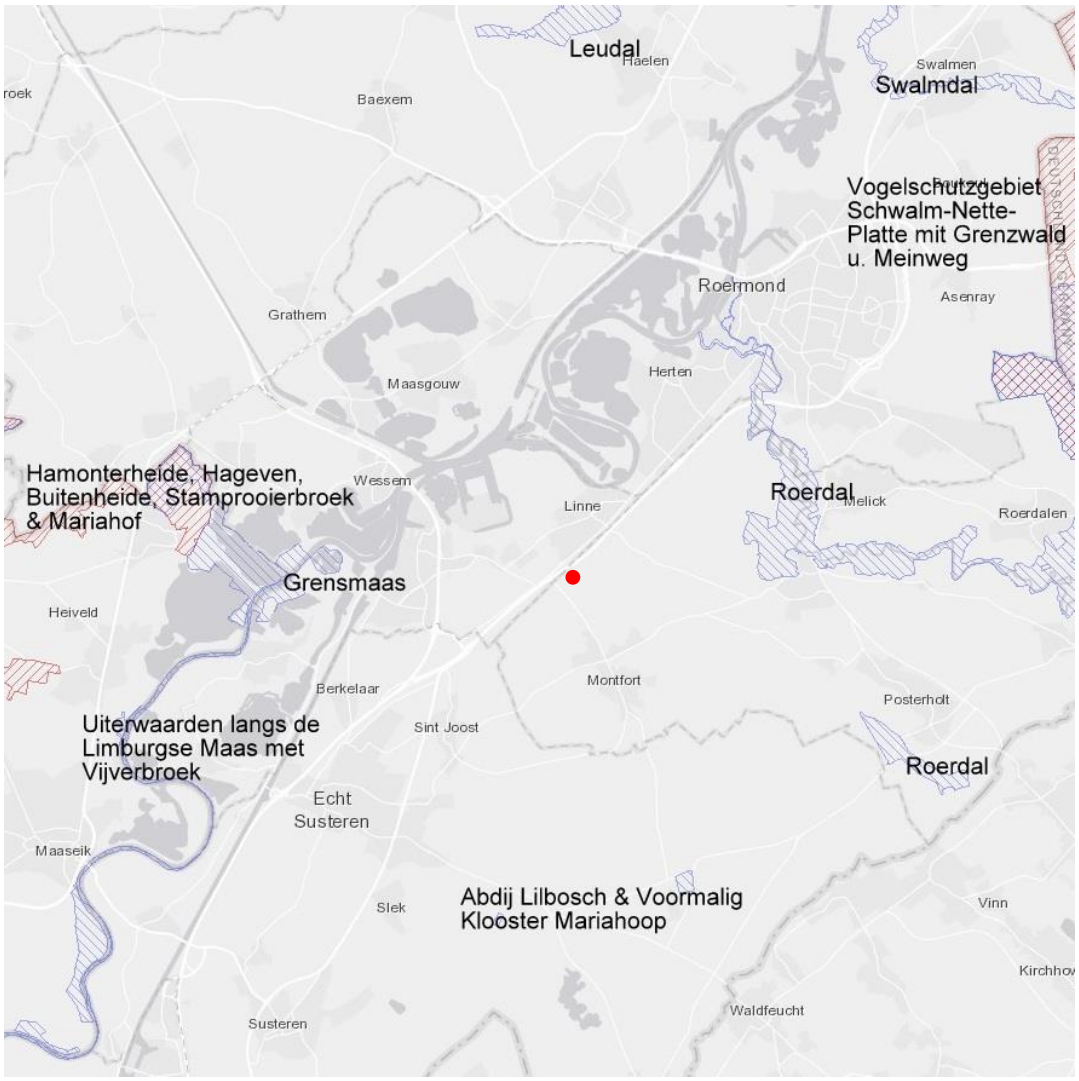
Natura 2000-gebied	Afstand tot onderzoeksgebied
Roerdal	3,8 km
Grensmaas	4,4 km
Uiterwaarden langs de Limburgse Maas met Vijverbroek	4,8 km
Abdij Lilbosch & Voormalig Klooster Mariahoop	6,5 km
Hamonterheide, Hageven, Buitenheide, Stamprooierbroek & Mariahof	7,3 km
Leudal	8,7 km
Vogelschutzgebiet Schwalm-Nette_Platte mit Grenzwald u.	9,5 km
Swalmdal	11,5 km
Meinweg	.....

4.2 Provinciale gebiedsbescherming

Op 1 oktober 2021 hebben de Provinciale Staten van Limburg de Omgevingsvisie vastgesteld. De Omgevingsvisie Limburg is vervolgens op 25 oktober 2021 in werking getreden.
Op afbeelding 11 is te zien dat het onderzoeksgebied zich voor het overgrote deel bevindt buiten de provinciaal vastgelegde groenblauwe mantel, en in zijn geheel buiten het Natuurnetwerk Limburg (de provinciale uitwerking van het Natuurnetwerk Nederland).
Een klein strookje aan de zuidwestkant, langs de Stationsweg ligt binnen de groenblauwe mantel. Om dit gebied niet te onttrekken aan de groenblauwe mantel zal het gebied ingericht worden zodanig dat er weliswaar een zonneweide komt, maar dat deze zonneweide zodanig wordt aangelegd dat de huidige natuurwaarden verbeterd worden. Om die reden zal een inrichtingsplan opgesteld worden om binnen het gebied de natuurwaarden te versterken, en om aansluiting te zoeken met de omringende natuurgebieden.

4.3 Houtopstanden

Gezien het feit dat er op het onderzoeksgebied geen houtopstanden staan, is artikel 4.2. Houtopstanden van de Wet natuurbescherming niet van toepassing.

Afbeelding 10. Ligging van het onderzoeksgebied (rode stip) ten opzichte van de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden (bron: Natura 2000 Network Viewer).

Afbeelding 11. Ligging van het onderzoeksgebied (globaal rood gemarkeerd), ten opzichte van het Natuurnetwerk Limburg (Bron: provincie Limburg).

5 EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten van de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik in het onderzoeksgebied op de (mogelijk) voorkomende beschermde soorten. Ook wordt aandacht besteed aan de gevolgen van de voorgenomen ingrepen voor de beschermde gebieden.

5.1 Beschermde soorten

Uit hoofdstuk 3 is gebleken dat binnen het onderzoeksgebied beschermde soorten voorkomen of voor kunnen komen. Per soortgroep worden de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ingreep aangegeven.

5.1.1 Vogels

Binnen het onderzoeksgebied zijn ten tijde van het veldonderzoek geen jaarrond beschermde nesten (bijlage 2) van vogelsoorten met vaste rust- en/of verblijfplaatsen en/of nesten van algemene broedvogels aangetroffen. Naast vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest blijkt uit het literatuuronderzoek dat diverse omgevingsscansoorten (categorie 4) zijn waargenomen in de wijde omgeving. Dit betreft soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is wanneer als gevolg van de werkzaamheden het nest verdwijnt en de omgeving onvoldoende nestbiotoop biedt. In de directe omgeving is o.a. blauwe reiger, sperwer en buizerd (Categorie 4) aangetroffen. De omgeving van het plangebied biedt echter slechts marginaal geschikt habitat voor deze vogels. Gezien het ontbreken van houtige beplanting binnen het onderzoeksgebied, is het uit te sluiten dat in de periode tot aan het plaatsvinden van de ingrepen, alsnog vogels gaan broeden binnen het onderzoeksgebied.

Werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen echter wel leiden tot verstoring van broedgevallen van met name vogels in de omringende houtige beplanting en bosschages. Omdat alle vogels tijdens het broeden zijn beschermd, kunnen werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

5.1.2 Vleermuizen

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. Verblijfplaatsen van zowel gebouwbewonende als boombewonende vleermuizen zijn uitgesloten vanwege het ontbreken van gebouwen of bomen die geschikt zijn als verblijfplaats. De randen van het onderzoeksgebied zullen hooguit kunnen dienen als niet essentieel foerageergebied. Daarbij maakt het onderzoeksgebied zelf geen deel uit van een essentiële vliegroute. Wel kunnen de taluds net buiten het onderzoeksgebied dienen als vliegroute. Daar zal met de aanleg rekening mee gehouden dienen te worden. Deze zullen tijdens de aanleg lichtschuw gehouden moeten worden.

5.1.3 Grondgebonden zoogdieren

Muizen (ware muizen, slaap-, woel- en spitsmuizen) en egel

Voor algemeen voorkomende muizensoorten en de egel geldt dat deze door provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming (bijlage 3). Voor muizen biedt de kruidenplanting in de bermen en het ingezaaide veld met groenbemester wellicht geschikt leefgebied. Tijdens de werkzaamheden blijft er echter voldoende alternatief geschikt leefgebied aanwezig in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Hierdoor wordt een permanent negatief effect op algemeen voorkomende muizensoorten voorkomen. De egel is momenteel niet te verwachten vanwege het feit dat het gebied nagenoeg geen beschutting biedt. Wel kan de egel in aangrenzende bosrand langs de milieustraat en aan de overkant van de stationsweg voorkomen. Daardoor kunnen tijdens de aanleg van het zonnepark alsnog individuen vanuit de omgeving, op het onderzoeksgebied aangetroffen worden. Hoewel vrijgesteld, te allen tijde dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht.

Overige grondgebonden zoogdieren

Voor overige grondgebonden zoogdiersoorten geldt dat het onderzoeksgebied slechts marginaal geschikt is en naar verwachting geen onderdeel uitmaakt van essentieel leefgebied. Hiermee zijn negatieve effecten van de werkzaamheden op deze soorten uit te sluiten.

5.1.4 Overige soortgroepen

Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van beschermde soorten uit de soortgroepen flora, overige grondgebonden zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Op deze soortgroepen is daarmee een negatief effect als gevolg van de ingreep uitgesloten.

5.2 Beschermde gebieden

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn, zoals beschreven in hoofdstuk 4 beschermde natuurgebieden gelegen. Aangegeven wordt, welke effecten deze gebieden (mogelijk) kunnen ondervinden van de voorgenomen ingrepen.

5.2.1 Natura 2000-gebieden

Het Natura 2000-gebied welke het dichtste bij het onderzoeksgebied ligt is 'Roerdal'. Dit gebied ligt op een afstand van ongeveer 3,8 km van het onderzoeksgebied.
De ingreep bestaat uit de aanleg van een zonnepark, d.w.z. de plaatsing van zonnepanelen op een agrarisch terrein. Gelet op de omvang van de ontwikkeling in combinatie met de afstand tot het Natura 2000-gebied, is een toename van stikstofdepositie onwaarschijnlijk maar kan niet 100% uitgesloten worden. Volledig inzicht hieromtrent kan worden verkregen middels een AERIUS-berekening. Voor de overige storingsfactoren op Natura 2000-gebieden is een negatief effect op voorhand uit te sluiten.

5.2.2 Provinciale gebiedsbescherming

Uit paragraaf 4.2 blijkt dat het een kleine strook binnen het onderzoeksgebied van ongeveer 0,5 ha gelegen is binnen de groenblauwe mantel, en dicht bij het Natuurnetwerk Limburg. De groenblauwe mantel is onderdeel van een begeleidende strook grond langs de Vlootbeek. Om die reden zal een inrichtingsplan opgesteld worden om binnen het gebied de natuurwaarden te versterken, en om aansluiting te zoeken met de omringende natuurgebieden. Momenteel is dit deel van de groenblauwe mantel in agrarisch gebruik, na de ingreep zal het stukje worden ingepast en feitelijk geschikter worden voor natuur. In die zin gaat er geen natuur verloren door de ingreep.
Gezien de aard van de voorgenomen plannen zullen de omgevingscondities redelijkerwijs gelijk blijven of wellicht verbeteren ten opzichte van de huidige situatie, waardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van de huidige staat van het Natuurnetwerk Limburg niet worden aangetast.

5.2.3 Houtopstanden

Gezien het feit dat het binnen onderzoeksgebied geen bomen aanwezig zijn, is artikel 4.2 Houtopstanden van de Wet natuurbescherming niet van toepassing.

6 CONCLUSIES

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming mogelijk worden overtreden. Eventueel te treffen vervolgstappen worden daarbij aangegeven. Verder wordt beschreven welke vervolgstappen getroffen moeten worden in het kader van beschermde gebieden.

6.1 Beschermde soorten

Uit de toetsing van de resultaten van het onderzoek aan de Wet natuurbescherming blijkt dat bij de aanleg van het zonnepark in Roerdalen, mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn op broedvogels. Daarbij kan aanwezigheid van algemeen voorkomende muizensoorten en egel en vleermuizen binnen het onderzoeksgebied niet worden uitgesloten. Op de overige soortgroepen wordt geen negatief effect op beschermde soorten (of functies) verwacht.

6.1.1 Broedvogels – rekening houden met broedseizoen bij werkzaamheden

Binnen het onderzoeksgebied zijn ten tijde van het veldonderzoek geen jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten met vaste rust- en/of verblijfplaatsen en/of nesten van algemene broedvogels aanwezig. Hoogstwaarschijnlijk komen algemene soorten als houtduif wel voor in de omgeving van het onderzoeksgebied. Van deze soorten is niet uit te sluiten dat zij tot broeden komen in de aanwezige struikbegroeiing in de aangrenzende bosschages langs het onderzoeksgebied. Het is overigens wel uit te sluiten dat in de periode tot aan, en tijdens de werkzaamheden, alsnog vogels gaan broeden binnen het onderzoeksgebied, vanwege het geheel ontbreken van houtige beplanting, en de ongeschiktheid als weidevogelgebied. Werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden niet tot negatieve effecten op broedvogels, voor wat betreft het doden of verwonden van vogels (Wnb artikel 3.1.1.) of het vernielen van nesten of eieren (Wnb artikel 3.1.2.). Het is echter wel mogelijk dat als gevolg van de werkzaamheden vogels in aangrenzende houtige beplanting verstoord worden (Wnb artikel 3.1.4.).

In gebruik zijnde nesten zijn beschermd en mogen daarom niet worden vernield ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat nesten van vogels vernield en/of verstoord worden bij de werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied. Om verstoring te voorkomen wordt geadviseerd om zo veel mogelijk te werken buiten het broedseizoen. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli, afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort.

6.1.2 Vleermuizen

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. Verblijfplaatsen van zowel gebouwbewonende als boombewonende vleermuizen zijn uitgesloten vanwege het ontbreken van gebouwen of bomen die geschikt zijn als verblijfplaats. De randen van het onderzoeksgebied zullen hooguit kunnen dienen als niet essentieel foerageergebied. Daarbij maakt het onderzoeksgebied zelf geen deel uit van een essentiële vliegroute. Wel kunnen de taluds net buiten het onderzoeksgebied dienen als vliegroute. Daar zal met de aanleg rekening mee gehouden dienen te worden. Deze zullen tijdens de aanleg lichtschuw gehouden moeten worden.

6.1.3 Muizen (ware muizen, woel- en spitsmuizen), amfibieën en egel – rekening houden met zorgplicht

Voor algemeen voorkomende muizensoorten en de gewone pad bieden de bermen en de akker binnen het onderzoeksgebied mogelijk geschikt leefgebied. Tijdens de realisatie van het zonnepark kan eventueel een egel het gebied betrekken. Algemeen voorkomende muizensoorten, gewone padden en egels zijn in de provinciale verordening van provincie Limburg vrijgesteld van ontheffing. Het doden van individuen van deze soorten blijft verboden, maar het vangen met als doel deze weer elders uit te zetten daarentegen is wel vrijgesteld van ontheffing. Door middel van zorgvuldig handelen (in het kader van de zorgplicht) tijdens de uitvoering van de

werkzaamheden kan daarom een overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen worden. Dit houdt in dat aangetroffen individuen bij de (graaf)werkzaamheden verjaagd dienen te worden of gevangen en vrijgelaten worden in aanliggend gebied, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

6.1.4 Overige soortgroepen

Voor de volgende soortgroepen geldt dat bij de sloop en het realiseren van de grondgebonden woningen geen negatieve effecten verwacht worden: flora, overige grondgebonden zoogdieren (knaagdieren, marterachtigen, haasachtigen en overige zoogdieren), amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden.

6.2 Beschermde gebieden

6.2.1 Natura 2000-gebieden - stikstofdepositieonderzoek

Zoals beschreven in hoofdstuk 5 kan op voorhand niet worden uitgesloten dat door stikstofdepositie (vermesting en verzuring) in de aanleg- en gebruiksfase negatieve effecten optreden op omliggende Natura 2000-gebieden. Hiertoe dient een aanvullend stikstofdepositieonderzoek uitgevoerd te worden. Voor de overige verstoringsfactoren geldt dat hiervan geen negatieve effecten te verwachten zijn op omliggende Natura 2000-gebieden.

6.2.2 Provinciale gebiedsbescherming – niet aan de orde

Het onderzoeksgebied is geheel gelegen buiten het Natuurnetwerk Limburg. Het onderzoeksgebied ligt weliswaar voor een groot deel buiten de groenblauwe mantel, maar ligt voor een klein deel binnen de groenblauwe mantel. Om die reden zal een inrichtingsplan opgesteld worden om binnen het gebied de natuurwaarden te versterken, en om aansluiting te zoeken met de omringende natuurgebieden. Momenteel is dit deel van de groenblauwe mantel in agrarisch gebruik. Na de ingreep zal het stukje worden ingepast en geschikter worden voor natuur. In die zin gaat er geen natuur verloren door de ingreep. Negatieve gevolgen zijn hierdoor redelijkerwijze uitgesloten. Vervolgonderzoek in het kader van het Natuurnetwerk Limburg wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

6.2.3 Houtopstanden – niet aan de orde

In het kader van de beoogde ontwikkeling is geen kap van bomen voorzien. Aangezien er geen bomen gekapt worden, is artikel 4.2 Houtopstanden van de Wet natuurbescherming daarom niet van toepassing.

7 GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJ12, 2017. Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Versie 1.0, 12 juli 2017.

Chinery, M., 2004. Nieuwe insecten gids. Tirion Natuur, Baarn

Diepenbeek, A. van, Twisk, P., 2013. Veldgids, Diersporen. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Dietz, C. en A. Kiefer, 2017. Veldgids, Vleermuizen van Europa. KNNV Uitgeverij, Zeist

Provincie Limburg, 2021. Omgevingsvisie Limburg 2021.

Schauer, T., C. Caspari, en S. Caspari, 2016. Nieuwe plantengids voor onderweg. Kosmos Uitgevers, Utrecht.

Slagter, D., 2016. Winterflora bomen en struiken. Uitgeverij NatuurMedia, Amsterdam

Stumpel, T. en H. Strijbosch 2017. Veldgids, Amfibieën en reptielen. KNNV Uitgeverij, Zeist

Svensson, L., 2016. ANWB vogelgids van Europa. ANWB B.V., Den Haag

Twisk, P., A. van Diepenbeek en J.P. Bekker , 2016. Veldgids Europese zoogdieren. Stichting Uitgeverij KNNV, Zeist.

Nationale Databank Flora en Fauna
Nationale Databank Flora en Fauna: gegevensexport op 23-12-2021.

Websites
www.floron.nl
www.overheid.nl
www.ravon.nl
www.rijksoverheid.nl
www.sovon.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuis.net
www.vlinderstichting.nl
www.vogelbescherming.nl
www.zoogdiervereniging.nl
www.limburg.nl

BIJLAGEN

B1 NATUURBESCHERMING

Kort wordt in deze bijlage ingegaan op de bescherming van planten- en diersoorten en natuurgebieden krachtens de Wet natuurbescherming en de provinciale verordening/beleidsregels. Daarnaast wordt aangegeven of sprake is van provinciale gebiedsbescherming binnen of nabij het onderzoeksgebied.

B1.1 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming is van kracht sinds 1 januari 2017 en regelt zowel de bescherming van planten- en diersoorten, als de bescherming van natuurgebieden en houtopstanden. Daarmee vervangt de Wet natuurbescherming de inmiddels vervallen Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

Op grond van de Wet natuurbescherming zijn aan Gedeputeerde Staten van de provincies diverse bevoegdheden toegekend. De provincies zijn met ingang van de Wet natuurbescherming (in de meeste gevallen) bevoegd gezag voor ontheffingen, vergunningen en meldingen op grond van de wet. De provincies hebben hun bevoegdheden uitgewerkt in verordeningen of beleidsregels, die per provincie verschillen. In de provinciale regelingen komen de volgende thema's aan de orde: faunabeheer, jacht, schadebestrijding, vrijstelling soorten, gebiedsbescherming, houtopstanden en natuurbeleid. Voor zover relevant, is in de onderstaande paragrafen aandacht besteed aan de provinciale uitwerking van de Wet natuurbescherming.

B1.1.1 Bescherming planten- en diersoorten

Bescherming op grond van de Wet natuurbescherming

Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van planten- en diersoorten. De wet maakt onderscheid tussen drie beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten.

Vogelrichtlijnsoorten

Voor Vogelrichtlijnsoorten zijn de relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, opgenomen in artikel 3.1. Op grond van dit artikel is het verboden:

- Opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels te doden of te vangen.
- Opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Opzettelijk vogels te verstoren. Dit verbod is alleen van toepassing wanneer hierdoor een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding optreedt.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen voor Vogelrichtlijnsoorten kan worden verleend door Gedeputeerde Staten. Provinciale Staten hebben in de wet de bevoegdheid gekregen voor het verlenen van vrijstellen, opgenomen in provinciale verordeningen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend, wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van volksgezondheid of openbare veiligheid.
- In het kader van de veiligheid van het luchtverkeer.
- In het kader van bescherming van flora en fauna.

Daarbij wordt tevens getoetst of de staat van instandhouding van de soort niet verslechtert.

Nest- en rustplaatsen van vogels – jaarrond beschermde nesten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat het nest ook buiten het broedseizoen beschermd is (Provincie Limburg, 2017). Daarbij zijn vier categorieën vaste nesten te onderscheiden:

1. Jaarrond gebruikte nesten. Deze soorten maken ook buiten het broedseizoen gebruik van de nestplaats.
2. Zeer plaatstrouwe broedvogels of soorten die afhankelijk zijn van bebouwing Deze soorten

3. plaatstrouwe vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest omdat ze niet of nauwelijks in staat zijn om zelf een nest te bouwen . Deze soorten zijn niet in staat een geheel eigen nest te bouwen en maken gebruik van oude kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben. Of ze bouwen een nieuw nest op het oude nest van het voorgaande jaar en zijn extra kwetsbaar voor verstoring. Hier vallen ook roofvogels onder die zich sinds kort aan het vestigen zijn in de provincie waarvan de staat van instandhouding nog verre van gunstig van is voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar).
4. Nesten van plaatstrouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat. Ze zijn dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit niet in het geding mag komen. Indien de omgeving van de bekende nestplaats vernietigd wordt moet worden bepaald of er voldoende functionaliteit behouden blijft.

   Welke soorten tot een van de vier bovengenoemde categorieën behoren, is vastgelegd in een lijst met circa tachtig soorten.

Habitatrichtlijnsoorten
De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor Habitatrichtlijnsoorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Dit artikel stelt een verbod op het:

- Opzettelijk doden of vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel a van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn.
- Opzettelijk verstoren van dieren van genoemde soorten.
- Opstellen vernielen of rapen van eieren van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel b van de Habitatrichtlijn, bijlage I van het Verdrag van Bern.

Ook voor de verbodsbepalingen voor Habitatrichtlijnsoorten kunnen Gedeputeerde Staten een ontheffing verlenen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend, wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van bescherming van flora en fauna of de instandhouding van natuurlijke habitats.
- In het kader van volksgezondheid, openbare veiligheid of andere redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten
Tot slot is een aantal planten- en diersoorten in de Wet natuurbescherming aangewezen als nationaal beschermde soorten. Deze soorten zijn alleen beschermd op grond van de Nederlandse wet en zijn niet genoemd in Europese richtlijnen of verdragen. De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor de nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de wet. Het is verboden:

- Opzettelijk in het wild levende dieren van de nationaal beschermde soorten te doden of te vangen.
- Opzettelijk vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van nationaal beschermde soorten te beschadigen of vernielen.
- Opzettelijk planten van de nationaal beschermde soorten te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Wederom is Gedeputeerde Staten bevoegd ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Hiervoor gelden dezelfde regels als voor Habitatrichtlijnsoorten, waarbij de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling aanvullend ook verband kan houden met (o.a.):

- Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van een gebied en het daaropvolgend gebruik van het gebied.
- Bestendig beheer of onderhoud in landbouw en bosbouw.
- Bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen of in het kader van natuurbeheer.
- Bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een gebied.
- Algemeen belang.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Gedragscodes

De verboden die in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 zijn neergelegd, zijn niet van toepassing wanneer wordt gehandeld volgens een door de Minister van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen worden opgesteld voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Toepassing van een goedgekeurde gedragscode waarborgt dat zorgvuldig wordt gehandeld.

Provinciale verordeningen

Op grond van de Wet natuurbescherming hebben Provinciale Staten de bevoegdheid om in provinciale verordeningen algemene vrijstellingen te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in de wet. Van deze bevoegdheid hebben de verschillende provincies gebruik gemaakt. Dat betekent, dat de bescherming die soorten genieten, kan verschillen tussen provincies. De consequenties van de verordening van de provincie Limburg voor de bescherming van planten- en diersoorten zijn hieronder kort beschreven.

De provincie Limburg heeft de Verordening natuurbescherming vastgesteld. In hoofdstuk 3 van deze verordening zijn vrijstellingen opgenomen voor beschermde soorten.
Voor verschillende nationaal beschermde diersoorten verleent Provinciale Staten vrijstelling van het verbod op het vangen van dieren en het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen van dieren ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud. Deze vrijstellingen gelden alleen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

De verordening stelt daarnaast dat het opzettelijk verontrusten van overwinterende ganzen in door GS aangewezen ganzenrust- en foerageergebieden moet worden beschouwd als van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de ganzensoort.

B1.1.2 Bescherming natuurgebieden

Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Deze gebieden vormen, samen met Natura 2000-gebieden in andere Europese landen, een samenhangend geheel van natuurgebieden voor behoud, ontwikkeling en herstel van de Europese biodiversiteit. In Nederland zijn ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. De ecologische doelen (instandhoudingsdoelstellingen) die in deze gebieden worden nagestreefd, zijn vastgelegd in de Aanwijzingsbesluiten.

In paragraaf 2.3 van de Wet natuurbescherming zijn regels opgenomen voor de beoordeling van effecten van plannen, projecten en andere handelingen op Natura 2000-gebieden. Voor het realiseren van projecten of verrichten van andere handelingen – ongeacht of zij plaatsvinden binnen of buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied – is een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming nodig, wanneer zij de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen of de habitattypen van soorten kunnen verslechteren of een verstorend effect

kunnen hebben op soorten waarvoor het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen die voor het gebied zijn opgesteld zijn leidend bij de beoordeling van de effecten.
Gedeputeerde Staten van de provincie zijn bevoegd om een vergunning te verlenen voor projecten die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Bij vergunningaanvraag dient de initiatiefnemer een zogenaamde "passende beoordeling" in te dienen. Vergunning wordt verleend, wanneer uit deze passende beoordeling blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het gebied met zekerheid niet worden aangetast óf wanneer, indien wel sprake is van aantasting van de natuurlijke kenmerken, wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Er zijn geen alternatieve oplossingen.
- Er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard.
- Er worden compenserende maatregelen getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-gebied bewaard blijft.

Voor het vaststellen van plannen die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen geldt eveneens dat een passende beoordeling moet worden opgesteld. Vaststelling van het plan vindt pas plaats, wanneer is aangetoond dat geen aantasting plaatsvindt van de instandhoudingsdoelstellingen of wanneer wordt voldaan aan de hiervoor genoemde voorwaarden.

B1.1.3 Bescherming houtopstanden

Tot slot regelt hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming de bescherming van houtopstanden. Het hoofdstuk ziet alleen toe op houtopstanden van minimaal 10 are of rijbeplantingen van meer dan twintig bomen, gelegen buiten de door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Houtopstanden op erven en in tuinen, fruitbomen, windschermen om boomgaarden, kerstbomen en kweekgoed en populieren- en wilgenopstanden langs (water)wegen en landbouwgronden en ten behoeve van biomassaproductie (onder voorwaarden) vallen niet onder de werking van de Wet natuurbescherming.

Kap van (delen van) houtopstanden dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten. De provincie stelt bij verordening eisen aan de manier waarop deze melding moet worden gedaan. De gevelde houtopstand moet binnen drie jaar na kap worden herplant op deze locatie. Ook aan de wijze van herplant kunnen provincies bij verordening eisen stellen. Tevens kunnen provincies vrijstelling verlenen van de herplantplicht.

Daarnaast stellen gemeenten veelal aanvullende regels op ten aanzien van de kap van bomen (kapvergunningplicht). Deze regels betreffen meestal alleen de kap van bomen binnen de bebouwde kom en/of de kap van waardevolle of monumentale bomen.

B1.2 Provinciale gebiedsbescherming

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS) dat globaal is aangewezen in het Structuurschema Groene Ruimte, is op provinciaal niveau uitgewerkt en exact begrensd. Binnen de provincie Limburg is deze begrenzing uitgewerkt in de Omgevingsvisie Limburg, in de vorm van het Natuurnetwerk Limburg.

Het ruimtelijk beleid voor het Nationaal Natuurnetwerk (NNN) is erop gericht de wezenlijke kenmerken van de gebieden te ontwikkelen, herstellen en behouden. Derhalve is voor het NNN het 'nee, tenzij'-regime ingevoerd. Volgens dit regime dient allereerst vastgesteld te worden of de geplande ingreep significant negatieve effecten heeft op de in het NNN-gebied aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden. Wanneer dit zo is, geldt in principe dat de ingreep geen doorgang kan vinden. Uitzondering geldt alleen voor ingrepen waarbij sprake is van groot openbaar belang en waarbij geen alternatieven voor de plannen beschikbaar zijn. In dat geval dient compensatie van de aangetaste waarden plaats te vinden (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit et al., 2007).

Naast het Natuurnetwerk Limburg is binnen de provincie Limburg zijn er ook nog gebieden aangewezen als onderdeel van de Groenblauwe mantel. In het navolgende tekstkader wordt hier nader op ingegaan.

Natuurnetwerk Limburg

De Limburgse natuurgebieden, waaronder ook de Natura 2000-gebieden, vormen samen het Limburgse deel van het Natuurnetwerk Nederland. Het Natuurnetwerk Limburg beslaat circa 53.000 hectaren. Het Natuurnetwerk Limburg is gelegen in delen van beekdalen, op hellingen en op veen- en stuifzandgebieden van de hoger gelegen gebieden. Binnen het Natuurnetwerk Limburg wordt ingezet op een goede kwaliteit en bescherming van de natuur met een bijzonder accent op bedreigde Limburgse dier- en plantensoorten. Daarnaast is het bieden van mogelijkheden voor natuurbeleving belangrijk. De Natura 2000-gebieden (circa 17.000 hectaren) vormen een selectie binnen het Natuurnetwerk Limburg. Hier ligt de absolute nadruk op de natuurwaarden: het zo spoedig mogelijk en verantwoord bereiken van een gunstige staat van instandhouding van de soorten en habitats, waarop de aanwijzing als Natura2000-gebied is gebaseerd. De Natuurbeheerplannen van de 23 Natura 2000-gebieden in Limburg beschrijven wat daarvoor nodig is. Vanuit de Europa geldt een strenge wet- en regelgeving die gericht is op beheer en bescherming van de natuurwaarden. De provincie Limburg werkt onder andere via het Aanvalsplan Stikstof aan het verbeteren van de omgevingskwaliteit van de Natura 2000-gebieden.

Groenblauwe mantel

Het Maasdal, de beekdalen en steilere hellingen - voorheen de bronsgroene landschapszone en zilvergroene natuurzone - vormen samen de circa 36.000 hectaren grote groenblauwe mantel binnen de landelijke gebieden van Limburg. De gebieden liggen als een soort mantel tussen en om het Natuurnetwerk Limburg. Het zijn gebieden waar we goede combinatiemogelijkheden zien voor duurzame vormen van (kringloop) land- en tuinbouw en andere economische functies, vooral door hergebruik van reeds aanwezige monumentale en beeldbepalende gebouwen. In de Groenblauwe mantel blijft de grondgebonden landbouw de belangrijkste functie en is de agrarische sector tevens de belangrijkste beheerder. De provincie Limburg biedt mogelijkheden voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer die bijdraagt aan de instandhouding en versterking van de landschappelijke kernkwaliteiten. De focus ligt hier op het versterken van het klimaatadaptieve karakter met meer ruimte voor de beken en Maas, de biodiversiteit en kernkwaliteiten van het landschap. Op veel plekken zijn in de rivier- en beekdalen in de loop der tijd steden en dorpen tot ontwikkeling gekomen. Die bebouwde gebieden maken geen deel uit van de groenblauwe mantel, maar staan er wel mee in verband. Gemeenten hebben de motiveringsplicht om in de toelichting op nieuwe omgevingsplannen of omgevingsplanactiviteiten in de groenblauwe mantel aan te geven hoe met de bescherming en versterking van de kernkwaliteiten in de betreffende gebieden wordt omgegaan. Bij nieuwe ontwikkelingen zal rekening gehouden moeten worden met de aanwezige omgevingskwaliteiten, maar ook met regionale afspraken ten aanzien van de ontwikkeling van onder meer wonen, bedrijventerreinen, detailhandel en vrijetijdseconomie.

B2 JAARROND BESCHERMDE NESTEN (LIMBURG)

De opgestelde lijst met jaarrond beschermde nesten conform de provinciale beleidsregels passieve soortenbescherming provincie Limburg. Van de onderstaande soorten zijn de nesten jaarrond beschermd binnen provincie Limburg en moeten er mitigerende maatregelen getroffen worden indien er een activiteit plaatsvindt die de nestlocatie kan beschadigen of de gunstige staat van instandhouding in gevaar kan brengen.

Soort	Beschermingscategorie
Boerenzwaluw	2
Boomvalk	3
Bosuil	2
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	2
Havik	3
Huismus	2
Huiszwaluw	2
Kerkuil	1
Oehoe	1
Ooievaar	2
Raaf	3
Ransuil	3
Rode wouw	3
Roek	1
Slechtvalk	2
Steenuil	1
Torenvalk	3
Wespendief	3
Zwarte wouw	3

Soort	Beschermingscategorie
Bijeneter	4
Blauwe reiger	4
Buizerd	4
Draaihals	4
grauwe klauwier	4
Grutto	4
IJsvogel	4
Kramsvogel	4
Kwartelkoning	4
Oeverzwaluw	4
Paapje	4
Ringmus	4
Roerdomp	4
Sperwer	4
Spotvogel	4
Visdief	4
Wulp	4
Zomertortel	4
Zwarte specht	4

Toelichting

Categorie 1: Jaarrond gebruikte nesten.
Categorie 2: Zeer plaatstrouwe broedvogel of afhankelijk van bebouwing.
Categorie 3: Zeer plaatstrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar specifiek nest.
Categorie 4: Vogel dat jaarlijks terugkeert naar specifiek nest, maar voldoende flexibel om elders nieuw nest te bouwen. Echter, dusdanig kwetsbaar dat functionaliteit van leefgebied niet in het geding mag komen.

B3 PROVINCIALE VRIJSTELLING

Provinciale Staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Ten behoeve van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud heeft de provincie Limburg een vrijstelling verleend voor de soorten zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Periode vrijstelling
Zoogdieren		
Aardmuis	*Microtus agrestis*	Gehele jaar
Bosmuis	*Apodemus sylvaticus*	Gehele jaar
Bunzing	*Mustela putorius*	Gehele jaar
Dwergmuis	*Micromys minutus*	Gehele jaar
Dwergspitsmuis	*Sorex minutus*	Gehele jaar
Eekhoorn	*Sciurus vulgaris*	Maart-april en juli t/m november
Egel	*Erinaceus europaeus*	Gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	*Sorex araneus*	Gehele jaar
Haas	*Lepus eauropaeus*	Gehele jaar
Hermelijn	*Mustela erminea*	Gehele jaar
Huisspitsmuis	*Crocidura russula*	Gehele jaar
Konijn	*Oryctolagus cuniculus*	Gehele jaar
Ondergrondse woelmuis	*Microtus subterraneus*	Gehele jaar
Ree	*Capreolus capreolus*	Gehele jaar
Rosse woelmuis	*Myodes glareolus*	Gehele jaar
Steenmarter	*Martes foina*	15 augustus t/m februari
Tweekleurige bosspitsmuis	*Sorex coronatus*	Gehele jaar
Veldmuis	*Microtus arvalis*	Gehele jaar
Vos	*Vulpes vulpes*	Gehele jaar
Wezel	*Mustela nivalis*	Gehele jaar
Woelrat	*Arvicola amphibius*	Gehele jaar
Amfibieën		
Bruine kikker	*Rana temporaria*	Gehele jaar
Gewone pad	*Bufo bufo*	Gehele jaar
Kleine watersalamander	*Lissotriton vulgaris*	Gehele jaar
Meerkikker	*Rana ridibunda*	Gehele jaar
Middelste groene kikker	*Rana esculenta*	Gehele jaar
Reptielen		
Hazelworm	*Anguis fragilis*	Juli, augustus en september
Levendbarende hagedis	*Zootoca vivipara*	15 augustus t/m 15 oktober